

Gene Edwards:

SZILÁSZ NAPLÓJA

ELŐSZÓ

Nemrégiben jutott el hozzám Barnabás halálhíre.

Pál életét a kard oltotta ki sok évvel ezelőtt.

Timóteus jelenleg betegen bujdos, halál jár a nyomában - meglehet nem marad életben.

Nagyon ellentmondásos vélemények burkolják az eseményeket, amelyek Pál és Barnabás galáciai utazását illeti és ezt Pál azon, látogatások alatt írt levele okozza, melyet a gyülekezeteknek címzett. A vita melyet e levél keltett, immár vihart kavart. Mi készítette Pált e levél megírására? Csak kevesen ismerik a galatáknak szánt levél megszületésének igaz hátterét és azon kevesek közül is csak Timóteus, Títusz és jómagam vagyunk még életben. Títusz hollétéről semmit nem tudni, halálosan megfenyegették. Én eldöntöttem a magam részéről, hogy véget vetek a híreszteléseknek és ezúton elmesélem a történet igaz folyamatát nektek.

Sajnálom, hogy Timóteus és Títusz nem lehet velem, hiszen együtt írhattuk volna e hihetetlennek tűnő drámát. Amint olvassátok, jegyezzetek meg egy fontos dolgot: én Szilász, Galáciában éltem. Személyes ismeretség fűz a közösség tagjaihoz, tudom milyen eseményeken mentek keresztül. Láttam azt a hihetetlennek tűnő csodát, amit Pál levelének megérkezése okozott az életük legveszélyesebb pillanatában. Én ismerem a galáciai közösség történetét!

Ha minden más ismeretlen számotokra, vegyétek figyelembe azt, hogy ott voltam Pállal, amikor a levelet írta. Mi több, Barnabás egyike volt legjobb barátainknak. Pállal tartottam éjjel-nappal, közel két éven át. Mindannyiuktól hallottam, amint elmesélik galáciai utazásuk történetét. János Márkot is hallottam beszélni, ő volt az, aki elmondta újra és újra hajótörésük történetét, mint ahogyan ezen kis részletet sokszor említette Pál és Barnabás is. Ami Timóteust illeti, ő azokat a részleteket tette világossá előttem, amelyeket Pál és Barnabás nem láthattak - a jeruzsálemi látogatók történetét, akik Galáciába utaztak. Mindehhez teszem hozzá a saját részem, melynek szemtanúja voltam, és abban bizonyosak lehettek, hogy mindaz, amit elmesélek nektek, igaz...

Tudom, hogy számtalan példányban kelt szerte a birodalom határain belül Pál levele. Miután elolvastátok mi történt valójában Galáciában, arra szólítalak fel, hogy olvassátok el újra Pál levelét, mert úgy hiszem teljesen új értelmet kap, és az imádságom az, hogy maga a történet és a levélbe való új betekintés alapos hatással legyen az életetekre.

A történet tulajdonképpen akkor kezdődött, amikor néhányan a hívők közül először indultak Antiókhia felé. Lukács igen röviden elmondta nekünk mi történt ott, belefoglalván azon nevezetes nap eseményeit is, amikor Barnabás és Saul bejelentették utazási szándékukat a galáciai tartományba:

A szíriai Antiókhia gyülekezetében a próféták és tanítók közt volt Barnabás, Simeon, (akit feketének hívtak), Lucius, (Cirénéből), Manáen, (Heródes Antipás király gyerekkori pajtása) és Saulus. Történt pedig egy napon, amikor ezek az Urat imádták és együtt böjtöltek azt mondta nekik a Szent Szellem: Válasszátok ki nekem Barnabást és Saulust arra a munkára, melyre én őket elhívtam. Minekutána tehát még böjtöltek és imádkoztak kezüket reájuk tették és útjukra küldték őket..

Amikor a két férfi megkezdte utazását, első lépéseiket az Antiókhia felől nem messze lévő kikötőváros felé irányították, Szeleuciába. János Márk is velük tartott, ki Barnabás ifjú unokaöccse volt, hogy másháik szállításában segítségükre legyen, hisz ruhákat és élelmet csomagoltak össze az útra.

Miközben a három férfi a mólón állt és a Ciprus szigete felé induló hajó vitorláit vonták fel, egy csodálatos meglepetésben részesültek.

Itt fogom kezdeni naplóm sorait.

ELSŐ FEJEZET

- Mit hallok?! - kiáltott álmélkodva János Márk.

- Ének hangja száll! - szólt Barnabás izgatottan. - Nem lehetnek mások, mint az antiókhiai testvérek! Hiszen egész éjjel utazniuk kellett ahhoz, hogy ideérjenek és így vegyenek búcsút tőlünk! Semmi kétség nem fér hozzá, ez királyokhoz méltó útnak indítás!

E pillanatban a szárazföld irányából körülbelül ötszáz hívó tűnt fel, kik az antiókhiai közösség tagjai voltak, egyre közeledtek, énekelve és dicsőítést zengve.

- Minő látvány! - sóhajtott elérékenyülten Saul és megindult üdvözlésükre.

A három ember a tömeg közepébe vetette magát. Néhány csodálatos ének után együtt mentek a móló végénél horgonyzó teherszállító hajó mellé, mely Ciprusba viszi a két kiválasztottat. A jövevények elérték a móló végét, mire a rabok és a tengerészek félreálltak, hogy legyen elegendő hely a zajos, önfeledt csoport számára.

- Óh, nem, nem kérünk több élelmet! - nyögött fel János Márk, hisz kezeibe a testvérek finomságokkal teli zsákokat nyomtak. - Oly sok az élelmünk, hogy nyugton állíthatom, a zsákok többet nyomnak jómagamnál.

- Csináljanak helyet az utasoknak! - csendült fel a kapitány parancsa. - Azonban ne engedjete senkit a hajóra, míg nem adok rá engedélyt. A szeleuciai kikötő vize a legháborgóbb az egész birodalom területén. Még a legedzettebb tengerészt is megviseli és pár percen belül tengeribeteg lesz a hánykolódó hajón. - Kis szünet után folytatta: - hamarosan kihajózunk.

Meghallván e szavakat az antiókhiai hívők búcsúénekebe kezdtek, mialatt a rabszolgák szétszéledtek a mólón, hogy hosszú rudak segítségével tolni kezdjék alkalomadtán a hajótestet a nyílt víz irányába.

- Beszállás! - kiáltott a kapitány. - Keressetek helyet a hajó belsejében, idefönt nem lehetnek utasok. Ne gyújtsatok tüzet. És emlékeztetek benneteket, hogy az étkezést saját erőtökből kell megoldanotok. - Rövid időn belül hozzátette: - körülbelül hat óra múlva Ciprus földjére érünk, - szeméit az égre vetette, majd szinte önmagának mormolta: - ha az idő kedvez nekünk.

Márk éppen azzal foglalatzkodott, hogy férfiasan helytállva a hatalmas zsákokat átemelje a hajó korláton, mialatt az antiókhiai közösség tagjai egyre másra adogattak kezébe élelmet tartalmazó csomagokat. A kifeszített vitorlákba belekapaszzkodott a hajnali szellő. Barnabás és Saul gyorsan felugrottak a hajóra éppen abban a pillanatban, amikor a rabszolgák tolni kezdték azt a mólótól.

Buzdító szavak hagyták el a hívők ajkait, amint a hajó nehezen nekilódult a háborgó, nyílt vízen toluló habok felé, elhagyván a mesterségesen kialakított kikötőt. Barnabás megragadta a vitorla kötélzetét, felkapaszzkodott a hajó orrába és onnan köszönte meg a testvérek buzdítását. Az antiókhiai hívők biztató kiáltása csengett a part felől. Saul elégedetten mosolygott, mialatt Márk tovább birkózott a zsákokkal.

A vitorlákba belekapaszkodott a szél és a kis hajó gyorsan tovasuhant a sziklák szegélyezte öbölből. A kiáltások énekebe torkolltak, amint a hajó elhagyta Szeleucia kikötőjét és a vad tenger felé vette útját.

- Jobban tennétek, ha a hajó belsejébe ereszkednétek le, amíg nyílt vízre érünk. - Szólt hozzájuk az egyik tengerész. - A csatornában lévő áramlatok nagyon erősek szoktak lenni és a hajó úgy hánykolódik majd mint egy szilaj csikó. Ha engem kérdeznek meg ez a kikötő soha nem épül ide.

- Hat óra múlva Cipruson leszünk? - tette fel kérdését Márk.

- Ha jó széllel járunk, igen, - válaszolt a tengerész - de hozzá kell tennem, hogy a mi hajónk hagyja el elsőként Szeleuciát ebben az évben. Úgy tűnik túl jó az idő ahhoz képest, hogy kora márciust írunk. Jegyezd meg, fizetni fogunk mi még ezért a jó időért, ha nem máskor, hát áprilisban.

- Öt dénárba fog kerülni fejenként az utazásotok. - Vágott közbe a kapitány. - Semmi étel, semmi ital. Nem adjuk alább és ennyi pénzért a fedélzeten tartózkodhattok, csak ha vihar törne ki, akkor mehetek a hajótestbe. Keressetek majd egy pihenésre alkalmas helyet a fedélközben, a rakomány közelében. Ha lopni merészeltek áthajítalak a hajókorláton!

- Ötnapi fizetésemet kell odaadnom hatórányi hajózásért, - háborgott János Márk, - ez nem igazságos.

- Minden rendben van Márk, ne nyugtalankodj, - csitította Barnabás. - A múlt hét folyamán eljött néhány testvérünk és már megkötötték az alku. Közel áll a szokásos viteldíjhoz, olcsónak számít, főleg ha azt vesszük figyelembe, hogy ez az első hajó, amelyik elhagyja Szeleuciát.

János Márk dagadó csomagjaira meredt, majd az egyik zsákot kiszemelvén, rátelepedett. Barnabás mosolyogva figyelte.

- Azt hiszem, hogy amikor Ciprusba érünk, a helybéli testvérek még több eleséggel fognak ellátni téged.

Márk kényszeredetten elmosolyodott, mire Barnabás jóízűt nevetett. Azonban egyszerre Márk arca felderült, majd egyetlen szó nélkül felkapta a mellette lévő zsákot és eltűnt vele a rakomány sorai között.

A hajó immár megérkezett a Földközi tenger vizeire, amikor Barnabás és Saul egy fiatalemberekkel teli kis csónakra lettek figyelmesek, amely gyors siklóval közeledett feléjük. Amint a hajótest mellé ért, a fiatalok János Márk nevét kiáltozták igen hangosan. Márk gyorsan kikecmergett a rakomány közül és örömmel üdvözölte barátait. Az egyik testvér így szólt hozzá:

- Igen féltékenyek vagyunk rád mindannyian, János Márk! Bárcsak neked kellene visszamenned Izraelbe és mi lehetnénk azon a hajón!

János Márk gyorsan visszavágott, de szavait elnyomta az erős szél. Ezzel barátai visszafordultak, a távolban még látni lehetett amint karjaikat lengették és buzdító kiáltásokat hallattak.

- Az első utazásod? - kérdezte egy tengerész, míg szeméit a tovatűnő kis csónakra függesztette

- Igen, uram - válaszolt Márk. - Mi a zsidó Messiás követői vagyunk. Ciprusba látogatunk és talán ott maradunk egy darabig, de az is lehet, hogy hamarosan elhajózunk valamely távolabbi pogány ország felé. Még nincs konkrét tervünk.

- Inkább ne hajózzatok ki Ciprusról. Legalábbis áprilisban ne tegyétek. A tavasz hamar beállt, a tenger túl csendes. Az istenek megbosszulják majd ezt az időjárást, arra mérget vehettek.

- A kapitány ugyanazt mondta.

- A tél még nem tombolta ki magát. Még csak ezután jön harca a tavasz ellen.

- Immár a nyílt vízre értünk, - szólalt meg Márk, - a hajó mozgása megcsendesedett, nem áll fent már a tengeri betegség veszélye, hadd kérdezzem hát meg, nem vagy éhes véletlenül?

- Reméltem, hogy felteszed e kérdést! Láttam, amint más tengerészeket már nagylelkűen elhalmoztál finomságokkal!

Barnabás és Saul ezenközben a hajó végébe vonultak és csendesen meredtek az eléjük táruló nyugodt víztömegre.

- Dicséretes búcsúztatást kaptunk. - jegyezte meg Barnabás.

- Talán túl szép is a fiatal Márk számára! - nevetett Saul. - De ez várható volt a lelkes antiókhiai testvérektől.

Barnabás elgondolkodva folytatta:

- Közel sem lesz ilyen meleg a fogadtatás Cipruson, számomra meglehet igen, téged biztosan nem várnak tárt karokkal... - egy röpké pillanatig elmélázott társa arcán, majd hozzátette, - ha jól hiszem lesz egy kis csoport, aki várni fog ránk, de ők sokkal visszafogottabb emberek. A cipruson élő szentek nagyon tartózkodóak. Nem volt ez így a Pünkösd után közvetlenül, hisz amikor visszatértek otthonaikba Jeruzsálemből, akkor telve voltak tüsszel. Szinte minden zsidóval beszéltek, aki a szigeten lakik, azonban az idő múlásával a Pünkösdi események dicsősége alábbhagyott bennük. Többnyire ez a szigeti gondolkodásmódnak tudható be, hiszen azok, akik egy ilyen kis terjedelmű területen élnek, oly elszigetelten, mint ők - igen konzervatív gondolkodásúak. A többi pedig kultúránk része. Mi, zsidókeresztyének, nem vagyunk annyira nyitott és érzéseinket kimutató emberek, mint az antiókhiai pogánykeresztyének. - Barnabás felvonta vállait. - Ilyenkor mindig elfelejtem mekkora különbség van közöttünk, héberek és antiókhiaiak között.

- Úgy érzem neked nagyon hiányozni fognak az antiókhiai hívek, míg távol leszünk! - állapította meg Saul.

- Saul, felkészültél egy igen hideg fogadtatásra Cipruson? Sokan a hívők közül nincsenek tisztában a mai napig azzal, hogy te igaz követője lettél Jézus Urunknak. Egyesek közülünk azt hiszik, azért vagy velünk, hogy beférközz közénk, aztán később hátba támadj bennünket...

- Tudom. - ennyi volt a társusi határozott válasza.

- Természetesen én melletted leszek, de...

- Mint ahogyan azt oly sokszor tetted már ez idáig is, kezdődően az első alkalommal, amikor Jeruzsálembé látogattam.

- Így is sokan még az én szavaimat sem fogják elhinni, megkérdőjeleznek, próbára fognak tenni téged. Egyesek közülük még mindig viselik a verések nyomait testükön, melyeket akkor szereztek, amikor te Jeruzsálemben üldöztetted őket.

Saul szótlánul kémlelte a vizet, mely egyre közelebb vitte őt Ciprushoz, s társára tekintett.

- Állok elébe mindennek, ami történni fog... - mondta csendesen.

Ezzel átadta magát gondolatainak, arról elmélkedett mi vár rá. Hátát nekitámasztotta egy tömött gabonás zsáknak, szemeit lehunyta. Az elmúlt éjszakát egy maréknyi hívő társaságában töltötték, természetesen nem alvással, akik elkísérték őket előző nap Szeleuciába. Mosoly áradt szét fáradt vonásain, amint felelevenítette énekeiket és szívből jövő imáikat. Amint a nap meleg sugarai rávetődtek arcára, a hajó csendes ringásának gondoskodása által jótékony álomba merült.

Néhány óra elteltével János Márk került elő.

- Nem vagytok éhesek? Lehet válogatni a következő...

Barnabás elnevette magát, amint Saul felült és álmosan dörzsölgette szemeit.

- Hiszen az egyik zsák már szinte üres! - kiáltotta Barnabás. - Egyedül etted meg?

- Dehogyan! - tiltakozott Márk. - Adtam belőle a tengerészeknek és persze a többi utasnak is. Az emberek többségének csak egy hétre elegendő eleségük van, míg nekem annyi, hogy meg sem tudom emelni a zsákot, holott még nem számoltam akkor a tekercecsekkel teli csomagot és a ruháinkkal teli zsákot. Nézzétek, - kiáltott hirtelen, önnön szavait félbeszakítva, - ott a távolban az Ciprus szigete, nemde?

- Oh, hát persze, könnyű a fiataloknak, hisz még igen éles a szemük világa! - válaszolta Saul elismerően füttyentve.

- Anyám azt mondta, hogy a Cipruson élő zsidók fele rokonoknak számít bizonyos szinten.

- Igen, a nővéremnek és nekem sok rokonunk van ott, - igazolta Barnabás.

A kapitány balra kormányozta a hajót, hogy dél felől tudja megközelíteni a szigetet. Barnabás a taton állt, hogy szemeivel befogadja a látványt, melyet gyönyörű szülőföldje nyújtott.

- Látod Saul, a sziget északi csücskénél érünk a közelbe, az északi félszigetet alkotó nyúlvány felől. Látni lehet Eloea kis falvacskáját a szélvédett domboldalon. Nagyon kevesen élnek a sziget ezen részén, hiszen csak halászattal tudják megkeresni a betevőt a sekély vizekben. Ott, az a magas hegy az Olümposz nevet viseli. Egy órán belül megláthatjuk Szalamiszt, egy gyönyörű kis öböl partján, a félsziget tövében. A kikötőt körülöleli a félsziget, éppen ezért az egyik legvédelettebb révhely a világon, ugyanakkor egyike a legforgalmasabbaknak is.

- Úgy beszélsz, mint egy tengerész, - állapította meg Saul.

- Nem, úgy beszélek, mint egy rézzel kereskedő család sarja, hiszen a rezet mindig Szalamisz kikötőjéből szállították tova, és különben is Ciprus a tengerészek földje.

Barnabás szemeivel kutatta a távoli partot, abban reménykedvén, hogy valami ismerős tájat pillant meg. Hatalmas félkörív alakú móló körvonalai bontakoztak ki jobbra és balra, mélyen benyúlva a tenger hajjai közé, mintha üdvözölni készülnének az érkező hajók utasait.

- Az itáliaiak és a főniciaiak észak felől érkeznek Ciprus szigetére. Ahelyett, hogy elhajóznának Egyiptom földjéig, inkább megállnak Cipruson, hogy rakományukat itt raktározzák, majd felpakolják hajóikat az egyiptomiak által délről szállított szintén Cipruson tárolt rakományával, így jön létre itt a kereskedelem és szállítás közöttük. Az egyiptomiak hasonlóképpen cselekednek, innen szállítanak hazafelé mindenfélét. De legyen az egyiptomi, római avagy más nemzetiség, mindannyian itt adnak-vesznek. A legtöbb rakomány még csak ki sem kerül a hajókból, hiszen azon nyomban megkötetnek az üzletek még a dokkokban, utána pedig már egyenesen a tovaszállító hajó fedélzetére rakodnak. Ami nem kél el rögvést, azt brókerek gondjaira bízják, akik többnyire zsidók vagy görögök. Ők már kis tételben árulják ezen javakat a szigetlakóknak, vagy kisebb árusoknak.

Bár a nap sugarai bearanyozták Barnabás vonásait, hideg szél csapott arcába. Szorosan maga köré vonta ruháját és így mormogott:

- A tél még nem búcsúzott el véglegesen, nemde? Valakire még igen rossz idő vár, abban biztos vagyok.

Amint a teherszállító hajó megközelítette Szalamisz dokkjait, kis csónakokkal érkeztek üdvözlésükre. Köteleket bocsátottak alá a hajóból. A várakozó emberek megragadták azokat a csónakokban és vontatni kezdték a hajót a kikötőhely felé, a hajótest immár tehetetlenül siklott a vontatás irányába.

Márk a hajó orrában ácsorgott és a rakpartot figyelte.

- Nézzétek! Soha nem láttam még ennyi árut! - mormolta.

Az egész kirakodóhelyet gyapotbálák lepték el Egyiptomból, mindennemű gabonaféle, valamint egy igen ritka és drága fém, az ón, mely a titokzatos Britannia szigetéről származott. Sok bála rattan volt, teakfarakások, valamint más egzotikus fák termékei, szentjánoskenyérfarakások, különböző gyümölcsök, zöltségek, magvak és mogyoró halmok. Lenvászon végek sorakoztak embermagasságnyi sorokban, melyek Távol-keletről származtak. Azonban kiemelkedően sok réz tünt elő, rudak formájában, keresztalakban tárolva, embermagasságot meghaladó oszlopokban. Szekrények sorakoztak mellettük, és más igen szép bútordarabok, egy ponyva védelme alatt, melyeket az itáliai kereskedők vásároltak általában, Róma tehetős polgárai számára. Ezek után pedig egymás mellett sorakoztak a rakpart teljes hosszában a kézművesek, akik ott a helyszínen készítették és árulták portékáikat.

- Nem gondoltam volna, hogy Itália és Egyiptom ennyi árut képes termelni... - álmélkodott Saul. - Tulajdonképpen a föníciaiaknak igen hosszú kereskedelmi útvonaluk van. Megkerülik az egész Földközi tengert, megállnak minden kikötőben, ezenközben árulnak és vásárolnak. Azután mindent elhoznak ide. Amit itt lát az ember, az már ténylegesen a teljes világ felhozatala.

Amint a hajó megközelítette helyét a kikötőben, Barnabás egy maroknyi zsidóra mutatott, akik a rakparton várakoztak.

- Nézzétek, ott vannak a testvérek.

Természetesen ezután Barnabásnak már nem volt maradása sehol.

Pár perc múlva a parton álldogáló hívők énekelni kezdtek egy ősi zsidó üdvözlő zsoltárt az érkezők tiszteletére. Barnabás szemei megteltek könnyekkel.

- Hallani ciprióta kiejtésüket!

Saul és Márk meglengették karjaikat, ám Saul már felfogott néhány kutató pillantást irányába.

A hajót immár kötelek segítségével a partról rabszolgák vontatták, mígnem végül elérte a mólót. Amint a hajóhidat leengedték a partra, a három utas kipattant a fedélzetről és hamarosan az őket üdvözlők felé siettek. Barnabás egymás után ölelgette társait, újabb és újabb nevek hangzottak fel ajkairól, meleg ölelések kíséretében.

- Íme unokafivérek, János Márk. Márk, ismerd meg unokabátyád. Ő pedig gyermekkori jó barátom. Hát te ki vagy? Olyan ismerősnek tűnsz, azonban nem emlékszem a nevedre. Mennyire megnőttél!

A tömegből hangok hallatszottak, amint Barnabáshoz intézik szavaikat.

- Velünk kell maradnod. Szükségünk van rád itt, nagyon sok munkád lesz. Ciprusnak nagy szüksége van rád, kérünk, maradj.

Saul hátrébb álldogált, szótlanul, egymagában.

Márk hatalmas megkönnyebbülésére néhány fiatalember felemelte csomagjait.

- Vigyázzatok a tekercekre, ruhákra és élelemre, de főként a tekercekre és a ruhákra! - tette hozzá. Végül nem kis öröme az tapasztalta, hogy újdonsült segítői is hasonlóképpen küszködnek az élelmes zsákok cipelésével, mint korábban ő egyedül tette.

Néhány perc múlva a maroknyi zsidó csoport vezetni kezdte vendégeiket a kikötőből egy seregnyi keskeny utca során át. Hamarosan elhagyták Szalamisz egyik hírességét, a lóversenypályát, majd útjukat az alig egy ember szélességű síkator felé vették, s ott egy igen keskeny ajtónál megálltak.

- Kibéreltük hármatoknak e szobát. Mindegyikötöknek rendelkezésére áll egy matrac éjszakára. A testvérnők és testvérek átjönnek hozzátok minden nap és mindennel ellátnak amire szükségetek van. Amikor leszál az éjszaka, néhányan a testvérek közül eljönnek majd és megosztják veletek gondolataikat Cipusról. János Márk, a nővérek felhívták a figyelmünket, szóljunk neked, hogy nagy előszeretettel megkezdték a csomagolást, hogy amikor elindultok más közösségekhez elegendő eleség álljon készen.

Márk arcán erőltetett halvány mosoly futott át, egy igen csendes „köszönöm” hagyta el ajkait, szemeit pedig le nem vette közben a két fiatalemberről akik az ő zsákjait küzdötték le a szoba közepére. Amikor vendéglátóik magukra hagyták őket, Barnabás, Saul és János Márk elrendezték személyes tárgyaikat fekhelyeik mellé.

Amint a sötétség leple aláhullt a földre, a szalamiszi közösség tagjai lassan megérkeztek. Néhány perc feszélyezett üdvözlés után elkezdtek mesélni látogatóiknak a város és Ciprus szigetének hitbéli helyzetét.

- Nagyon nagy szükségünk van rátok itt - Ez volt az állandóan visszatérő kijelentés. - A tizenkét apostol közül soha nem jött el hozzánk egyik sem. A közösségek igen kis létszámúak és gyengék. Nagyon örülünk látogatásotoknak, s kérünk, maradjatok velünk.

- Azon első Pünkösöd utáni időszak óta, amikor ti mindannyian hazatértetek Ciprus szigetére, hányan tértek meg a szigetlakók közül, és lettek hívőkké? - tette fel kérdését Barnabás.

- Kezdetben sokan voltak. Néhányan közülük még mindig velünk vannak. Bizonyosan érdekelni fog az a tény, hogy a szigeten élő minden zsidóval megismertettük-e a Jézusról szóló híreket. A közösségeknek azért van szükségük rátok, hogy ti összegyűjtsétek azokat, akik eddig valamilyen oknál fogva kimaradtak. Beszélgetek kell hozzánk, s el kell érnetek azokhoz, akik eddig nem hittek.

Saul érkezése óta egyetlen szót sem szólt. Most először törte meg a csendet és beszéde nagyon jól kötődött a témához.

- Hány zsidó él e szigeten?

- Talán összesen ezer.

- Ebből hányan Jézus Urunk követői?

A kérdés sokkal bonyolultabbnak tűnt, mint azt gondolták, vagy amint Barnabás és Saul hitte volna, a várt válasz azonban biztató volt.

- A zsinagógában - sokan vannak, talán a többség, ha mondhatjuk így, - a Messiásról szóló híreket szimpatikusnak tartja.

- A zsinagógában? - kérdezte Saul, és észrevehetően meghökkent. - Hányan vannak a zsinagógán kívül?

A szobában ülők egymás közt néhány bizonytalanságról árulkodó pillantást váltottak.

- Hát, tudjátok, a hívők szinte mindig a zsinagógában gyülekeznek szombaton a zsidó közösség más tagjaival együtt.

- De, - tette hozzá sietősen egy másik, - néhányszor otthonokban is gyülekezünk.

Saul újra feltette kérdését.

- Hányan vannak azok, akik nem gyülekeznek a zsinagógában, s követők?

A ciprusiak egymásra néztek, nem tudták mit válaszoljanak e kérdésre.

- Ezt nem tudjuk, hiszen soha nem számoltunk ilyesmivel. - Végül ez volt egyöntetű véleményük.

Szavaikat csend követte. Barnabás megpróbálta magáévá tenni a híreket, majd igyekezett választ szavakba foglalni.

- Igen sok időt töltöttünk Antióchiában, - kezdte. - Már szinte teljesen elfelejtettük, hogy az Úr népének tagjai közül bárki is zsinagógába jár. Antióchiában azon emberek, akik a zsinagógába járnak igen nagy ellenségei az Útnak.

- Oh, ez nem így van Cipruson. Nekünk a zsinagóga gyülekezési helyszínünk. Néhány igen kis eklézsia otthonokban gyülekezik vidéken, azonban az azért van, mert nekik nincs a faljukban zsinagóga.

Saul ezúttal útjára bocsátotta végső kérdését, mellyel tudta, hogy meghatározza kapcsolatát a ciprusiakkal.

- Hány nem zsidó gyülekezik veletek?

- Nem zsidók? - Tiszta sor volt, hogy Saul kérdése megfejthetetlen volt a kérdezettek számára.

- Soha nem látogattak el összejöveteleitekre mások, a pogány népek közül? Vannak egyáltalán megtért pogányok köztetek?

- Nem, nincsenek, nem tudok ilyesmiről... - válaszolt az egyik testvér.

- Ha jól hallottam egyetlen egy nem zsidó testvérünk van a tamaszoszi közösségben, - tette hozzá egy másik. - Legalábbis úgy hallottam.

Saul lassan, érthetően foglalta össze:

- Az összes ciprusi hívő, - mind zsidó származású?

A helybéli testvérek gyorsan váltottak néhány értetlen pillantást.

- Természetesen. Miért kérdezed?

Hosszas csend burkolta a szobát, Barnabás gyorsan témát váltott.

- Úgy hallottam, hogy a testvérek azt tervezik összejevetelt tartanak holnap korán reggel. Talán mindannyian le kellene feküdnünk. Eljön majd reggel valaki értünk, hogy elvezessen bennünket a gyülekezés helyszínére?

- Igen, de a zsinagóga lesz gyülekezésünk helyszíne.

- A zsinagóga! - Saul majdnem feljajdult e válasz hallatán.

- Igen, a zsinagóga vezetője igen kegyes irányunkban és talán ő is eljön majd az összejevetelre. Saul, úgy véli, hogy találkozott már veled, valamikor régen még Jeruzsálemben. Azt szeretted volna tudni, hogy Gamáliel tanítványa voltál-e valaha.

Saul csendes sóhajt hallatott.

- Mindenki arra vár, hogy beszélni fogsz hozzánk, Barnabás. És amint gondolhatod, Saul... néhányan kérdéseket fognak intézni hozzád is.

- Most már nagyon késő van, - tette szóvá újra Barnabás.

- Mielőtt elmennénk, szólhatnánk néhány szót terveinkről utazásotokkal kapcsolatban? - kérdezte az egyik testvér.

- Természetesen.

- Citium városából indulnátok, a déli parton, mely jó időben két napnyi járásra van innen. A tamaszosi, ledrai, kirenthiai és lapithuszi testvérek és testvérnők eljönnek majd Citiumba, hogy találkozzanak veletek. Mindenki nagyon izgatottan várja érkezésetek. A szentekkel maradtok szombaton és az Úr napján, ezután Citiumból továbbhaladtok dél-nyugat felé, Kurion városába. E városban igen nagy közösségünk működik, majd innen továbbindultok a sziget nyugati végébe, Páfoszra, melyet tulajdonképpen fővárosként tartanak számon.

- Az egyik páfoszi testvér éppen azon igyekszik, hogy meghallgatást eszközöljön ki Saul számára a sziget helytartójánál, Sergius Paulusnál. Abban reménykedünk, hogy mire Páfoszba értek, elhatározzátok, hogy velünk maradtok Ciprus szigetén, hisz tényleg nagy szükségünk van buzdításokra.

Ezzel ért véget a gyülekezés, mire pár perccel később Barnabás, Saul és János Márk magukra maradtak.

- Nincsenek köztük pogány megtértek! Hallottátok ezt? - Saul nehezen hitt saját szavainak. - Barnabás, hiszen azt mondták, hogy egyáltalán nincsenek megtért pogányok a közösségekben! Ezer zsidóval lehet számolni a szigeten, mindannyian hallottak Jézusról, a zsidók mindannyian hallották a jó hírt Istenről, azonban ezen hívőknek meg sem fordult a fejükben, hogy továbbadják ezt az idegen népeknek, a nem zsidóknak, nem is beszélnek senkinek Istenről!

- S ez mindaddig így is marad míg rá nem jönnek, hogy a nem zsidókat is kijelölte Isten a megtérés útjára! Attól tartok nincs túl sok tennivalónk itt... - sóhajtotta Barnabás. - Buzdítsunk! Nem lehet egy életen át buzdítást nyújtani! Arra nyertünk elhívást, hogy hirdessük a megtérést a pogány népek között, és vigyük el hozzájuk is a jó hírt!

- Örülök, hogy ezt hallom tőled... - válaszolt Saul. - Nem akartalak arra emlékeztetni téged, hogy amikor térden állva imádkoztunk abban az antiókhiai szobában, Luciussal, Manaénnel, és Simonnal, akkor a Szent Szellem küldött bennünket a pogányokhoz. Küldött! Azért küldött a nem zsidókhöz, hogy hirdessük számukra Jézus Krisztust és, hogy azokat, akik hisznek, az eklézsia soraiba tereljük. Mít tehetnénk itt?!

Saul, bár elharapta a szavak végét még kimondta véleményét.

- Nem azért küldött bennünket, hogy a pogányokat egy vallásos épület falai közé cipeljük hanem, hogy Krisztus testvéreivé tegyük, hogy annak tagjai lehessenek!

- Szeretem ezt a szigetet... - válaszolta Barnabás. - Ők az én népem gyermekei. Szülőföldem... Arról álmodtam, hogy egy élő közösséget találok e szigeten, azonban addig, amíg a szigeten lakó hívők nem értik meg, hogy a jó hírt a nem zsidóknak is meg kell ismerniük, addig nekünk itt semmi tennivalónk. Attól tartok törést okoznánk a közösségben, ha mi próbálnánk meggyőzni őket arról, hogy a pogányokat be kell vonni az eklézsia életébe. Biztosan zavart és kárt okoznánk vele mindenütt.

- Rendben, akkor menjünk el mi a pogányokhoz. Keressünk olyan helyeket, ahol sem zsidók, sem nem zsidók nem hallottak még Jézus nevééről.

Barnabás felsóhajtott.

- Legyen így. Holnap szépen megkérdezzük meddig jutott el az evangélium híre, és hol nem hallottak még felőle. Nekünk arra a helyre kell mennünk, bárhol legyen is az. Most pedig térjünk végre nyugovóra, hiszen az összejövétel kora hajnalban kezdődik!

- Egy zsinagógában! - nyögött fel Saul. - Számomra a zsinagóga azt a helyet jelenti, ahol vallásosak számára beszélek és ahol mindig botosztást kapok, ott nem szoktam hívők számára üzenetet továbbítani. Mondd csak Barnabás, mikor voltál te utoljára zsinagógában?

- Hát, ha jól meggondolom, akkor körülbelül négy éve már annak, pontosan mielőtt elhagytam volna Jeruzsálemet, hogy Antiókiába induljak.

- Mit kerestél a zsinagógában?

- Éppen engedélyt kértem hogy néhány zsidó tekercset lemásolhassak, melyeket ott őriztek lakat alatt. Tudod, én lévita vagyok, így jogom van kérni ezt.

- És megengedték?

- Természetesen, nem! És te? Mikor voltál utoljára zsinagógában?

- Tárzusban.

- Miért voltál ott?

- Valami hasonló dolog miatt, mint te. Végül is én pedig egy farizeus vagyok.

- Neked megengedték, hogy lemásolj valamit is?

Mielőtt Saul bármit is válaszolhatott volna, mindkettejükből nevetés tört ki.

- Azt hiszem nem vagyok eléggé lévita, te pedig nem vagy túl jó farizeus, hogy megfeleljünk a mi drága jó konzervatív zsidó vallást követő testvéreinknek.

- Minő szerencse! - csatlakozott Saul.

MÁSODIK FEJEZET

A zsinagóga ablak nélküli sötéttségét fáklyák imbolygó fénye törte meg, így látni lehetett a hívők csendes gyülekezetét, akik megtöltötték az épületet és Barnabás beszédére vártak. A férfi gondolatai visszakalandoztak az antiókhiai zajos pogánykeresztyén gyülekezethez, akik szintén e pillanatokban tarthatják összejövételüket.

Felállt, hogy beszédébe kezdjen.

Hamarosan mindenki elmerülten és izgatottan hallgatta beszámolóját az antiókhiai gyülekezet megalakulásáról. Amint azonban megemlítette Saul megtérésének történetét, a helyiség dermedt csendbe burkolózott. Csak kevesen mertek Saulra tekinteni.

Barnabás ezzel befejezte az antiókhiai események ecsetelését és elkezdett Jézus Krisztusról beszélve szolgálni az egybegyűlteknél. Végül, Barnabás bemutatta Sault. Miután az előzményekből Saul rádöbbenett milyen nagy mértékű gondot okozott jelenléte, csak egy egyszerű köszöntést intézett a hallgatóságához és őszinte megbánását fejezte ki mindazon fájdalomért és bánatért, amit ő okozott az akkor még Jeruzsálemben élő hívőknek, nem sokkal ezelőtt.

Valaki felállt.

- Apám annak következtében halt meg, hogy Jeruzsálemben megverték őt. Abban a zsinagógában kapta a botozást, ahol te állítottad elő. Láttam mindent, minekutána engem is megverték. Harminckilenc korbácsütést mértek rám.

Hangja remegett a dühtől.

- Kérlek... - vágott közbe Barnabás.

- Nem, hadd folytassa, - szólt Saul.

- Nem akarok mást mondani, csak annyit, hogy sokkal többre van szükségem annál, minthogy pár szóval elmondd, Jézus követője lettél.

Zavaros csend következett, mígnem valaki egy éneket kezdett énekelni. A gyülekezésnek vége szakadt és úgy tűnt, mindenki minél hamarabb el szeretné hagyni az épületet. Néhányan megközelítették Barnabást és pár szót váltottak vele. Egy, talán két ember odament Saulhoz és bocsánatot kértek tőle a kifakadásért, azonban elmondták neki mindazon szenvedéseket, amelyeket átéltek az ő kezei által. Ezek után megkérdezték tőle tényleg igaz-e az, amit hallottak róla, hogy valóban megtért az Úthoz és látta az Urat.

Ekkor az az ember lépett oda, aki oly hevesen beszélt hozzá. A helységben újra dermedt csend lett.

- Carmi vagyok, Ruben törzséből.

- Én pedig Saul, Benjámín törzséből.

Carmi ezzel hátat fordított Saulnak, levetette felöltőjét, így szabaddá vált hegektől tarkított háta.

- Ezt tetted velem... - mondta keserűen, majd megfordult és elment.

- Carmi, várj! - csattant fel Barnabás ellentmondást nem tűrő hangja, mialatt Saul mellé lépett.

- Ne! - tiltakozott barátja.

- Csendet. - intette le Barnabás - Carmi jöjj ide.

Ezzel Barnabás a mellette lévő Saul mögé lépett és leemelte Saul ruháját. Mindenki dermedten állt, hiszen Saul hátán tenyérnyi hely nem volt hegektől mentes.

- Damaszkuszban szerzett sebhelyek, melyeket az ottani zsinagógában szerzett, és ugyanúgy mint a tiédet, ezeket is zsidók kezei okozták. Saul hátán is ugyanazért vannak sebek, amiért a te hátadon Carmi, amiért hitt abban, hogy Jézus a Messiás.

Saul csendesen magára vonta ruháját.

- Semmiség, és csak egyszer történt meg...

- Később el kellett menekülnie Damaszkuszból, ugyanazon okból és nemis akárhogyan, hanem úgy, hogy a városfalon engedték le egy nagy kosárba rejtve! - tette hozzá Barnabás tüzesen.

A hallgatóság soraiból néhányan kiváltak és melegen átölelték Sault. Együtt ölelkeztek és együtt sírtak. Carmi szó nélkül elhagyta az épületet.

Másnap kora hajnalban a három férfi néhány helybéli társaságában elhagyta Szalamisz városát és Cítium felé vették útjukat. Alighogy a város külső kerületeit készültek elhagyni, néhány testvérnő jött utánuk és élelmet hoztak számukra az útra. A gondolataiba süppedt Barnabást ez felrázta valamennyire és megköszönte gondoskodásukat, mialatt Márk fintorogni kezdett a zsák láttán melyet kezükben tartottak.

Barnabás Márkra mutatott.

- Igen, kérlek nyújtsátok át unokaöcsémnek. Ő az, aki viszi élelmünket, vizünket és ruháinkat.

- Immár a harmadik zsák eleség, - mormolta Márk fogai között szűrve át szavait.

- Utatok mindvégig hegyen felfelé fog vinni. Lassan fogtok haladni, azonban van egy fogadó az út mentén Cítium előtt, - magyarázta az egyik helybéli, - ősrégi épület de megfelelő. Utazásotok alatt figyeljete a katonákra, mert sokan járnak errefelé, ha nem találkoztok velük, többnyire biztonságos utatok lesz.

- Mit értesz az alatt, hogy többnyire biztonságos? - kérdezte Márk mialatt azzal vesződött, hogy a zsákot egyik vállára emelje.

- Igen kevés rabló van Cipruson, és azt is el kell mondanom, hogy ez az út az egyik legbiztonságosabb az egész szigeten. Csak a katonákat kell elkerülnötök, főleg azokat, akik szekéren közlekednek, mert azok bármire kényszeríthetnek.

- Még akkor is ha római polgárjoggal bírunk? - szegezte kérdését Saulnak a fiatal Márk.

- Igen, még akkor is, - erősítette meg Saul.

A szalamiszi testvérek még néhány mérföldön át kísérték a három férfit, majd amint a hegyek egyre meredekebb utakat tártak a látogatók elé, búcsút vettek tőlük.

- A zsákok közül kettő sokkal könnyebbnek tűnik tegnap óta, kedves unokaöcsém, nemde? Van valamilyen kézzelfogható magyarázatod e csodára? – élcelődött Barnabás.

Márk elvörösödött.

- Hát, én meg nem ettem az élelmet! Inkább mondjuk úgy, hogy sok barátom akadt a rabszolgák között, akik a hajódokban dolgoznak!

HARMADIK FEJEZET

Komorán tekintett Barnabás az út szélén álló kétkerekű harc(i)kocsira, majd megjegyezte:

- Egy római szekér, azonban hasznavehetetlen. Tönkrement és a hajtója elment segítségért. Szegény szerencsétlen flótás akibe elsőként belebotlik. Remélem nem találkozik vele utunk. Márk menj előre. Két harckocsi nyomát látom itt. Ha látni fogsz két fogathajtót, amint erre tartanak egy szekéren, jöjj vissza és szólj nekünk időben róla, hogy elbújhassunk.

Márkot nem kellett biztatni, azonban gyorsan kicsúszott a száján:

- Óh, ezek a csomagok...

- Hagyd itt őket, majd mi vinni fogjuk őket egy darabig.

Ezzel Márk eltűnt. Délután került elő és arról biztosította két útitársát, hogy az út veszélytelen.

- Igen jó idő alatt tettük meg az utat, - mondta Barnabás. - ha ilyen ütemben haladunk, akkor holnap késő délután már Citiumban leszünk.

- Azt mondtad, hogy a családnak e vidéken voltak valamikor rézbányái, nem? - kérdezte Saul.

- Tamaszosz mellett, a hegyormokon.

- Márk, látod azon a hegyoldalon a letisztított részt, ahol nincsenek növények, fák? Nézd meg jobban és a közelben látni fogod egy bánya bejáratát is, az is rézbánya. Néhány bánya magántulajdonban van, a többi a császár bérleménye. Látod az örökdő katonákat? Abból lehet tudni, hogy a császáréi. A bent dolgozó rabszolgákat a világ minden részéből idehozzák dolgozni. Sokan frígiaiak és gallok, de a legtöbb rabszolgát úgy szerzik, hogy valamikor a római légiók ellen harcoltak és miután vesztek, ide hurcolták őket fogságba. Idehajóztatták őket, hogy bányamunkát végezzenek. Amikor megérkeztek, mindannyiukat lemeztelenítették, megverték, majd láncra verve levitték a bányába. Ott élnek a sötét, barlangjáratokban, és soha többé nem fogják látni a napfényt. Ott dolgoznak, ott esznek és ott halnak meg, sőt még a sírhelyük is ott lesz. Ha egyszer egy rabszolga idekerül, az soha többé nem tér vissza a világba.

Márk idegesen tekintett fel a hegyoldalra. Valamit éppen mondani készült, amikor a kanyarból előbukkant egy fogat két katonával.

- Megtehetik, hogy a bányába küldenek? - kérdezte riadtan a fiatalember.

- Addig nem, amíg van köztünk legalább egy római polgár.

Saul szavait hallva Márk már némileg nyugodt hangon folytatta:

- Hála légyen Istennek.

- Azonban attól eltekintve még sok mindent megtehetnek, - tette hozzá csendesen Saul.

A szekér előtt és mögött egy-egy ló haladt, legelöl pedig két paraszt és egy rabszolga, fáradtan és törődötten vonszolták magukat, az egyik fogathajtó katona kezében korbács volt.

- Megálljatok! - kiáltotta.

Egyikőjük fiatal volt, a másik, aki az ostort lóbálta kezében idősebbnek tűnt, keménykötésűnek, testét harcban szerzett hegek borították, már amennyit a ruhája látni engedett.

- Hozzátok ide azokat a zsákokat! - parancsolta a fiatalabb és elővonva kardját Márk felé bökött vele, aki ijedten torpant meg.

Márk megközelítette a szekeret és átadta a legnehezebb zsákot az idősebb katonának, aki kegyetlenül belekotort. Hamarosan előrántott egy kisebb csomagnyi eleséget és a szekér aljába öntötte tartalmát.

- Mi van a másik zsákban? - mordult Barnabásra.

- Csak egy zsidó ruhái... - válaszolt a kérdezett bölcsen.

A katona káromkodott egyet, majd folytatta:

- És a te csomagodban mi van? - kérdezte Saultól.

- Foglalkozásomhoz szükséges szerszámaim.

A fiatal katona ezzel megközelítette Sault és érdeklődve tekintett csomagjába.

- Szerszámaiddal meg lehet javítani az elszakadt hámat is?

- Hozzátartozik munkámhoz e feladat.

Az idősebb katona ezzel hátramordult a várakozó parasztok felé:

- Tűnjetek el! Nincs többé szükségem rátok! - És szavai megerősítésére gyors mozdulattal végigcsapott hátukon a korbáccsal.

A fiatalabb birodalmi katona pontosan afelé mutatott amerről a három utazó érkezett.

- Menjetez mindig a szekér előtt, - parancsolta - és gyorsak legyetek ám! Vár ránk egy kis tennivaló és lassan közeleg az est!

- Ez megbolondult! - mondta Márk dühösen, ám mégis csendesen.

- Emlékezz arra, amit az Úr mondott, Márk! Ha egy katona arra kér, hogy egy mérföldnyi utat megtegyél...

- De hiszen majdnem félnapnyi út van mögöttünk amióta elhagytuk a szakadt hám miatt hasznavehetetlen szekeret. Az pontosan hét mérföldet jelent, nem kettőt. Sőt, még hallottam a Tizenkettőt azt is mondani, hogy senki nem érhet fel az Úr tanításaihoz.

Hamarosan azonban mindhárman visszafordultak és visszatértek a szekérhez, melynek hámját Saul majdnem egy óra leforgása alatt megjavította. Bepróbálta a lovat a hámba, hogy megfelelő legyen a hosszúsága, majd miután végzett munkájával a két katona szó nélkül megfordult szekereikkel és Szalamisz irányában eltűntek, hatalmas porfelhővel köszönve meg a fáradozásukat.

- Utoljára a Gecsemáné kertben féltem ennyire, - jelentette ki Márk. - Most már biztos, hogy nem érünk Citiumba holnap délutánig. Mit fogunk most tenni?

- Barnabás kérem a csomagjaidat, - mondta Saul. - Menj előttünk. Próbáld meg elérni a citiumi testvéreinket holnap estig. Márkkal hamarosan utolérünk.

Barnabás beleegyezően bólintott.

- Vigyél magaddal némi eleséget és vizet is - tette hozzá Márk.

Barnabás elmosolyodott és így szólt:

- Gondoskodásod zavarba ejt, öcsém.

Nem telt el sok idő és Barnabás eltűnt szemeik elől.

- Hol fog aludni ma éjszaka?

- Ha nem talál egy fogadót akkor alighanem ugyanott ahol mi.

- És mi hol fogunk megpihenni?

- A szabad ég alatt. Azonban most siessünk, mert igen csípős éjszaka közeleg, talán sokkal hűvösebb lesz, mint amilyenek Antiókiában voltak.

Azon éjszakát a társusi farizeus és a jeruzsálemi fiatalember a szabad ég alatt töltötte, a Földközi tenger egyik keleti szigetének dombjain. A hideg miatt igen keveset pihentek, azonban nem lehet azt állítani, hogy ez volt legrosszabb éjszakájuk, hiszen lesz ennél rosszabb is, amint látni fogjuk...

NEGYEDIK FEJEZET

A következő nap délutánján igen viharos erejű szél kezdett fújni észak felől.

- Vihar közeleg... - állapította meg Saul tárgyilagosan.

- Gondolod esni is fog? - kérdezte Márk.

- Azt reméltem, hogy holnapig nem fog esni, azonban ahogy látom a felhők állását megvan rá minden esélyünk.

- Veszélyben vagyunk?

- Szinte mindig, amikor az időjárás nem jelzi előre szándékát. Igen, Márk, sietnünk kell, sőt próbálj meg valamilyen módon könnyíteni málhádon.

A két férfi utolsó pillanatban könnyített csomagjainak súlyán, hiszen amint Márk kiöntötte az egyik zsák teljes tartalmát a földre, villám hasított át az égen és erős dörgés rázta meg a környéket, melyet süvítő szél hangja és jeges markolása követett. Az éj leszálltáig a két férfi már hóakadályokkal találkozott és jégbordákkal tarkított úton haladtak.

- Itt már nem tudunk továbbjutni, Saul. Már alig látom az utat.

- Tovább megyünk, vagy a halál fia leszünk! - hangzott Saul távolinak tűnő válasza.

- Gondolod ilyen rosszak a körülmények?

- Egyetlen reményünk az a bizonyos út menti fogadó.

Csendben haladtak tovább, csak annyi időre álltak meg, hogy figyelemmel kövessék az út vonulatát, azonban sokszor azt is csak egy villanásnyi idő erejéig láthatták. A hőmérséklet meredeken zuhant lefelé.

- Közel vagyunk, Márk.

- Látod már a fogadót?

- Nem, de nem látok már fákat az út mentén, ami biztos jele annak, hogy közel vagyunk. Kapjuk össze magunkat, siessünk!

A hevesen zúduló jeges eső és havazás hamarosan elviselhetetlen mértékű lett.

- Ott van! - kiáltott Márk.

Igen kimerülten érkeztek meg és lépték át az őrizetlen kaput. A villámlás alatt annyit láttak, hogy három fal magasodik előttük az udvarban. A negyedik falban sok apró ajtó tátongott, amelyek ablaktalan szobákat rejtettek.

- Az már biztos, hogy több száz éves az épület! - mormogta Saul.

Az udvarház közepén néhány ember gyűlt össze egy hatalmas tűz köré, mindannyian köpenyeikbe burkolózva, mozdulatlanul ültek. Saul odalépett a tűz közelébe és melegíteni kezdte kezeit, majd elővette egyik zsákját és kivett belőle két bőrkabátot, melyen fejfedő is volt.

- Fogd, Márk, vedd fel.

Saul magára öltötte a kabátot, a tűz közelébe ment amilyen közel csak lehetett és fejébe húzta a fejfedőt. Majd mint a többiek, ő is lekuporodott és fejét felhúzott térdeire helyezte.

A vihar süvöltő szelében Márk tanácstalanul toporgott, majd feltette kérdését:

- Hát nem megyünk be a szobákba?

Az egyik tűz melletti utas felállt, furcsán Márkra tekintett, majd egy ágat dobott a lángok kebelébe és szótlanul visszaült helyére. Saul intett Márknak hogy üljön le mellé.

- A szobáknak nincsen ajtaja, több száz éve már, hiszen azokat leszaggatták és eltűzelték már legalább egy évszázaddal ezelőtt. Természetesen a tető sem áll biztonságosan. Tehát egy épelméjű ember meg sem kockáztatná, hogy betérjen oda. Talán tolvajok is leselkednek odabent, hogy betérve elvágják a torkodat, vagy talán valamelyik az utasok közül bemegy utánad, miután elaludtál és kirabol. A föld nagyon mocskos és a matracok belsejét sem cserélték ki már sok évtizede. Egyáltalán nem egészséges ott lenni, ahol tele van minden élősködőkkel és patkányokkal! Sőt még tetűt is lelsz odabent, aminél rosszabb nincs! Most pedig, mindennek tudatában ülj le hát és maradj itt a tűz melegénél, míg el nem múlik az éjszakai fagy!

- De itt bűdös van, a tűz is bűdös!

- Mert ami ég, többek között nem más száraz trágyánál. Ülj le hát. Elsőként én fogok örködni, aztán következzel te. Addig is aludj egy keveset.

Márk felvette a kabátot, szemébe húzta a fejfedőt, valamit mormogott, majd csendben maradt. Hamarosan mindegyiküket ellepte a hó és verte a jeges eső. Amint egyre jobban haladtak előre az éjszakában a szél egyre erősebb lett, és a hideg elviselhetetlenné vált, még a tűz közelében is. Saul felállt és elindult egy kis fáért a közelbe. Hosszú idő után tért vissza azonban a tűz alig parázslott.

- Csak keveset tegyünk rá, mert az éjszaka még igen hosszú, - mondta az egyik férfi a közeléből.

Márk meghallván e szavakat, dühödten talpra szökött, és valami olyasmit mormogott, hogy inkább felajánlja a torkát egy rabló késének, minthogy szép csendben és lassan nyerjen fagyhalált, majd elindult az egyik üres szoba irányába. Az ajtóban megtorpant, behúzta nyakát, jobbra-balra tekergette fejét, s beosont. Odabent hátát nekivetette az egyik falnak, leszegte fejét és várt a feloldozó álmra, hogy megszabadítsa kínjaitól.

- Hagyni fogod, hogy odabent töltsd az éjszakát? - kérdezte az egyik utas a tűz mellett Saultól.

- Okulnia kell, de attól tartok a tanulás egyik igen rossz útját választotta.

A hajnal első sugara készült felkúszni a horizontra, amikor Márk kiszaladt az épület falai közül és torkaszakadtából üvöltött.

- Elleptek! - kiáltotta, miközben vadul rázta a fejét és vakargatta minden testrészét.

- Nem látom, csak érzem őket! - és nem törődve semmivel, besétált a parázsló tűzbe.

- Tetvek! - nevetett egy idős ember.

- Mit tegyek, hogy megszabaduljak tőlük?

- Talán alá kellene merülnöd egy kis tengervízbe, úgy tudom a tetvek rosszul viselik a víz alatti életet.

- Más módja nincs annak, hogy elpusztuljanak? - kérdezte újra a fiatalember mialatt mindenki hangosan derült rajta.

- Borotvöld le a hajad, - próbálta tanácsolni Saul, és nevetését nem tudta leplezni.

A két férfi hamarosan összeszedte kevés csomagját, s Márk boldogan gondoskodott arról, hogy minden eleséget odaadjanak másoknak, ami fölöslegesnek bizonyult.

- Következő alkalommal egy öszvért hozunk magunkkal... - dűnnyögte a fiatalember mint újra nekivágtak a vizes, csúszós útnak.

Késő délután érkeztek Citiumba, amikor a hideg ismét metszővé vált, ám ott már várták őket a testvérek. Hamarosan átmelegedtek a házban lévő jó hőmérséklettől. Mindenki, még Barnabás is, csodálkoztak azon, hogyan sikerült odaérniük egészségesen e borzalmas időben.

ÖTÖDIK FEJEZET

A következő két estén a szentek Kyrentiából, Lapithusból, Ledrából, Tamaszoszból és Citiumból összegyűltek a trichniumban, egy ház nappalijaként szolgáló helységében, mely Barnabás és Saul szállása mellett volt. Nem telt el sok idő és a két férfi újra hallotta a kérést, mely szerint maradniuk kellene, hogy segíthessék a szigeten működő közösségeket.

A harmadik nap reggelén egy hírvivő érkezett Páfoszból.

- A helytartó palotájából jövök. Egyik rokonotok küldött, név szerint a zsidó Kala. Ő is a mi nagy tiszteletre méltó helytartónkat szolgálja, Sergius Paulust, kinek kívánsága az, hogy azonnal jelenjete meg színe előtt, mert az ő kinevezése e szigeten egy hónap múlva lejár. Beszélni akar társusi Saullal mielőtt visszatérne Rómába. Színe elé tud járulni azonnal Saul?

Barnabás Saulra tekintett.

- Azt gondolom, hogy ennek mindenképpen azonnal eleget kell tenni. Azonban talán három napba is beletelik mire odaérünk. A vasárnap megfelelő? – kérdezte a hírvivőtől.

- Üzenetedet elviszem Kalának. Úgy gondolom, hogy a vasárnap megfelelő lesz.

- Azonnal indulnunk kell. - jegyezte meg Barnabás. - Átmegyünk Koukhián, és megérkezünk Ó Páfoszba, pontosan szombatnapon, ahhoz pedig közel esik Új Páfosz.

Saul önmagában tépelődött.

- Ciprus helytartója. Nagyon érdekes. Valószínűleg ez majd eldönti nagy kérdésünket arról, hogy menjünk, vagy maradjunk Cipruson.

Márk csendben maradt, saját gondolataiba temetkezett. Talán éppen abban reménykedett, hogy a citiumi testvérnök gondoskodása nem lesz oly buzgó, mint az előzőké és kevesebb eleséget fognak pakolni.

Egy óra múlva a három férfi elbúcsúzott a helybéli testvérektől és kiléptek a sejtelmes éjszakába, elindulva útjukon a sziget nyugati csücskébe.

Péntek délután, a szombatnap kezdete előtt, még világosban megérkeztek az ősi városhoz, mely az Ó Páfosz nevet viselte.

- Egyetlen hívó család él Ó Páfoszban, - jelezték nekik Citiumban, és ők meg is találták a vendégszerető testvéreket.

- Megérkezett a hír a zsinagógába esetleges érkezésekről, - mondták vendéglátóik. - Tartsátok magatokat távol az Ó páfoszi zsinagógától, mert annak vezetője Shedeán, már a kezdet kezdetétől ellensége volt az Útnak. Talán e város az egyedüli, ahol a zsidó közösség nem talált rá a Messiásra. Shedeán bosszúja miatt a hívők nem tehetnek semmit, ő hallott Barnabásról és arról is, hogy Saul megtért a Messiáshoz, ami egyáltalán nem nyerte meg tetszését. Azt tanácsoljuk nektek, kerüljétek el azt a helyet.

Saul hajthatatlan volt.

- Talán éppen jó napja lesz, amikor meglátogatjuk, - mondta.

Sabbat napjának kora hajnalán Saul ott állt a zsinagóga ajtajában és biztos volt abban, hogy beengedik egy meghallgatás erejéig.

- Saul igaz a hír, hogy elfogadtad Jézust, Messiásként?

- Igen. És nemcsak ezt, hanem láttam Őt szemtől-szemben a Jeruzsálemből vezető úton...

- Fogják meg! - ordította Shedeán. Három ember várakozott e parancsra, mire megragadták Sault és bevonszolták a zsinagógába. Amilyen gyorsan mindez megtörtént, olyan gyorsan odakötötték egy pillérhez, mely három láb magas volt.

- Hát most kiverjük belőled mindezen hazugságot, Tárzusi Saul! - rikoltott Shedeán. - Hadd lássa mindenki mi történik azzal, aki egy ácsot követ.

Ezzel Shedeán leült Saullal szemben, akit szorosan fogva tartott a kötél.

- Amint zsidó testvéreid megvernek téged emlékezz arra, hogy sok száz embert verettél meg Jeruzsálemben ugyanazon bűnért, amiért most téged vernek meg. Emlékezz erre minden korbácsütéssel, és fordulj el a gonosztól. Térj vissza Mózes tanításához.

Shedean erre bólintott valaki felé, aki Saul háta mögött foglalt helyet, mire előtűnt a négyágú korbács. Sivítva szelte a levegőt, mielőtt lesújtott volna Saul hátára. Egyenként harminckilencszer csapott le a már amúgy is sebhelyekkel tarkított bőrré.

A korbácsolás véget ért, és Saul testét kivetették a zsinagógából. Lassan szállására vonszolta magát.

Öt alkalommal

a zsidók

harminckilenc

korbácsütést mértek rám.

Ezen szörnyűséges nap eseményei eloszlatták minden kételyüket a zsidókeresztyéneknek Ciprus szigetén arról, hogy Saul hívő avagy nem. János Márk, aki azóta már számos évet töltött Cipruson, beszámolt arról, hogy Ó Páfoszban igen sok hívő van már. Ha arra jársz, a hívek biztosan elvisznek arra a helyre, ahol Sault megkorbácsolták hitéért. A pillér melyhez hozzákötötték még mindig áll, hogy mindenki láthassa.

- Mosd le jól a sebeket, majd kötd be. Holnap reggel nem szabad vérnek átűtnie a ruhámon. A helytartónak nem kell látnia, hogy ma engem megvertek.

- De Saul! - ellenkezett Barnabás.

- Tudom! - válaszolta Saul. - Amikor majd leveszed a kötszert örült fájdalmat kell elviselnem, mert újra felszakadnak majd a sebek, így a gyógyulás elhúzódhat, azonban ez nem számít. A lényeg az, hogy ne legyen egyetlen csepp vér sem a ruhámon. Holnapra ne látsszon semmi a mai korbácsütésekből.

Kala, a helytartó szolgálója vasárnap reggel korán érkezett meg.

- Uram, Sergius Paulus délután kíván látni benneteket, - mondta.

- Hogy került szóba ez a meghallgatás lehetősége, Kala? Egy ismeretlen zsidó hogyan kerülhet egy római helytartó elé?

- Bár Paulus a sziget helytartója, igen, én pedig csak egy rabszolga vagyok, mégis mondhatni barátok vagyunk.

- De mire ez a meghallgatás?

- Paulus botanikus, sőt nem kis hírnévvel bíró tudósnek nevezhetem. Van egy fia ki Rómában él, lánya pedig Cipruson, a palotában, akit igen nagy mértékben érdekel az Úr Jézus. Paulus véleményét nem ismerem e téren. Ő egy haladó gondolkodású ember, de más részről úgy tűnik fontos szerepet tulajdonít az életében fellépő jeleknek. Ismeri megtérésed különös történetét. Csak egy dologtól kell még tartanod Saul, azon kívül, hogy felszakadhatnak sebeid.

- Mitől?

- Egy bizonyos semmirekellőtől kinek neve Simon, aki Paulus tanácsadójaként szolgál.

- Simon! Igen, ismerem őt. Egy nagy csalárd gazember - félig hazug, félig zsidó, félig Krisztus követője, és félig meddig mágus, vagy legalábbis annak mutatja magát. Pogány szívű, ám esze olyan ravasz, mint egy rókáé.

- Igen, ez Simon. - bólogatott Kala. - Nagyon pontosan körülírtad őt. Sokszor Elimásznak nevezi magát, ami nem jelent mást, mint „mágus”-t. Sőt már azt is hallottam, hogy Bárjézusnak is hívják, vagy Jézus Fiának. Valószínűleg így fog bemutatkozni.

Hirtelen harag öntötte el Saul arcát.

- Az igazat megvallva ő inkább másnak a fia...

- Jöjj, most sietnünk kell. Bejutni a palotába igen nehézkes dolog. Emlékezz, Simon a helytartó Paulusnak tanácsadója és alattvalója. Nem akarja majd elveszíteni az állását, amiért te beszélgetni fogsz a helytartóval. Szembe fog szállni veled, ha...

Saul már nem figyelt erre.

- Paulus ismeri Claudius személyesen?

- Úgy érted, Claudius császárt?

- Igen.

- Azt hiszem igen, de miért kérdezed?

- Ismeri-e őt annyira, hogy közbenjárjon érdekeimben és egy meghallgatást eszközöljön ki a császárnál, Claudiusnál?

- Megbolondultál?

- Nem, én római polgár vagyok.

- Tárzusi Saul, az, hogy Róma polgára vagy, nem zárja ki a lehetőségét annak, hogy elveszítetted józan eszed!

Saul elmosolyodott.

- Egy napon látni fogom Rómát. Talán a császárt is - talán, ha megérem. Most azonban induljunk, hogy elmondhassam egy pogánynak, aki történetesen éppen a római helytartó, csodálatos híreimet Jézus Krisztusról.

- Sok mindenről fognak még beszélni veled kapcsolatosan, Saul.

Saul szembefordult Kalával.

- Soha ne felejtse el azt, hogy láttam Jézus Krisztust. Nem a názáreti ácsként, hanem láttam a feltámadt, mennyekbe emelkedett, trónusán helyet foglaló Urat. Milyen helyet foglalhat el egy egyszerű római helytartó - vagy ez a Simon - ilyen hatalmas dicsőség mellett? Most pedig mondd Kala, hogyan került Sergius Paulus eme megtisztelő helyre, hogy Ciprus prokonzula legyen?

- Hát, - válaszolt Kala mialatt mély lélegzetet vett, - amikor a rómaiak elfoglalták Ciprust a görögöktől, a szigeten zúgolódás dúlt. A császár kihelyezett katonákat, hadsereget, akiket egy személy vezetett, a kormányzó, - és ő volt az, aki jelentéseket készített a császárnak a helyzetről. Amikor a

ciprusiak végül beletörődtek abba, hogy bekebelezték őket, a császár Ciprust csatlakoztatta a római szenátushoz. Nem lesz több kormányzó itt, jelentette ki a császár. A szenátus felelt mindazért, ami Cipruson történt, így a szenátus választott valakit, aki a helytartói nevet kapva, ő gyakorolta immár a jogokat a sziget felett, s ekkor kivonták a hadsereget a szigetről. Ez évben történetesen a helytartó Sergius Paulus. Én csak reménykedem abban, hogy a jövő évi jelölt is olyan lesz, mint Sergius Paulus. Ciprus lakosságát nem érdekli a helytartó szermélye, számukra csak az fontos, hogy ne legyen itt sem a császár, sem pedig a megszálló hadsereg. Ők megszokták azt, hogy a sziget szenátori tartomány, a néhány őrszemnek kihelyezett csapat és szekeres felvigyázó több mint elegendő számukra.

- A mi népünknek Izraelben soha nem volt szenátus által kinevezett helytartója, - válaszolta Barnabás.
- Izraelnek mindig voltak kormányzói, és igen sok római katonája. Talán nekünk soha nem adatik meg, hogy csak egy helytartónk legyen. Még most is, holott látszólagos béke honol a római katonák jelenléte miatt, igen nagy a nyugtalanság Izrael szerte. A császár most is folyamatosan küldi seregeit.

- Ez a veszély nem áll fent itt, - nevetett Kala - mi már megtanultuk a leckénket.

Abban a pillanatban a három férfi átlépte Új Páfosz kapuit.

- Látjátok a kikötőt? Új, nemrégén épült, azért, hogy Ó Páfoszt szolgálja, azonban egy új város született a kikötő térségében. Ó Páfosz lakói még mindig neheztelnek a kikötőre és az új városra. Nézzetek fel oda, arra a magas sziklafalra, az a sziget legmagasabb pontja. Ott áll a helytartói palota.

- Igyekezzünk hát, el ne késsünk. Nem várokozathatunk meg egy prokonzult. Nem kezdeményezhetünk háborút Róma ellen! - kacagott Saul.

HATODIK FEJEZET

- Felség, íme társusi Saul, született római polgár, igen tanult ember, ki nagy tekintélyre tett szert Izrael Istenének tanaiban.

Kala ezzel meghajolt és visszavonult a hatalmas fogadóterem egyik távoli sarkába.

Saul arcának izmai megrándultak e bemutatás alapján, mely ugyan igaz volt, de nem illett szerény személyéhez.

- Saulnak hívnak tehát, - mondta Sergius Paulus, - azt jelenti, hogy Benjámín törzsének leszármazottja vagy, kit Izrael első törzsének királyáról neveztek el, Saulról, aki Kish fia volt.

Saul helyben hagyólag lehunyta szemeit, majd őszintén válaszolt.

- Lenyűgöz és egyben megtisztel Excellenciád. Nem gondoltam volna, hogy figyelmedet lekötik a zsidók történetének ismeretei. Sokan saját nemzetünk tagjai közül nem tudnak ennyit mindezen dolgokról.

- Igen nagy mértékben érdekelnek azon vallások melyek Bizáncból keletre keletkeztek, amelyek közül a legérdekesebbnek a tietek bizonyul. Népetek buzgósa, mellyel harcol századokon át, - sőt lassan évezred óta - igen figyelemre méltó. Tényleg őszintén érdekel. Mi több, mint hallom most felröppent a hír egy bizonyos Messiásról. De jöjj, csatlakozz hozzám és lányomhoz a fogadóteremben, ahol más vendégeim is várokoznak. Akkor majd elmeséled nekem, amennyiben hajlandó vagy erre, látomásod történetét, amely engem külön, személy szerint nagyon érdekel. Damaszkusz mellett történt, nem igaz?

A vacsora előrehaladtával, néhány hideg szó hangzott el Saul és a semmirekellő Simon között. Saul idejének legjavát azzal töltötte, hogy Sergius Paulus lányával beszélgetett. Nem fért hozzá semmi

kétség, a lány sokat hallott már az Úr Jézusról és szívének teljes őszinteségével mutatta ki érdeklődését iránta.

Amikor a ceremóniák véget értek, a helytartó és barátai átmentek az oecus-ba, amely nem volt más mint egy hatalmas nyílt terű nappali, mely a tengerre nézett. Sergius Paulus jelt adott a beszélgetés megkezdésére.

- Saul, neved „hatalmas”-at, illetve „nagy”-ot jelent anyanyelveden, nemde? A mi nyelvünkön Paulus annyit tesz, mint „kicsi”. Talán, ha figyelembe vesszük természetnyújtott adományainkat, akár nevet is cserélhetnénk. - Ezen megjegyzésre mindenki nevetni kezdett, hiszen a helytartó igen magas, délceg férfi volt, míg Saul alacsony termetű.

A társusi mindenkit meglepett válaszával.

- Mondhatni tökéletes ajánlat ez számomra. Többé nem leszek egyedül eme idegen földeken őseimre utaló nevemmel, hiszen ahova szándékozni megyek ott igen kevés zsidó él, miért is ne viselhetnék római nevet! Már gondolkodtam ezen a dolgon, így engedelmekkel, Excellenciás uram, elfogadom ajánlatodat – tehát örömmel nevedet is.

Sergius Paulus nagy örömet mutatott meghallván Saul szavait.

- Nem gondoltam volna, hogy komolyan veszed ajánlatomat, - válaszolta, - de ha már így esett, legyen, fogadd el nevemet, amivel megtisztelsz engem. És én talán viseljem a Saul nevet?

- Ne tedd, amennyiben jó viszonyt szeretnél fenntartani császároddal, kérve kérlek ne tedd. - hallatszott az apostol gyors ám igen bölcs válasza.

- Rómaihoz méltó értelem szólt belőled, társusi Pál, - szólt Paulus, mely szavakra mindenki tapsolni kezdett.

- Most pedig, térjünk rá meghallgatásod céljára. Pál, azt mondta Kala barátom, hogy egy látomás alatt, vagy legalábbis valami ilyesmiről van szó, láttál egy férfit aki feltámadt halottaiból. Elmesélnéd esetleg hogyan történt mindez?

Amint Pál beszédre emelkedett, Simon Elimász Bárjézus ásított egyet és nyújtózni készült. Úgy tűnt unatkozik, és mindenkinek azt mutatta mozdulataival, csak elviseli azt, hogy valaki, aki nála alacsonyabb rangban áll elmondjon bármit is ezen dolgokról.

Pál röviden elmesélte gyermekkorát, bepillantást nyújtott Jeruzsálemben töltött éveiről amikor még tanult, majd arról, hogy híreket hallott Jézus megfeszítéséről, majd arról mesélt, hogyan üldözte ő azokat, akik követték az Utat.

- Sok embert megverték. Kala, aki igen hűséges szolgád, akkor Jeruzsálemben élt. Bebörtönöztem őt hitéért. Mivel nem volt hajlandó lemondani arról, amiben hitt, így megkorbácsolták.

Kala bólogatott. Simon láthatón mérgelődött.

- A Jeruzsálemből Damaszkuszba vezető úton hatalmas fényt láttam. Jézus volt a fény, a Messiás, Isten egyszülött Fia, akit ott láttam állni előttem, - pontosan Ő volt, akinek követőit üldöztem. Azt mondta, hirdetni fogom Őt a pogány népeknek. Akkor elvette szemem világát majd kísérim Damaszkuszba vezettek, ahol szállást kaptam. Ezután...

Simon nem bírta tovább és kifakadt.

- Ne hallgass rá, Excellenciás uram. Mondandója merő kitaláció. Jézus tanító volt, amint mondtam neked, de semmi több. És ez a mese arról, hogy eme férfi megvakult...

Pál szemei szikrát szórtak, miközben Simonra mutatva mennydörögte:

- Te, Sátán fia ki telve vagy mindenféle ravaszsággal és gonoszsággal, ellensége vagy minden igazságnak, nem hagyod abba, hogy áskálódj az Úr egyenes útja ellen? Lám most lesújt rád az Úr keze, megvakulsz és nem látod a napot egy ideig!

Egy pillanatra Simon felszisszent, majd amint a félelem egyre jobban hatalmába kerítette, kezeit az arca elé kapta és felkiáltott:

- Nem! Nem! Minden sötétedik! Segítség! Nem látok! Segítsetek rajtam - megvakultam!

Ezek után Simon felkiáltott és behunyta szemeit, térdre hullván megkért valakit, hogy vezesse. Félig örülten félelmében újra és újra felkiáltott miközben újabb csalárdságaira derült fény a hallgatók között. Ekkor néhány szolga és katona kivonszolta Simont a teremből, annak ellenére, hogy folyamatosan arra kért mindenkit vezessék Pálhoz, hogy beszélhessen vele.

Sergius Paulus felállt.

- Hiszek, tárzusi Pál. Mernék nem hinni? A te Urad mától az enyém is.

A helytartó lánya nyomban atyjához futott és sírva fakadt.

- Atyám, kérlek, engedd meg, hogy én is osztozzam veled hitedben!

Azon az estén Sergius Paulust bemerítették, és ez az esemény többnyire eldöntötte Pál és Barnabás számára mi a teendő. Az Új páfoszi hívők azonban elsőre nem engedték meg Sergius Paulusnak, Ciprus helytartójának, hogy csatlakozzon összejöveteleikhez. Végül mégis beleegyeztek, azonban volt egy kikötésük, nem más mint az, hogy adja beleegyezését abba, hogy körülmételjék.

Pál haragudott. Barnabás megdöbbsent. A következő napon mialatt ketten maradtak szobájukban Pál vitát nyitott Barnabással.

- A te szülőfölded, és megértem érzéseidet. Ugyanilyen érzéseket táplálok én is Tárzus iránt. Ég bennem a vágy, hogy a szülővárosom lakói megismerjék a Jézusról szóló jó hírt. Kívánom azt, hogy barátaim és családjuk kövesse az Urat, mint ahogyan te is szeretnéd. De nézz szembe a ténnyel, Barnabás. A zsidó lakosok száma e szigeten alig éri el az ezer lelket. Mindenki közülük hallott az evangéliumról. Mindenki, érted, mindenki, aki hinni akart, már hívő lett! Nincs mit tennünk itt tovább. Eltölthetnéd egész életedet itt, és semmi nem változna!

- Sajnos én is így érzem, - válaszolt barátja. - Még egy összejövetel azokban az épületekben és én ...

Pál tovább folytatta, nem kímélve Barnabást.

- Ezek az emberek még csak azt sem tudják elfogadni, hogy a szigeten élnek nem zsidók is. Nézd csak meg, hogyan viseltetnek Sergius Paulussal szemben. Ragaszkodnak ahhoz, hogy a római helytartó körülmételtesse. Terveim között szerepel az is, hogy egy napon megismertessem a római császárral, Claudiussal is az evangéliumot. Vajon mondjam neki is azt, hogy körülmételkedjen?

Barnabás éppen válaszolni akart, azonban Pál nem hagyta közbeszólni.

- Emlékszel arra az összejövetelre Antiókiában? Az Úr színe előtt gyülekeztünk és szolgáltunk neki. Azon a napon, az Úr öt emberhez szólt, és kettőnket elhívott egy különleges munkára. Hogy mit tegyünk?

Barnabás összerázkódott, majd megadóan felemelte karjait.

- Saul, - avagy Pál? Tényleg meg akarod változtatni a neved, nemde? Rendben. Pál testvér, éppen oly mértékben készen állok elhagyni e szigetet, mint ahogyan te is. Menjünk hát olyan helyekre, ahol senki nem hallott még Jézus Krisztus nevééről. Reménykedjünk abban, hogy azon a helyen találunk olyan körülmételetlen pogányokat, akiknek hirdethetjük Jézus Krisztust.

- Ismersz ilyen helyet?

- Igen!

Pált meglepte barátja ily gyors válasza.

- A legtávolabbi gyülekezetünk északnyugatra van innen, háromnapnyi hajóútra. Talán két nappal lehet számolni, amennyiben jó időben tudunk utazni.

- Mely város az?

- Perga. Egy kis kikötő Pamfília tartományában, fent KisÁzsia területén. Ha jól hallottam nyolc testvérünk él ott, mindannyian zsidókeresztyének. Nagyon, nagyon kedves és értékes emberek. Perga után ott a nagy semmi. Nincs egyetlen közösség egyetlen városban sem! Senki nem hallott a mi Urunkról azon várostól északi irányban.

- Úgy érted Galácia területén?

- Igen, pontosan, Galáciában, KisÁzsia délkeleti részében.

- Helyes! - kiáltotta boldogan Pál. - Most pedig tudakoljuk meg a következő hajó indulási időpo...

- Van egy hajó, mely éppen most rakodja be szállítmányát, s már értesíttem erről Márkot. A hajó három, vagy négy nap múlva elhagyhatja a kikötőt, vagy meglehetően éppen holnap. Ez az első gálya, mely északi irányba indul a tavasz beköszönte óta.

- Hol van Márk? Csak nem osztogatja szét az eleségünket?

- Nem, ezúttal nem. Most éppen összeszedi azt! A páfoszi szentek készítettek mindenféle ételt számunkra, olyan élelmet, mely nem romlandó!

- Mindezt azóta intézitek, hogy a helytartónál jártunk?

- Nem tartod jó ötletnek? - kérdezte Barnabás széles vigyorral arcán. - Hiszen attól tartottam, még a végén annyira megszereted Ciprust, hogy nem akarod elhagyni földjét egy ideig!

Pál nevéttében felkapta saruját és Barnabás felé hajította, mire mindketten hangosan kacagtak.

- Szegény Márk, - tette hozzá Pál. - Ahogy a mi vonzódásunk Ciprus iránt csökken, úgy nő fordított arányban Márkban.

- Most aludjunk, Pál. Holnap korán hajnalban kelniünk kell, és egyenesen a kikötőbe vesszük utunkat - még a hajnal hasadása előtt! Hátha a hajó még napkelte előtt útnak indul. Minden a rakománytól és az időtől függ.

HETEDIK FEJEZET

- Ma nem hagyjuk el a kikötőt. Ezzel a hajóval biztosan nem. A teher a hajótestben van, biztos helyen, de a hajózási időny elején állunk. Az öblöt más hajó nem hagyta el ez idáig ebben az évben, legénységem jelet vár az istenektől. Egy ómenre várnak, kedvező jelre, mint ahogyan magam is.

- Az elmúlt évek során már hajóztak az év ezen szakában, nemde? - kérde Barnabás.

- Igen, de ez évben igen hamar beállt a tavasz, és a tél megbosszulja korai érkezését.

- Ugyanezt hallottuk egy másik hajóskapitánytól is, nemrég - válaszolt Pál.

- Akkor az bölcs ember volt.

A kapitány megfordult és a tengert fürkészte.

- Az attéziai szelektől félünk. Minden tengerész ismer olyan személyt e szigeten, aki azon szelek áldozatává lett.

Pál Barnabás arcát kutatta, magyarázatot várt tőle.

- Vannak szelek, melyek ebben az évszakban tombolnak leginkább. Észak felől jeges hideget hoznak. Bármilyen hajó legyen az, amelyik az útjába kerül, hatalmas veszéllyel néz szembe. Sokszor a hullámokat hatalmas falakká korbácsolják, és amint a hajótestre zúdulnak darabokká törhetik azt. Néhányan túléltek ehhez hasonló viharokat, de hozzá kell tennem, hogy ritkán találkozhatunk ily késő téli időszakban az északi széllel.

- Én már átéltem ilyen vihart, - mondá szárazon a kapitány, - és szinte mindig akkor történt, ha a tavasz túl korán köszöntött be. Addig várakozunk e mólónál, míg az istenek megfelelően kedvező jelet bocsátanak ránk, akkor útnak indulhatunk.

- Mennyi időbe telhet várakozásunk? - suttogá kérdését Pál.

- Egy napba, egy hétbe, minél tovább várakozunk annál hamarabb fognak megfelelő jelet kiolvasni a tengerészek. De a kapitány igen bölcs ember, okos döntést hozott, nem számítva előítéleteit. Ez a nép tengerészekből áll és azóta járják a tengereket, mióta emberek lakják e szigetet. Tisztelettel adóznak az évszakoknak és a tengereknek. Még akkor is, ha most április havában járunk, ők félnek az attéziai szelektől.

- Akkor velük együtt várakozunk. Időközben majd a dokkok felé megyek, hogy megnézzem tudok-e valaki segítségére lenni. Talán valamelyik vitorlának vagy tengerésznek szüksége van egy kis foltozásra, avagy javításra.

- Helyes! Én addig igyekszem kialakulni az útiköltséget Pergáig. Hasonlóképpen arról is szeretnék szót ejteni, hogy engedjék meg, hadd aludhassunk addig is a fedélzeten, mert nem szeretném, ha lemaradnánk egy hirtelen indulás alkalmával.

- János Márk, kövess engem. Mialatt a kapitánnyal a pamfiliai tartományig vezető útiköltséget megvitatjuk talán felhasználhatjuk a finom zsidó ételeket ahhoz, hogy kevesebb viteldíjat kelljen fizetnünk.

- Talán egy tucat kapitány is kevés lenne ahhoz, hogy az eleségünk megfogyatkozzon, hiszen rengeteg van belőle, - válaszolt Márk és a lábainál fekvő hatalmas zsákokra bökött.

Aznap délután egy magányos sirály repült a hajó orrán lévő korlátra. Ha ketten lettek volna, avagy nem pontosan oda száll, akkor az esemény jelentéktelen számba ment volna, de egyetlen madár, aki pontosan a hajó orrán telepszik le, ez elegendő kedvező jelnek minősült az istenektől, hogy a következő hajnal megfelelőnek bizonyuljon indulási szempontból a tengerészeknek.

Másnap hajnalban, amíg a hajó teher rakományát megfelelőképpen átvizsgálták biztonsági szempontból, Pál és Barnabás a mólón várakoztak. Ekkor egy idős ember közelített feléjük.

- Ezzel a hajóval fogtok utazni? - kérdé recsegő hangon mire Pál szótlanul bólintott.

Az öregember fürkészve nézte az arcukat.

- Ezen sziget lakói vagytok?

- Én tárzusi vagyok, a Szíria fölötti Taurosz hegyek szülötte. Barátom, antiókhiai, de valaha itt élt.

Az öreg szeme Barnabáson pihent meg.

- Megkockáztatjátok, hogy szembeszálljatok az attéziai szelekkel?

- Fújnak?

- Még nem - kiáltott az öreg egyik karját az ég felé emelve - de érzem őket, higgyetek szavamnak, megérezem azokat, ahogyan ti soha az életben nem fogjátok. Már dühöngenek. Holnap erősen fognak fújni, és a bosszújukat hozzák magukkal. Egyik hajó sem képes ellenállni az északi szélnek amelyik ezen öbölből indulhat útnak. Hallgassatok rám. Gyerekkorom óta tengerész vagyok. Számtalanszor szembeszegültem azokkal a szelekkel, de soha nem győzedelmeskedtem. Azon kevesek, akik túléltek csak azért élnek, hogy tanulságként elmesélhessék másoknak.

Az öregember Pálra nézett.

- Soha ne hajózzatok a szelek tombolása alatt. Emlékezzetek szavaimra: soha ne szegüljete szembe az attéziai szelekkel.

E percben rabszolgák indultak a hajó felé, és eloldozták a köteleket melyek a hajótestet a mólóhoz rögzítették. Ezután felemelték a hosszú rudakat, melyekkel később ellökik a hajót álló helyzetéből.

- Beszállás, indulásra készen állunk, gyorsan! - kiáltott a kapitány.

Immáron másodszor fordult elő, hogy kevesebb mint egy hónap leforgása alatt a három férfi újra felugrott egy teherhajóra, készen állván arra, hogy a Földközi tenger vizein tovább hajózzanak. Nem úgy mint Szalamiszban, itt nem volt kialakítva egy csatorna a hajók részére, amin keresztül elhagyhatták volna a kikötő vizét és a nyílt tengerre érhetek volna. Ez maga a nyílt víz volt. A hajnali szél elég erősnek bizonyult, belekapaszkodott a vitorlákba és kirepítette a hajót a kikötőből.

- Soha ne szegüljete szembe az attéziai szelekkel! - hallották az öregember intó szavait.

A kapitány közeledett.

- Amint megegyeztünk, nem szolgálunk sem vízzel, sem eleséggel. A fekhelyeitek a rakomány mellett, a fedélzeten lesznek. Ha nagyon hánykolódna a tenger, avagy eső esne, akkor megengedem, hogy a hajótestbe vonuljatok, amikor...

- Igen, tudjuk, - vágott közbe Márk. - Már volt alkalmunk hajózni, - tette hozzá büszkén.

Barnabás az öreg teknő végébe ment és hosszú ideig nézte a távolba vesző Ciprust.

- Vissza fogok térni e szigetre, ha népem valamikor megnyitja szívét - és megnyitja közösségeit a nem zsidók előtt, - mondá reménykedve.

- Mi jó származna abból?

- Tessék? - kérdezte Barnabás és Pál felé fordult.

- Az antiókhiai közösségben azon négy év alatt néhány zsidókeresztyén is eljött közénk. Sokuk egyenesen Jeruzsálemből és Júdeából érkezett. Vajon ők könnyen beilleszkedtek egy vad, fesztelen, ceremóniáktól mentes pogánykeresztyén gyülekezetbe?

- Nem, - válaszolt elővigyázatosan Barnabás, és előre felkészült látván, hogy véletlenül egy igen komoly párbeszédet nyitott meg.

- És azok a zsidókeresztyének, akik eljöttek az antiókhiai közösségbe megpróbálták megváltoztatni a megtért pogányok alkotta Krisztus menyasszonyát, az ekléziát?

- Igen.

- Sikerült nekik?

- Nem.

- Senkit nem bántottak meg mélyen?

Barnabás csendben maradt.

- A megtért pogányok megpróbálták megváltozni kulturális megnyilvánulásaikban, hogy eleget tegyenek a zsidó hívőknek? Megtehették volna, nem? De nem tették. Ők mindig idegen népek lesznek, nem zsidók. A megtért pogányok közösségi módja uralkodni fog egy nem zsidók alkotta közösségben, idegen földön. Most figyelj meg azt, - folytatta Pál, - hogy a ciprusi gyülekezetek zsidó nemzetiségűek, héberekből állnak. Ha megtért pogányok lesznek tagjai, még akkor is, ha idővel a zsidók kisebbségbe kerülnek, jelen volna pár ember közülük, ami önmagában több mint elég, és a közösség még mindig a zsidókeresztyén tapasztalásokat vinné Krisztus testébe, nemde?

Barnabás nagyot nyelt, tudta, hogy minden elhangzott szó igaz.

- Tekints Izraelre. Az emberek áradata ellepte Jeruzsálemet. Amikor megpróbáltam tönkretenni a jeruzsálemi közösséget, mit tettek azok, akik Júdea földjére jöttek? Elhagyták a fővárost, és más városokba, falvakba mentek, ám magukkal vitték a jeruzsálemi gyülekezet szokásait. Zsidók voltak, héber földön, zsidó kultúrában, akik héber városokat és falvakat leptek el. Mi lett az eredmény? Mindazon helyeken született közösségek hasonlatosak lettek ahhoz az ekléziához, amelyből gyökereztek: a Jeruzsálemi miniatűr másolataivá lettek. Bárhogyan is legyen, még ha a megtért pogányokat el is fogadnák a ciprusi közösségek, azok a gyülekezetek soha nem lesznek olyanok, mint a pogánykeresztyének közösségei. Gondolom, ennek így kell lennie, és ez mindig így is lesz. De ha egy gyülekezet elég távol épül, és a közelében nincs egyetlen zsidó közösség sem, amely befolyásolhatná, és ha azt egy „hitehagyott” zsidó alapítja...

- Antiókhiaira gondolsz netalán? - mosolygott Barnabás tudván, hogy az a legpogányabb és a legszabadabb nem zsidó közösség, valamint azt is tudta, hogy őt, személy szerint, a jeruzsálemiek valamelyest „hitehagyottnak” nevezik.

- Kedves Barnabásom, a mai napig nem tudjuk biztosan, hogy a jeruzsálemi gyülekezet elfogadja-e Antiókiát, mint igazi közösséget. Ők pogánykeresztyének, mint jól tudod.

- Ez csak akkor fog kiderülni, ha Péter megérkezik a városba. Jeruzsálem már csak ilyen. Péter majd eldönti a többit.

- Ezt nem szeretem. Isten tudja, hogy az antiókhiai egy közösséget alkot, az Ő népéhez tartoznak, még akkor is, ha kultúrájuk szerint nem zsidók. De hidd el, a te javadra szolgál, ha Péter minél tovább marad Jeruzsálemben és a közösségben. Te voltál az, aki megtörted a szabályokat, és megengeded a pogányoknak, hogy megtérjenek, azonban nem álltál meg itt, hanem hagytad őket közösséget alkotni, Krisztus testévé válni.

Barnabás megrázkódott a metsző szélben.

- Talán nehéz nap elé nézek, amikor Péter eldönti, hogy Antiókiába menjen, hiszen őt atyámnak tekintem Krisztusban, tudod.

- Meglehet igen dicsőséges nap elé nézel.

- Reménykedem ebben.

- Ha Péter a farizeusok mellett dönt, akkor soha nem lesznek igazi pogánykeresztyén közösségek születőben, - válaszolta Pál csendesen, - és igen, az lesz mindenek közül a legsötétebb nap.

- Most azonban útban vagyunk egy távoli furcsa földrész felé, melyet Pamfiliának hívnak, hogy egy újabb pogánykeresztyén közösséget építs és eme cselekedeteddel még jobban belopod magad a jeruzsálemiek szívébe!

- Húha! Ezzel azt akarod mondani, hogy még nagyobb gondot okozunk magunknak azzal, hogy Galáciába megyünk?

- Igen! Főleg, mióta Jeruzsálem annyi farizeus megtérésének lehetett tanúja, és ők befogadván az Úr életét immár a közösséghez tartoznak. Ez igen nagy újdonságnak tűnik számomra, farizeusok az eklésia tagjai között! Nagyon törvényeskedőnek tudom elképzelni így a jeruzsálemi gyülekezetet. Sőt, azt hallottam, hogy még Blastinius is megtért és Krisztus követőjének vallja magát.

- Blastinius! - Pál arca elborult. - Nem, az nem lehet! Ő előbb felsorolná Ábrahámmal Mózes 613 törvényének mindegyikét, mielőtt kezét fogna vele!

- Egy nemkívánatos megtért, nemde Pál?

- Igen, - válaszolt amaz empatikusan.

- Ismersz hasonló nemkívánatos megtérteket?

Pál válasza határozott volt.

- Olyannyira szkeptikus vagyok Blastiniussal kapcsolatban, mint a te embereid Cipruson velem szemben.

Hosszú csend következett. A két férfi hűvös szellőt érzett átsuhanni a levegőben.

- Hidegre fordult az idő. Keressünk egy melegebb zugot, ahol meghúzódhatunk, talán a rakomány közelében.

- Csak nem az attéziai szelek fújnak?

- Remélem nem. Elég megrázó volt beszélgetésünk ez idáig, ne ijesztgess. Mindenesetre, én még reménykedem abban, hogy Cipruson történni fog valami.

- Talán éppen elegendő, ha egyikünk még reménykedik ebben. Barnabás én érzem, hogy az én helyem ott van, valahol a távolban, ahol még nincsenek hívők.

A tenger nyugodt volt a nap hátralévő részében, de amint az est leszállt a szél feltámadt, ezzel a hullámok is. Egyetlen mondatot mormoltak a gondterhelt tengerészek: „Az attéziai szelek fújnak.”

Az éjszaka közepén a kapitány parancsot adott a három utazónak, hogy hagyják el a fedélzetet, vonuljanak le a fedélközbe.

- Fiatalember, - harsogta, - tartsa keze ügyében az élelmiszeres zsákját. - Márk azt gondolta, hogy mindezt a tengerészek között lévő tolvajok miatt mondja.

Amint a tenger egyre vadabb táncba kezdett a három férfi beágyazta magát a hajó központi részében lévő ládák közé, hogy megóvják magukat a tengeri betegség kitörésétől. Másnap hajnalban Pál és Barnabás borzalmas üvöltésre ébredtek, mely János Márk szájából eredt.

- Patkányok! Akkora patkányok vannak itt, némelyik egy kisebb kutyával is felér, és mind az én eleségemre pályáznak!

- Azt ajánlom függeszd fel csomagjaid a tetőről lógó kampóra, vagy vidd fel a fedélzetre, másképp megszerzik őket, - tanácsolta az egyik tengerész.

Márk gyorsan a rakomány tetejére hágott, és felkötözte az élelmiszert tartalmazó zsákokat a mennyezetről lógó csörlőre.

- Vajon ettől megnyugszanak?

- Nem, de jobban figyelemmel tudod követni mozdulataikat. Ha közelednek, akkor egy bottal döfd át őket.

- Én üzzem el őket? - kiáltott fel ijedt hangon a fiatalember - Mi lesz, ha rám potyognak?

- Ennek nagy a valószínűsége. - mosolygott a tengerész.

Márk újra a zsákok után mászott, leemelte előző helyükről, majd így szólt:

- Felviszem a fedélzetre. Keresek egy száraz helyet nekik. Talán a patkányok sem másznak ki innen ilyen rossz időben.

Márknak megrázó élményben volt része, amint a fedélzetre lépett. A tenger hullámai hegyként tornyosultak, egymást kergetve hömpölyögtek tova és magasabban csaptak össze a hajó vitorlarúdjánál. A tengerészek kétségbeesetten próbálták megkötözni a kioldódott rakomány egy részét.

- Át fogja szakítani a mellvédet, ha kibillen helyéről, - hallotta az egyik férfi szavát.

- Tengerbe vész még az est leszállta előtt, - jósolta a másik.

- Hajnalra egy árva lélek sem lesz életben közülünk... - kiáltotta valaki.

- Hova tehetem mindezt? - ordította Márk.

- Próbáld betuszkolni a rakomány kötelei alá, aztán menj a fedélközbe, mielőtt halára zúzod magad. Jobb, ha a tenger teszi majd meg helyetted, elhíheted, hogy gyorsabban végez veled.

Márk újra meghúzta az élelmiszeres zsákokon lévő szorítókötetést, betette azokat egy biztos helyre, majd a társaihoz tért a fedélközbe, akik maguknál őrizték a tekerceses zsákokat és azt amelyik Pál szerszámaikat tartalmazta... A lépcsőn lépkedett alá, amikor Barnabáshoz szólt:

- Borzalmas, ami fent folyik.

- A tenger hullámzik, vagy tajtékzik?

- Már tajtékzik.

- Milyen magasak a hullámok?

- Eddig a hajókorlátig csaptak fel, de még növekedőben vannak.

Barnabás nekidőlt a rakománynak.

- Ez attéziai vihar.

- Óh, nem. - nyögte Márk - Ez az, amiről a tengerész beszélt.

- Későn beállt téli vihar, ez a kis hajó pedig nem képes ellenállni a téli idő viharának. Ha a vihar középpontjába kerül a lélekvesztő, nem lesz képes a felszínen maradni.

- Mit tehetünk? - kérde Pál.

- Egyetlen egy választásunk maradt... meghalunk.

Bár még csak kora délután volt, oly sötétség uralkodott mint késő éjjeli órán. Az eső ömlött. A vitorlákat bevonták, a horgonyt leengedték, és mindenki menedékbe vonult, mindannyian a fedélközbe tömörültek. Emberek és hajó a tenger kényére-kedvére lett bízva. A hullámáradat kétszer olyan magasra csapott, mint a hajó árboca. A fedélzeti rakomány még bírta a megpróbáltatásokat. A következő nap délutánján a vihar teljes erejével kezdett tombolni, a tajtékok szinte 50 lábnyira csaptak az ég felé.

Egy hullám hirtelen hátára kapta a tehetetlenül hanykolódó hajót és a magasba emelte. Amint a csúcspont után hanyatlani kezdett, a hajó rakománya elszakította köteleit és szabadon csúszott a korlát felé, átszakította azt, majd az örvénylő tenger mélyébe zuhant. Ezzel elszabadult a pokol a fedélzeten, a hajóorrban lévő rakomány valamint a hajóderékben levők szintén megszabadultak tartóköteleiktől és ugyanúgy készültek végezni mint az első, félő volt, hogy azok is a tengerbe esnek.

- Meg kell szabadulni a rakománytól! Biztosan el fogunk süllyedni! - kiáltott a kapitány - Minden ép embert a fedélzeten akarok látni. Kössétek magatokat valamihez! Vigyetek magatokkal ruhákat és köteleket! Négyen a legmagasabbak közül maradjanak lent, hogy át tudjátok adni a rakományt a fölötte állóknak.

- Barnabás, kérlek óvd a szerszámaimat. Márk te gyere velem, - Pál a fedélzetre igyekezett, de mielőtt kilépett volna hátrafordult és így szólt Barnabáshoz: bármi történjék velünk, aki ezt túléli, elmegy a pogányokhoz. Nincs meghátrálás!

Pál és Márk felmérték az eléjük táruló látványt, és mindketten tudták, hogy az nem más, mint egy még mozgó sírkamra. A hajó védőkorlátja eltűnt. Semmi nem védte az embereket a tengertől.

- Ide, ide, - kiáltott egy tengerész. Pál és Márk segítettek kinyitni a rakodótér ajtaját. Az alatt álló emberek köteleket dobtak az ajtó nyílásában állóknak.

- Húzzátok! Ha a fedélzetre ér, lökjétek a vízbe! - Mindenki húzni kezdte a köteleket.

Amint Pál megragadott egy hatalmas csomagot egy tengerésszel és emelni kezdte a hajó gyomrából, megpillantotta Barnabást. Valamit közölni akart, ám a vihar üvöltő szelében lehetetlenné vált a beszélgetés.

Hirtelen hatalmas hullám csapott át a hajón és eltüntette azt a mélyben. Amikor újra a felszínre került sok ember hiányzott a legénységből. A hajó teste erőteljesen jobbra billent. A vihar teljes erejéből támadta a szerencsétlen úszóalkalmatosságot, mely megmerészelt kísérelni egy kora tavaszi tengeri utat.

Pál és Márk a fedélzeten álltak egy kisebb láda közelében, amikor egy újabb hullámfal felkapta a hajót, majd lesöpörte a fedélzeten állókat. Pál iszonyatos fájdalmat érzett vállában, amint a jobbján lévő kötél megadta magát és elszakadván a tátongó tenger éhes gyomrába mosta őt. A víz felszínére törekedett, levegő után kapkodva, végül rémülten tekintett körül. Márk szintén a habok közt volt.

- Kapaszkodj a faládába, Márk! - ordította Pál társa segítségére sietve.

Néhány karcsapással ő is egy fadarabhoz jutott, majd megpróbált rákapaszkodni.

Barnabás a fedélzetre sietett. Senkit nem talált ott.

- Odavesztek mindannyian a tél istenének áldozatai lettek, - szólt a kapitány.

Hirtelen villám hasított a sötétségbe. Egy röpke pillanatra nappali világosság tette láthatóvá a tenger háborgó felszínét.

- Nézzétek! - kiáltott egy tengerész. - A távolban egy hajót látok.

- Római gabonaszállító gálya lehet. Ez az egyetlen mely túlélheti ezt a vihart minden gond nélkül.

- Lámpásokat a fedélzetre! - parancsolta a kapitány - Nem fognak sokáig világítani, de talán meglátnak bennünket.

- Hozzátok már azokat a lámpásokat! - üvöltötte újra.

Hajnalra a vihar alábbhagyott. A hajó oldalára fordulva feküdt a vízen, teljesen letarolva.

Mindenki fellélegzett, amint közeledni látták a hatalmas római gályát, azok közel érve csónakokat engedtek a vízre és tengerészek eveztek a hajótörést szenvedett roncs felé. A tenger felszínén hatalmas fadarabok úszkáltak szanaszét, melyekbe hajótöröttek kapaszkodtak kétségbeesetten, a felszínen maradás reményében. A roncsra lévőket egyenként begyűjtötték a csónakokba. Akiknek valami erejük maradt a mentőcsónak felé kezdtek úszni. Őket is egyenként emelték a fedélzetre. Közéjük tartozott Barnabás is, akinek egy kis zsák lógott vállán. Órákon át a gályán és a mentőcsónakokon lévők is a túlélők után kutattak.

- Nincs több túlélő! - szögezte le végül a két kapitány. A csónakokat visszaszólitották a hajótesthez. Egy órán belül a gabonaszállító indulásra készült, arra, hogy elhagyja a roncsot.

- Nézzétek! - kiáltotta Barnabás. - Egy ember fejét látom a vízen!

- Hárman vannak!

Három-négy tengerész volt, akik farönköket toltak össze és belekapaszkodván lebegtek a víz felszínén egész éjszaka.

- Van még egy ember velünk! - mondta az egyik túlélő.

Egy ruhával kötötték a rönkhöz Pál testét. Leengedtek egy kötelet és arra erősítették Pál tagjait, majd felvonták. Nem mozdult, teljesen élettelen volt. Arcát annyira elborította a vér, hogy csak ruhái alapján sikerült Barnabásnak azonosítania őt. A hajóra vonszolták a szerencsétleneket.

- Hol van Márk? - kérdezte tőle Barnabás kétségbeesetten.

Pál nem válaszolt.

- Adjatok neki friss vizet, majd ki kell hánynia azt. Lehet ez megöli, de ha ettől nem lesz jobban úgyis meghal, - mondá az egyik tengerész.

- Amint visszanyeri az eszméletét vigyétek őt a kabinomba, - parancsolta a gabonaszállító kapitánya.

Barnabás elcsodálkozott a kapitány szavain, hisz a többi túlélőt az alagsorba vitték.

- Miért teszi ezt? - kérdezte megrökönyödött kifejezéssel arcán a férfitől.

A kapitány Pál nyakára mutatott, melyen kis bőröv díszelgett.

- Az a férfi, mint jómagam, Róma polgára. Mi vigyázunk a földijeinkre.

Hamarosan valaki felkiáltott.

- Ember a vízben!

Barnabás a korláthoz rohant.

- Halott már az, hagyjátok ott, - mondá valaki.

- Talán nem. Odakötözte magát a törött árbochoz.

- Én mondom halott az már...

- Ő az unokaöcsém! Húzzátok fel! - parancsolta ellentmondást nem tűrő hangon Barnabás. - Egy halott ember nem kötheti oda magát egy fához!

Utoljára engedték le az egyik csónakot.

- Kötözzétek össze lábait és attól fogva húzzátok fel, - szólt közbe újra Barnabás. Márk testét megemelték. A levegőben köhécselni kezdett. Barnabás gyorsan a test után nyúlt megragadta lábaitól és fejjel lefelé tartván erőteljesen rázni kezdte minden erejét megfeszítve.

- Az Úr hatalmával mondom neked Márk, lélegezz! - mennydörögte unokabátyja.

Az ifjú szájából sós víz buggyant elő újra köhögni kezdett. Nagybátyja még mindig hevesen rázta a fiú tagjait és kiáltozott:

- Lélegezz! - Márk végre levegő után kapkodott.

Barnabás megforgatta tengelye körül a függő testet. Egyre több vizet okádott. Barnabás az örület határán állt, forgatta unokaöccse testét gyorsabban-gyorsabban, közben kiáltozta, hogy lélegezzen, tettét a pogány tengerészek hitetlenül bámulták és közben csóválták fejüket.

Az utóbbi kísérletet siker koronázta, Márk végre rendesen vett levegőt. A tengerészek levették testét a kötélről, a fedélzetre fektették, majd Barnabás karjaiba emelte és elindult vele a kapitány kabinja felé.

- Ő is római? - kérdezte a tengerészek egyike.

- Nem. - Válaszolt Barnabás. - Ő egy király fia.

Barnabás mindkét férfi testét a hajóban található legmelegebb ruhákba csavarta és megparancsolta, hogy fűtsenek be. Ezek után vizes ruhával törölgette cserepes ajkukat.

Órákkal később Pál lázban égve bár, de magához tért.

- Barnabás?

- Itt vagyok, Pál, életben maradtál hát. Te, aki annyira szereted a pogányokat, általuk nyerted vissza az életed. A kapitány szobájában kaptál helyet, mert római polgár vagy. Isten életben hagyott, hogy eleget tégy elhívásának.

- Barnabás! - suttogta újra a férfi. Barnabás újra barátja fölé hajolt hogy jobban hallhassa az erőtlen szavakat. - Soha többet nem szállunk szembe az attéziai szelekkel!

Kevéssel ezután János Márk tért magához, erősen köhögött. Mikor meglátta Barnabás aggodalmas arcát halvány mosoly futott át meggyötört vonásain.

- Kedves bátyám, most végre megszabadultam azoktól az elviselhetetlen tetvektől, nemde?

Barnabás elnevette magát.

- Van ennél jobb hírem is számodra. Sikerült kimentenem ruháinkat, a tekercseket és Pál szerszámain. De elveszítettük két csomagunkat, mégpedig azokat, melyekben az élelmünk volt!

Márk boldog vigyorral vette tudomásul, s álomba merült. Ekkor Pál adott jelt, hogy beszélni szeretne.

- Hol vagyunk?

- Attália felé hajózunk, Pamfilia kikötővárosa felé, mely csak hét mérföldnyire van Pergától. Hajnalra kikötünk. Keresünk egy menedéket, majd orvos után nézünk, amint kiszállunk a hajóból.

Háromszor hajótörést szenvedtem,

Tengernek hullámai között egy napot és egy

éjszakát töltöttem.

NYOLCADIK FEJEZET

- Túl fogja élni, fiatal... - mondta az orvos - Van még némi víz a tüdejében, de a láz majd kitisztítja. Ami a másik betegre illeti, neki nehezebb a felépülése. Először is a háta elfertőződött. Az istenek

nevére, hogyan szerzett ennyi nyílt sebet? Már csak ez önmagában is elég lenne számára. Víz van ráadásul a tüdejében. Amennyiben magához térne is, igen sok időbe fog telni lábadozása. Ha helyedben lennék, el nem mozdítanám őt innen. Addig kell pihennie, amíg teljesen fel nem épül. Mindkettejüknek hagyok gyógyszereket, de leginkább az istenekre bízom őket. Vannak barátaitok Pamfiliában?

- Igen, - válaszolta Barnabás, - a fővárosban, Pergában. De eddig még nem kerestem fel őket.

- Szükség lesz pedig rájuk, leginkább ők ketten igénylik ezt. A következő hetekben igen nehéz időszak elé álltok, főképpen a sebes hátú barátod, az ő állapota még válságos. Ne vidd el ebből a fogadóból őt egy ideig. Tulajdonképpen ismerem azokat a sebeket, melyeket korbács okoz. Amikor ti, zsidók, nem értetek egyet vallási kérdésekben, akkor nemigen nézitek az eszközöket, amelyekkel büntetést szabtok ki, nemde?

Pál kínosan elmosolyodott. Az orvos észrevette ezt.

- Érti a viccet, tehát jó humorérzéke van, s erre igen nagy szüksége lesz még.

Miután az orvos elment, Pál felemelte fejét.

- Barnabás, a hívek nem tudhatják meg, hogy itt vagyunk. Még nem. Ismered a zsidók gondolkodásmódját. Ha egy férfi beteg, azt jelenti, hogy Isten büneiért szabta rá a betegséget.

Barnabás felvonta a szemöldökét.

- De ha nem mondom el nekik, hogyan magyarázzuk meg nekik ittlétünket, anélkül, hogy felkerestük volna őket? Mellesleg nem vagyok biztos abban sem, hogy a hajótörés okozta megbetegedés rosszat jelent számukra, legyen akár a legvallásosabb zsidókról is szó. De hiszen testvérem, ők már nem csak egyszerű zsidók alkotta csoport, ők már testvéreid Krisztusban.

Pál a párnák közé zuhant.

- Reméljük igazad van, ám én mégsem akarok leckéket hallani arról, hogy milyen féktelenül gonosz ember lehetek, amiért ennyire megbetegedtem.

- Óh, azt nem fogják megtenni, - válaszolt Barnabás nyugtatólag, - csak azért fognak elítélni, hogy nem hiszel eléggé!

Pál nevetni próbált, de próbálkozása csúfos köhögéssel végződött.

A következő délután a kis szobát melyben Pál és Márk lábadozott, benépesítette a pergai testvérek csoportja. Barnabás saját eszére hagyatkozott döntésében. A következő két hét folyamán e drága testvérek gondoskodtak Pál és Márk ápolásáról, téve azt úgy, mintha ez lenne egyetlen dolguk a világon.

- Pontosan olyan drága testvérek Krisztusban, mint azt híresztelték róluk, - állapította meg Pál.

Azon napokban Barnabás szabadideje nagy részét egy hatalmas termetű férfival töltötte, akit Ahirának szólítottak. Vele Pünkösdkor találkozott Jeruzsálemben, kb. tizenhét esztendővel ezelőtt. Ahira elmesélte neki azt is hogyan jött létre a zsidókeresztyének alkotta közösség a pamfíliai Pergában. Kereskedő lévén egész életét áruk adás-vételével töltötte, melyek a tenger felől az attáliai kikötőbe érkeztek. Mivel azzal is foglalkozott, hogy a Kaüsztrosz folyón leúsztatott árukkal is kereskedett, mely folyó észak felől érkezett Pergába, kiderült, hogy mindent tudott a várostól északra fekvő vidékekről.

- Mi vagyunk erre az utolsó közösség... legalábbis akik e világrészen gyülekezünk. Tudom, hogy e várost elhagyva, nincsenek rajtunk kívül eklézsiák, mert számtalanszor megtettem az utat Galáciáig, az Augustan Úton át. Júliusban utazom arra.

- Most áprilist írunk, - jelentette ki Barnabás. - Nem várakozhatunk júliusig.

- Soha nem szabad áprilisban útra kelni. Tolvajok lepik el a hegyeket az év ezen szakában. Várnotok kell egy későbbi időpontig, - tanácsolta, majd hozzátette: - de most eljött annak az ideje, hogy Pált és Márkot az én házamba vigyük, talán már készen állnak arra, hogy megtegyék azt a hétmérföldes utat, mely a házamig vezet. Nálam mindegyikötöknek külön szobája lesz.

Ahira és családja arra az időre míg a három férfi megszállt otthonukban, átköltöztek a közösség egy másik családjának házába. A helyzetet, mely Pált érte, a kedves pergai testvérek természetesen Isten kegyelmének számlájára írták, nem pedig annak csapásaként.

Két hét múltával Pál és Márk állapota feljavult olyannyira, hogy a szabadban tölthettek egy kis időt, bár még vért köptek. Estére Márknak felszökött a láza, ami két órán át tartott. Pálnak borzalmasan fájt a háta, mely sok helyen begyulladt. Mindketten nagyon lassan épültek fel.

Egyik reggel Márk égő lázban ébredt.

- Visszaestem, - nyögte. - Azt hiszem soha nem gyógyulok meg.

Mély szomorúság telepedett rá és reménytelenség uralkodott el rajta. Aznap délután lázasan abba a szobába lépett ahol Pál és Barnabás tartózkodott.

- Beszélhetek veletek? Arról értesültem, hogy holnap egy hajó indul Attália felől... - Itt egy pillanatra az ifjú elbizonytalanodott. - úticélja Cézarea kikötője.

Pál szíve a hallottak alapján összeszorult.

- Egy hét alatt Izraelben lehetek. Testvérek, haza kell mennem, úgy érzem a halálomon vagyok. Lehet, hogy nem, de csak feltartalak benneteket, hisz nem tudok a segítségetekre lenni.

A két férfi döbbenet hallgatott.

- Bátyám, szükségem van beleegyezésedre, arra, hogy utamra bocsáss.

Pál nem volt dühös Márkra, de sajnálta, hogy ezt kell hallania. Végül, ő és Barnabás fejlet hajtottak Márk kérése előtt, bár igen nagy szükségük volt az ifjúra. Pál elméjén pillanatnyilag átsuhant az, hogy mit jelenthet Márk szellemének, hogy vissza kell fordulnia. Attól tartott, hogy az ifjú talán soha nem fog bízni önmagában újra, ha visszatér Jeruzsálembe.

Barnabás elsősorban Márk indulásának körülményeit gondolta át, majd nővére jutott eszébe, hogyan fog ő érezni azzal kapcsolatban, hogy fia visszafordul.

Végül megszólalt.

- Biztos vagy a döntésedben fiam?

- Igen, képtelen vagyok veletek tartani.

- Nagyon nehéz lesz ez számunkra, szinte lehetetlen nélküled továbbindulnunk, - tette hozzá Pál, - de te hogyan jutsz el Cézareából Jeruzsálembe?

- Közeli rokonaink laknak Cézareában. - Válaszolta meg a kérdést Barnabás.

- Elkísérünk a kikötőig, Márk.

- Köszönöm, Pál.

Egy órával később a két férfi megáldotta a fiatalembert, imát mondtak érte, és visszaengedték őt szülőföldjére.

- Márk utazása sok pénzt felemésztett, költség, mellyel nem számoltunk, - beszélgettek mialatt visszatértek Ahira házába, Barnabás töprengett. – Vigyáznunk kell arra a kevésre, ami megmaradt, míg elérünk egy várost, ahol megkereshetjük munkánkkal a betevőre valót.

- Igen, és... - tette hozzá Pál, - mivel nekünk kell vinnünk a csomagokat, nem vihetünk sok eleséget magunkkal. Óvatosan kell bánnunk majd az étellel és a pénzünkkel.

- Fiatal még ő, Pál. Időre van szüksége és gyarapodnia kell szellemekben.

- Egy dolog biztos, ő Izraelhez tartozik, semmiképpen nem ide, - állapította meg Pál.

- Én abban vagyok biztos viszont, hogy nagyon hiányolni fogjuk Márk segítségét. - Szólalt meg Barnabás amint a Pergából észak felé vezető útra tekintett.

KILENCEDIK FEJEZET

- A birodalom legveszélyesebb útszakasza, - mondta Ahira

- Még a teljhatalmú Róma is tehetetlen ezzel szemben - tette hozzá egy másik testvér.

Négy testvér látogatta meg őket hajnalban, akik mindannyian Perga lakosai voltak, hogy az északi útról szóljanak, és imádkozzanak értük indulásuk előtt.

- Az Augustan utat Róma építtette, rabszolgák keze munkája által. Igen meredek és a fennsík végén immár négyezer lábbal magasabban leszek, mint itt. Az emberek most kezdenek csak utazni rajta a tavasz beállta óta, hiszen eddig járhatatlan volt a hótorlaszok miatt. Jobb lenne, ha várnatok, míg a római katonák megkezdik átvonulásukat visszatértükben Galácia földjére.

- Imádkoztunk a boldogulásunkért és hisszük, hogy indulnunk kell, - a két férfi ezt egyhangúan mondta.

- Akkor próbáljatok meg csatlakozni valakihez.

- Vannak fogadók, vagy szállást adó helyek?

- Igen, de még nem nyitottak ki mindannyian. Nagyon kevesen járnak ilyenkor arrafelé az év ezen szakában. Lehet, hogy a tél még nem ért véget és a tél gyakran bosszút áll a korai tavaszon.

- Ezt már mondták nekünk, nem is egyszer - válaszolta Barnabás.

- A tolvajokkal és hideg idővel még nem zártuk le a veszélyt okozó tényezőket.

- Mi fenyegethet még?

- Vízfolyások. Váratlanul érik az utazót, amint alázuhannak a magasból, ezek híresek az úttal kapcsolatban. Sok ember lelte már vízmosásban halálát, hiszen sokszor az utat tekintik medernek aláömlésükre és ennek sokan kárát látták.

- Egy utolsó dolog - tette hozzá Ahira.

- Óh, ez nem igaz, hát még nem értek véget a borzalmak?! - grimaszolt Pál.

- Ahira, kérlek ezúttal legyen bátorító szó! - mondá Barnabás.

- A patakok és a folyók igen veszélyesek, a jég, a hó, most olvad, így meglehetősen könnyű annyira megduzzadnak, hogy lehetetlen átkelni rajtuk. Emlékeztetek, utazzatok csoportosan. Ha egy napot átgyalogoltatok, ne álljatok meg, utazzatok éjjel. Akkor is csendben. Az útonállók és tolvajok búvóhelyekről lesnek rátok. Ha fogadóhoz értek, csak akkor álljatok meg, ha római katonákat is láttok megszállni ott, ha nem inkább maradjatok az erdő védelme alatt, pihenjetelek ott egy szárazabb helyen. Az útonállók sokszor megtámadnak fogadókat is, vernek, rabolnak és elrabolnak. Arról is hallottunk, hogy ölnek. Aludjatok nappal, és ha megálltok egy fogadónál, katonákkal avagy anélkül, emlékeztetek, hogy tolvajokkal bárhol találkozhattok.

Ahira mélyet sóhajtott.

- Ami a tolvajokat illeti, a tél ideje alatt nem ejtettek egyetlen áldozatot sem. Ki vannak éhezve és ez még kegyetlenebbé teszi őket. Az év legveszélyesebb időszakában indultok útnak, minden bizonnyal.

- Ha elfognak valakit, mit tesznek vele?

- Általában megfosztják mindenétől, beleértve a ruháit is. Fogva tarthatják áldozataikat egy ideig, majd elengedik. A legtöbb embernek kevés pénze van, vagy egyáltalán nincs. Ha gazdag vagy, azért vernek meg, és elveszik a pénzed, ha szegény vagy azért vernek meg, mert nem vehetnek el tőled semmit. Mindenképpen megvernek. Én figyelmeztetek, testvéreim, sokan gyilkosok. Éhesek, pénzre szomjasak, és ilyenkor a római katonák nem járják az utakat, tehát szabadon garázdálkodhatnak.

Pál sóhajtott.

- Ezek után azt kell mondanom, hogy hajótörésünk semmiség volt. - Mondá Barnabás sűrű fejcsoválások közepette.

- Mindig éjszaka utazzatok, nappal húzódjatok meg egy búvóhelyen. Ne beszélgetsetek, ne háljatok az út közelében, bújjatok egy emelkedő mögé, ha pedig az úton vízcsobogást hallotok, azonnal szaladjatok egy magasabb helyre!

- Melyik az első utunkba kerülő város?

- Miután elhagyjátok a fennsíkot egy római városba értek, jellegzetesen római építmény, ahol azt mondják a főtér és a terek pontosan a római fórumokra emlékeztetnek. A város neve: pizidiai Antiókhia.

- Antiókhia! Miért is lepne meg? Onnan indultunk és most oda készülünk. Azt hallottam, hogy tízenhat város viseli e nevet a Birodalomban.

- Tulajdonképpen a város neve elhibázott. Körülbelül egy mérföldnyire Pizidia tartományán kívül esik, de úgy tűnik senki nem veszi ezt észre, így maradt pizidiai tartomány, - mesélte Ahira.

- Biztosan nem vártok meg egy katonai osztagot vagy nem akartok egy karavánhoz csatlakozni?

- Mikor indulhat a következő?

- Senki nem tudja pontosan, lehet egy hét, de akár egy hónap is. Addig maradhatnátok és segíthetnétek nekünk, Pergában.

- Igen kedvesek vagytok számunkra az Úrban, - válaszolt Pál - törődéseitek soha nem fogjuk elfeledni.

- Mindig emlékezni fogunk arra, hogy mennyit gondoskodtatok rólunk. Semmi sem hasonlatos az irántunk kifejezett szeretetekhez, mióta elhagytuk otthonainkat, - tette hozzá Barnabás.

- Tényleg?

- Tíz zsidó él Pergában, akik közül nyolc hívő, Istennek hála! Tulajdonképpen fele a közösségnek jelen van most e szobában. Antiókhában pedig... a szíriai Antiókhára értem, nem a pizidiaira - Isten elhívott bennünket arra, hogy pogányokhoz menjünk. A pizidiai Antiókhában több ezer pogány él. És egyikük sem hallott, senki abból a városból nem hallott soha életében az Úr Jézus nevééről.

- Úgy döntöttünk, hogy nem várakozunk tovább Isten munkáját teljesítjük. Így imádkoztatok hát értünk, mert holnap hajnalban nekivágunk a galáciai fennsíknak, - mondá Pál.

- Akkor ellátunk benneteket eleséggel, mégpedig olyanal ami nem romlandó. Készíthetünk...

- Csak két napra csomagoljatok, ha kérhetünk benneteket. Nem vihetünk sok csomagot. Márkot azért hoztuk magunkkal, hogy ő legyen a „málhásunk”, de távoztával ketten kell ellátnunk a három embernek elegendő feladatot.

- Mi mindannyian, nyolcan szám szerint, elkísérünk benneteket egy napi járásra innen. Ott elköszönünk tőletek és Isten kegyelmére bízunk, - nyugtázta Ahira.

Másnap reggel még napkelte előtt a nyolc drága testvér, akik annyi áldozatot hoztak e két férfiért, útra keltek és félbehagyván teendőiket, késő délutánig a két utazóval tartottak.

- Ma éjjel biztonságban lesztok. Sok hely van az út mentén, ahol fizetség ellenében megpihenhettek. De holnaptól már nem találtok lakott területet, mert az emberek már nem mernek letelepedni az út mellett, majd csak a pizidiai Antiókhában hálhattok.

- Egy utolsó figyelmeztetés a galáciai tartományról. A birodalom területén lakó emberek több mint fele rabszolga. Galáciában az arány még rosszabb, ott 10 emberből csak 2 szabad. S mivel a többség rabszolga, szinte senkit nem találtok majd, aki írni vagy olvasni tudna. Tartsátok mindezt szem előtt mialatt Krisztust hirdetitek. Azon kevesek, akik olvasnak és még kevesebben azok, akik írni tudnak, többnyire görög vagy zsidó kereskedők lesznek.

- Vannak felszabadított emberek?

- Úgy érted olyanok, akik rabszolgák voltak és felszabadulást nyertek? Igen, de kevesen, sokkal kevesebben, mint bárhol máshol. Többnyire frígiaikkal fogtok találkozni, akik a galáciai lakosság legnagyobb részét teszik ki. Amint tudjátok a frígiai szó jelentése latinul nem más, mint a „rabszolga”. Az egész népet leigázták és rabszolgasorba süllyesztették. Következésképpen igen kevesen nyernek felszabadulást valaha is tulajdonosaiktól. És azt is el kell mondanom, hogy még kevesebben akarnak szabadon élni. Galáciában a felszabadított emberek élnek a legrosszabb körülmények között, rosszabb nekik, mint rabszolgának lenni.

- Majdnem elfelejtettem, használnak érméket pénzként?

- Hát az emberek többsége, mint az egész birodalom területén oly sokan, soha nem láttak érméket, - vagy leginkább nem használják azokat. Szinte az egész kereskedelem a cserén alapszik.

- Akkor nem fogok dénáriuszokért dolgozni. Munkám fejébe valami csereárut számítok majd fel.

- Olcsóbban tudsz dolgozni egy rabszolgánál, hogy elvállalj cseréért munkát?

- Nem, nem hiszem. Ami azt jelenti, hogy éhen fogunk halni..., hacsak nem keresi valaki a legjobb minőségű árut az én szakmámban.

- Eljött az ideje, hogy elbúcsúzzunk tőletek. Öt-hat napba fog telni, hogy elérjétek a fennsíkot, persze ez az időtől is függ.

- Kedves testvéreim, irántunk tanúsított szeretetetek és törődésetek az Úrnak irgalmából származott. - Hálálkodott Barnabás.

- Bátor emberek vagytok, - köszönt el Ahira, - most pedig gyűljünk két lelkes testvérünk köré és kérjük az Úr oltalmát rájuk.

Ezek után imádkozni kezdtek, összeölelkezvén, énekeltek egy éneket, majd elbúcsúztak egymástól.

Így történt, hogy Claudius császár uralkodásának hatodik esztendejében két apostol - két elhívott férfi - elhagyták az utolsó helységet a föld ezen részén, melyben keresztyének laktak, és továbbhaladtak útjukon behatolván a pogányok világába, ahol Krisztusról még csak nem is hallottak. Ott hamarosan gyülekezeteket fognak építeni a körülmetéletlen pogányok között... mégpedig olyanokat, amilyenekről eddig senki nem álmodott.

De azelőtt még embereinket sokszor a halál közelében fogjuk látni!

TIZEDIK FEJEZET

- Római lépték szerint a tizenötödik mérföldnél tartunk, - állapította meg Pál, amint rámutatott az út szélén lévő mérföldjelző köre.

- Azt hiszem jobban tesszük, ha megszokjuk a nappali alvást, - csatlakozott Barnabás. - Meglehet még biztonságos területen vagyunk, de nem szeretném nagyon elkiabálni a dolgot, mert könnyen csalódhatunk. Várjunk hát éjfélig, majd folytassuk utunkat napkeltéig. Így ma nem alszunk, ám később bepótolhatjuk.

A két férfi mélyen behatolt az erdőbe, mígnem a buja növényzet lehetetlenné tette továbbhaladásukat. Először Pál őrködött, hiszen tudatában volt annak, hogy nem tud egykönnyen elaludni.

Mikor az est leszállt a két férfi újra útnak indult. Napkelte előtt egy fogadó apró fényeit látták meg, valamint egy római osztag szekereit.

- Remélem most egyiknek sem lesz szüksége új hámokra, - élcelődött Barnabás mialatt az udvarházba léptek.

- Boldogan ellátom őket, ha észak felé tartanak.

Ezek voltak az utolsó biztonságban eltöltött pillanataik Galáciáig, hisz sajnos a katonák délnek tartottak. Azon nap estéjén kifizették a számlájukat a fogadónak, és újra útra keltek biztosítva lévén a fogadás által, hogy eddig senki nem panaszkodott útonállókról. Viszont az is tudomásukra jutott, hogy a fogadó csak két napja nyílt meg az utazóknak.

Az éj sötét leple alatt a két utas oly gyorsan haladt, amennyire azt balesetmentesen meg lehetett tenni. Minden zörej, avagy árnyék jeges szorítással markolt szívükbe. Mindketten kővé dermedtek, amikor egy kutya szaladt át előttük az úton, pokoli lármát csapva, ekkor jöttek rá igazán mennyire félelmetes az éjszakai utazás. Hajnalhasadta előtt újra az erdőbe indultak. Lombokkal, levelekkel borították testüket, bőrkabátjukba burkolózva vizet ittak és mozdulatlanul feküdtek mígnem az éjszaka ismét sötétségbe burkolta őket.

Az út lejtett egy kicsit, gyorsvízű patak keresztezte útjukat, ami emlékeztette őket a téli hó olvadására, de az áradás még nem volt erős. Lábaikat nem érezték, hiszen a jeges víz szinte azonnal érzéketlenné fagyasztotta őket. Amikor pihenni tértek mindkettejük végtagjai megdermedtek. Hideg szél fújta az erdőben aznap, így szinte lehetetlen volt száraz helyet találni pihenés céljából, talpon maradni kényszerültek, míg találtak egy korhadt fatörzset, melyre bőrköpenyüket terítették, arra ültek le, és csak szenderegtek.

- Körülbelül annyit haladtunk ma, amennyit egy lóval tettünk volna meg egy nap alatt. Hamarosan egy fogadónak kell lennie az úton.

Barnabás helyesen gondolta. A fogadós azt mondta nekik, hogy hamarosan egy karaván is érkezni fog, mely észak felé halad tovább. Két másik utazó, egy görög kereskedő és egy rabszolgakereskedő volt a fogadóban, akik vásárolni indultak rabokat, a pizidiai Antiókhiaiba.

- A karavánnal örök is utaznak? - kérde Pál a fogadóst.

- Nem, de ne hagyatkozzatok az én véleményemre e korai karavánnal való utazás kapcsán. Nagyon korainak tartom az utazást az év ezen szakában. Ez már nem bátorság kérdése, hanem inkább butaság. Sokkal biztonságosabb, ha ezen őrizetlen karaván a nyár közepén jönne, mikor az útonállók már összeharácsoltak mindent.

- Akkor nem várunk a karavánra. - Döntött Barnabás.

- Így gondoltuk mi is, - mondá a görög - Mehetnénk együtt tovább, nem?

Pál és Barnabás szemügyre vették a két barbárt és megállapították, hogy a legtökéletesebb álarcot öltő tolvaj sem képes ilyen hitelesen utánózni két görög kereskedőt.

- Ahogy akarjátok. Talán ha négyesben utazunk, nagyobb biztonságban leszünk, de, hogy őszinte legyek jobban örülnék, ha mindketten római kardot viselnétek és paripákon utaznátok! - élcelődött jókedvűen Barnabás.

Délután a négy férfi már úton volt észak felé de Pál érezte, hogy korai volt indulásuk, és társaik túl hangosan beszéltek az úton.

- Megérezésem szerint nem volt szerencsés e társválasztás, - suttozta Pál Barnabásnak.

Pirkadat előtt a kis csapat elhagyta az utat és egy dombra másztak fel, azonban csalódásukra a magaslat miatt a fák gyérebben nőttek és már nem óvták az útonállók fürkésző szemei elől. Egy kis liget közepén letáboroztak, avarral betakarták magukat. Pár perccel később Barnabás suttozva szólt Pálhoz:

- Ez nem jó hely. Sokkal biztonságosabb helyre van szükségünk.

Megbeszélvén szándékukat utastársaikkal, Pál és Barnabás a hegy tetejére mentek. Hosszú keresés után egy szikla tövében húzódtak meg, kezeikkel kis lyukat vájtak a földbe, ahova el tudtak bújni.

Pár óra elteltével kiáltásokra és zajra ébredtek. Banditák találták meg a görögöket. A két apostol rémülten figyelte a tolvajok távoli alakját, amint megverik és lemeztelenítik áldozataikat. Ezután felmarkolták őket és a domb aljára vonszolták lábaiknál fogva.

- Barnabás, nemsokára rajtunk lesz a sor, - suttogta Pál.

- Azt hiszem tudják, hogy a közelben vagyunk és keresni fognak. Hagyd itt a zsákokat, rohannunk kell, amilyen gyorsan csak lábaink bírják, - válaszolt barátja.

A két férfi kimászott rejtékhelyéről, bedobták zsákjaikat a vájat aljára, és minden erejüket összeszedve vad futásnak eredtek.

Azon éjszakán szakadt az eső. Kihasznlván e rossz időjárást, visszatértek a vájathoz éjféltájban, felvették csomagjaikat és pirkadatig gyalogoltak.

- Mi volt ez? - kérdé ijedten Barnabás.

- Egy morajlást hallottam, - kiáltott Pál. - Víz!

A két férfi villámgyorsan átugrott az út szegélyén az árokba. Amint megtették, hatalmas víztömeg zúdult az útra, magasabban hányva tajtékait utasainknál, az utat folyómedernek használva elfoglalta teljes szélességében. Az apostolok lábai földbe gyökereztek a látványtól, és döbbsent csendben figyelték a víz pusztító erejét, amely a semmiből termett ott pillanatok alatt.

- Ha egy perccel korábban jön, már Pergában lennénk újra! - szólt Pál.

- Bemerítve! - Barnabás humorát nem gyűrte le a helyzet komolysága.

- Valami jó is van ebben, barátom.

- Gyorsan oszd meg velem is azt a jót, hisz én nem ismerem fel oly könnyen.

- Amíg az utat ellepi a víz, de még nem oly magas a vízállás, hogy gázolhassunk benne, védettek vagyunk a tolvajokkal szemben.

Barnabás elfogadta a gondolatot.

- Igazad van, csak a bolondok és a keresztyének töltik ilyenkor szabadban az idejüket.

- Mi mindkettőnek eleget teszünk - szólt vissza szárazon Pál. - Menjünk tovább. Inkább megfagyok, minthogy holtra verjenek.

A víz úgy tűnt elég mély volt ahhoz, hogy a két utazó két napig nappal közlekedhessen. Mindketten fáradtak voltak és lábaik elgémberedtek, éhesen bolyongtak hisz eleségük teljesen elfogyott. Ami rosszabb volt, hogy az időjárás újra téliesre fordult.

- A leghosszabb tél melyet valaha megéltem... - jegyezte meg Barnabás, mialatt a szél vadul süvített és néhol már hófoltokat láttak.

- Ha túl akarjuk élni ezt az éjszakát akkor folytassuk az utunkat, - mondá Pál. - Beburkolóztak már nedves bőrruháikba és továbbgyalogoltak az úton, gyakran átgázolva az útjukat keresztező jeges vízfolyásokon.

- Hamarosan biztonságban leszünk, - mondta Barnabás, nem tudván, hogy a legjava még hátravan.

Szembesültem veszélyekkel

a vízfolyásoktól az útonállókig.

Átélttem borzalmakat, fájdalmakat

és álmatlan éjszakákat.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

- Ha az a római mérföldkő pontos, akkor Istennek legyen hála, már csak három mérföldnyire van a pizidiai Antiókhia. Ha Ahira jól tudja, a közelben lennie kell egy fogadónak.

Gyöngén, éhesen és erejük fogytán tovább vonszolták magukat.

- Egy folyó van előttünk, hallom csobogását, - mondá Barnabás. - Egyike lehet az Anthius folyam mellékágainak. Közel vagyunk a pizidiai tartomány határaihoz. Biztonságban leszünk, amennyiben átkelünk a folyón, ha addig is meg nem fagyunk.

Most jött el utazásuk legborzalmasabb pillanata. A folyón átívelő hidat elmosta a víz, nem volt más átkelő a folyón.

- Itt rekedtünk! - csuklott el Barnabás hangja.

- Nézd! - kiáltotta Pál.

Valakik, talán római katonák lehettek, egy kötelet húztak ki a két part között, azonban közepén teljesen elmerült a sodródó árban.

- Ez a kötélt túlélésünk utolsó esélye, Pál. Vagy átkelünk a túloldalra, vagy meghalunk. - Barátja helyeselt. - Ha azt akarjuk, hogy legyen száraz ruhánk, mire elérjük a másik oldalt, külön kell válnunk és egyikünknek vinnie kell a ruhákat. Pál, menj te elől, vidd a szerszámos zsákokat. De mindig egy kézzel fogd a kötelet, el ne engedd mindkettővel egyszerre, mert elvisz az ár. Én mögötted maradok és csak akkor indulok, ha te elérted a másik oldalt. A ruháinkat fogom vinni, magasan a fejem fölött, hogy ha átjutunk száraz holmit tudjunk felvenni.

Pál gyorsan levetkőzött, begyömöszölte barátja csomagjába ruháit, melynek tetejére a gondosan hajtogatott tekerceket helyezte, majd megragadta a kötelet és belegázolt a jeges vízbe. Az ár azonnal lerántotta volna lábáról, csak a kötélt volt segítségére talpon maradásában, így gyorsan a folyó közepe felé tartott. Ebben a pillanatban meglátta a kötélt víz alatti részét, mely teljesen tönkrement, bármelyik pillanatban elszakadhatott.

- A kötélt teljesen szétfoslott, csak egy vékony szál tartja!

Amint Pál megragadta a kötélt ép végét azonnal elszakadt a foslott résznél, minekutána az ár a folyó túlsó partjához sodorta. Nehézkésen kikecmergett a vízből, egy fához mászott teljesen meztelenül, segélykérően pillantott Barnabásra, aki a folyó innenső oldalán állt tehetetlenül. Újra összefonódott pillantásuk miközben egyikük ott állt félig megfagyva. Nem kellett szavak mindehhez, hiszen a két utazó a folyó két különálló partján volt, és egyikük sem tudott a másikhoz közeledni. Amennyiben valami nem történik gyorsan, Pál hamarosan halálra fagy.

Küszködtem a hideggel,

Anélkül, hogy lett volna ruhám,

ami melegen tartott volna.

Barnabás elindult a folyóparton, olyan helyet keresvén, ahol kevésbé magas a vízállás.

Egy órába telt, míg Barnabás elérte Pált. Barátja eszméletlenül hevert a hóban, kékre fagyott, teste görcsösen rángatózott. Barnabás ölébe kapta a testet és biztonságos helyet keresett számára. Talált egy üres karámot, ahol felöltöztette a száraz ruhákba, azonban tudta, hogy ez igen kevés segítség ahhoz, amilyen állapotban volt Pál. Mindkét bőrkabátot rácsavarta a testre, vállára emelte és a pizidiai Antiókhia felé rohant vele.

Hamarosan egy fogadót pillantott meg, melyet megközelítvén, feltépte ajtaját.

- Egy haldokló embert hozok itt! - kiáltotta a fogadónak. - Menjetek távolabb a tűztől, mindenki! Gyorsan, hozzatok száraz ruhákat, bármit! Csak száraz legyen!

Barnabás letette Pál magatehetetlen testét a tűz szoros közelébe, annyira, hogy a lángok ne érhessek, mialatt a többiek szótlánul száraz ruhákat gyűjtöttek össze.

- Fogadós! Van üres szobád? - kérdezte Barnabás anélkül, hogy a kért felé fordult volna.

- Igen!

- Tiszta?

- Nem. Éppen most nyitottam és nem volt még időm...

- Égesd ki.

- Micsoda?

- Égesd ki. Most azonnal égesd ki a szobát.

- Az igen sokba fog kerülni neked.

- Tedd már a dolgod, nem hallod?

A fogadós felkapott egy üveg szeszt és egy fáklyát, majd az előszoba felé sietett, ahonnan belépett egy üres szobába. Az üveg tartalmát a mocskos matracra öntötte, egy pillanatra megállt a küszöbön, majd bedobta az égő fáklyát a szobába és hátralépett. Egy pillanat múlva a szoba maga volt a pokol. Rengeteg patkány rohant ki, s minden más, ami a kősziklába vajt szoba tartozéka volt valaha, immár a tűz martaléka lett.

- Most pedig takarítsd ki! Tegyé be tiszta fekhelyet!

- Ez nagyon sokba kerül majd!

- Tedd a dolgod, a többivel ne törődj! - mennydörögte Barnabás, ám nem mozdult Pál mellől.

Amikor végül sikerült a szobát kitisztítani a határozott Barnabás egy utolsó parancsot adott ki.

- Mindenki! Hozzatok fáklyákat és tartsatok velem. Maradjatok a szobában mindaddig, amíg a forróság elviselhetetlenné nem válik.

Féltucatnyi fáklya került ily módon a helységbe. Száraz ruhák tömkelege alatt feküdt Pál teste a tiszta ágyon és úgy tűnt, hogy reszketése múlni kezd.

- Hozzatok egy orvost! - kérte Barnabás.

- Barátod zsidó - nemde?

- Igen, zsidó.

- Zsidó avagy görög, orvossal avagy orvos nélkül, meg fog halni. Mindamellet, hogy orvos nem fog eljönni ide ilyen időben.

- Isten csak elkötelezett zsidókat vesz magához ilyen fiatalon. Ez a férfi a pogányokhoz tartozik. Élni fog. Küldjétek valakit orvosért, mondjátok meg neki, hogy nagy szükség van rá. De orvossal vagy orvos nélkül, ez az ember élni fog.

Csak másnap reggel érkezett meg az orvos, aki egy félhalott beteget talált.

- E férfinak igen súlyosan elfertőződött sebei vannak a hátán, magas a láza, víz van a tüdejében és vért köp. Mit vársz tőlem, mit tegyek velem?

- Tégy meg mindent, ami tőled telik - mondta csendesesen Barnabás.

- A hátán lévő sebeken nem tudok segíteni. Ami a többit illeti kevés reményt látok. Nagyon gyöngének találom, hogy mindezt túlélje. Talán raboskodott, vagy éhezett?

- Túlélte egy hajótörést, és az Augustan utat.

- Az Augustan utat? Csak nem a karaván egyik túlélője?

- Tessék?

- Egy karavánt kiraboltak és az utasokat lemészárolták, egy fogadónál. Elvágta a torkukat.

- Hallottuk, hogy jönni fog valamikor egy karaván is, azonban mi hamarabb elhagytuk a várost, - válaszolt komoran Barnabás.

- Találtak még két tetemet. Görög kereskedők voltak, azt hiszem.

- Igen, velük töltöttünk egy éjszakát.

- A Kaüsztrosz folyó megáradt, lehet, hogy az istenek e listának áldozataihoz akarják írni a barátod nevét is.

- A mi Istenünk az emberek Megváltója.

Az orvos szemügyre vette Barnabást.

- A te istened a zsidók Istene?

- Igen, mi az Ő kiválasztottjának vagyunk követői, a Messiásé. De honnan tudsz erről?

- A korbácsütések nyomainak számából. Harminckilencet kapott, nem? Kétszer verték meg, igazam van? Ő valamiféle lázadó lehet, ugye?

- Sokat tudsz a zsidókról.

- Istenfélő vagyok. Néha eljárók a zsinagógába.

E szavakra Pál megmozdult.

- A városban van zsinagóga?

Az orvos hitetlenkedve fordult a beteg felé.

- Pál, Isten nevére kérlek, aludj. Felejtsd el most elhívásodat.

- Milyen nap van ma?

- Hétfő.

- Én... mi, szombaton ott leszünk.

- Képes vagy ilyen állapotban beszélni? - döbrent meg az orvos.

- Ő egy olyan zsidó, aki még az életénél is jobban szeretné azt, ha olyan pogányokhoz tudna szólni, mint te.

- Ez furcsa. Biztos vagy benne? A zsidók szöba sem állnak majd velem.

- Ha találkozánk a zsinagógában, arra kérünk ne beszélj barátom betegségéről.

- Ja, „a betegség Isten büntetése”? Hát, ami a hátát illeti, őt már eleget büntette Isten. Mindenesetre, nem fogok visszatérni, hogy megvizsgáljam. - Az orvos elfordult Páltól és szavait Barnabáshoz intézte:

- Barátod, vagy a zsinagógában tölti a sabbatot, vagy halott lesz addig. Majd az idő eldönti.

- Légy ott. Én ott leszek. - nyögte ki Pál.

Az orvos hitetlenkedve rázta meg fejét, majd magukra hagyta őket.

- Elviselhetetlen vagy társusi Pál, - jegyzé meg Barnabás fejét csóválva. - Aludj hát végre!

- Én a zsinagógában leszek, hidd el.

- Persze, persze, de ha így folytatod előbb a temetésedet üljük meg, alighanem! Most pedig aludj.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

A következő napokat Pál szinte teljesen átaludta. Rengeteg vizet ivott, ételt nem fogyasztott. A láza magas értéket mutatott négy napig, csak pénteken hagyott alább pár órára.

- Holnap ott kell lennem... - mondta. - Most kérlek menj és hozz nekem egy kis gyümölcsöt a piacról. Barnabás az első kijelentésre azonnal heves ellenkezésbe kezdett, ám annál nagyobb örömmel tett eleget barátja kérésének, miszerint enne valamit.

Amikor visszatért, Pált az ágy szélén ülve találta, ölében farizeusi ruházatával, amint tüvel kezében éppen varrogatta a kék szegélyt mely ruhája alján díszelgett.

- Meglehet ugyanolyan jól bánsz a tüvel, mint a bőr megmunkálásával, de kezeid erősen remegnek. Nagyon gyöngye vagy még ehhez. És jegyezd meg jól, hogy holnap nem mész a zsinagógába.

- Kérem szépen a tógádat, Barnabás. Holnap kitűnően kell festenünk, te a léviták színe-javát fogod képviselni, én pedig a farizeusok gyöngye leszek.

Barnabás hirtelen felnevetett és karjait felemelte.

- Akkor kedvesem, én, mint a léviták leszármazottja, figyelmeztethetlek téged, a farizeusok legelszántabbját, hogy már alkonyat van! És te kedves farizeus barátom, éppen dolgozol ültödben. Megszentségtelenítetted a sabbatot.

- Jézus Krisztus a sabbatot is a keresztre helyezte, barátom, - vágott vissza élesen Pál - sok minden mással együtt, hadd tegyem hozzá. - Pál fél szemmel barátjára pillantott munkáját félbeszakítva.

- Vajon Mózes tud minderről? - tette fel kérdését Barnabás.

- Igen. Biztosan. Mózes tudja, ám sokan követői közül nincsenek tisztában ezzel.

- És vajon Mózes hogyan vélekedik ezen fordulatról, hogy a sabbat is a kereszten végezte? - Barnabás nem hagyta abba tréfálkozását egyszerre beszélt és nevetett.

- Nagyon örül, hiszen ez égető probléma volt számára, amit nem tudott megoldani. És őszintén hiszem, hogy jobban tette, hogy csak figyelte az eseményeket, nem mint te, aki részt veszel bennük!

- Egy dolog biztos, ha sokáig élsz, - bár hozzá kell tennem, hogy kétlem, - ezen város zsidó lakói meg fogják tudni hova került a sabbat.

- Igen! - válaszolt Pál. - Szerterefoszlott! Még néhány más dologgal együtt.

- Rendben van Pál, hadd halljam mi a többi?

- Oh, - mondta szinte éneklő hangon Pál, amint kezében egyre gyorsabban siklott a tű Barnabás lévita ruhájának öltögetésében - például Mózes hatszáz valahány törvénye... és...

- Pál én nagyon ragaszkodom hozzád, de hidd el nekem, hogy te félhalott vagy még, túlságosan beteg ahhoz, hogy a zsinagógába mehess. Ha azonban mégis eljutsz oda, sőt beszélni fogsz, amennyiben megengedik, hogy beszélj, és természetesen ilyen dolgokról szölsz, mint amelyek itt elhangzottak, jegyezd meg, hogy teljesen halott leszel, mielőtt elhagynád az épületet.

- Ah, mit nekem a halál - hiszen az a legjobb gyógyír az örülségre! - válaszolta Pál széles mosollyal arcán és átnyújtotta Barnabás megvarrt ruháját. - De, ami Mózeset illeti és a törvényeket, és minden ehhez hasonlatos dolgot, nem kell aggódnod. Nem ezekről teszek majd említést. Nem, ha megengedik, hogy szólásra emelkedjem, akkor csakis Krisztust fogom hirdetni. Most pedig kérnék pár szem gyümölcsöt, utána pedig aludnom kell.

Barnabás felsóhajtott.

- Te akkor is ott leszel holnap, úgy látom, ha ezzel a koporsód szögeire gyűjtenél, nemde?

- Igen, kedves barátom, vigasztalás fia. Ha pedig meg mernéd kockáztatni, hogy nem költesz fel hajnalban, akkor mindenki úgy ismer majd meg téged, mint „Pál kitombolt dühének fiát.”

Másnap reggel Barnabás arra ébredt, hogy Pál nehézkesen próbál kikecmeregni az ágyból. Pár percnyi érvelés után azonban belátta, hogy fölösleges minden vita, átnyújtott hát barátjának pár szem gyümölcsöt, majd talpra segítette.

Nemsokára átkeltek az előszobán, aztán kiléptek a napsütésbe, hogy a szabadban Pál végre beszívhatta a friss levegőt, és lássa a napvilágot, amelyet immár egy hete nem tehetett meg. Pál ott elutasította Barnabás segítő karját.

- Nem fog sikerülni, Pál, - ellenkezett Barnabás.

- Oh, ne magyarázz nekem!

Lassan a két férfi elérte a város kapuit.

(Emlékeztetek, hogy Pál néhány év múltán velem együtt lépte át újra e kaput. Ezért e fogadó és a zsinagóga, valamint minden, ami a pizidiai Antiókhia jelent, igen ismerős számomra.)

Ha valaha eljutnál a pizidiai Antiókhiaba azt látnád, hogy római város. Falak övezik, és erődítmények, kapun át lehet a városba jutni, azonban nincsenek őrk a bejáratnál. Hamarosan az alsó város központjába érkezel. Tiberius Fóruma foglalja el eme alsó részét. A hatalmas méretű fórum lépcsőiről látni lehet a szerteágazó utcákat, némelyek 5-6 láb szélesek is akár. Áthaladván a fórumon a város felső részébe jutni, ahol a második fórum áll, - mely Augustus Fóruma. (Történetesen a pizidiai Antiókhia az egyetlen város a Birodalom területén mely két fórummal rendelkezik.)

A felső fórumot tizenkét igen széles lépcsőfok előzi meg. A lépcsők tetején három árkád áll, ezeken áthaladva egy nagy térre jutni. A téren, Augustus Fórumának terén, egy kápolna áll, melyet a helybéli istenről neveztek el kinek neve latinul „Mén”, és félig ember félig bika alkatú isten. A fórumból ágazó utcák egyike egy hatalmas nyitott térre vezet. Itt található a zsidó zsinagóga. Talán ötven ember gyülekezhet itt minden sabbat alkalmával.

A pizidiai Antiókhia zsinagógája hasonlatos a korabeliekhez. Háromlábú zsámolyok állnak a helységben és padok három fal mentén. Reggel kilenc órakor nyitják meg a zsinagóga kapuit a látogatók előtt.

Ami azon a szombat napon történt, soha nem fordult elő annak előtte az egész történelem során. Hihetetlen pillanatok előtt állunk. Amennyiben visszatekintek az évek során, azt kell állítanom, hogy ami azon a napon történt a vidéki, pizidiai Antiókhiaiban, alapkövetelmének számít a gyülekezet történetében. Olyan jelentőséggel bír, mint a Pünkösöd, ugyanolyan jelentős volt e nap, mint amikor Péter beszédet mondott Kornéliusz házában.

Két barátom sokszor elmesélte nekem azon jelentőségteljes nap történéseit. Pál kimondhatatlanul gyöngé volt, azonban Barnabással lassan de biztosan haladtak előre a felsőbb fórum irányába. Pál nehezen mászta meg a tizenkét lépcsőt, de amint közeledtek a zsinagóghoz, összeszedte minden maradék erejét, senki nem vehette észre rajta, hogy bármi baja lenne, úgy lépte át a zsinagóga kapuit.

Mint a legtöbb birodalmi városé, a pizidiai Antiókhia lélekszáma is tíz- és tizenötezer főnyi lehetett. Kevés látogató fordul meg egy ilyen elszigetelt helyen. Ez még inkább igaz volt a zsidó közösségre. Ritkán tért be ide egy másik város zsidó lakosa. Még Izraelből is ritkán jutottak el ide hírek. Azonban ezen a napon, egy ismeretlen farizeus, aki fehér ruhát viselt, kék díszcsikkal díszítve, komoran lépte át a zsinagóga küszöbét. (Pál nagyon hű tudott lenni ruhájához tartásával, ha ezen múltott célja elérése!) Nagyon impozáns képet alkotott hagyományos vallásos ruházatában. Érezni lehetett a várakozás izgalmát a helységben, hisz mindenki kíváncsi volt mit osztanak majd meg ezen látogatók a helybéliekkel.

A két vendég a hátsó sorban foglalt helyet, ahonnan megfigyelték a jelenlévő istenfélőket! Körülbelül húszan lehettek a helységben nem zsidók, mindannyian egy elkülönített részben ültek, így nem keveredhettek a zsidókkal.

Megtérése óta Pál igen heves ellenérzéssel viseltetett a szombat reggeli rítussal kapcsolatban, bármely zsinagógában. A rituálé, a felolvasások Mózes és a Próféták törvénykönyvéből teljesen kizárták a jelenlévők hozzájárulását, ezért Pál halálosan unalmasnak és értéknélkülinek tartotta e vallási ceremóniát. Az ő elképzelése megvalósultnak bizonyult az élő eklézsia által, melyet betölt a hívek csacsogása, és a jelenlévők buzgó beszéde. (Sokszor hallottam őt így szólni: „Amikor Isten népe gyülekezik, azon összejövetelt nem kell semmilyen személynek levezetnie. A közösség szolgálatát minden tag egyenlő mértékben kell végezze.”) Ami az épületeket és rítusokat illeti, sokszor megjegyezte, hogy amikor ilyen helyeken kell tartózkodnia, szinte belebetegszik. Azt állította, hogy mindahányszor hagyományos rítusokon vett részt, elméjében felsejlettek azok a csodálatos, szabad részvételű pogánykeresztény összejövetel melyeken Szíriában vett részt.

Amilyen beteg volt Pál azon a reggelen, célkitűzése csak annyi maradt az ablaktalan helységben, hogy részt vegyen a rítuson úgy, hogy nem alszik el. És egyszer csak véget ért. Mély lélegzetet vett hát, megpróbált uralkodni beteg testén. Szokás szerint, tudta, hogy meghívják őket beszédet mondani. Így is történt, a zsinagóga előljárója a két idegenre pillantva megszólalt: „Testvérek, férfiak, ha volna néhány buzdító szavatok a néphez, beszéljete!” Ezen ártatlan felszólítás azért hangzott el, mert a helybeliek azt remélték, hogy a jövevények esetleg új híreket hoznak Jeruzsálemből vagy más jellegű, zsidókat érintő mondanivalóval érkeztek.

Mielőtt Barnabás bármit tehetett volna, Pál talpra állt. Egyszerűen kezdte mondandóját, majd hangja egyre erőteljesebbé vált, amint üzenetét hallatta. Szavai dermesztő hatással voltak a hallgatóságra, főként az istenfélő pogányok számára, akik természetesen jelen voltak.

Szerencsére Pál szavai mindmáig fennmaradtak számunkra. Nemrég kaptam egy kis jegyzetet erről és más történekekről, melyeket az igen drága Lukács testvér írt le, ki nem más a szíriai Antiókiából származó gyógyítónál. Amikor elolvastam Lukács beszámolóját azonnal felismertem honnan merítette a tartalmát, hiszen Pál sokszor mesélt nekem ezen történekekről. Mielőtt arra kényszerülnél, hogy megszerezd Lukács mesterien megírt feljegyzését, inkább leírom teljes egészében:

- Izraelita férfiak és ti istenfélők, figyeljete!

„Izrael népének Istene kiválasztotta atyáinkat, és Egyiptom földjén a száműzetés idején nagy néppé tette őket. Aztán hatalmas karjával kivezette őket onnét, és mintegy negyven éven át táplálta őket a pusztában. Hét népet kiirtott Kánaán földjén, és földjüket nekik adta birtokul. Közben körülbelül négyszázötven év telt el. Aztán bírakat adott egészen Sámuel prófétáig. Ekkor királyt kívántak, és az Isten negyven esztendőre Sault adta nekik, Kis fiát, ezt a Benjámint törzséből származó férfiút. Elvetése után Dávidot támasztotta nekik királyul, akiről így nyilatkozott: Rátaláltam Dávidra, Izáj fiára, a szívem szerinti férfira, aki majd teljesíti minden akaratomat.

És Dávid Király egyik leszármazottja Jézus, aki Isten által támasztott Megváltója Izraelnek! De mielőtt ő eljött volna közénk, Keresztelő János hirdette mindenkinek Izrael földjén, hogy mily nagy szükségük van az embereknek arra, hogy Isten felé forduljanak és keresztkedjenek meg. Amint küldetésének végéhez közeledett, János feltette a hallgatóságnak kérdését: „Azt gondoljátok, hogy én vagyok a Messiás? Nem! De hamarosan elközelel jövetelének pillanata – és én annyira sem vagyok méltó, hogy lábán a sarúját megoldjam!”

A pizidiai Antiókhia lakói soha nem hallottak Keresztelő Jánosról, de amikor Pál bejelentette, hogy a Messiás eljött és a neve Jézus, érezni lehetett amint a megdöbbenés szele átsuhant a zsinagógán! Zsidók és istenfélő pogányok hajoltak előre a padokon, hogy hallják mit fog még közölni e farizeus látogató.

- „Testvérek - Ábrahám nemzetségének fiai, és ti, istenfélő pogányok, - az üdvösség híre nekünk szólt! A jeruzsálemiek és vezetőik beteljesítették a próféták szavát azzal, hogy halálra ítélték Jézust. Nem ismerték fel őt, hogy róla írtak a próféták, bár szombatunként mindig felolvasták azokat. Bár semmi halált érdemlő bűnjelt nem találtak róla, mégis megkérték Pilátust, hogy mindenképpen végezzen vele.

Amikor minden így beteljesedett, amit róla írtak, levették a keresztfáról és sírba helyezték testét. De Isten feltámasztotta őt halottaiból! És ő több napon át megjelent azoknak, akik vele jöttek Galileából Jeruzsálembe - és ők azok, akik tanúskodnak mellette a nép előtt!”

Már második alkalommal futott át moraj a helységben, amint Pál említést tett a megfeszítésről. Minden jelenlévő tanúja volt már életében e kegyetlen római kivégzési módnak. Talán néhányan a zsidók közül hallottak is Jézus megfeszítéséről. A pogányok velük ellentétben soha nem hallottak Jézusról, azonban figyelmesen hallgatták Pál szavait. Amint beszélt, szemeit a hallgatóság tekintetébe fürta, és ettől szavai megdöbbenően hitelesnek hatottak.

Amikor meghallották, hogy Jézus feltámadt halottaiból, miután megfeszítették, az emberek suttogni kezdtek egymás között. Soha nem hallottak még ilyesmiről ezelőtt, és nem is gondolták volna, hogy ilyet fognak hallani egy szokványos szombat napi szolgálaton! Pál folytatta:

- Most azért vagyunk itt Barnabással, hogy ezen Örömhírt hirdessük nektek. Isten ígérete melyet az atyáinknak tett, beteljesedett a mi időnkben, hiszen az Atya feltámasztotta Jézust. Ez áll a második zsoltárban, amikor Jézusról szólván ezt halljuk: „Fiam vagy. Ma nemzettelek.” Mert Isten ígéretet tett, hogy feltámasztja őt halottaiból, és soha nem tér többé vissza az enyészetbe. Az Írásban megtaláljuk ezen sorokat: „Beváltom nektek a szent ígéretet, melyet tőlem kapott Dávid.” Egy másik zsoltárban ez áll: „Nem engeded, hogy rothadás érje Szentedet.” Nos, ez nem utalás Dávidra, hiszen ő hűségesen szolgálta népét Isten akaratához híven, meghalt és eltemették atyái mellé, és bizony utolérte a rothadás. Nem, mindez teljesen más személyre utalt – valakire, akit Isten támasztott fel és annak testét soha nem érte rothadás.

Az istenfélők a zsinagógában már hallották ezen szavakat elhangzani az Írásból melyeket Pál megemlégett, azonban soha nem hallották azokat a Messiásra vonatkoztatva. Azt pedig különösen nem tudhatták, hogy ezen próféciák már betöltettek! Hirtelen mindenki beszélni kezdett a helységben, ami arra készítette Pált, hogy felemelje kezét és csendre intse őket.

- Testvérek! Figyeljetek rám! Eme ember Jézus váltott meg benneteket bűneitektől. Mindenki, aki hisz Őbenne mentesül a bűneitől és megtisztulva léphet az Atya színe elé - ez pedig olyasmi, amitől a zsidótörvény soha nem tudott mentesíteni benneteket. Legyetek elővigyázatosak! Ne hagyjátok beteljesülni a próféták szavát. Mert azt mondják:

„Ide nézzetek, ti gőgösök!

Ámuljatok aztán vesszetek!

Mert olyat viszek véghez napjaitokban,

hogy nem hiszitek, ha hírét halljátok!”

Amit azon reggelen tett Pál, bizonyos értelemben kegyelet rovásnak lehet nevezni István előtt. Többnyire mondandója lényegét az alkotta mit egykor, évekkal ezelőtt hallott István megölésének napján. Úgy tűnt mintha Pál visszafizetné tartozását egy embernek, akinek hatalmas része volt az ő megtérésében. Pál tudatában volt annak, hogy István szavai milyen hatalommal bírtak, mert ismerte azon szavak súlyát saját életén.

De amint István üzenete is a zsidó vezetők zsigereibe talált, Pál beszédével felbőszítette a zsinagóga vallásos előljáróit maguk ellen, amikor Habakkuk szavait használta rájuk, - hogy gőgösök és megérdemlik a halált! Vérszemet kaptak azt hallván, hogy a zsidó törvény soha nem volt képes arra, hogy megváltást nyújtson a bűnöktől.

Szabadság! A pogányok többsége azon épületben rabszolga volt. Számukra Pál szavai hihetetlenek voltak, mégis csodálatosak. Üzenete pedig arról, hogy a Messiás eljött még gyönyörűbb hírt jelentett.

Amikor a zsinagóga vezetősége feloszlatta az összejövetelt, Pál és Barnabás elindult az ajtó felé. Nemsokára az istenfélők elárasztották őket kérdéseikkel és elkísérték őket kifelé menet. „Jöjjetek el következő szombaton is és beszéljete nekünk még ezekről a dolgokról” - kérték.

Pál egyaránt volt meglepett és elégedett, hiszen pontosan ebben reménykedett. Lassan Barnabással kijutottak Augustus Fórumáig, azonban nyomukban számos istenfélő járt. Úgy tűnt mintha máris megtértek volna. Igen emlékezetes reggel volt. Amint Pál és Barnabás megközelítették a fogadót, Pál szembefordult az istenfélőkkel és így kiáltott hozzájuk:

- Tartsatok ki az Isten kegyelmében!

Pál nagy erőfeszítések árán elküszködte magát szobájába, ahol nyomban leroskadt a matraca. Láza rögtön visszatért és ez nem változott az elkövetkező három nap folyamán. De Barnabás tudta, hogy minden kétséget kizáróan barátja jövő szombaton újra felerősödik. Semmi nem volt annyira jó gyógyír Pálnak mint az, hogy látta amint az istenfélők érdeklődést tanúsítanak Jézus Krisztus iránt.

Senki nem találkozott Pállal azon a héten. Barnabás is csak ritkán tért le a piacra, hiszen legtöbb idejét Pál mellett töltötte, azzal, hogy őt gondozta. Azonban a városban igen gyorsan szárnyra kelt a hír arról, hogy ott vannak és mindenki tudta hamarosan mi történt a zsinagógában szombaton.

Egy Messiás. Megfeszítés által halt meg. Egy ember, aki feltámadt halottaiból. Szabadító! Megvált a bűnöktől! Megszabadít mindenektől. Ez volt az év híre. Mindenki hallani akarta, amiről e két férfi beszélt. A távoli galata város teljes istenfélő népe most egy zsidóról beszélt, akit Jézusnak hívtak.

Pál teljes eufóriában úszott a boldogságtól. A következő szombat hajnalán a város lakói betöltötték a kis teret mely a zsinagógát övezte. Reggel kilenc órára lassan a tömeg elérte Augustus Fórumát, mégis abban reménykedett mindenki, hogy látni és hallani fogják a két férfit.

- Soha, - mondta Pál - soha nem gondoltam volna, hogy ilyesmiben lesz részem.

Barnabással nehézkesen eljutottak a zsinagóga kapujához, azonban azt zárva találták.

- Nincs ebben semmi meglepő! - állapította meg Barnabás.

- Ha nem fognak beengedni a zsinagógába, akkor itt fogunk szólni az emberekhez, a téren, - jelentette ki Pál, amint megfordult, hogy szembenézzen a tömeggel.

Azonban mielőtt szóra nyitotta volna száját, a mögötte lévő zárt kapuk hirtelen kitárultak, a zsinagóga vezetője lépett ki rajta és kiáltani kezdett az emberekhez:

- Ezek a férfiak hazudnak, tisztességtelenek. A történet, amelyet elmesélnek nektek nem igaz. Ne hallgassátok meg őket.

Egyre többen jöttek ki a zsinagógából. Egyikük átkot szórt Pálra, egy másik pedig Barnabásra.

Pál elkezdte mondandóját a tömegnek, azonban az egyik zsinagógabeli félrelökte őt. Moraj hangzott a téren, hiszen az emberek figyelemmel követték mindazt, ami történik. Ekkor Pál szembeállt azzal a vezetővel, aki kinyitotta a zsinagóga ajtaját.

- Először nektek kellett hirdetnünk az Örömhírt, zsidóknak. De mert visszautasítottátok, így méltatlannak ítéltétek magatokat az örök életre...

A tömeg nevetni kezdett. A zsidó vezetők szinte önkívületben voltak mérgükben. Pál csendre intette a hallgatóságot, majd csendesen folytatta:

- Mert visszautasítottátok és méltatlannak ítéltétek magatokat az örök életre - hát így mi a pogányokhoz fordulunk. Ezt a parancsot adta nekünk az Úr, mondván: „A pogányok világosságává tettelek, hogy üdvösségük légy egészen a föld végső határáig.”

Amikor Pál megemlítette a pogány szót, a zsinagóga vezetője felemelte öklét és Pál felé rázta. A tömeg azonban helyeslését nyilatkoztatta. Pál folytatta, és szavait a kapuban állókhoz intézte.

- Soha ne feledjétek, hogy először hozzátok jutott el az örömhír Jézus Krisztusról. Mert Isten akarata az, hogy a zsidók értesüljenek mindig elsőként. De a mai napon elutasítottátok saját Isteneteket.

Pál rövid szünetet tartott, szeméi szikrát szórtak.

- Most tekintetek ránk. E pillanattól kezdve mi hirdetni fogjuk Isten üzenetét az üdvösség elnyeréséről és a szabadulásról eme istenfélőknek - e körülméletlen, általatok tisztátalanoknak ítélt pogányoknak!

A tömeg ekkor nem tudta tovább türtőztetni magát és kitört belőlük az éljenzés, az öröm hangjai és tapsoltak mindannyian. Abban a pillanatban, azok a pogányok, akik meghallották a lehetőséget az örök élet elnyerésére, mindannyian hittek Pál üzenetében.

Ő pedig így kiáltott a néphez:

- Kövessetek a fórumhoz.

Mindenki Augustus Fórumához sietett. Pál felkapaszkodott Mén isten szobrának talapzatára, mely a templom előtt állt.

- Találkozzunk holnap napkelte után. Akkor még többet mondunk nektek Uratokról. Azonban szükségünk van egy helysége ehhez. Kinek van erre egy szobája, amit felajánlana?

- Nekem! - kiáltott egy ember, aki éppen ezen percekben született újjá Krisztusban. - Ezen utca végében lakom, az utolsó ajtón kell betérni házamba.

Mindenki abba az irányba tekintett amerre a férfi mutatott.

- Megkérdezhetem a nevét, uram? - kérdezte tőle Barnabás.

- Jupiter fia vagyok.

Pál nem tudta elfojtani mosolyát. Milyen ironikus! Az első ember a városban, aki nyitott szívvel válaszolt Jézus evangéliumának hívására, nem volt más, mint egy olyan személy, aki egy igen népszerű pogány isten nevét hordozta. Pál lelkesen nyugtázta.

- Rendben van, Jupiter fia, - kiáltott jókedvűen, - akkor gyülekezhetünk otthonodban holnap napkelte után?

- Természetesen.

- De uram, - hangzott fel, - nem találkozhatnánk korábban? Én rabszolga vagyok. Én kötelező módon uramat szolgálom napkeltétől napestig.

A tömeg helyeselt. Pál igen hamar felfogta a probléma súlyát, magáévá tette és megoldást keresett.

- Mit szólnátok ahhoz, ha sötétedés után találkozánk? - kérdezte, mert gyorsan átgondolta, hogy a város lakóinak több mint fele ugyanezzel küszködik.

- Ez igen nagy gondot jelent, mert az utcákon tartózkodni sötétedés után veszélyes, - mondta valaki nyugtalanul.

Egy röpke pillanatra Pál és Barnabás tanácstalanul állt a felmerült gond előtt. De felcsendült egy öblös hang a nép közül.

- Várjatok!

Egy férfi lépett Pál mellé az emelvényre és suttogni kezdett hozzá. Pál rátekintett, majd felemelte kezét, csendre intvén a tömeget és jelt adott a mellette állóknak a beszédre.

- Holnap este Antiókhia utcái biztonságosak lesznek. Én vagyok a katonai osztag vezetője, aki a biztonságot felügyeli a városban, én kezeskedem érte, hogy sötétedés után járőrözni fognak az utcákon. Őrszemeket fogok állítani mindkét fórumhoz, úgy a Tiberiuséhoz, mint az Augustuséhoz. A tereket fáklyákkal fogom ellátni és lámpásokkal. Azon utcába, melyben Jupiter fia lakik szintén őr áll majd, mint ahogyan ajtajánál is. Én is jelen leszek. Dardanus vagyok, a Római Légiónak tagja. Az istenekre esküszöm, biztonságban lesztek.

Pál megdöbben e szavakat hallva. Róma katonái soha nem örködtek senki felett, kivéve a város úri polgárait, ők voltak, akik szintén úgy ítélték meg, hogy az igazság csakis a gazdagokat és a katonákat szolgálja, most ők voltak azok, akik védték a rabszolgákat.

- Jupiter fia, - szólt Pál újonnan sült vendéglátójához - megkérdezhetjük-e tőled, hogy a vendégszeretetet kihasználhatjuk-e reggel és este egyaránt?

- A szívem kívánsága ez uram, s amíg e szív a mellkasomban fog dobogni, az én házam a te házad.

- Úgy legyen! - mennydörögte Barnabás, és boldogan figyelte amint az emberek arcán felcsillanni látta Krisztus világosságának szikráját.

Pál, Barnabás és Dardanus aláléptek az emelvényről. Ebben a pillanatban egy idős ember tört utat magának a tömegben és Pálhoz lépett. Könnyek áztatták barázdált arcát. Pál felismerte őt, hiszen egy héttel ezelőtt látta eme embert a zsinagógában beszéde közben.

- A te Istened, - kezdte az öreg könnyei között, - feltámadt? Él?

- Igen.

- Láttad őt feltámadni? - az öregember szemei cikáztak a két barát arca között. Pál felsóhajtott. Ez volt ama pillanat, amikor János Márknak itt kellett volna lennie, hiszen ő látta a megfeszített Urat.

- Az unokaöcsém látta őt meghalni és szemtől-szembe állt vele miután újra életre kelt, - válaszolta Barnabás.

- Én is láttam őt szemtől-szemben, - tette hozzá Pál.

Az öreg egy pillanatra Pál ruházatára tekintett.

- Hamarosan meg fogok halni. Tényleg láttad őt? Ez a valóság?

- Beszéltem is hozzá. Igaz, meg voltam rettenve, de beszéltem vele. Hosszú időn át üldöztem őt, nem hittem benne, sőt szívemet elzártam előle. De ő alászállt a mennyekből, eljött hozzám, és amint előttem állt, elvette szemem világát!

Az öregember elvonta kezeit Pál szemei előtt.

- Mennyi ideig voltál vak?

- Három teljes napig.

- És azután?

- Hittem.

- És?...

- Ő azóta bennem él.

- Benned?! Hol?

- Itt! - és ezzel Pál erőteljesen a mellkasára csapott.

Az idős ember Pálra meredt, majd Barnabásra, és kezeit a saját mellére helyezte.

- Azt hiszem... most már... itt is! - válaszolta és az élet által meggyötört arcot könnyfolyam áztatta.

- Találkozunk este és hajnalban. Ötvenöt évig szolgáltam az uramat, frígiai vagyok, rabszolga. Most, hogy már ennyire megöregedtem, az uram megengedi nekem, hogy napkeltéig aludjak, nem kell hajnalban kelnem, és csak addig kell dolgoznom, míg a nap lemegy.

Pál megragadta az öreg kezeit és végigfuttatta ujjait annak sebhelyektől tarkított csuklóján.

- Egy frígiai...

- A rabszolgák többsége az én népemhez tartozik, szinte mindannyian azok.

- Testvérem, te nem vagy rabszolga többé. A mai napon felszabadított valaki, aki most benned él.

- Igen, - nyögött fel elérzékenyülve az öreg, - immár tudom.

A három férfi ezzel összekapaszkodott és együtt sírtak. Meglepetésükre néhányan a jelenlévők közül is csatlakoztak hozzájuk és könnyeik egybefolytak.

Pár perccel később Barnabásnak el kellett kapnia Pált, aki szinte elesett.

- Segíts, Barnabás, - csak ennyit sikerült kipréselnie magából elhaló hangon.

- Ne feledd, látni fogják rajtad, hogy beteg vagy.

- Kit érdekel? - mosolyodott el Pál. - A pogányok nem tudják, hogy Isten megbünteti az ilyen embereket mint én, amiért ily nagy bünt követnek el.

- Mi pedig nem ezzel a dolgokkal fogjuk traktálni őket! - élcelődött tovább Barnabás látván barátja jókedvét.

A két barát ezzel elindult a város kapui felé átverekedvén magukat a tömegen. Barátságos kezek nyúltak feléjük és érintették őket amint tovahaladtak.

- Holnap hajnalhasadás előtt találkozunk, - Jupiter fiának házában, - kiáltotta Barnabás. - Mondjátok el barátaitoknak is.

- Ha száz évet élnék, akkor sem hiszem, hogy valaha is ilyen fenséges órában lesz részem! - nevetgélt Pál amint átlépte a város kapuját.

- Én sem, pedig szemtanúja voltam a Pünkösdi eseményeknek, azonban neked kedves testvérem nem kell attól tartanod, hogy elélded száz évig. Nem fogsz, sőt abban sem vagyok egészen bizonyos állapotodat tekintve, hogy a hajnalt megéred!

- Hát, amennyiben nem érném meg, te még mindig ott leszel Jupiter fiának házában! És mondd meg neki végre, hogy ő immár az örökkévaló Isten fia!

A két férfi együtt nevetett és sírt majd egyszerre adtak hálát Istennek.

- Ő tette mindezt. Isten munkálkodott, - jelentett ki Pál mielőtt álomba szenderült matracán.

Barnabás csendesen ült barátja mellett és szerető mosollyal arcán, könnyes szemmel figyelte az alvó embert miközben gondolataival vívódott. Ekkor még egyikük sem tudta mi áll előttük.

TIZENHARMADIK FEJEZET

Amikor reggel Pál és Barnabás elérték Jupiter fiának házát, egy hatalmas szobára leltek telve igen nagy érdeklődést tanúsító istenfélőkkel. Sokan állni kényszerültek.

Pál beteg volt, így Barnabásra került sor, hogy beszéljen. A legelső dolog melyet tett, nem volt más annál, hogy megtanította a jelenlévőket egy énekre. Nagy tetszést aratott vele.

Ezek után, a földön ülve, Barnabás elmondta a történetet. A legtöbben eme pogányok közül soha nem voltak zsinagógában, így fogalmuk nem volt arról, hogy ott hogyan viselkednek az emberek. Újra és újra félbeszakították Barnabást kérdéseikkel és gondolataikkal, ami nagyon megnyerte a férfi tetszését. Előadásmódja mosolyt, sőt néha kacagást váltott ki az emberekből, akik ritkán mosolyogtak, még ritkábban nevettek, és soha nem hagyta el ajkukat egyetlen ének hangja sem. Amikor mondandója végéhez ért, újra énekelni kezdtek, ismételve az egyetlen általuk ismert éneket. Pál az összejövétel ideje alatt végig könnyeit hullatta.

Hamarosan véget ért a gyülekezés, vagy legalább is úgy tűnt, ám senki nem ment el. Mindenki maradni akart legalább egy kevés ideig a többiekkel. Megállás nélkül beszélgettek. A fő téma az volt milyen gyakran tudnak majd találkozni és hogyan juthatnak el majd az összejövetelekre. Egy olyan helységben, mely telve volt rabszolgákkal ez igen fontos kérdésnek bizonyult. A beszélgetés folyamatosan zajlott. Végül Barnabáshoz fordultak és megkérdezték:

- El tudnál jönni közénk minden reggel és minden este? Néhányan biztosan itt lesznek mindig.

Pál és Barnabás csodálkozva tekintettek egymásra. Pál megkérdezte:

- Minden reggel és minden este?

- Igen, - válaszolták. - Ily módon mindenkinek lesz esélye arra, hogy részt vehessen az összejöveteleken.

- Rendben - egyezett bele Pál. - Amennyiben én is egy kicsit megerősödöm el fogom mondani nektek az én történetemet is.

Pál és Barnabás ekkor még nem is sejtették, hogy hányszor mondják el történetüket ezeknek az embereknek, akik soha nem unták meg hallgatni és megszakítani őket. Végül a megadó és szegény emberek, akik immár Istent hordozták magukban, elhagyták az összejövétel helyszínét, szívükben a szabadsággal - és visszatértek mindennapi rabszolgasorukba, ám az már közel sem volt a megszokott rabszolgaság.

Pál átaludta az egész napot. Azon nap estéjén, amint azt megbeszélték, újra fáklyákkal és örökkel voltak telve az utcák, ahogyan Dardanus bejelentette. És amint azt megígérte Pál, elmesélte nekik az ő történetét. Azonban mindenekelőtt énekeltek, újra és újra, felszabadultan, azon éneket, melyet Barnabás tanított meg nekik.

Ez aztán nem volt zsinagóga! Ezen új hívők felálltak körbesétáltak, egymással beszélgettek mialatt Pál beszédet mondott, az ajtóhoz léptek, és még parancsokat osztogattak az örnek. Mindenki nevetett, és Pál nem is lehetett ennél jobban elégedett. Végre igazi otthonra lelt.

Azon estén ezek a félig pogány, félig keresztyén idegen népek megtanultak egy másik éneket is. Senki nem számolta hányszor énekeltek el azok a drága emberek a két éneket. Mire én találkoztam velük, ami sok évvel ezen események után következett be, úgy énekeltek akár a Betlehemi angyalok kórusa, és úgy tűnt akár ezernyi ének közül választhatnának.

Amint teltek a napok az új hívek zseniális ötletekkel segítették egymást, hogyan juthatnak el mindannyian egy-egy összejövételre. Felcserélték teendőiket, helyettesítették egymást, kísérték társaikat a város utcáin kis csoportokat alkotva. Egy dolog volt fontos számukra mindenek felett: imádtak együtt lenni. Minden reggel és minden este egyre tovább maradtak és egyre többet beszélgettek. És azt lehetett észrevenni, hogy szép lassan beszélgetéseik egyre inkább Krisztus felé irányulnak.

Pál lassan gyógyulni kezdett, mialatt ezen idegen népek életében új dolgok történtek. Hihetetlen dolgok.

A két utas átköltözött egy fogadóba, mely a város falain belül állt. Egy napon, amikor Pál éppen visszatért szobájába, egy pompásan elkészített ebéd várta.

- A testvérnők voltak, - suttogetta, - Isten áldása rájuk.

Ez volt minden, amit mondani tudott, hiszen ismerte szegénységük ijesztő fokát, és annak tükrében e kis ebéd hatalmas dolgot jelentett. Ezen ebéd, a szeretet jelképe, olyan tény tükrözött, amiről eddig ezeknek az embereknek nem volt tudomása. A szegénység óriási méreteket öltött, az élet túl nehéz volt ahhoz, hogy az emberek gyakorolhassák a kedvességet vagy az adakozást. Mi több, eme drága embereknek semmijük nem volt, amit adhattak volna. Pál csak nézte az ételmet, mely szobájában volt és ismerte a végtelen áldozatot, amit jelentett. Ha 15.000 embert tekintünk a pizidiai Antiókhia lakójaként, akkor abból körülbelül 500 használt pénzt, akik nem mások, mint tehetős görög avagy zsidó kereskedők. A fennmaradó többség 14.500 lélek, kereskedett vagy éppen cserekereskedett. Számukra egy maréknyi gabona jelentette a napi keresetet, és az igen kevésnek számított egy család élelmezésére. Ez az ebéd tehát igazi áldozatos ajándékot jelentett legalább egy tucatnyi család számára. Minden testvérnőnek el kellett vonnia egy kis eleséget családjától a napi gabona adagból, és Krisztus iránti újonnan született szeretetből valamint egymás iránt érzett szeretetükkel elkészítették az ebédet.

Pál letérdelt a földre, az ebéd mellé és könnyeket hullatott. Majdnem egy órán át kérte Isten áldását az újonnan megtértekre, megköszönte Istennek mindezt, majd enni kezdett és könnyeinek sós íze elkeveredett szájában az étellel. Krisztus szeretete ezen új hívőkben gyönyörűséges módozatot talált

arra, hogy kifejezésre jusson. Amint evett, sorra megemlítette minden megtért nevét az eklézsia tagjai közül.

Ezen mély, leírhatatlan szeretet, amelyet egymás iránt tanúsítottak, csak Isten emberei előtt ismeretes, akik az eklézsia tagjai között élnek. Sehol máshol nem tapasztaltam ilyen szeretetet.

Egy ilyen városban, mint a pizidiai Antiókhia, ahol a többség rabszolgasorban van, azok akik szabad emberek sokszor sokkal rosszabb sorban vannak mint a rabszolgák. Ők legalább tudják, hogy másnap kerül étel az asztalukra. A felszabadítottaknak - akik valaha rabszolgák voltak, de visszanyerték szabadságukat - minden hajnalban a piactérre kell menniük, annak reményében, hogy valakinek szüksége van teherhordásukra, avagy a kezük munkájára. Amennyiben alkalmazzák őket, ami ritkán fordul elő, két fizetési lehetőség közül választhatnak: kapnak egy dénárt, vagy annyi gabonát, amely egyik markukba belefér. Télen, esős napokon, vagy amikor hidegre fordul az idő, a felszabadított embereket egyáltalán nem foglalkoztatják.

Egy év leforgása alatt azok, akik bérelhettek egy szobácskát, elveszítik azt, mert nincs több pénzük, vagy semmijük amivel cserébe fizethetnének. Téli időszakban mindent amijük maradt, elcserélik némi eleségért. Galácia ezen részén sok rabszolga visszautasítja annak lehetőségét, hogy felszabadítsák. Mások, akikkel ez már megtörtént és szabadok, az éhenhalás szélén újra eladják magukat és visszatérnek a rabszolgasorba annak érdekében, hogy meg ne haljanak. A nyomor állandó és lerázhatatlan társ az emberek életében. Ilyen emberekből áll a pizidiai hívők közössége.

Egy kis csoport egyszerű emberi lényből lettek a testvérek, új életmóddal, mely csodálatos volt és örömteli. Mégpedig úgy éltek, amelyet eddig a föld hátán nem látott senki. Isten akarata szerint jött létre mindez a távoli, elszigetelt és szegény KisÁzsiában.

Csodálatra méltó amint visszatekintek, látni ahogyan ezek a szentek törődnek egymással. Amennyiben egy testvér munkát talál a piacon és a munkaadónak szüksége van netalán még egy emberre, akkor aki munkát talált azonnal szól egy másik testvérnek, hogy annak is legyen meg a napi munkája.

Amikor több testvér dolgozik egy helyen, többet és jobban dolgoznak, mint elszigetelten. Örömmel dolgoznak, sokszor énekelnek Istent dicsőítve. Bár a munkaadó, vagy felügyelő nem érti miért van ez, emlékeznek arra, hogy milyen jól dolgoztak együtt. Ezért amint reggelenként munkaerőt keresnek a piactéren elsőként ezeket az ismerős arcokat keresik és szemelik ki. Sokszor a kereskedők így szóltak:

- Ma te jössz dolgozni, de előbb menj és keresd meg barátaidat, azokat akiket testvéreknek szólítasz, akikkel nevettek és énekeltek.

Az összejöveteleken a testvérek megosztják egymással azokat a tapasztalatokat mely szerint hol lehet könnyebben munkához jutni. Másnap este elújságotják a többieknek, hogyan juttatta őket munkához Isten, mialatt a többiek hallgatták őket, ünnepelnek, nevetnek és persze, közbevágna.

De nemcsak a testvéreket érintette meg ezen új módja a szükség kielégítésének. Az új élet hatására, mely bennük égett, mindenki megváltozott és ez ugyanolyan mértékben érintette a férfiakat, mint a nőket. A pizidiai testvérnők törődni kezdtek egymással, mely eddig ismeretlen fogalom volt a pogányok világában. Teljesen hihetetlen helyzetekből segítették ki egymást. A gyerekek szülésében, természetesen, de ugyanakkor a folyónál is munkájuk során, avagy otthonaikban. (Azokon, akiknek nem volt otthonuk, még inkább segítettek, hiszen ők a fórumon voltak kénytelenek éjszakázni.) Bármelyik testvérnő, aki megbetegedett, annak ágya mellett éjjel nappal állt valaki.

Sokszor láttam én is a testvérnőket együtt dolgozni a földeken, vagy amint vigyáztak egymás gyermekeikre, megosztották zöldségeiket, gabonájukat, vagy segítették egymást a takarításban.

Máskor csak azért találkoztak, hogy énekeljenek, beszélgessenek, együtt sírjanak, törődjenek egymás gondoljaival, és velük is törődjön valaki. Ha valakinek sikerült egy napnál többre elegendő ételmet

összegyűjteni, akkor összegyűltek és együtt elkészítették egyetlen tállá, hogy mindenki hozzájuthasson és aznap jól étkezzen.

Mindez úgy történt, hogy Pál és Barnabás soha nem mondta nekik, hogy ez az amit az eklézsia természetes módon, magától értetődően tesz együtt.

Mindaz, amit itt elmeséltem spontán módon történt, néhány hét leforgása alatt, miután megtértek Krisztushoz. Azon röpké négy hónap leforgása alatt, amit Pál és Barnabás a pizidiai Antiókhiaiban töltött, megszületett ezen csodás új életmód, mely ezek után természetes részévé vált életüknek.

Egy kisebb incidens mégis lezajlott azon első napok alatt, melyet akárhányszor felidézek, nevetésemet nem tudom visszatartani. Egy testvérről szól, akit Epitheusnak hívtak, és aki frígiai rabszolga volt. Igen kemény, szigorú ura volt. Egyik nap olyat tett a szolga, ami nem tetszett urának, és a nap végén nagyon megverték. Azon nap estéjén véresen és ijedten Epitheus csendesen surrant be az összejövetelre. Mindenki felismerte, hogy megverték, de azt követelték tőle, mondja el ő, mi történt tulajdonképpen. Epitheus szégyenlős volt, nem akart beszélni, hiszen nagyon fájta a háta.

Pál elkezdett beszélni Epitheushoz. A szoba csendbe burkolózott. Nem tudom pontosan felidézni az ifjúhoz intézett szavait, csak annyit tudok, hogy Pál azt ecsetelte milyen magas helyet foglal el Epitheus Krisztusban. Amint Pál folytatta, mindenki a szobában örömteli sírásba kezdett. Ekkor Barnabás egy mennydörgő buzdítást kiáltott Epitheus felé, aki tőle a szoba másik végében volt. (Erre be is lépett egy római őr, mert attól tartott, hogy valami baj történt odabent. Körültekintett, majd annyit mormolt: „Csak a szokásos.”) Minden jelenlévő talpra szökkent és körülfogták Epitheust, buzdításokat hallattak és azt mondogatták neki, hogyan látja őt Isten Krisztuson keresztül. Ám a csúcspont akkor következett be, amikor Epitheus kezdte hirdetni azt a fenséges helyet, melyet elfoglal Krisztusban. Hirtelen Epitheus királynak hatott, és rabszolgatartója süllyedt az ő sorába. Mindenki hangosan dicsőítette Istent, némelyek sírtak. A legdicsőségesebb óra volt ez, szinte hajnalig tartott az összejövetel mikor megölelték egymást és búcsúztak.

Rövid idő múltán azonban egy kis krízis állapot következett, mert Dardanus parancsot kapott, hogy háborúba induljon.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Dardanus azt a parancsot kapta, hogy csatlakozzon egy római osztaghoz, Pizidián kívül, és közelítsék meg a germán törzseket. Így a testvérek védtelenek maradtak a sötétben, nem tudtak biztonságosan közlekedni az összejövetelek alkalmával.

Ám még ez sem tudta elbátortalanítani őket. Amikor egy összejövetel véget ért, a szentek együtt keltek útra, először a testvérnőket kísérték biztonságosan haza, majd azokat akik legtávolabb laktak. Lassan a kis csoport visszaért a város központi részébe, míg néhányan visszatértek Jupiter testvér házába. Az utolsó két-három testvér a közelben lévő házban lakott. Ha pedig már nem mentek tovább, akkor ők is maradtak Jupiter házában. Soha nem hallottam egyetlen testvérről vagy testvérnőről sem, akinek bármilyen bántódása esett volna a pizidiai Antiókhiaiban. (Még a mai napon is csak a szentek mernek közlekedni éjszaka abban a városban.)

Hamarosan természetesen az egész város ezekről a furcsa dolgokról beszélt, s még más is lekötötte a kívülállók figyelmét. Ha a piactéren találkoztak a testvérek véletlenszerűen, nemsokára nevetgéltek és dicsőítették az Urat. Utána egyikük énekelni kezdett. Mindenki csatlakozott, hiszen a Szent Szellem mindenkit átjárta. Pár perccel később más hívek, akik meghallották az éneket a térre siettek és ők is bekapcsolódtak. A város soha nem tapasztalt ilyesmit. Éneklés? Az emberek számára a mosoly ritka dolognak számított. Az, hogy emezek nevettek, az egyszerűen érthetetlen. Az énekszót már hihetetlennek vélték.

A piacon aznap volt néhány görög és zsidó kereskedő, akik kérdezősködni kezdtek kik ezek az emberek és miért ilyen boldogok. Ennek következtében és más történetek által amelyek szárnyra keltek a városban hamarosan a város ötven mérföldes körzetében mindenki hallott Jézusról és mosolygós követőiről.

Idő közben Pál teljesen meggyógyult, és kijárt a piacra munkát keresni. Kezdetben nagyon kevés munkát kapott. Tulajdonképpen nem volt módja Pálnak arra, hogy elegendő gabonát, vagy dénárt keressen a megélhetéséért. Minden nap a gazdagok úgy küldték ki a piacra dolgozó rabszolgáikat, hogy olyan árat kérjenek munkájukért, amennyiért a szabad emberek ugyanolyan munkáért nem tudnak dolgozni. A rabszolga így mindennap azzal tért vissza gazdájához, hogy vitt egy dénárt avagy egy maréknyi gabonát. Ennek következtében Pál, mint a többi szabad ember, legtöbbször munka nélkül maradt. Ám Pál még mindig jobb helyzetben volt a legtöbbjüknél, mert a testvérek szereztek neki munkát, az eklézsia tagjai. A rabszolgák, akik eljöttek Jupiter házába, beszéltek uruknak Párról és arról, hogy milyen megbízható és jó munkaerő volt.

- Tisztességes és jó ember, nagyon jól ismeri munkáját, gyorsan dolgozik és pontosan, jobban bárki másnál ebben a szakmában, - sőt a rómaiak számára hozzátették: - és ráadásul római polgár.

Nem sokkal ezután kezdtek munkák befolyjni Pálhoz, úgy a városból, mint a városon kívüli villanegyedből. Az is feltűnt, hogy egyes rabszolgák felhívták gazdáik figyelmét arra, hogy vannak olyan tárgyak, amit meg kellene javíttatni, vagy szükségük lenne egy új sátorra.

Pál eljutott arra a szintre, hogy segídet foglalkoztatott, aki nem volt más Barnabásnál! És ő igen hálás inasnak bizonyult. Mielőtt megverték őket és kitoloncolták a pizidiai Antiókhiaából a városnak volt két igen jó sátorkészítője és javítója, sőt, ezen kívül hámoskat készítettek, szandálokat, és más bőrből megmunkálható dolgokat, vagy gyapotból, kanavászból és kecskeszőrből dolgoztak.

Amint a piacon dolgoztak sokszor csatlakozott hozzájuk egy-egy testvérnő vagy testvér és beszélgettek velük. Ritkán kellett vízért menniük, hiszen mindig járt arra valaki, aki vizet hozott számukra. Amint az est leszállt a kereskedők és dolgozók bezárták boltjaikat, s ilyenkor mindig segítőkész emberek vették körül a két férfit, hogy a vásznakat feltekerjék és szerszámaikat haza szállítsák.

Egyik nap Barnabás elé ült az egyik testvér, név szerint Timenius, és kérdést szegezett neki:

- Mesélnél nekem István haláláról?

Barnabás azonnal eleget tett kérésének.

- Most meséld el legelső utadat a szíriai Antiókhiaába, majd azt, ahogyan megtaláltad Pált Tárzusban, - kérte Timenius.

Ezt is megtette, és nem kérdezte meg miért érdeklí testvérét.

Barnabás öröme Timenius elismételte az elmondott történetet, és arra kérte a férfit, javítsa ki az esetleges hibákat. Estére Timeniusnak sikerült elsajátítania az egész történetet szóról-szóra.

Tulajdonképpen a pizidiai Antiókhiaában élő emberek szinte teljes mértékben analfabéták voltak, ami nem jelentette azt, hogy buták is. (Ez többnyire igaz volt egész Galácia területére). Timenius például hidépítő volt és építész. Órákig tudott beszélni az útépítés minden fortélyáról, és a kormányépületek megépítésének csínjáról-bínjáról. Olyan volt, mint egy lábán járó könyvtár e témában. Senki nem ismerte nála jobban az építészetet. Tanította azokat akikkel dolgozott, elismételt mindent amit fiatalkorában tanult és hozzátette mindehhez azt, amit az élete során elsajátított tapasztalatai révén. Figyelemre méltóan éles eszű ember volt. Mégis, Timenius is rabszolga volt. Soha nem mondhatott

magáénak egyetlen pénzermét sem, amit valaha is a kezében tartott, sőt azt sem állíthatta, hogy valaha is aludt volna kevesebb, mint tíz emberrel egy szobában.

A következő nap estjén igazi meglepetés várt Barnabásra. Timenius engedélyt kért arra, hogy elmondhassa újra a neki mesélt történetet. Barnabás beleegyezően bólintott, azonban ő és Pál ledermedtek, amikor Timenius elkezdett beszélni, hiszen nem görögül vagy latinul mondta a történetet, hanem anyanyelvének igen díszes dialektusában.

A két férfi kacagni kezdett és tapsoltak amikor tudomásul vették milyen csodálatos dolgot tett Timenius. Bár azzal töltötte napját, hogy Barnabás görög történeteit hallgatta, most mégis kedves rabszolgá barátainak frígiai dialektusban adta át azokat.

- Vissza fogok térni jövő héten is amennyiben gazdám megengedi és akkor újabb csodálatos híreket tudhatok meg Jézusról, - mondta.

Mások is eljöttek a piactérre hasonló elgondolásból. Ez volt az első lehetőség arra, hogy azok, akik iskolázatlanok voltak, mégis megismerhették a tanulás egyik oldalát. Barnabás volt kedvenc tanítójuk, mert Pál szavait követni igen nehéz dolog volt, és elismételni mindazt, amit ő mondott sokkal nehezebbnek bizonyult. De Pál alkalmazkodott. Sokszor ő bizonyult jobbnak azon történetek elmesélésében, melyek Isten titokzatos dolgairól szóltak, azokat ültette át egyszerűbb szövegbe. (Barnabásnak köszönhető mindez, hiszen ezt a módszert Páltól sajátította el.)

Testvérnők is jöttek szép számban, akik soha nem felejtettek el hozni valamely finomságot a két férfinak, legyen az akár egy kis kölessel készült sütemény. Kérdéseket tettek fel, majd elmesélték férjüknek, amit hallottak, énekeket is hallgattak, amelyeket megtanultak a két sátorkészítőtől. Ők is leültek és felmondták a Barnabástól hallott történeteket, mígnem oly pontosan adták vissza, ahogyan azokat Barnabás mesélte számukra, sőt előfordult az is, hogy sokkal szebben!

Látogatásom alkalmával meghallgattam azon testvérek és testvérnők szájából Pál és Barnabás látogatásának történetét abban a tartományban. Hallottam, mily fájdalmasan érintette őket, hogy a két férfit megverték és kitoloncolták városukból, hiszen ez mindannyiuk számára igen tragikus élmény volt.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

Négy hónapig tartózkodtak a gyülekezetalapítók a pizidiai Antiókiában. Ez nem számít sok időnek. Emlékeztetek, hogy a szentek többsége az eklézsia tagjai közül rabszolgasorban élt. Volt köztük egy vagy két görög és zsidó, valamint néhány katona. Egyikük sem számított a város vezetőjének avagy befolyásos személyiségnek.

Minden istenfélő, aki hallotta Pál szavait azon az első napon amikor a néphez szólt, meggyőződéses hívő lett, és soha többé nem lépték át a zsinagóga kapuit. Attól a perctől, hogy Krisztus testének tagjai lettek és belekóstoltak az Ő általa adományozott szabadságba, eggyé válhattak az eklézsia többi tagjával, már nem tudták elviselni még a gondolatát sem annak, hogy bármikor visszatérjenek a zsinagógába.

Mire Pál és Barnabás elhagyták Pizidiát, körülbelül száz felnőtt korú tagot számlált az eklézsia lélekszáma. (A város lakói számára mégis úgy tűnhetett, hogy számuk elérheti az ezret is, hiszen oly különös volt túlaradó jókedvük és életmódjuk.) A száz főből csak hatan tudtak olvasni, és egyetlen ember tudott írni. Emlékezz erre is, és világossá válik számodra mily keveset jelentett a két férfi négy hónapos tartózkodása a pizidiai eklézsiaiban. Ezen új megtérteknek nem állt rendelkezésére semmilyen épület ahol gyülekezhetek volna, nem voltak követendő rítusaik, sem pedig pásztori vezetőjük. Végül is egyáltalán nem voltak vezetőik. Ez volt az egyetlen vallás, melynek hívei otthonokban gyülekeztek. És azon kedves hívőknek nem volt semmilyen szent írásuk, - legyen az zsidó avagy keresztyén - amikor a két férfi elhagyta városukat.

Mi volt az ok melynél fogva Pálnak és Barnabásnak el kellett mennie a pizidiai városból?

Jakab, a zsinagóga vezetője megvetette Pált. Folyamatosan becsmérően beszélt róla. Azonban ez nem jelentett volna túl nagy gondot, ámde egy reggelen három hitetlen zsidó lépett be az egyik összejövetelre. Elmentek, meghallgatták az elhangzottakat, és hittek! Soha nem találkoztak semmivel életük során, ami ehhez a maroknyi csoporthoz hasonlított volna, ahol mindenki boldog volt - énekeltek, beszélgettek, félbeszakították egymást, ölelkeztek, szerették és tisztelték egymást, aztán újra és újra beszélgettek. Mindennek centrumában Jézus Krisztus állt, akiről mindenki személyesen elmondta, hogyan tapasztalta meg azt. A három zsidó szívét rabul ejtették a látottak és tapasztaltak.

Amikor Jakab meghallotta ezen zsidók megtérését, vak düh lett úrrá rajta. Pontosán tudta mi a teendője annak érdekében, hogy megfékezze ezeket az embereket. Egyszerűen ellenük kell fordítania a város római lakosságát! A rómaiak védelme, törvénykezése, és igazsága csakis a rómaiakat szolgálta, katonáit, a gazdagokat és a helybéli vezetőket, akiket ők neveztek ki. A rabszolgák és felszabadított emberek soha nem tartoztak ehhez a körhöz semmilyen szinten, őket nem vette figyelembe a törvény, és a vezetők sem voltak érdekeltek abban, hogy bármikor is ezekre az emberekre is kiterjedjenek a fent említett kiváltságok. Jakab nem merte nyíltan kifejezni féltelmének tárgyát a római vezetők előtt. Sőt, ő nem ment el sohasem ez ügyben a város kormányzójához. Amit tett nem volt más, mint hátbatámadás: elment a vezetők feleségeihez, akik elkötelezettek hívei voltak Mén isten kultuszának. Kihhasználván vallási vezetői hatáskörét és befolyását a közösségben, Jakab elment a vezetők feleségeihez és elmondta nekik milyen nagy veszélyt jelent Pál a város számára... Úgy mutatta be Pál tanításait, mint olyanok, melyek aláaknázzák a helybéli isten tekintélyét, (ami tulajdonképpen igaz volt), azonban kiforgatván Pál szavait úgy mutatta be azokat, mint amelyek veszélybe sodorják a többségi lakosság jólétét és stabilitását. Az asszonyokat azonnal két dolog kezdte izgatni. Nem akarták, hogy saját vallási vezetőségük befolyása csökkenjen, és féltek attól, hogy mit fog tenni a római kormány, ha észreveszik a közösségi vezetőség hatalmának gyengülését. Mi több, ezek a nők elmondták Jakab megtévesztő szavait férjüknek. A római kormánynak egyáltalán nem tetszett, ha a helybéli kormányzásban gondok támadtak. E problémát nagyon gyorsan meg kellett oldani.

Mialatt Barnabás a piacon dolgozott, egy szép napon örök jöttek érte, megragadták és a városatyák elé cipelték. Más katonák pedig elindultak Pál felkutatására. A város elöljárói már összegyűltek teljes számban a kormányzó palotája előtti téren, ott várakoztak a két bajkeverő érkezésére. Barnabás mire a térre került felmérte a helyzet súlyosságát. Hallott arról, hogy néhány befolyásos asszony tervet szövögetett az új vallás ellen, de meglepte, amikor a város magisztrátusait látta gyűlésezni ez ügyben.

Még inkább felkavarta a két marcona liktor jelenléte, akik az előjáró oldalán álltak. A liktorok Róma teljhatalmát jelképezték, olyan emberek voltak, akik megvesszőzték az embereket. Lábaiknál hevert a fascés, mely ősi szimbóluma volt Róma tekintélyének. Nem állt másból, mint egy nyaláb vesszőből, melyet szorosan egy vastagabb fához kötöznek, mely hosszabb a vesszőknél. A helybéli vezetőség nem engedte meg, hogy egy vallási rendbomlás miatt a város nyugalma veszélybe kerüljön, így felkérték a római vezetőség jelenlétét. Az már tiszta sor volt, hogy Pált és Barnabást megvesszőzik.

Az előkészületek miatt az egész teret ellepték a kíváncsiskodó népek.

- Úgy értesültem, hogy ketten vannak, - jelentette ki a magisztrátus. - Hol a másik?

- Még keresik.

- Te! Hogy hívnak?

- Barnabás vagyok.

- Zsidó?

- Igen.

- Egy új és ismeretlen vallást hirdetsz. Ez tiltott.

- De...

- Azonnal el fogod hagyni a várost és magaddal viszed az istenedet is. Örökké száműzettel e városból. Soha ne merj visszatérni.

- De...

A magisztrátus bólíntott a liktorok felé. Azok lehajoltak a fasceszek után és szétnyitották azokat vigyáztva arra, hogy a keményebb ágak kerüljenek arra a részre, amivel az áldozat hátára sújtanak. Egy katona megragadta Barnabás karjait és egy vállmagasságig érő oszlophoz lökte, mely viselte az előző áldozatok véré, akik hasonló verésekben részesültek.

Abban a pillanatban egy maroknyi katona időközben rátalált Pálra, aki éppen birkanyírással foglalatoskodott a piactér másik részében. A katonák megragadták és félig vonszolva a földön a térre rángatták. Pál akkor érkezett, amikor megláthatta, hogy Barnabást készítik elő a verésre. Gyorsan megfogta a nyakában lógó diptichonját és a tógája alá rejtette. A diptichon megmenthette volna Pált a veréstől, hiszen az csak római polgárokat illetett meg, azonban Pál nem akart élni ezen jogával, amikor szeme előtt Barnabásra kimérték a verést.

Az egyik liktor Barnabás egyik oldalán foglalt helyet, míg a másik a másik oldalán, majd együttes erővel téptek le ingét. Az egyikük felemelte a vesszőnyalábot magasan feje fölé, és onnan lesújtott vele a lemeztelenített hátára. A tömeg elégedetten rikoltzott. Felváltva csaptak le a liktorok. Hamarosan megtalálták az ütemet, és immár egyenletesen hallatszott fel a tompa puffanás a bőrön, és a vesszők suhogása a levegőben. Barnabás háta rövidesen vörös lett csípőtől a nyakáig. Mielőtt a csapások felszakították volna bőrét, a verésnek vége szakadt, a katonák eloldozták csuklóit, és Barnabás a földre omlott, szinte eszméletlenül.

- Itt a következő!

- Rendben, folytassátok.

Pált is elővonszolták és hasonló módon a márványoszlophoz kötözték.

- Mi a büntetésem oka?

- Majd a barátod elmondja, amikor megjön a hangja, - kiáltotta a magisztrátus. A csürhe nevetve helyeselt.

Az egyik liktor leszaggatta Pál ruházatát, szabaddá téve hátát. Egy pillanatra döbbszent csend uralkodott el, hiszen immár mindenki láthatta a férfi hegektől tarkított hátát. A magisztrátus előrehajolt. Az elégedettség hangjai hallatszottak a tömeg irányából.

- Ahogy látom a zsidók sem szívlelnék túlzottan, nemde?

Ördögi örömmel szemeikben a liktorok a vesszők után nyúltak, és magukban fogadalmat tettek, hogy oly mértékű verést adnak Pál számára, amelyet a zsidók soha nem lennének képesek kimérni. Az első liktor teljes erejéből lesújtott az áldozat hátára, mire a második is beleadta minden tudását, hogy túltegyen az elsőn. Akkor sem álltak meg, amikor Pál háta vöröslött. Hamarosan Pál vére szétfröccsent a levegőben és annak cseppjeiből az egyik liktor arcán is szétterült egy kevés. Akkor álltak meg, amikor Pál eszméletlenül rogyott alá.

Évekkel később Pál elmesélte nekem, hogy nagyon közel állt ahhoz, hogy kimondja a varázsszavakat, „Civis Romanus sum”, ami nem jelent mást: „Róma polgára vagyok”, de nem tette.

Háromszor vesszőztek meg.

Pál teste nagy puffanással zuhant a köré.

- Vigyétek innen! - parancsolta a magisztrátus.

A katonák bólítottak. Mielőtt elvonszolták volna az egyik testvér, aki szintén katona volt, odalépett és egy igen bátor cselekedetet hajtott végre. Áttörvén magát a többi katona gyűrűjén letérdelt és karjaiba emelte Pált, ellenkezést nem tűrő pillantást vetett a többiekre, és a tömegre, majd a testet Jupiter otthonába vitte. Néhány perc múlva Barnabás is odavonszolta magát.

Azon estén valami igen hihetetlen dolog történt.

TIZENHATODIK FEJEZET

Éjfél volt. A szoba telve volt hívőkkel. Ez volt az utolsó alkalom arra, hogy együtt lehessenek Pállal és Barnabással. Hihetetlen erőfeszítésekkel mindenkinek sikerült azon nap estéjén Jupiter házában lenni.

Bár néhányan kénytelenek voltak állni egész idő alatt, szótlanul túrték és figyelték Barnabás mondanivalóját, amint praktikus tanácsokkal látja el őket. Kérdések záporoztak mindenfelől. Tulajdonképpen valamilyen formában ez az összejövetel az elválás jegyében zajlott, a két férfi egy igen zsenge lábakon álló, fiatal ekléziát hagyott egy ellenséges városban, mely négy hónappal ezelőtt alakult. Minden pillanat számított. Minden kérdés fontos volt, és a válaszok nagyra becsültek. Bizonyos volt, hogy ezek a drága emberek hittek abban, hogy túléljük a megpróbáltatásokat, mi több virágzásnak indul a gyülekezet.

Pál később lépett a helységbe, még mindig hatalmas fájdalommal küszködött. Amint beszélt, mondandójába szellemi útmutatót fűzött, és emellett praktikus segítséget nyújtott. Lassan-lassan a két férfinak sikerült minden lehető kérdésre válaszolnia és átadták mindazt, amiről azt tartották, hogy létfontosságú, minden ami segítségül szolgálhat miután elmennek. Azon este megfogalmazták mindent és az Úr népe előtt világossá vált a túlélés lehetősége.

Barnabás az estét egy buzdítással fejezte be:

- Mielőtt a többségetek bemerítkezett, elmondtam nektek, hogy követni az Úr Jézus Krisztust nem jelent mindig könnyű dolgot és elközeleget ilyen óra is mint ez. Íme, most elközeleget. Társadalmi számkivetett lett belőletek saját városotokban. Az emberek megbámulnak a piactéren, ármányt szőnek ellenetek és rosszat beszélnek rólatok. Ha eddig nem is tették meg láthatóan, majd ezután megteszik. Mindenféle híreket fognak terjeszteni rólatok, - rossz híreket, és azzal betöltik a várost. Néhányan közületek gondokkal fogtok küszködni gazdáitokkal, amikor a fülükbe jutnak ezen hírek, és kérdéseket fognak feltenni arról mit csináltok, amikor együtt vagytok a többi hívővel. Mások esete még rosszabb lesz, hiszen eljöhet az az idő is, amikor nem fogtok munkát találni a piacon, mert az emberek kerülni fognak benneteket. Testvérnők, érezni fogjátok az elutasító magaviseletet veletek szemben, amikor a városba mentek vagy amikor a folyónál dolgoztok. Maradjatok együtt amennyit lehet. Merítsetek erőt az Úrból és egymásból.

Testvérek, a ti felelősségetek, - ismétlem mindannyitoké, nem egy emberé avagy egy csoporté - hogy igazgassátok és vezessétek a gyülekezetet. Tekintsetek Krisztusra, aki az egyetlen parancsolótok. Ő él, mégpedig bennetek. Ő vezetni tudja majd e közösséget. Nem nevezünk ki számotokra vezetőket. Megvan a tapasztalatotok az együttléteket által és abban is, hogy együtt dolgozzatok. Tudjátok, hogy egy napon magatokra maradtok már a kezdet kezdetén, hiszen mi figyelmeztettünk benneteket gyakran. Felkészítettünk titeket ezen óra közeledtére.

Végül, emlékezzetek arra, hányszor meséltem nektek a rágalmazásokról, a korbácsolásról és a vesszőzésről is melyet Jeruzsálemben ismertem meg, de emlékezzetek mindazon boldogságra, melyet mindez a júdeai hívőknek okozott, amikor hasonló megpróbáltatásokon estek át. Amikor elmeséltem nektek az ő történetüket, csodálkoztatok rajta és azon töprengtetek vajon eljön-e az a nap amikor ti is felértek arra a szintre, hogy méltók legyetek arra, hogy Jézus nevéért szenvedjétek. Eljött az idő. Most pedig Pál és én arra kényszerülünk, hogy elköszönjünk tőletek. A városatyák döntése szerint el kell hagynunk a várost.

Az Úr Jézus Krisztus méltónak talált benneteket, és bennetek lakozik. Ő a gyülekezet feje. Győzedelmes és az ő Teste is az. Hamarosan felkel a nap. Jó alapokat hagyunk hátra itt, ami nem más Jézus Krisztusnál. Testvéreim, sikerülni fog, meglátjátok. Nincs több szükségetek külső segítségre, és arra még inkább nincs, hogy belső vezetőtök legyenek.

A testvérek örömmel hallgatták e szavakat. Évekkel később mesélték el nekem azon este történéseit. Némileg büszkén mesélték, amit Barnabás mondott nekik, hogy minden amit ő mondott igazzá lett.

Amikor Barnabás befejezte buzdítását, minden szent térdre borult Pál és Barnabás köré csoportosulva aztán csendes imákat mormoltak értük. Lassan az ima suttogott énekbe csapott át, majd mindenki az utcára ment.

Két katona várakozott kint, akik szintén testvérek voltak. Egyikük gőgös ábrázatot öltve hidegen ejtette ki a szavakat:

- Róma ellenségei, az én feladatomban kivezetni titeket a tartomány határáig.

Pál elmosolyodott.

- Minő dicséretes kíséret, - mondta, mire a két katona viszonzta mosolyát.

Azon estén az antiókhiai gyülekezet minden tagja maga mögött hagyta a város kapuit és kiözönlöttek az útra. Rögvést énekelni kezdtek. Nevetve buzdították egymást. Áldások röpöntek fel, melyeket kiáltások követtek. Buzdítások hangzottak el az éjszakában, hangosan felszabadultan, betöltve annak minden sötét pontját. Majdnem egy órán át az énekek folyamatosan hangzottak, mire előhívták lassan a pirkadat zsenge fényeit. Ekkor ölelkezések következtek, könnyek és még több buzdítás. Pál mondta ki az utolsó szót. Olyan volt mint egy mennydörgés, telve örömmel és reménnyel.

- Egyedül Krisztusra bízunk benneteket. Az Úrra bízunk benneteket, aki egyetlen parancsolótok. Nincsenek iskoláitok, ellentétben a pogányokkal. Nincsenek épületeitek, mint a zsidóknak. Nincsenek könyveitek, mint a tanultaknak. - Pál rövid szünetet tartott, szeméi szikrát szórtak. - És tudjátok meg, hogy ilyen könyvek csak kevés jót jelentenek számotokra, hiszen a többségetek nem tud olvasni! - mindenki nevetett és hangosan örvendezett.

- Más vallásokkal ellentétben vezetőik nélkül hagyunk benneteket, papok nélkül. Tekercseitek nem lesznek. És arra még gondolnotok is kár, hogy a zsinagógabeliek majd kölcsönadnak számotokra belőlük! - A nevetés fokozódott. - A testvérek és testvérnők sorsára maradtok, az egység és egyetértés melyet eddig tapasztaltatok, valamint a vágyatokra azért, hogy Krisztus Testét alkossátok. Az egymás iránt érzett szeretet védelmében hagyunk benneteket, Jupiter házában szobájában.

Jupiter fia ekkor meleg meghívást kiáltott a jelenlévőknek.

- Ott gyülekezhettek és ha szükség lenne rá, akkor lakjatok házamban, - szavait örömteli ujjongás kísérte.

- De mindenekelőtt, - folytatta Pál, - a bennetek lakó Úrra bízunk benneteket, akit megismertetek és immár naponta tapasztaltok. Egyszóval, egyedül Krisztusra hagyunk benneteket!

Mindenki öröme ekkor Pál lekapta szandálját, feje fölé emelte és vadul rázni kezdte. (Mindenki emlékezett a két férfi szavára, amit Jézusról meséltek nekik.) Tapsolni kezdtek. Pál odavágta szandáljait a római mérföldkőhöz, mely az út szélén állt. A kép melyet alkottak telve volt a boldogság kifejezésével, a szentek eufórikus hangulatban voltak.

Mindaz ami ezek után következett, leírhatatlan. Amennyiben átéltél hasonló helyzetet, akkor semmi szükség nincs annak elmesélésére, ha pedig nem volt részed ilyenben, azt kell mondanom, hogy szavakkal nem lehet megközelíteni leírását. Maradjunk annyiban, hogy a két férfi, akik megalapították a pizidiai Antiókhában lévő gyülekezetet aznap éjjel elhagyták a várost hihetetlen öröm közepette. Amint továbbhaladtak az Augustan úton, a szentek búcsút vettek és visszatértek a városba, magukkal vitték Krisztus élő kifejezését a föld eme sarkába. Vezető nélkül, magukra maradtak, sok száz mérföld választotta el őket más hívóktól, tulajdonképpen soha nem láttak más hasonló közösséget, sem pedig más követőjét Krisztusnak.

De a kaland csak most veszi kezdetét.

TIZENHETEDIK FEJEZET

- Pál, ez az út a mi otthonunk, Szíria felé vezet. Tested képtelen tovább viselni a megpróbáltatásokat. Alapítottunk egy közösséget egy pogány nemzet körében. Mire gondolsz? Merjünk-e továbbhaladni és egy másik várossal próbálkozni vagy menjünk haza?

Egy pillanatra Pál csendben maradt, majd így szólt:

- Egyetlen egy pogánykeresztény gyülekezet. Csak egy. Lehetséges az, hogy Krisztus evangéliuma és eklézsiája csak egyetlen városban éljen? Eme hatalmas idegen népek lakta világban, egyetlen eklézsia? A birodalom teljes lakosságának száma eléri a hetven millió főt, és ezek közül csak egy közösség alakult ki olyan hívek tanúságával, akik a Krisztus zászlaja alatt élnek. Az összes körülmetéletlen pogány közül csak egy tanú születhet?

Júdeában és Galileában kevesebb, mint egymillió ember él, mégis több száz faluban és városban működnek hívók alkotta közösségek. Emellett, Izraelben még tizenkét férfi van, akik még több gyülekezetet alapíthatnak. Tizenkét ember egymillió főre. Mi ketten vagyunk! A pogányok lakta világba két ember küldetett, hogy pogányok alkotta gyülekezeteket alapítsanak. Két gyülekezet alapító hetvenöt millió lélek számára. És mindaz, amit eddig tettünk nem más, mint alapítottunk egy ekléziát, egy távoli, idegen városban, egy kevésbé ismert tartomány közepén. Vajon véleményed szerint nem érdemelnek többet a pogány népek?

- Ám az a gyülekezet csodálatos kifejezése Krisztus menyasszonyának, Pál, - oly csodálatos, mint bármelyik másik itt a földön.

- Igen, talán mind közül a legszebb, így hát hadd legyen belőlük több!

- Pál, az igaz, hogy csak ketten vagyunk, ámde az egyikünk, nagyon összevert állapotban van.

Barnabás szavai eszébe juttatták Pálnak a hátát kínzó fájdalmát. Felköhögött.

- Rendben, akkor tekintsünk az Augustan útra. Merre forduljunk? Jobbra, vagy balra?

- Ha jobbra fordulunk, az az út hazavezet.

- Barnabás, - kérdezte Pál és nagyon lassan, megfontolva ejtette ki szavait, - hogyan biztonságosabb eljutni a szíriai Antiókhia, - hajóval vagy szárazföldön?

- Ezt komolyan kérdezed? Természetesen ezen az úton haladva.

- Akkor hát legyen akaratod szerint. Térjünk haza. De utazhatunk kelet avagy dél irányába is. Sok város van arrafelé, mind pogány városok, az út mentén. Körülbelül hatvan mérföldnyire van például egy igen kis település, Ikónium városa. Ha jól hallottam van zsinagógájuk. Menjünk el oda, nem tesz semmit ha megpróbáljuk.

- Honnan tudod, hogy ott van zsinagóga?

- Tárzusi vagyok, így sokszor hallottam, hogy apám és barátai megtették az utat Tárzus és Ikónium között.

- Az igen régen volt már.

- Meglehet, de a zsidók helyzete nem változott Ikóniumban azóta sem. Megkérdeztem az egyik pizidiai zsidótól. Az egyik görög utazókereskedő megerősítette, hogy igenis van zsinagóga Ikóniumban! Tulajdonképpen a város politikailag a galata provinciához tartozik, jelenleg Likaónia fővárosa és csak hatvan mérföldnyire van ide!

Barnabás felvonta szemöldökét.

- Igen, Ikónium itt van a közelben. Míg el nem felejttem Pál, hadd köszönjem meg, hogy immár tudomásomra hoztad döntésünket.

- Nagyon szívesen, kedves Barnabásom. Amikor pedig elhagyjuk Ikóniumot is, kérdezz csak újra engem, hidd el válaszolni fogok!

- Rendben van, azonban egy dolgot ígérj meg, mégpedig: az első tiszta fogadónál megállunk és megpihensz!

- Nem, ez így nem helyes, hanem megpihenünk! Hiszen a te hátad is leginkább már egy gyilkoséra hasonlít!

Így a két utazó délkelet felé indult és célba vettek egy újabb pogány várost. Az utak szélesek voltak az idő is tökéletesnek mondható, a földeken gazdag termés érett. Az út mentén néhol házak sorakoztak sőt találtak igen takaros kis fogadókat is pihenésre. A távolban ekkor már láthatóvá váltak a Taurus Hegy büszke bércei.

Utazásuk ötödik napján a két férfi egy útkeresztvezetőhöz érkezett, melyen a rómaiak által elhelyezett irányjelző táblák azt mutatták, hogy a balra vezető út, mely enyhén észak felé fordult Ikónium városába vezet, míg a jobbra mutató tábla a Sebaste utat jelölte, délkeleti irányban, Lisztrába és Derbébe lehetett jutni rajta, sőt tán akár Szíriába.

- Nem gondolod át még egyszer döntésed, Pál, nem fordulunk mégis jobbra? Hamarosan otthon lennénk.

- Térjünk szépen balra, hidd el nem nagy kitérő. Ha az Úr is úgy akarja, ezen az úton fogunk visszajönni. Gondolj arra, hogy újabb városba jutunk el, ahol Jézus Krisztusról soha nem hallottak.

- Arra gondoltam vajon mivel várnak bennünket, vesszővel vagy korbáccsal?

- Végül is bármelyikkel várhatnak, hiszen újdonságot nem jelent már számunkra egyik sem, ismerjük mindkettő csattanásának érzését!

Így történt hát, hogy két barátom balra fordult és az ikóniumi utat választva a város irányába indultak.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Jómagam két évvel később jártam Ikóniumban miután Pál és Barnabás először voltak ott.

Mit mondhatnék a városról? Kétszer tettem látogatást ott. Egy völgy ölén fekszik, így az utazó már a távolból észreveszi a védőfalakat. Virágzó város, igen termékeny földek övezik. A helybéli istenek Adonisz és Kübele. A zsidó lakosok száma nagy. Ha történetesen Ikóniumban járnál azt vennéd észre, hogy eredendően görög nyelvű városka, melyet latin-nyelvű világ zár körbe, kis számú római polgár is él itt. A város Frígia és Likaónia között fekszik. Északon, alig hat mérföldnyire hegylánc övezi. Két igen különös hegycsúcs mered a város fölé, melyekről számos legenda kering.

Pál és Barnabás szinte észrevétlenül lépték át a város kapuit, azonban nem fognak sokáig ismeretlenségbe burkolózni, hiszen hamarosan teljesen felforgatják az egészet, ahogyan azt senki más nem tette az utóbbi száz esztendőben. Mégis mindez oly ártatlanul kezdődött. A két férfi megtért egy fogadóban, és ott várakoztak a sabbat beköszöntéig. Korán felkeltek, magukra öltötték figyelem felkeltő zsidó ruházatukat és az ahhoz megfelelő viselkedésüket, majd a zsinagógába mentek. Pált újra megkérdezték, akar-e valamit szólni az emberekhez. Ő, egy görög városban felnőtt férfihoz méltón, felállt. Folyékonyan beszélt görögül, de néha héberül is nyilatkozott, sőt megfűszerezte egy kis latinnal is. Mindenkit lenyűgözött, azokat az istenfélő pogányokat is, akik jelen voltak többek között, s szomjasan itták Pál szavait. Legtöbben megtértek később, mint ahogyan a héberek közül is néhányan.

És újra megtörtént ugyanaz, ami korábban is, a zsinagóga előljárósága felháborodott, amiért héberek arra használták az épületüket, hogy körülmételetlen pogányokat térítsenek meg valamely hamisságokkal teli zsidó hithez. Mint Pizidiában, az egész város hamarosan hallomásból megismerte ezeket az embereket, akik bejelentették, hogy egy isten meghalt, visszatért élve, és megváltotta az embereket bűneiktől. De itt nem úgy, mint Pizidiában, a város két pártra szakadt a kezdet kezdetétől. A piactéren már kezdettől látni lehetett embereket, akik vitatkoztak egymással a két férfiről és üzenetükről.

Szinte négy hónapot töltött Pál és Barnabás Ikóniumban, mialatt a piactéren vállaltak munkát. Reggel és este összejöveleket tartottak a szentekkel, akiknek száma lassan elérte az ötven, hatvan főt. Körülbelül a közösség fele volt rabszolga, a többiek szabadnak születtek, igen kevesen voltak felszabadítottak. Azonban a szegénység, itt is hasonlatos volt a környék többi részével.

Elmeséltem már neked a pizidiai Antiókhiaiban történt csodálatos eseményeket. Ikóniumban hasonlóképpen történt minden, hasonlóképpen örvendeztek az emberek a hallottaknak. A különbség a két gyülekezet között annyi volt, hogy ők többet énekeltek, hiszen sokkal gazdagabb hagyománnyal rendelkeztek az éneklés terén mint pizidiai testvéreik, görög származásuk révén. Ők is pontosan olyan felszabadultan viselkedtek hitük gyakorlásában, mint a pizidiaiak.

Pál és Barnabás tudatosan cselekedett és emlékeztek a pizidiai tartózkodásuk rövid időtartamára, így mély üzeneteket közvetítettek már a kezdetektől. Ugyanakkor felhívták a testvérek figyelmét arra, hogy minden valószínűség szerint nem tölthetnek majd velük túl sok időt... Ennek tükrében a két apostol számos praktikus tanácsot osztott meg a hívekkel szellemi kijelentéseik során.

Az egyik fontos dolog, melyet kedves barátaim megtanultak ezen szegény, analfabéta pogánykeresztyénektől az volt, hogy oly könnyen elsajátítottak mindennemű mély szellemi dolgot, anélkül, hogy ismerték volna Izrael történetét, a zsidó vallást, vagy bármi mást ami a zsidókat illeti.

Pál egyre inkább Krisztusra összpontosította üzeneteit. Barnabás nemcsak Krisztusról szóló történeteket mesélt, az ő üldöztetéséről a júdeai szenvedéseiről, hanem hozzátette a megrázó és megható pizidiai Antiókhában történeteket. Az ikóniumiakat elragadtatták a történetek és azon kezdtek törni fejüket, hogyan találnának módot meglátogatni a pizidiai szenteket. (Bár a pizidiai Antiókhia csak száz mérföldnyire volt városuktól a többség nem is hallotta hírért. Körülbelül ilyen állapotok uralkodtak akkoriban azon vidékeken, amikor ezen emberek éves jövedelme ötven és száz dénáriusz között lehetett.)

Pál és Barnabás mindvégig fél szemmel követték az érkező utazókat Pizidia irányából, abban reménykedvén, hogy talán híreket hallhatnak a hívókról. Pálban élt a remény, hogy eljön majd a nap, amikor a pizidiai gyülekezetből ellátogatnak Ikóniumba, és így bátorítást nyernek a közösségek egymástól.

Egy görög testvér nyitotta meg házát arra, hogy a testvérek gyülekezzenek. Amint a hívők száma gyarapodni kezdett, Onesiphorus eléggé nagyvonalúan átalakította otthonát és az egyik belső válaszfalat lebontotta, így biztosítván a nagyobb hely nyeresét, hogy mindenki elférhessen.

Az öröm kifejezése elérte tetőfokát, az ikóniumi gyülekezet tagjai is hangoskodók voltak, könnyen nevettek, és gyorsan közbevágtak, mint antiókhiai testvéreik. Barnabás egyszer megjegyezte róluk: „Galáciában egyszer sikerült elhadarnom egy szuszra egy üzenetet, két órányi közbevágás közepette.” De ne értsétek félre szavaimat. A két férfi nagyon szerette a pogánykeresztyén gyülekezési módot. Ők voltak azok, akik segítettek Barnabásnak - és talán még Pálnak is, - hogy mélyebb tapasztalatokat gyűjtsenek Krisztus kifejezésének szabadságában. Azt biztos állíthatom, hogy két évvel később, amikor én Ikóniumban jártam, olyan láthatatlan béklyótól szabadítottak meg engem azok a testvérek, mely viselésének nem voltam tudatában.

A városban nőttön-nőtt a feszültség. A negyedik hónap végére mindenki számára bizonyossá vált, hogy valamilyen erőszakos esemény fog történni városukban. A város kormányzóit a zsinagógabeli zsidó vezetők nagy nyomás alá helyezték, azt kérvén tőlük, hogy tegyenek valamit ezen két idegen betolakodó ellen. Az áskálódás a piactéren is növekvőben volt. Végül Pál és Barnabás úgy döntöttek, hogy talán helyesebb, ha távol tartják magukat a piactól.

A hírek szerint a városatyák nagyon keresték az alkalmat, hogy a két „bajkeverőt” valamely oknál fogva elítélhessék. Természetesen a híresztelések nem kerültk el a szentek fülét, akik hamar értesítették Barnabást.

- Úgy tűnik - mondá Pálnak, amint belépett a szobájukba - három módja van annak, hogy kiutasítsanak egy városból bennünket. Már kettőt megtapasztaltunk, talán tanácsos lenne a harmadikat elkerülni.

Pál összevonta szemöldökét, kérdőn nézett barátjára.

- A kettőbe beletartozik az ostor és a korbács, mi a harmadik? - kérdezte.

- A megkövezés.

- Micsoda...?

- Már gyülekezik egy horda, hogy megkövezzon bennünket, testvérem. És ez hamarosan bekövetkezik, csak órák kérdése.

- Kicsodák vannak ellenünk?

- Cipruson a vallásos világ volt. Pizidiában a világi vezetők. Ikóniumban úgy tűnik, hogy e kettő keveréke.

Pál mondani akart valamit, azonban Barnabás folytatta.

- Azt ajánlom, bölcs dolog lenne, ha azonnal elhagynánk a várost!

A férfiak összekapkodták holmijukat, sötétedésig bujdosnak, majd megfelelő előkészületek mellett, eljutottak egyik testvérük házához. A következő két nap során a gyülekezettel titkos helyeken találkoztak. Akkor, pirkadat előtti órákban találkoztak a teljes gyülekezettel, ahogyan azt Pizidiában tették. Minden pillanatot kihasználtak és tanácsokat adtak, felkészítették őket, praktikus dolgokkal és buzdításokkal látták el őket, minden percük Krisztusról szólt. Az együtt töltött órák igen hasznosak voltak, sokszor mégis nevetés rázta meg a tömeget egy-egy humoros előadásmód hallatán.

Utolsóként Barnabás arra kérte az Úr népét, hogy teremtsenek összeköttetést a pizidiai hívekkel amilyen hamar lehetséges. Majd elmosolyodott és megjegyezte:

- Mielőtt újra otthon lennénk, hadd reménykedjünk abban, hogy nemcsak délkeleti irányban lesznek testvérgyülekezetek, hanem nyugati irányban is.

Pál nagyon megörült amint Barnabás kiejtette ezen szavakat.

- Imádkozzatok, hogy Lisztrában is megnyíljon számunkra a kapu, - tette hozzá. - Ott nincs zsinagóga. Mi pedig nem vagyunk tisztában azzal, hogy ez jót jelent avagy rosszat. Egyelőre tehát nem tudjuk hogyan fogunk azon emberek szívéhez közel férni.

Onesiphorus válaszolt.

- Itt, jobban mint Pizidiában, az Úr veletek volt és népének jelt adott. Általatos az Úr sokunkat meggyógyított, kik e városban betegek, vakok voltak vagy a halál közelében jártunk. Sokan e földrész lakói közül azért kapcsolódtak gyülekezetünkhöz mert tanúi voltak a megmagyarázhatatlan csodáknak és ők részeseivé lettek mindeme bámulatos dolgoknak. Kérni fogjuk Jézust, hogy legyen segítségetekre Lisztrában is, mint bármely más városban ahova eljuttok.

Szavai egyszerűek voltak, szinte gyermetegek, de mély benyomást tettek Pál elkövetkező napjainak tevékenységében. Ezek után az összejövétel véget ért egy imával. Nekem volt alkalmam személy szerint meghallgatni az ikóniumiak imádságát. Szerettem volna, ha mindenki legalább egyszer részesévé lehetett volna annak, főképpen azok közül akik vallásos kötelekkel rendelkeznek. Szavaik őszinték voltak, szívhez szólóan személyesek, és mindennemű vallásos frázisoktól vagy elcsépelet utalásoktól mentesek.

A búcsú pillanata ugyanolyan volt mint Pizidiában. Az éjszaka közepén a testvérek által közrefogva, Pál és Barnabás kiszurrantak Ikóniumból. Újra maguk mögött hagytak egy kis ekléziát tekercektől, vezetőktől és épülettől mentesen, jóllehet tudták, hogy egyhamar nem fognak visszatérni.

A hívőket megvetették városuk többi lakói, szegények voltak és többnyire teljesen analfabéták. Az eklézia tagjainak nagy része rabszolgaként tengette életét, csak néhányan voltak felszabadítottak, és még kevesebben azok akik kereskedtek. Egy dologban közösen osztoztak, hisz mindaddig, négy hónappal ezelőtt mindannyian istentelen pogányoknak számítottak. Hát ilyen emberek köszöntek el attól a csupán két keresztyéntől akikkel egész addigi életük során találkoztak, a bennük lakó Szent Szellem szerelemre lobbantotta szívüket Jézus Krisztus iránt, és ezáltal szerették egymást és törődtek egymással.

Ám ezek a hátrahagyott emberek, akik mindennemű külső segítségtől megfosztottak és oly keveset tudnak még nyújtani egymásnak vajon képesek a fennmaradásra közösségként? Valószínűleg azt mondanánk, hogy ez teljességgel lehetetlen. Sőt biztos lennék, hogy ez elhangzana, ha akkor ismerték volna az elkövetkezendő évek történéseit. Jelen pillanatban sem tudom elképzelni hogyan sikerült nekik! Hogyan képes egyetlen közösség fennmaradni, ha olyan megpróbáltatásokat kell kiállnia, mint

eme maroknyi ember fog? (Úgy gondolom, Pál és Barnabás is hasonlóképpen vélekedett volna, ha ismerték volna akkor az elkövetkező idők nehézségeit.) De azon az estén a szívek telve voltak reménnyel és boldogsággal amint a közel száz fős gyülekezet torkaszakadtából énekelt és búcsúzkodott.

Azzal, hogy elhagyták azon az estén Ikóniumot, Pál és Barnabás megszabadultak egy újabb erőszakos cselekedettől, azonban a következő városban már nem lesznek ilyen szerencsések.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

Sokszor hallottam már Pált és Barnabást elmesélni mindazt, ami Lisztra város kapujának bejáratában történt velük. Mindamellet, hogy annyi fájdalmas perc érte őket utazásaik során, ez volt kedvenc történetük. Mindahányszor felidézem kacagás ráz lényem bensőjéből.

Lisztra körülbelül harminc mérföldnyire van dél-nyugat felé Ikóniumtól, a Koprut folyó mentén fekszik. Ha meglátogatnád a várost észreveszed, hogy az épület mely az ember szemébe ötlük, nem más mint egy lenyűgöző méretű pogány templom, a város kapuja előtt. A templomot egy Zeusz nevű istennek és egy Augustus Cézár nevű embernek szentelték. E templom azonban nagyon sok bajt hozott Pálra és Barnabásra, sőt azt is mondhatjuk, hogy Pál szinte az életével fizetett miatta.

Élnek rómaiak Lisztrában, azonban számuk igen kevésre tehető. Ennek következtében, kevesen vannak a római városatyák is, így a gazdag görög rétegnek sikerült többségi vezetést gyakorolnia a város felett. De számuk így is csak pár százra tehető, ők sincsenek túl sokan. Nincs zsinagóga a városban, ami azt jelenti, hogy Pál nem tudja eddigi bevett szokását alkalmazni itt. Az a néhány héber, aki a városban él, nem találkozik rendszeresen, csak néha-néha, ami azt jelenti, hogy a Koprut folyó partján alkalomadtán összegyűlnek.

Amint Pál és Barnabás átlépték a város kapuit az első döbbenetes tény, ami a két utazót érte a beszélt nyelv volt. Nem értettek egyetlen szót sem mindabból, amit az emberek beszéltek egymással, mert ők a helybeli likaóniai dialektust használták. Azonban ez nem szegte Pál kedvét, a város közelében elkezdte beszédét egy maroknyi embercsoportnak görög nyelven, s közben azon gondolkozott, hogy egyáltalán valaki megérti majd mondandóját. „Olyan emberekről van itt szó, akik soha nem találkoztak zsidókkal, sőt talán nem is láttak egyetlen zsidót sem életükben” - gondolta. - „Ez aztán tényleg pogány vidék!”

Az öt hallgató emberek közül az egyik aki igen nagy figyelemmel követte szavait egy béna ember volt. Pál ekkor felelevenítette mindazt, amit Onesiphorus mondott neki, hogy a jelek és csodák nagy mértékben hozzájárultak az ikóniumi gyülekezet kialakulásához. „Állj fel!” - mondta Pál az embernek. És mindenki megrökönyödésére az ember talpra szökkent és saját lábain járnai kezdett, minden segítség nélkül! Nem kis jelentőséggel bírt a tény, hogy ez a béna ember hallott a zsidó hitről, tényleg istenfélő volt, és hitt Pálnak. A béna embert nagyon jól ismerték Lisztra lakói, hiszen születése óta béna volt, mozgásképtelen, és amikor a tömeg meglátta őt járnai azonnal likaóni nyelven kiabálni kezdtek. Pálnak és Barnabásnak fogalmuk sem volt arról, hogy mit mondhattak, hiszen egyetlen szavukat sem értették, azonban Pál pontosan felmérte a helyzet fontosságát így mélyen a béna ember szemébe nézett, megfogta kezét és újra beszélni kezdett.

Egy dolgról Pálnak nem volt tudomása - azonban mindenki aki a város lakója volt ismerte az ősi görög mondát, mely a városról terjengett. E legenda szerint Zeusz isten egyszer látogatást tett Lisztrába, társaságában Hermész istennel. Közel ezernyi ház ajtaján kopogtak bebocsátásért, azonban a város lakói nem fordultak vendéglátó szívvvel a két utazó felé. Egyetlen öregember, név szerint Filemon engedte be őket szalmakunyhójába, mely a városon kívül feküdt. Ezen aggastyán és felesége, Baucis, bebocsátotta és gyümölcscsel kínálta őket. E két isten, Zeusz és Hermész azt tanácsolta az öregeknek, hogy hagyják el a várost. Ezek után, vízáradat lepte el a várost, ám a két idős ember kunyhója templommá változott! A legenda arról szól, hogy egy napon Zeusz újra vissza fog térni

Lisztrába és újra kipróbálja a lakók vendégszeretét. Azon csoda tükrében, amit Pál tett, a tömeg méltán következtette, hogy Zeusz és Hermész visszatért!

Hírvivők szaladtak azonnal Zeusz templomába és jelentették a történeteket a papoknak. Pál és Barnabás tanácstalanul álldogált és azon csodálkoztak, miért sietnek az emberek a pogány templomhoz, mások pedig megalázkodva arcra borulnak lábaik előtt.

Barnabás megrémült. Az emberek meghajoltak előtte! Elkezdte kifejezni hát ellenérzését, ami még inkább arra készítette az embereket, hogy elhiggyék, tényleg Zeusz áll előttük! Amint a templom irányába pillantott, Barnabás észrevett valamit, ami még inkább növelte zavarát. Papok jöttek ki a templom kapuin és egy bikát vonszoltak maguk után. Hamarosan arra következtetett az apostol, hogy fel fogják áldozni a szerencsétlen bikát nekik.

Mire végre felfogták a történeteket, az én két zsidó barátom azonnal a zsidó hagyományokhoz fordult. A rémült Barnabás megszagatta ruháit, és port szórt a levegőbe, így fejezván ki ellenállását, amiben Pál is csatlakozott hozzá.

Az esemény alatt történetesen elnéptelenedett a város. Mindenki látni akarta Zeuszt - vagy nevetni akart azokon, akik azt hitték, hogy a két istent vélik látni! Pál, aki eddig azon gondolkodott, hogyan sikerül majd kontaktust teremtenie az emberekkel, most azt vehette észre, hogy az egész város lakossága a lábai előtt hever! Az egyetlen kis hiba az volt, hogy azt gondolták róluk a lakók, Pál nem más Hermész istennél és neki akarták bemutatni imádatukat! A nyelvi akadályok ellenére, Pál felkiáltott: „Barátaim! Miért teszitek mindezt? Mi is emberek vagyunk, akárcsak ti! Azért jöttünk, hogy hirdessük nektek, a Jó Hírt, és azt, hogy el kell fordulnotok ezen értelmetlen dolgoktól! - Ezzel Pál Zeusz templomára mutatott. - Forduljatok az élő Istenhez, aki az eget, a földet és a tengert alkotta, s mindent, ami benne van. Az elmúlt időkben megengedte, hogy minden nép a saját útját járja, de azért nem maradt meg az ismeretlenségben, és mindig hagyott tanúságtévéket önmagáról, mert jót tett, adott nektek esőt és gyümölcsöt érlelő nyarat, ételt és a szívetekbe örömet.”

A tömegben volt néhány görög kereskedő, akik azonnal lefordították Pál szavait a helybéli nyelvre. Végül az igazság kiderült. A csalódott papok visszatértek a templomba és az emberek nagy többsége is elindult otthona felé.

Azonban volt közöttük egy tizennyolc éves ifjú is, akit Timóteusnak hívtak. Vegyes származású volt, atyai ágon görög lévén, anyai ágon pedig zsidó. Édesanyja, Euniké, és nagyanyja Lóisz voltak a város összes lakossága közül az egyetlenek, akik ismerték a judaizmus fogalmát. Amikor Timóteus meghallotta Pál üzenetét, felismerte, hogy a két férfi az ő Istenéről szól - arról az Istenről, akit eddig is ismert egész élete során azon történetekből melyeket anyja és nagyanyja tanított számára az Írásból.

Kis idő múltán anyjához szaladt, aki meghívta Pált és Barnabást otthonukba vacsorára. Ezen zsidó család megnyitotta szívét a Messiás előtt, lélegzetvisszafojtva hallgatták, hogy Ő eljött. Hamarosan meghívták barátaikat és rokonaikat is, hogy azok is hallják a két látogató által elmondott híreket Jézusról. Egy kis maroknyi új hívő kezdett így gyülekezni rendszeresen Euniké és családja parányi otthonában. Euniké nem győzött hálát mondani azért, hogy Isten gondoskodott két ember által arról, hogy ezen távoli városban hallhassanak a Messiásról.

A lisztrai közösség nagyon különbözött kultúrájában Ikóniumtól, mint ahogyan az előbb említett is teljesen eltérő volt a pizidiai Antiókhia gyülekezetétől. A lisztrai keresztyének hamarosan igen tág ének repertoárral rendelkeztek. Euniké és Lóisz nagyon sok zsidó zsoltárt ismert, és gyorsan lefordították azokat a likaóni nyelvre. Felhasználván Galácia helybéli folklórját, hogy találjanak eme zsoltárokhoz, nemsokára kialakítottak egy szájhagyományra alapuló énekgyűjteményt azoknak, akik részt vettek az összejöveteleken.

Euniké szinte hetente vezetett be újabb és újabb énekeket olyan dallamokra melyeket mindenki ismert. Az emberek mindannyian analfabéták voltak, azonban igen jó memóriával rendelkeztek. Lelkesen

énekeltek, ám a szavakat mindig úgy használták, hogy azok tanító vagy buzdító hatással bírjanak a gyülekezésen, melyek sokszor az éjszakába nyúltak. Azon kiváltságosok közé tartozom, akik találkozhattak ezen drága testvérekkel. Igen erős buzdítással tartották egymásban a hitet. Egymás iránti közelségük és törődésük a legerősebbek közé sorolható, mellyel valaha is találkoztam. Említésre méltó, hogy Lisztra sokkal szegényebb város Ikóniumnál vagy Antiókhianál, azonban a hívők egyáltalán nem állnak alacsonyabb szinten, ami az élő Krisztushoz való elhívottságukat illeti.

Meg fogsz lepődni, amint elárulom neked, hogy a közösség legcsendesebb sőt, mondhatni szinte észrevétlenségbe burkolózó alakja az összejöveteleknek nem volt más, mint Timóteus testvér. Semmit nem mondott, és nem vonta magára a figyelmet. Soha nem beszélt Barnabással vagy Pállal, így nem is igen tudtak létezéséről. Igen kevésbé figyelte meg bárki is, hogy azon fiatalember mennyi tudást szívott magába. Két évvel később, amikor végre nyiladozni kezdett, leginkább egy vulkánhoz volt hasonlatos, mely éppen kitörni készül.

Pál és Barnabás körülbelül négy hónapot tölthetett a liztrai szentek körében, mialatt a városiak és a közeli falvak lakói számára hirdették Jézust. Akaratlanul is túl sokáig maradtak. A közeli Ikónium zsinagógájának zsidó vezetőihez eljutott a hír, mely szerint Lisztrában tartózkodnak. Ez gyakorlatilag végzetes volt számukra, hiszen ezek voltak azok az emberek, akik miatt el kellett hagyniuk Ikóniumot. Ennek következtében Pál és Barnabás hamarosan arra kényszerült, hogy újra üldöztetéseket éljenek meg, immár Lisztrában.

A pizidiai Antiókhia zsidó vezetői is megneszelték ezen híreket és felkerekedtek Ikónium városába, hogy összefogván a zsinagóga ottani vezetőivel végre elhallgattassák ezen tolakodó prédikátorokat. Vérszemet kaptak attól a gondolattól, hogy olyan jámbor, vallásos zsidó asszony, mint Eunike szívébe zárta Krisztust.

Egy igen egyszerű tervet eszeltek ki. Kiválasztottak négy antiókhiai férfit és ötöt az ikóniumiak közül, akik ellátogatnak majd Lisztrába és a városatyákat figyelmeztetni fogják az igen veszélyes idegenekről. A kilenc férfi megfogadta, hogy addig tartózkodnak Lisztrában, míg a két utazó tanító ellen nem fordítják a várost. Sikereket érven el a városatyákkal, arra buzdultak, hogy figyelmeztetéseiket közölték a rómaiakkal is. Itt sem álltak meg, hanem a piactéren is hirdetni kezdték fennhangon félelmeiket. Az antiókhiai és ikóniumi események ilyen galád módon való előadása révén, a két vándort lázító forradalmár és hazudozó gazemberek színében tüntették fel.

A városatyák segítségével a vádlók Zeusz templomának papjaihoz fordultak segítségért. Igen nagy körültekintéssel előadott mondanivalójuk itt is megtette hatását, főleg annak tükrében, hogy a papok úgy érezték, hogy Pál és Barnabás bolondot csináltak belőlük a nép előtt azzal, hogy istennek hitték őket. Hamarosan egy kis csoport rohant Pál munkavállalásának helyszínére, megragadták őt és ütlegelni kezdték. Néhányan köveket dobtak rá, mire mindannyian felbuzdulva a látottakon, a kövekre szavazva dobálni kezdték az apostolt. Amint megpróbált elmenekülni és hátat fordított a hordának, egy kő eltalálta tarkóját. Esméletlenül rogyott össze. Talán ennek a kőnek köszönhette Pál az életét, hiszen támadói abba a hitbe estek, hogy a kiszemelt célpont halott. Így rávetették a még kezükben maradt köveket, azonban nem olyan nagy erőfeszítéssel. Mikor gyilkos munkájuk végeztéhez értek, megragadták a mozdulatlan testet és kicipelvén a város kapuin túl egy árokba vetették. Ezzel, mint akik jól végezték dolgukat, a kis csapat széteszlott.

Ezenközben Eunike, Lóisz és néhány hívő érkezett a helyszínre. Fájdalmas sírás szakadt fel belőlük amint meglátták Pál összetört, vérző testét mozdulatlanul heverni az út mentén. Riadalmukban földbe gyökerezett lábbal álldogáltak.

Barnabás szaladt a testhez és letérdelt mellé. Annak arcát vér áztatta, kezét ezért duzzadt ajkai elé helyezte, így akarván megbizonyosodni afelől, hogy lélegzik-e még.

- Pál? Pál, hallasz engem? Életben vagy?!

Erőtlen válasz röppent fel a meggyötört testből.

- Elmentek a kövezők?

- Pál! Hiszen te élsz! Igen, elmentek. - Barnabás felemelte Pál fejét és óvatosan letörölte arcáról a vért.
- Ne mozdulj meg Pál, nagyon megsérültél.

- Igen, érzem, - suttogta rekedten, - de nem hagyhatom abban a tévhitben őket, hogy sikerült megölniük.

Felült és elővigyázatosan megtapogatta a fején lévő dudorokat. Pontosan olybá tűnt, mint aki halottaiból támad fel. Barátai számára, akik azt hitték róla, hogy halott, akár feltámadott is lehetett volna. Arca telve volt hasadásokkal, izzadság és vér borította, puffadt volt. Ruhája cafatokban lógott rajta, és tetőtől talpig mocsok és vér fedte, azonban volt egy jó híre is: életben maradt! Mindenki szívében eluralkodott a félelem és öröm érzése. E pillanatban Pál ténylegesen megmutatta fékezhetetlen lelkét. Nehézkesen talpra állt, sovány mosolyt erőltetett arcára, és felrepedt ajkait a következők hagyták el:

- Nos, kedves Barnabásom, kipróbáltuk milyen a korbácsolás, a botozás és immár azt is tudom milyen a megkövezés. Talán ez a teljes paletta, nemde?!

Barnabás megkönnyebbülten nevetett fel.

- Azt hiszem kifelejtetted a bárdot, testvérem!

- Igen, de arról még senkinek nem sikerült a későbbiekben mesélnie, milyen érzés volt! - válaszolta meg barátja.

Bár ellenségei azt hitték sikerült elhallgattatniuk Pált, ő kitarzott amellett, hogy visszatérjen a városba, mire Barnabás és a többiek elsegítették őt Eunike otthonába, ahol kitisztították sebeit és megpihent egy kis időre. Bár még alig tudott mozogni, összehívta a gyülekezetet! Az összejövetelre mindenki sietett Eunike külső szobájába, és Pál egész éjszaka beszélt hozzájuk. Végül, mire a hajnali napfény első rózsaszínű sugara megvilágította a keleti láthatárt Pál és Barnabás imádkozni kezdtek kedves barátaikkal, s nemsokára az összes hívő társaságában elhagyták a várost. Amint elhagyták azt a helyet ahova nem sokkal ezelőtt Pál testét minden teketória nélkül kivetették, jókívánásaikkal engedték útjukra a két férfit Derbé irányába. A testvérek egyike, aki azon a reggelen velük tartott nem volt más Timóteusnál, azonban ekkor ő még mindig szótlan kísérőnek bizonyult.

Pál és Barnabás kevesebb időt töltöttek Lisztrában öt hónapnál. Egy pogány városba érkeztek akkor, ahol Jézus nevééről soha nem hallottak és csak egy kis maroknyi zsidó ismerte az élő Istent, a teremtés Istenét. Most pedig egy mozgalmas gyülekezetet hagytak hátra, egy olyan hívőkből álló eklézsiát, akik törődtek egymással és örültek annak, hogy imádkozhatják az Urat, úgy énekeikben, mint szavakban. Mai napig döbbenet áll a tények előtt, hogy ezen két férfi oly rövid idő alatt képes volt gyülekezeteket megalapítani, Krisztus közösségeit. És miután megtették mertek továbbállni. Igaz, nem volt más választásuk, de mindenütt zsenge, tanulatlan, írástudatlan és vezetőik nélküli emberek maradtak. Sőt azzal a tudattal mentek tovább, hogy az eklézsia nemhogy túléli a megpróbáltatásokat, hanem növekedni is fog az Úrban.

És emlékezz, hogy a Sátán teljes erejével e gyülekezet ellen fog indulni két éven belül. Hogy miképpen élték túl eme vad támadásokat, én azt nem tudom szavakba foglalni.

Pál félig lépkedve, félig vonszolva testét, Barnabással az oldalán csak néhány mérföldet volt képes gyalogolni azon első napon indulásuk után. A két férfi egy fogadóban töltötte az éjszakát, majd továbbindultak Derbé felé. Egy új közösség megalapozása várakozott a távoli városban e két elszánt gyülekezet alapítóra.

Derbé majdnem hatvan mérföldnyire fekszik keletre Lisztrától. Az egyetlen nevezetessége az volt, hogy Antipater, (Cicero barátja) született itt. Figyelmeztetek, amennyiben Derbébe készülnél, egyetlen fogadója van a városnak. Az eklézsia igen kis lélekszámmal bír, és az emberek hihetetlenül szegények.

A derbői közösség a legkeletebbre fekvő gyülekezet, melyet Pál alapított. Megtehetné volna, hogy egyszerűen továbbhaladva Derbé városán szülőföldje irányába induljon, hiszen Tárzus ezen az úton volt. Azonban minden bizonnyal tudatosan állt meg e településen, hiszen testileg teljes romhalmaz volt, bár az igazat szólva eme gondolat nem fordult meg fejében.

Az egyetlen közösség, melynek megalapítását nem zavarta semmilyen erőszakos cselekedet a hatóságok részéről, az a derbői. Nem követtek el ellenük semmilyen üldöztetési módszert. Ennek eredményeképpen a két férfi tovább maradhatott volna, (mint azt sokan manapság teszik), de ők észrevették, hogy Isten a körülmények felséges irányítása által az eddigi három városban öt hónapot biztosított számukra maradásra. Úgy dolgozták fel mindezt, mint Isten tervének részét: négy-öt hónap az elegendő idő egy városban. Megalapítani, majd hátrahagyni egy gyülekezetet, kevesebb, mint fél év leforgása alatt. Pál követte e tervet szolgálata többségében. Eme csodálatra méltó kérdés mai napig lenyűgöz engem.

Derbében ismerték meg ama kedves és szeretett testvérünket Gájuszt, aki itt vált hívó lélekke. Körülbelül hét évvel később, Gájusz volt azon nyolc fiatalember egyike, akit Pál arra tanított, hogy folytassa az Úr munkálkodását a pogányok között miután ő már nem lesz életben. Pál elhívta ezeket az embereket az akkorra már számos gyülekezetből, hogy tartsanak vele és építsenek gyülekezeteket. Gájusz, Timóteus, és a többiek alapítottak a későbbiekben közösségeket a pogányok körében más országokban. De ez már nagyon sok idővel a galáciai történet után következett. Tulajdonképpen ez már annak története, ami Efézusban zajlott le.

Mialatt Pál és Barnabás Derbében tartózkodtak, a négy gyülekezet testvérisége már találkozott egymással. Galácia minden területén évente megtartották Bacchus ünnepét. Kihasnálván eme ünnepi hetet, két testvér a pizidiai Antiókhából meglátogatták Pált és Barnabást, valamint ezáltal a zsenge életkorú derbői gyülekezetet. Természetesen meglátogatták Ikóniumot is, hiszen útjukba esett, ezáltal csatlakozott hozzájuk négy testvér az ikóniumi közösségből, és szintén Derbébe tartottak. A hat férfi kelet felé fordult az Augustan és a Sebaste utak kereszteződésénél. A lisztrai szentek hírt kaptak erről, így béreltek egy szekeret és ők is küldtek öt férfit, hogy csatlakozzanak a fent említett csoporthoz, amint Lisztrán átkelven Derbé felé közelítenek. Mielőtt a tizenegy emberrel zsúfolt kis szekér elérte volna Derbét az ünnepek harmadik napján, az egész derbői közösség meghallván közeledtüket a városon kívül gyülekezve üdvözlésükre siettek. Először fordult elő, hogy a derbői hívók találkoztak más gyülekezetekben élő testvérekkel. Az érkezők is csak pár napja ismerték egymást, azonban megismerkedésük pillanatától szinte éjt nappallá téve beszélgettek, megosztván egymással történeteiket, és kalandjaikat az eklézsiajuk megalakulásáról. Nevettek, örvendeztek, buzdították egymást. Végül, miután a bornak szentelt pogány ünnepségsorozat utolsó napja is felvirradt, letérdeltek, imádkoztak, és forró könnyekkel elbúcsúztak egymástól.

Hallottam a derbéiektől, hogy életük legfontosabb pillanatait élték meg azon napok alatt. Mind a négy galáciai gyülekezet bátorítást nyert.

Bár az események örömteli zajlásának közepette senki nem méltatta túlzott figyelemre, egy igen fontos dolog történt azon látogatás alkalmából. Egyszerű dolog volt, mégis a későbbiekben kivételes jelentőséggel bír. A négy galata gyülekezet tagjainak találkozási alkalmából, immár mind a négy eklézsiaiból voltak testvérek, akik megismerték Timóteust. Két évvel később eme egyszerű tény igen fontos szerepet játszott a négy gyülekezet életbenmaradásában.

Mielőtt azonban a szekér elhagyta volna Derbét, Pál és Barnabás bejelentették, hogy hamarosan hazatérnek a szíriai Antiókhia. Az ikóniumi és pizidiai testvérek arra kérték őket, hogy

igyekezzenek úgy kijelölni hazatérésük útvonalát, hogy mindenképpen tegyenek egy látogatást közösségeiknél. A két apostol vonakodott a gondolattól, hiszen közelebb lett volna északi irányban folytatni útjukat, és mindketten felidéztek hajótörésüket, ezért inkább szárazföldön haladva szerettek volna hazatérni, mint tengeren. Volt azonban még egy visszatartó gondolatuk ezzel kapcsolatban: Pizidiában, mint ahogyan Ikóniumban is ők száműzöttek voltak, és gyűlölt személyeknek számítottak Lisztrában. Azonban az ikóniumi és pizidiai testvérek oly lelkesedéssel kérték őket látogatásukra, hogy nem tudtak nemet mondani a meghívásra. Ekkor a terv következő részét az képezte, hogy a testvérek megbeszélték, miképpen csempésszék be Pált és Barnabást városaikba. Pál nagyon bizalmatlan volt azzal kapcsolatban, hogy át kell lépnie Lisztra városának kapuján, azonban miután meghallotta milyen lehetőségek állnak fent a bejutásra, egyszerűen beleegyezett az útba.

- Ezúttal azonban hadd kérjelek meg benneteket valamire. Biztosítatok afelől, hogy a jó Barnabásom lesz az, akit megköveznek városokban a vendégszerető lisztrai polgárok! - tette hozzá viccesen.

- Ha szerencsésen kijutunk Lisztrából egy követ azért elviszek a szíriai Antiókhia eklézsiájának, hogy eltegyék emlékébe, - élcelődött Barnabás.

- Reméljük olyan lesz, amit nem fest vörösre a vérem! - egészítette ki Pál.

Közel két év telt el mióta Pál és Barnabás elhagyták Szíriát. Mindketten haza szerettek volna érni és pihenésre volt szükségük, még akkor is, ha Derbé önmagában egy nyugalmi időszak kezdetét jelentette számukra. Pálnak mindeme idő alatt nem sikerült teljesen felgyógyulnia a sorozatos kínzások után.

Négyhónapnyi Derbében töltött idő után a két férfi megkezdte útját hazafelé, újra látogatván Lisztrát, Ikóniumot és a pizidiai Antiókhiait. Pált biztosították, hogy visszatérése mindhárom városba biztonságos lesz. Amitől azonban még mindig tartott a veszélyes hajót volt Pergától Szíriáig.

Amikor elhagyták Derbét, Pál és Barnabás meleg istenhózzádot mondtak Krisztus testének, az eklézsiának.

Öt nappal később, körülbelül tíz mérföldre Lisztrától megláttak egy hatalmas gabonaszákokkal megrakott szekeret közelíteni feléjük. Amint azt előzőleg megbeszélték, a két férfi felszállt és a rakományt magukra húzva, megbújtak a szekéren. Ekkor a szekér szépen megfordult és a város irányába indult vissza.

Amikor Barnabás később elmesélte e történetet mindig hozzátette:

- Úgy szétlapított bennünket a ránk nehezedő súly, hogy mire Lisztrába értünk inkább hasonlítottunk egy lepényre, mint jómagunkra.

Pál csak ennyit mondott:

- Legközelebb, ha egy mód van rá inkább a damaszkuszi kosarat választanám, mint ezt.

Egy hetet töltöttek itt Pálék, és minden éjszaka találkoztak a lisztrai szentekkel. Örömmel tapasztalták, hogy a lisztrai gyülekezet gyarapodott lélekszámban és szellemiekben, ami a Krisztusi szeretet megértését jelenti. Együtt imádkoztak és felolvasást tartottak az Írásból, hiszen Barnabás akkor is hordozta az értékes tekercseket. Nem tudhatták, hogy valaha az életben viszontlátják majd egymást, így Pál és Barnabás hasznos tanácsokkal látták el a szenteket minden téren.

Meg kell említenem azonban, hogy a két apostol legalább annyit tanult a gyülekezetektől, mint a közösségek tőlük, vagy talán mondhatni még többet is. (Ugyanezt el kell mondanom a saját magam részéről is.) Mindegyik városban a két testvér megfigyelhette, hogy az eklézsia teljesen más kifejezésformát ölt. Eme egyedi, helyhez kötött, és változatos kifejezés csak azért jöhetett létre, mert mindegyiket magára hagyták, hogy önmaguk fedezzék fel saját természetes módjukon Krisztus

testének működését. Amikor magukra maradtak, a testvérek szinte minden nap gyülekeztek, mint ahogyan a testvérnők is gyakran tették. Sokszor minden meghatározott ok nélkül az egész közösség összejövetelt tartott csak avégett, hogy együtt lehessenek. Máskor azért gyülekeztek, hogy megszabják az elkövetkezendő összejövetelek célját, vagy éppen csak vacsorázni találkoztak, vagy nevetgélni.

Mindenki részt vett, és állandó változatosság jellemezte az összejöveteleket. Nagyon jól elsajátították mindazt, amit hallottak Krisztus kifejezéséről. Ennek következtében egy friss, új eklézsia emelkedett mind a négy városban, és mind a négy különbözött. Sőt, mi több, semmihez nem voltak foghatók a világon.

Krisztusban nem létezik olyasmi, hogy zsidó avagy idegen nép, gazdag, vagy szegény, férfi vagy nő. És eme összejövetelek melyek résztvevői Krisztus Testét alkották, és akik rabszolgáknak minősültek a hétköznapi életben, ők voltak a legszabadabb emberek a föld színén élő összes nép közül.

Összejöveteleik, melyeket olyan emberek alkottak, akik pár hónappal ezelőtt még pogányok voltak, mindig telve voltak örömmel, nevetéssel, osztozással, hirtelen rázendített énekektől voltak hangosak, és persze az állandó és folyamatos közbevigasztalástól...

Mielőtt elhagyták volna Lisztrát, Pál és Barnabás mindenkit megleptek azzal, hogy előjárókat rendeltek a közösség élére, őrzőket, arra az esetre, ha a gyülekezet krízis helyzetbe kerül, legyenek ilyen vezetőik.

- Mit tegyenek az előjárók? - kérdezték a testvérek.

- Reményeink szerint semmit! - válaszolta Barnabás. - Ők, mint ahogyan ti is, remélhetőleg úgy folytattok mindent, ahogyan eddig tettétek. De ha fellépne egy krízishelyzet, vagy nagy bizonytalanságok állnának fent, ha túl nagy a zavar a gyülekezeten belül, tekintsetek ezekre az emberekre. Máskülönben folytassatok mindent, ahogyan eddig tettétek.

A két férfi úgy döntött kihagyják a zsákok alatti utazás kellemetlen élményét Lisztrából való kijutásuk során így inkább megvárták az éj leszálltát és annak takaró leple alatt nyugodtan kísérték az örök nélküli kapukon, majd amint Zeusz templomához értek, szandáljaikkal megvergették annak kő talapzatát.

Barnabás betartotta ígéretét, és tényleg felvett egy követ, betette azt zsákjába és hazavitte magával Szíriába. Pál nem tartotta ezt jó ötletnek és nem palástolta ellenérzését ahányszor a köre tekintett.

Sokkal nagyobb veszélyt jelentett Ikóniumba bejutni, mint Lisztrába, hiszen mindkettejüket hivatalosan száműzték onnan. Gyilkosoknak tekintették őket, ami azt jelentette, hogy amennyiben felfedezik jelenlétüket a városban, életfogytiglan börtönbe zárhatják őket, vagy életüket veszítik.

Mint azt a derbéi gyülekezet tette látogatóival, az egész ikóniumi közösség eljött eléjük üdvözlésükre. A két apostol görög vándor filozófusok ruháját ölthette így magára, majd a sötétedésre várakoztak. Nem sokkal ezután két római katona által kísérve, akik szintén hívők voltak, az egész csapat megindult bátran Ikónium felé.

Mindegyik összejövetelt, melyet városba érkezésük után tartottak, csakis éjszaka került sorra. Itt is, mint Lisztrában, a Szent Szellem előjárókat rendelt a gyülekezetnek, férfiakat, akik ellenkeztek attól, hogy vezetők legyenek, mégis krízis esetén képesek a szenteket magaviseletükkel vezérelni. Pál és Barnabás csak öt napot töltöttek Ikóniumban, mert tudatában voltak, hogy előbb-utóbb felfedezik jelenlétüket a városban, ha több ideig maradnak.

Nagy számban kísérték ki Pált és Barnabást Ikóniumból, és voltak akik velük tartottak a pizidiai Antiókhiaig is. Igen szoros kötelék alakult ki ezen két eklézsia között, annak ellenére, hogy a köztük lévő távolság meglehetősen nagy volt.

Amint ez a kis maroknyi ember Antiókhia közelébe ért, egy szekér közeledett. Teljesen üres volt, csak egy testvér ült rajta, aki maga volt a hajtója. Egy pillanatra az apostolok ezt látván kételkedni kezdtek azzal kapcsolatban, hogy miként gondolhatták a szentek, hogy egy üres szekéren majd bejutnak a város kapuin. De pár perccel később, miután a szekér hozzájuk ért, testvérek jelentek meg mindenfelől. Egy órányi idő leforgása alatt, körülbelül húsz férfi volt a szekér közelében. Azon estén Pál és Barnabás szintén egy szekérdérékben jutottak be a pizidiai Antiókhia városába, annyi különbséggel, hogy itt nem gabonahegy tornyosult följük, hanem húsz férfi próbált komoly arcot vágni, míg biztonságba nem juttatják vendégeiket. Hát mit ne mondjak nehezen bírták ki nevetés nélkül!

Amint azt Lisztrában és Ikóniumban tették, Pál és Barnabás bátorították a hívőket a pizidiai Antiókhiaiban, hogy folytassák útjukat a hitben, emlékeztették őket arra, hogy sok megpróbáltatás áll útjukba, míg Isten királyságát eléri. Pál és Barnabás itt is rendelt elöljárókat és böjtöléssel egybekötött imádkoztak értük, az Úr oltalmába ajánlották őket, akiben hittek.

Egy együtt töltött hét után, mely telve volt bátorításokkal és erősítésekkel, mindenki részéről, a két utazó indulásának pillanata közelgett, hogy visszatérjenek Galáciából, a fennsík irányából az alacsony fekvésű Pamfiliába. Útcéljuk Perga volt, és annak közelében lévő kikötőváros, Attália. Mindkét férfi szívét jeges félelem szállta meg, amint az előttük álló útra gondoltak. Eszükbe jutottak a rablók, az esőzés, a havazás, a vízmosások, az erdőbeli alvások és a mocskos fogadók. Azonban a négy eklézsia tagjai gondoskodtak számukra jobbról. Átnyújtottak apostolaiknak egy csodálatos, és igen figyelemre méltó ajándékot.

Kéthónapnyi idő leforgása alatt a derbéiek, lisztraiak és ikóniumbeliek gyűjtögették gabonájukat, csirkéiket és zöldségeiket. Ezek után, amikor a megfelelő mennyiség összegyűlt, elcserélték azt néhány ezüstpénzre, melyeket a pizidiai Antiókhiaiban élőknek elküldtek az ikóniumi testvérek által. Az antiókhiai szentek szintén cserekereskedelemmel félretett gabonájukat ezüstpénzekre váltották. Ezen ezüstpénzekkel az antiókhiai testvérek megváltották Pál és Barnabás számára az útiköltséget egy szekéren való utazásra, mely Pergáig viszi majd őket, ráadásul egy római osztag felügyelete alatt! Emellett maradt a pénzből elegendő arra is, hogy élelmet vásároltak számukra és a fennmaradt pénzből a két utazó fizetni tudta a fogadókat, melyeknél Pergáig meghálnak.

Amint Pál és Barnabás hálálkodott e végtelen nagylelkűségein, a testvérek, akik felügyelték hogy utazásuk biztonságos legyen néhány tanácsot adtak még a távozóknak:

- Csak akkor tartózkodjatok a szekéren, ha az egyenes úton halad, amennyiben hegyen fel, vagy le tartana, ne maradjatok sem a szekéren sem a lovakon!

Egy szép napos reggelen több mint száz lelkes hívő búcsúzott el a két gyülekezetalapítótól, a pizidiai Antiókhia falain kívül. Pál és Barnabás munkájukat befejezték immár Galáciában és nem akárhogyan hagyták el azt, hanem énekszó, dicsőítés, öröm és kiáltott imák közepette.

- Egy maroknyi hívő engedett utunkra egy Antiókhia nevű várost elhagyván, énekszóval és örömmel tették ezt, és egy másik Antiókhia nevű város hívői küldenek vissza hazánkba, ugyanolyan körülmények között - jegyezte meg Barnabás.

Eközben le nem vette a szemét azon csodálkozó katonákról, akik soha nem láttak rabszolgákat nevetni, még kevésbé örömben sírni. Attól a perctől kezdve a katonák különös bánásmódban részesítették a két utast, tisztelettel közeledvén hozzájuk.

Amikor a karaván eljutott arra a helyre, ahol a víz elmosta a hidat, ott leszálltak a szekérről és térden állva megköszönték Istennek végtelen oltalmat nyújtó kezét, és mindazt ami azután a borzalmas nap után következett. Később a nap folyamán odaértek, ahol a két görög kereskedő, egykori útítársaik megkínzásának lehettek tanúi.

Megpróbálták beazonosítani azokat a helyeket ahol a fák között aludtak és azt a helyet is, ahol a vízmosás kis híján elsodorta őket. Azonban minden megváltozott. Tavasz volt, napfényes nappalokkal, meleg idővel, zöldbe borult természettel, azt természetesen nem is kell említeni, hogy a római katonák jelenléte miatt egyetlen rablóval sem találkoztak.

Nemsokára a két testvér Pergába érkezett, hogy ott jelenthessék a drága szenteknek a történeteket és együtt örvendezhessenek Isten gondoskodásának és kegyelmének. Több időt töltöttek itt a tervezettnél, mert igen ritkán indult hajó a szíriai Antiókhia Attáliából. (Pál és Barnabás elvetették a gondolatát is annak, hogy előbb Ciprusig hajózzanak. „Antiókhia, vagy sehova - mondták, - többet nem próbálunk Ciprus felé hajózni.”) Történetesen találtak végül egy nagy teherhajót, mely éppen Antiókhia, egész pontosan Szeleucia kikötőjébe tartott.

Ahira házában ülven, a pergai fivérek és nővérek meghallgatták Pál és Barnabás történeteit, nagy örömmel nyugtázva a hallottakat. Tudomást szerezve a négy gyülekezet létrejöttéről, eldöntötték, hogy ellátogatnak Galáciába és találkozni fognak az új testvérekkel és testvérnőkkel.

Azon idők óta, minden év késő nyarán vagy kora őszén nagy csoportja a szenteknek megindul Perga felől egy karavánnal és Pizidiába mennek, hogy egy hetet eltöltsenek a Galáciában gyülekező testvérekkel. Néhány alkalommal a galáciai gyülekezetek tagjai is eljöttek a pergai hívőkhöz. Mindennek következménye az lett, hogy a pergai gyülekezet egyre inkább kezdett a pogánykeresztyén eklézsiákra hasonlítani, mint a sokkal inkább merev zsidó közösségekre, melyek Ciprust jellemezték. Manapság a pergai közösség sokkal inkább idegen jellegű kifejezőmódjában mintsem zsidó, úgy hírlík.

Mit ért el két barátom távollétük közel két éve alatt?

Először is azt, hogy megváltoztatták a hit terjedési körét. Immár lehet beszélni pogányokról, akik megtérve hívők lettek és általuk alkotott gyülekezetekről. És azok az eklézsiák semmihez nem hasonlíthatók a világon. Páratlanok voltak. Az összejöveteleik különböztek minden más hívő gyülekezési módjától az egész világon. Ezek a drága galaták semmit nem tudtak a zsidó hagyományokról, sem pedig a zsidó történelemtől. Én mondom, egyediek. Ahogyan szeretnek, ahogyan törődnek, és ahogyan megtartják összejöveteleiket egyszerűen leírhatatlan. Azoknak tanúja kell lenni.

Isten teljes kegyelme alatt a gyülekezetek KisÁzsia középső részében úgy alapítottak, hogy elérhető közelségben legyenek Cilicia nyugati részéből. Pál és Barnabás soha nem vette figyelembe e tény, azonban e földrajzi támpont beigazolódnak majd egy későbbi időben, amikor eme pogánykeresztyén gyülekezetek tagjai számtalan zsidó hívő életét mentették meg, amikor el kellett hagyniuk Izrael földjét! Isten olyan módon munkálkodott, amelyet senki nem foghatott fel akkoriban, még csak meg sem érthetett.

Amikor Pál és Barnabás Galáciában voltak, a szíriai Antiókhiaiban lévő szentek terjeszkedni kezdtek és gyülekezeteket alapítottak a várostól északnyugati irányban. Történetesen a legészakabbra fekvő gyülekezet igen közel esett Derbéhez! Igen kis esemény, gondolnák egyesek, azonban a sok ezernyi zsidó testvérnek, aki elhagyta Júdeát, ezen az úton kellett haladnia. Amint egyre jobban északi irányba hatoltak, Ázsia kis tartománya felé, ezen zsidók gondját a körülméletlen pogánykeresztyének viselték észak Szíriában, és Galáciában!

Mit tett még a két férfi? Bebizonyították, hogy szegény, tanulatlan emberek, anélkül, hogy kinevezett épülettel vagy a zsidó Írások egyetlen másolata nélkül is megismerhetik a bennük lakó Urat, és szeretni tudják azt, mint bárki mást a világon.

Egyszóval, négy gyülekezet létezett a zsidó közösségeken kívül. Ez, mint ahogyan látni fogjuk az elkövetkezőkben, igazi vihart kavart.

HUSZADIK FEJEZET

Mielőtt elhagyták volna Galáciát, Barnabás levelet írt a szíriai Antiókhia közösségének, hogy elmeséljék a szenteknek visszatérésük hírét, hogy életben vannak és hazatérnek. De a levelek igen ritkán jutnak el pontosan a címzettekhez, főleg ha ilyen távolságokról van szó, sokszor egyáltalán nem értek célba, mint ahogyan ezen esetben is történt. A közösségnek fogalma sem volt arról, hogy Pál és Barnabás hazatér. Amikor megérkeztek Szeleukia kikötőjébe, senki nem várta őket üdvözléssel. A két férfi megtette hát az Antiókhiaig vezető tizenhat mérföldet csendben és azon gondolkodva vajon milyen lesz a váratlan hazaérkezésük fogadtatása?

- Hiszen azt sem tudják, hogy életben vagyunk egyáltalán, - mormolta Barnabás.

Mikor beérkeztek Antiókhiaába és a központba vezető útra tértek, megvizsgálták minden arcot, hátha ismerős lesz köztük. Végül egy fiatal fivér látta meg őket. Egy pillanatnyi döbrent vizsgálódás után erőteljes kiáltást hallatott, örömmel fűszerezve:

- Barnabás, Pál! Hát hazajöttetek! Éltek! Egészségesek vagytok testileg, szellemileg!

Amint a városon végigcikázott hazatérésük híre, mindenki tudni akarta:

- Mikor láthatjuk őket? Mikor hallhatunk felőlük?

Az antiókhiai gyülekezet ekkor már több ezer lelket számlált, és a Birodalom területén a második legnagyobbak számított. Emiatt, a közösség igen ritkán tudott egy helyen gyülekezni, természetesen ezen alkalmakat igen gondosan megszervezték, és hatalmas felüldülést és mennydörgő imádatot jelentettek.

Mindig gondot jelentett a hely megnevezése, ahol e sok hívő gyülekezhetett. Az egyik rabszolga közeli barátságban állt úrnőjével, aki egy alkalommal Rómába utazott. Mint ahogyan azt eddig is számos alkalommal megtette, eme gazdag római hölgy megengedte, hogy minden hívő az ő házának kertjében találkozhatson, villája a hegytetőn volt a városon kívül.

Az összejövetel most is hajnalhasadta előtt három órával kezdődött, fáklyák tüze világított a kertet övező falak mentén. Azt mondják csodálatos látvány volt. Pál és Barnabás korán érkezett és amint átvágtak a tömegben többeket megöleltek üdvözlésképpen. Az első ének eget rengető volt. Valaki emlékeztette őket, hogy csendesebben legyenek, mert felébresztik a gazdag szomszédokat, mégis örömkialtások harsantak fel az ég felé amint Barnabás felállt beszélni.

Három órán át beszélt, mialatt mindenkit sírásba kergetett, (ámde meg is neveltette az embereket), végül hatalmas ovációt kapott. Pál néhány percig beszélt, többnyire megmagyarázta barátja némelyik kijelentését, aki többnyire Pál meghurcoltatásaira koncentrált. Mindenki tudta, hogy Pál másnap reggel fog beszélni. Az összejövetel egy énekkel ért véget, mely bearanyozta Antiókhia városának hajnali égboltját.

Másnap reggel Pál négy órán át beszélt a hívekhez, majd kérdések kezdtek záporozni. Barnabás csatlakozott Pálhoz, és mindketten válaszoltak a feltett kérdésekre.

- Olyan jó érzés itthon lenni, - jegyezte meg Pál nekem.

A gyülekezés körülbelül délben ért véget, egy ebéddel, melyet az erdőben fogyasztott el mindenki. Sokan maradtak délután is, hallgatták a történeteket, beszélgettek, és elmesélték a két férfinak, mi minden történt Szíriában távollétük alatt.

Mély nyugalom szállta meg mindenki lelkét. Amikor az antiókhiai közösség elküldte e két férfit a Szent Szellem vezérlése alatt minden jól működött Jézus Krisztus dicsősége érdekében. Az Urat olyan helyeken hirdették pogányok között, ahol senki nem hallott róla. Az egyik testvér szólásra emelkedett mindenki nevében:

- Mózes eljövetele óta nem történt ehhez fogható a pogány népek között. És mi ennek részesei voltunk! A tisztátalan pogány népek meghallották az evangélium szavát és nagy örömmel válaszoltak a hívásra.

Az elkövetkező hónapok alatt Pál és Barnabás pihentek. Pál teljes gyógyulása igen nehezen következett be, sokszor visszaesett. Ahhoz, hogy barátjának pihenést tudjon biztosítani, Barnabás a piactéren keresett munkát és ezáltal biztosította a betevőre valót magának és Pálnak, nem mással, mint az újonnan elsajátított bőrvarrással.

Nem került el a szentek figyelmét az a tény, hogy a két gyülekezetalapító igen ritka ajándékkal van megáldva, azzal, hogy képesek egy időre félretenni a szolgálásukat. Több mint egy évig, mindkét férfi egyszerűen élte napjait az eklézsia keretein belül, nem tűnván fontosabbnak az egyszerű testvéreknél. Nem vártak el különleges bánásmódot irányukban, és azzal sem kérkedtek, hogy két éven át orozslánként harcoltak hitükért.

Hamarosan híre ment a jeruzsálemi gyülekezethez, hogy Pál és Barnabás alapítottak négy gyülekezetet Galáciában - és, hogy azon pogánykereszténynek egyike sem lett körülmetélve. A reakció igen vegyes volt. Néhányan örömmel fogadták a híreket, mialatt a többiek úgy érezték Pál és Barnabás oly mértékű eretnokséget követtek el, melynek következményei beláthatatlanok lesznek. Én tudom! Hiszen a szent város lakója voltam abban az időben, amikor a hírek Jeruzsálembe értek.

Valaki Isten házában támadni kezdte Barnabást.

- Miért küldték Barnabást a szíriai Antiókhiaába? Azért, hogy felmérje a helyzetet és jelentést készítsen róla a Tizenkettőnek. Most pedig van egy úgynevezett gyülekezet Antiókhiaában, mely többnyire pogánykeresztényekből áll. És nézzétek mi történt a későbbiekben! Arról hallunk történeteket, hogy elmegy Galáciába és még több ún. gyülekezetet alapít, kíséretében egy emberrel, aki talán nem is igaz hívő. Mi több, ami mindennél rosszabb, hogy néhányan még „apostol”-nak nevezik őket. Azt hallottuk, hogy az antiókhiaiak még a zsinagógabeli szolgálásra sem mennek el! Barnabásnak vissza kellene térnie ide Jeruzsálembe és számot kellene adnia engedély nélküli cselekedeteiről!

Miért keresett Barnabás egy kitaszított zsidó megtértet egy idegen városból, hogy ő segítsen neki Antiókhiaában? Amint azt többen észrevették, Barnabás, Pál és az antiókhiai eklézsia borzalmas eredményeket ért el, ami rossz irányban befolyásolta Isten királyságát. Mi több, anélkül, hogy előzetesen megbeszélte volna Péterrel még azt is meg merészték tenni, hogy elvándoroltak a legtávolabbi, legtisztátalanabb pogány vidék szívébe és megengedték a körülmetéletlen idegen népeknek, hogy kövessék a zsidó Messiást.

Az az ember aki így szólt, elfelejtette, hogy Barnabás egyszerűen nem engedelmeskedett Péternek. Személyesen azt gondolom az egészről, hogy ezek az emberek készakarva terjesztettek kétségeket Barnabás felől.

E kritizáló csapat vezetője egy igen befolyásos ember volt Jeruzsálemben. Ő volt az, aki tulajdonképpen felkérte Pétert, hogy elmenjen eme kitagadott szíriai eklézsiába és felfüggeszse e két hamis „apostolt”.

Sokan a jeruzsálemi gyülekezet tagjai közül nem hallottak mindeme rágalmakról és zavarkeltésről, hiszen az ellentábor tagjai csak Péterrel és a többi apostollal ejtettek szót félelmeikről. Péter volt az a személy, aki kulcsszerepet játszott az evangélium terjedési irányának megjelölésében. Ezek az emberek tehát azzal a kéréssel fordultak Péterhez, hogy Barnabás, Pál, Antiókhia és Galácia

kerüljenek a jeruzsálemi közösség szárnyai alá. Ugyanakkor ennyi nem volt elegendő számukra azt is szerették volna, hogy ezen „új” evangélium hirdetése megszűnjön, a galáciai gyülekezeteket rendbe szedjék, és hitgyakorlásuk megváltozzon. „Mindezen pogányokat körül kell metélni” - tették hozzá empaticusan.

Így Péternek nem maradt más választása annál, minthogy tegyen valamit. „Ródd meg ezeket a férfiakat. Változtasd meg a gyülekezeteket. Ha pedig ellenállnak, tagadd meg őket.”

Péter igen kis érdeklődést tanúsított ezen megjegyzésekre, azonban nem akarta, hogy a jeruzsálemi közösség egy hatalmas zavar és vita középpontja legyen. Ez a gyülekezet már így is sokat szenvedett. Péter látogatása Cornelius házában és látomása, mely szerint minden rendeződni fog nagy benyomást tett rá. Említést érdemlő tény, hogy Péter testvérünk néha mérhetetlenül szívére vette mindazon nyomást, melyet rá gyakoroltak.

Péter nemsokára néhány testvérrel megbeszélést tartott, akik azt tanácsolták neki, hogy menjen Antiókhiaába és figyeljen meg mindent, győződjön meg saját szemével mindarról, ami ott folyik. Péter beleegyezett.

Most eljutottunk arra a pontra a galáciai történet elmondása során, amely kérdés oly sok zavart keltett a gyülekezetekben: Mi történt Antiókhiaában Péter jelenlétében? Mi készítette Pált azon jelentőséggel bíró levelek megírására a négy galata gyülekezethez?

Hogy véget vessünk a félreértéseknek, most elmesélem azt ami ténylegesen Antiókhiaában történt, és mindazt, milyen hihetetlen dolgok történtek Galáciában.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

- Péter eljön hozzánk. Péter, az Úr első apostola eljön Antiókhiaába.

Ez volt a legizgalmasabb hír, mely valaha is eljuthatott antiókhiai gyülekezetekhez. Pál és Barnabás mindketten lelkesen fogadták a hírt, mégis félelemmel telve.

A jeruzsálemi gyülekezet többnyire olyan zsidókból állt, akik úgy lettek hívőkké, hogy hittek Jézusban, mint a Messiásban. Ennek következtében az eklézsia teljesen a zsidó kultúrára alapozódott. Pál tudta, hogy a jeruzsálemi vezetők közül szkeptikusan fogadták a hírt mely szerint idegen népek megtértek - mielőtt azok nem csatlakoztak volna a júdaizmushoz. Azon töprengett, vajon Péter elfogadja majd az idegen népeket megtérteknek, mint igaz testvéreit és testvérnőit Krisztusban.

Barnabás szintén hasonló gondolatokkal vívódott. Péter volt Barnabás egykori tanítója. Nehéz volt nem ragaszkodni Péterhez. Ő volt az összes szent természetes vezetője. Nagy hatalmat kapott Istentől, gyors észjárású volt, és az Úr kiválasztotta őt a vezetésre. És ő vezetett. Barnabás úgy tekintett Péterre, mint aki megajándékozta Krisztussal, szerette és igen nagy tisztelettel viseltetett iránta.

Azonban volt egy igen nagy probléma. „Sokan a jeruzsálemi gyülekezetből azt gondolják, hogy a veletek, idegen népekkel folytatott munkám engedetlenségből fakad. Mégis, Péter, akinek nagyon sok ideje volt arra, hogy felülbíráljon engem, soha nem tette, sőt még levélben sem utasított semmire. Tudomásom szerint Péter soha nem szólt egy rossz szót sem Antiókhiaáról, mint ahogy arról sem amit én ott tettem.”

Ezek voltak Barnabás szavai és reményei, amint megpróbálta elmondani az antiókhiai testvérek számára mit is jelenthet Péter látogatása. Helyesen érzékelt, azonban Barnabás reményei ellenére, voltak farizeusok és írástudók a jeruzsálemi gyülekezetben, akik teljesen ellenszegültek az antiókhiai közösség elfogadásának. Nem voltak jó véleménynel Barnabásról, még kevésbé pedig Pál testvérről.

Az antiókhiai testvérek figyelmesen követték Barnabás gondolatait, és egyáltalán nem lepődtek meg azon, hogy a júdeaiak nem nézik jó szemmel Pált, és hogy személye zavart kelt Jeruzsálemben. E tény igen ismert volt az antiókhiaiak szemében és bár viccesen beszéltek róla, felfogták mély értelmét.

Pálnak volt válasza a kérdésre:

- Nem hiszem, hogy Péter engedetlenségnek értékelné Barnabás cselekedeteit. Gondatlanságnak talán, de semmiképpen sem engedetlenségnek.

Pál szavait hangos nevetés nyugtázta, mire hozzátette:

- Ha Péter eljön és látni fogja amint a Szent Szellem él bennetek, és bizonyoságot talál arra, hogy ti, testvérek és testvérnők az isteni élet részesei vagytok, látni fogja Isten akaratát ami az idegen népek üdvözülésének kérdéséről szól.

Pál szavai és az öröm ellenére, melyet Péter hirtelen látogatása jelentett, igen erős feszültség volt érzékelhető a gyülekezetben. Az idegen népek hihetetlenül erős vágyat éreztek az iránt, hogy elfogadják őket testvéreként a júdeai közösségek, hiszen tudatában voltak, hogy ők testvérek...

Pál bátorította őket:

- Bármit mondjanak az emberek, soha ne feledjétek, hogy milyen tökéletesen választott ki benneteket Jézus Krisztus és milyen melegen zárt keblére.

Péter érkezése felejthetetlen volt. A testvérek két napon át váraoztak az Antiókhia felé vezető út mentén rá. Amint megpillantották Pétert és útítársait feléjük közeledni, az egyik fivér gyorsan lóra pattant és visszaindult a városba, hogy bejelentse, Péter már csak néhány mérföldre van tőlük. Amint azt előre megtervezték, az antiókhiai eklézsia teljes létszámban sietett Péter üdvözlésére.

Meglátván közeledtét, mindenki énekelni kezdett számára. Pétert mennyei öröm járta át. Számomra, aki igen jól ismerem őt nem nehéz elképzelnem mit tett azokban a pillanatokban. Feléjük szaladt és sírva így kiáltott:

- Keresztyének, keresztyének! - elnevezés, melyet az antiókhiai hitetlenek adományoztak a hívőknek. Ama pillanatig a hívők nem tudták, hogyan kell reagálniuk a „keresztyén” elnevezésre, azonban amikor meghallották Pétert, hogy így szólítja őket - keresztyének (terminus, melyről nem gondolták volna, hogy Péter ismeri), hirtelen bóknak tűnt fülükben, minthogy sértésnek vegyék.

A testvérek és testvérnők nevetésben törtek ki, és Péter elé siettek örömteli üdvözlésre tárt karokkal. Nemsokára Péter ezernyi ember közepette találta magát, akik virágokat szórtak rá és melegen köszöntötték. Pétert teljes mértékben elfogadta az antiókhiai hívők gyülekezete. Egyetlen pillanat erejéig sem fordult elő (a jeruzsálemi farizeusok érkezéig), hogy Péter kritizáló szavakat mondott volna bárkinek is. A szeretet jellemezte együttlétüket, határtalan szeretet. Ismétlem: míg a jeruzsálemi farizeusok meg nem érkeztek, Péter nem szólt egyetlen negatív értékelő szót sem Antiókhia közösségéről.

Minden kora hajnalban Péter szolgált a gyülekezetnek. Találkoztak délutánonként is, mert Antiókhia utcái biztonságosan bizonyultak ennek megtételére. (Antiókhia talán az egyetlen nagyváros a földön, melynek széles utcáit sötétedéskor fáklyák világítják meg.) Péter utánozhatatlan történetmondónak bizonyult. Mesélt a Jézussal töltött személyes időkről, a jeruzsálemi üldöztetéséről és a júdeai meg galileai gyülekezetek születéséről. Arról nem beszélve, hogy sikerült minden történetben önmagát igen vicces színben feltüntetni.

- Én vagyok a világ legtöbbet ölelgetett személye, - jelentette ki egyik este, amint az idegen népek szeretetének nyílt kifejezőmódjáról esett szó.

Azonban amikor Péter a betegekért imádkozott az egész város lenyűgözve hallgatta őt. Az Urat befogadók száma napról napra nőtt. A közösség szeretete és tisztelete Péter iránt hihetetlen magasságba gyűrűzött.

Hadd mondjam el, hogy amikor Simon Péter Antióchiában tartózkodott teljes szabadsággal rendelkezett afölött, hogy mit tegyen, mit mondjon, és hogyan vezesse a gyülekezetet, saját belátása szerint. Mégsem tett egyetlen megjegyzést sem bármilyen nemű változtatás bevezetésére. Amit tett és amit mondott, azt sugallta, hogy teljes mértékben elfogadja testvéreit. Ugyanakkor, azt is tudni kell, hogy számos új megtért csatlakozott a gyülekezethez, mialatt Péter ott volt, és senkit nem metéltek körül.

Amint Péter elhagyta Antióchiát hat hét eltelté után, bejelentette, hogy továbbhalad a szíriai fennsíkon (Cilicia irányába) és meglátogatja az új gyülekezeteket ama térségben. Magával viszi Barnabást és Pált és körülbelül egy hónapig távol lesznek. Célja az volt, hogy megerősítse, vigaszt nyújtson, és bátorítsa a fiatal eklézsiákat, betegeket gyógyítson és hirdesse Krisztust a hitetleneknek.

Mindig azt hittem, hogy Isten gondviselésének számított az a tény, hogy Péter megtette eme utazását, és nem volt Antióchiában akkor, amikor a farizeusok megérkeztek. (Ők pontosan Péter indulása után érkeztek.)

Nagyon fontos, hogy megértsd, mi történt ezek után.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET

A hír Péter megérkezéséről Antióchiába és túlradó viselkedése a pogánykeresztyénekkal eljutott Jeruzsálembe. Az írástudók, a papok és a farizeusok nemetszésüket fejezték ki mindaz iránt, ami a hírek szerint történt. Így néhány farizeus elhatározta, hogy elmennek Antióchiába!

Egyik közülük az, akire már korábban hivatkoztam, mint megfelelő személy, aki kitűnő vezető és Jeruzsálemben igen befolyásos volt. Soha nem találkoztam még hozzá hasonlatos emberrel életemben. Eddig talán nem is hallottál felőle és nem tudod a nevét sem. Mindez azért van, mert Pál eldöntötte, hogy nem tesz említést ezen emberről, sőt a gyülekezetek figyelmét sem hívja fel érkezésére. Aznap amikor meghozta ezt a döntést éppen velem voltam. Mindazonáltal, a férfi Pál esküdt ellensége volt, soha nem tett az apostol említést róla írásaiban.

- Kiről beszélek? A hírhedt Blastinius Drachrachmáról. Nagyon befolyásos farizeus, aki önmaga vezette a farizeusok ama csapatát és az írástudókat Antióchiába.

Mielőtt elhagyták Jeruzsálemet, Blastinius elment Jakabhoz, Jézus testvéréhez, és elmondta neki tervét arról, hogy látogatást fog tenni az antiókhiai szenteknél, majd arra kérte Jakabot, hogy egy levélben ajánlja őket az ottani gyülekezet figyelmébe, mely szokásos eljárás volt, amikor egyik közösség tagjai meglátogatják a másikat. Így megírták hát az ajánlólevelet.

Vajon Jakab aláírta saját kezűleg a levelet? A mai napig nem tudom. Soha nem derült ki pontosan. (Azt hiszem, hogy Jakab aláírta, azonban fogalma nem volt arról hogyan fogja felhasználni a levelet Blastinius, és hogy mekkora kárt okoz majd vele a pogánykeresztyének között.)

Amint kezébe vette a levelet, Blastinius azonnal elhagyta Jeruzsálemet és Antiókchia felé indult, hét ember kíséretében, akik farizeusok és törvénytudók voltak. Ők voltak a legelhívottabbak azok közül, akik a jeruzsálemi hívők közül még követték Mózes törvényeit.

Nehéz leírnom Blastiniust. Magas volt és szikár, arca szigorú vonásokról árulkodott. De ebben rejlett ereje. Amikor kellett, igen meleg és megértő személyként mutatkozott. Minden beszélgetést a maga javára tudott fordítani, anélkül, hogy szigorúan lépett volna fel. Mindig készen állt bármire. Nagyon

ritkán szólt közbe, míg hétköznapi dolgokról esett szó. Többnyire csendben maradt. Amikor azonban olyan dolgokról esett szó, ami felkeltette figyelmét, akkor nem volt párja a szónoklásban. Lassan ejtett ki minden egyes szót. Ezzel megteremtette azt a légkört, melyben a legjelentéktelenebb hangnak is igen nagy súlyt biztosított. Ennek következtében az emberek szinte csüngtek beszédén. Bár semmi vicceset nem mondott soha, mindig sok követője volt. Soha nem találkoztam még egy ilyen fanatikus zsidó törvénykövetővel, mint amilyen ő volt. Vasakaratóval szinte példát mutatott, a tökéletesség példáját, mely szerint a törvényt betartva kell élni, és képessége folytán képes volt elhítenni mindenkivel, hogy sikeres eme törvénykövetés. El tudta érni, hogy minden ember, aki őt hallgatja higgye is el, hogy a törvényt jó elfogadni és be kell tartani. Mindenekfölött Blastiniusból égett a vágy, hogy minél több ember akarata a magáéhoz láncolja és ehhez megvolt minden adottsága.

Blastinius oly dühös volt amikor meglátta az „ún. antiókhiai gyülekezetet” - (ezek az ő szavai), hogy azonnal fogadalmat tett Istennek, miszerint követni fogja Pált egész élete során és minden erejével azon lesz, hogy Pál szolgálatát, ha addig él is tönkreteszi. Bárhol építsen Pál gyülekezetet, Blastinius majd odamegy és azt tanítja az embereknek, hogy fogadják el Mózes törvényeit. Ha pedig nem sikerülne a gyülekezeteket a törvények követéséhez fordítani, akkor tönkreteszi azokat. Blastinius ennyire megszállott volt. Azért élt és lélegzett, hogy az idegen népekhez ne juthasson el az evangélium szava és ne létezzen egyetlen idegen népek alkotta eklézsia. Az üldözés megszállottja volt, azonban szerencsétlenségére ő volt az egyetlen ember Izraelben, aki azt akarta tenni, amit ő.

Pál nagyon jól ismerte Blastiniust, hiszen évekkel ezelőtt mindketten a nagy Gamáliel tanítványai voltak. Még akkor, amikor Pál önmaga is a zsidó hagyományok követője volt, már akkor állandóan zavarta Blastinius igen erős akarata, karizmatikus személyisége.

Így történhetett meg, hogy miután Pál, Barnabás és Péter elindultak észak felé másnap megérkezett Antiókhiaiba Blastinius egy sziporkázó ajánló levéllel kezében Jakab és a jeruzsálemi gyülekezet részéről. Az antiókhiai közösség tudtán kívül, egy ember kényére kedvére volt kiszolgáltva, aki Péter vonzerejével és Pál éleslátásával rendelkezett. Ha sikerül megértened ezt a férfit, akkor fogod igazán felmérni, hogy ténylegesen mi történt mindezek után Galáciában. Ekkor fogsz rájönni arra, mi vezette Pált, hogy megírja azon ellentmondásos levelét a négy galata közösségnek.

Most pedig elérkeztünk a drámai pillanathoz, mely gyökereiben ingatja meg az összes gyülekezetet - azon híres és drámai összecsapáshoz közeledünk, mely Pál és Péter között fog létrejönni Antiókhiaiban, ugyanakkor azonos a jeruzsálemi vitának is a híressége.

HUSZONHARMADIK FEJEZET

A szíriai Antiókhia gyülekezete tárt karokkal ölelte keblére Blastiniust. Néhány nap leforgása alatt teljesen megnyerte a közösség tetszését. Megtévesztő viselkedése, áhítatossága, bölcselkedése és modora imponáló volt mindazoknak, akik vallásos szellemiségben találkoztak vele. (Sajnos, nem ő volt az utolsó ezek közül.)

Az antiókhiai közösség különösen áldásosnak ítélte, hogy újabb fontos látogatójuk érkezett a jeruzsálemi eklézsiából. Biztosak voltak abban, hogy a zsidó hívők immár teljes mértékben elfogadták őket. Blastinius és barátai hamarosan mindent megtettek azért, hogy mind a húsz vagy harminc házban beszédet mondjanak, ahol az eklézsia összejöveteleit tartotta.

Blastinius azzal kezdte tanításait, hogy összefoglalta azon próféciákat a zsidó Írásból, melyek egy elközélő Messiás eljövételéről szólnak. Mindenkit lenyűgözött vele. Hamarosan azonban mondanivalóját Mózes parancsolatai és törvényei felé irányította, annak elfogadását és betartását hangsúlyozta. Ez volt az első lépés, hogy lassan elérjen céljához, ami nem volt más, mint elfogadtassa az idegen népekkel a körümetéledést. Jelentőségteljes beszédmódja, jámborsága, éleselméjűsége mindenkit megnyert, oly módon, hogy senki nem vette észre mi történik.

Egy teljes hónapon át tartott Blastinius beszédekét. Amikor Péter neve felmerült, ő azonnal áldásokat mondott rá. Visszafogottan nyilatkozott Barnabásról és egyetlen szót nem ejtett ki száján, amikor Pál neve felmerült. Hallgatása pedig igen meggyőző volt. Sikerült kétségeket ébresztenie szinte mindenkinek a szívében ami Pált illeti, még akkor is ha egyetlen szót sem ejtett ki ellene. Hát ilyen képességekkel rendelkezett Blastinius.

Ezen idő alatt, Péter északi irányban utazgatott. Azt állította, hogy az észak szíriai látogatás után visszatér Jeruzsálembe, így az antiókhiai hívők hatalmas búcsú ünnepségre készülődtek Péter tiszteletére.

Ekkor Blastinius eljutott arra a szintre, hogy elérkezettnek látta az időt arra, hogy feltegye a kérdést ami a körülmetélkedést illeti, hogy immár mindenki aki körülmetéletlen metéltessék körül. Meg is tette, ami azonnali vitát robbantott ki a gyülekezeten belül. A közösség összezavarodott. Talán pár nap és a gyülekezet pártokra szakad.

Ezen időben tért vissza Péter és Barnabás. (Pál az egyik, Antióchiától északra fekvő gyülekezetnél időzött.) Amint Blastinius meghallotta, hogy Péter visszatért Antióchiába, azonnal találkozni akart vele. Egész nap és egész éjszaka Blastinius és társai igen nagy nyomást helyeztek Péterre, ami a törvény tanításait illeti. Péter megingott. Barnabás is, mint ahogyan a szobában lévő összes hívő.

Pál másnap reggel érkezett Antióchiába, azon a napon, amikor Péter távozásának búcsúünnepét tartották. Pál azonnal megkeresték az antiókhiai testvérek és beszélni kezdtek hozzá.

- Jeruzsálemi vezetők jöttek az ottani gyülekezetből, Pál. Olyan dolgokról beszéltek nekünk, amelyekről mi sohasem hallottunk. Jakab küldte őket, az Úr Jézus testvére. Amit mondtak az igaz?

Pál teljesen szoborrá merevedett. Arca viaszfehér lett.

- Jakab küldte őket? - hangja izgalomtól remegett.

- Igen.

- Kik ezek a tanítók akik azalatt jöttek ide, mialatt mi távol voltunk? János lenne? Vagy a Tizenkettő egyike? Talán a farizeusok közül?

- Nem, nem a Tizenkettő közül.

Pál feladta.

- Akkor ki az?

- A vezető neve, aki mindannyiunkat tanított nem más, mint Blastinius Drachrachma.

Pál felkapta fejét és teste remegni kezdett. A mellette állók egyike hallotta, amint ezt suttogja:

- Ne, Istenem. Szabadíts meg engem az ilyen emberektől.

Amint összeszedte magát, Pál így szólt:

- Üljetek le és mondjátok el mindent, ami történt.

Kora reggeltől késő délutánig meséltek a testvérek mire a történések végére értek, és elmondták az elmúlt hónap eseményeit. Egy dolog biztos volt. Mindenki a szobában lévők közül meg volt rémülve. Olybá tűnt mintha életük gyökerei tépettek volna ki.

- Az arcotokra tekintek és olyasmit sugároz, amit eddig nem láttam rajta. Egy rövid szünet után folytatta: „De nem kevésbé sehol a pogányok között”.

- Mi az?

- A bűnösség kifejezése. Bizonytalanság. Érdemtelenység. Úgy érzitek, mintha alacsonyabb szinten állnátok Isten királyságában a többiekénél. Hogy Jeruzsálem sokkal keresztyénebb Antióchiánál! - Pál állta lassan előreugrott, majd szárazan ejtette ki a következőket: - Íme a törvény ereje!

- Minden ember, aki reményét a törvénybe fekteti, mindig rosszul fogja érezni magát, és úgy fogja találni, hogy egyre többet kell tennie annak érdekében, hogy megfeleljen Istennek. Örökké azzal a kérdéssel fog küszködni, hogy vajon Isten elégedett-e vele. Honnan tudom mindezt? Mert kipróbáltam. Mint ahogyan Péter és Barnabás is. Mindannyian ugyanazt éreztük, hogy megbuktunk. Most pedig tekintve mindazt a szabadságot, amelyet Krisztus adományozott nektek, megjelent hirtelen egy ósdi és lehetetlen módja az evangéliumnak. Olyan „jó híreket” kaptatok, melyek egyáltalán nem nevezhetők annak. Vajon mi, akik megismerhettük Isten legbenső gazdagságát..., visszatérünk majd egy olyan elemhez, mely soha nem nyújtott reményeket számunkra?

- Eljött a búcsúvacsora ideje Péterrel, - jelentette az egyik testvér. - Hamarosan mindenki ott lesz.

- Mindannyian ott lesznek? Részt vesznek a vacsorán?

- Jelen lesznek, de nem fognak velünk enni!

Pál szemei elkerekedtek.

- Óh, értem! Ez azért van, mert titeket másodrendű hívőkként kezelnek. Ti kevésbé vagytok értékesek Istennek, mint zsidó gyermekei. Ti csak szegény, tisztátalan, körülméyletlen pogányok maradtatok! Hogyan is meritek azt képzelni, hogy Ábrahám fiaival ültök egy asztalhoz étkezni! Hogy mertek arra gondolni, hogy Blastinius Drachrachmával költitek el vacsorátokat!

A testvérek dermedten hallgattak. Azonban, néhány perccel később amint megértették Pál szavainak csípős élet, azonnal megértették mit tett velük Blastinius.

- Két kérdésem van hozzátok, - csattant fel Pál. - Volt valaki közületek, aki beleegyezett a körülméyletetésbe?

- Nem. Igen hosszú összejöveteleket tartottunk erről. Végül úgy döntöttünk, hogy megvárjuk, amíg Péter visszatér és akkor tőle megkérdezhetjük mi a teendő.

- Péterre vártatok?! - kiáltotta Pál és talpra szökkent, - és kicsoda Pál?! Talán mi kevésbé vagyunk apostolok, mint Péter? Vajon az evangéliumot az ember szabja meg?

A szoba teljes csendbe burkolózott. Senki nem hallotta még Pált így kiabálni dühében.

- Kérdésem a következő: Péter itt tartózkodása alatt akár egyszer is visszautasította azt, hogy veletek egyen? Bármikor?!

- Nem.

- Hát Blastinius?

- Ő igen. - Kiáltott fel az egyik testvér, aki lassan kezdte megérteni mindazt, amire Pál kérdéseivel célzott.

- Bűnösnek éreztétek magatokat, amiért nem evett veletek? Alacsonyabb rendűeknek netalán?

Hosszú csend következett. Végül az egyik testvér megszólalt:

- Pontosan ezt éreztem.

- De soha többé nem fogjuk, - mondta egy másik.

Anélkül, hogy egy szót is szólt volna Pál szikrázó szemekkel hagyta el a szobát.

Ma, oly sok évvel később Pál testvérré két dolog miatt emlékszünk legfőképp: az egyik az, amit azon a délutánon Péternek mondott, a másik pedig, az amit levelében a négy galata gyülekezetnek írt. Azt gondolnád, hogy e két dolog jellemző volt Pálra, azonban róla pontosan ennek az ellenkezője az igaz. Azok kivételes percek voltak életében. Úgy emlékszem rá, mint egy érzékeny emberre, aki igen sok könnyet hullatott. Szeretetet érzett, gyengédséget, és türelmet Isten népe iránt, melyet azóta egyetlen emberben sem tapasztaltam.

Amint visszatekintek azon antiókhiai napok eseményeire, - majd a Jeruzsálemben történetekre, - oly időnek nevezhetem, melyben érvényre jutott az igazi evangélium, és hálát adok Istennek, hogy Pál ily merész tette szánta el magát. Megtagadva önmagát férfiként helytállt abban az órában. Én tudom, mert én láttam őt sírni, remegni és láttam őt őrlődni, amikor a gyülekezetek változatos krízishelyzeteit élte meg. Láttam Pált bizonytalankodni..., még akkor is ha nagyon határozottnak tűnt.

Most pedig elmesélem mi történt ama vacsorán, nem a híreket, melyekről meglehetősen hallhattál, hanem magát az igaz történetet.

Azt azonban előtte el kell mondanom, hogy azok a testvérek fellélegeztek akik látták elviharzni Pált a szobából, és látták amint szinte repült a vacsora helyszínére. Azon pillanatig minden szív jéggé dermedt félelmében. Attól tartottak, hogy Pál és Barnabás talán osztozni fog Blastinius véleményében. Amint Pál elhagyta azon a napon a szobát, néhányan mosolyogtak, mások sírtak. De mindegyik férfi felismerte, hogy Pálban megtalálták a puszta kegyelem bajnokát!

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET

A búcsúestet egy hatalmas csarnokban tartották, melyet bérbe vettek azon estére, és az volt Antiókha legnagyobb méretű helysége. Körülbelül kétezer ember volt a teremben, amikor a felejthetetlen pillanat elközelgett!

Pál kinyitotta az ajtót és akkor lépett a csarnokba, amikor már mindenki jelen volt. Szemeivel körbejárta a helységet, és amit tapasztalt teljes mértékben felkavarta lényét. Észrevette amint Blastinius a körülmetéltek pártjával a terem hátsó részében ülnek elkülönülve a pogányoktól. Látta azt is amint Barnabás tanácstalanul áll meg a terem közepén.

Igen nagy horderejű pillanat volt. Mindazok, akik jelen voltak azon estén elmesélték nekem később, hogy szembetűnt sokaknak amint Barnabás vívódik önmagában. Minden szempár a csendtől uralt helységben rá figyelt, amint megpróbálta eldönteni, hogy a pogánykeresztény testvérek mellett foglaljon helyet, avagy a körülmetéltek között. Rövid időre úgy tűnt, hogy a pogányokat választja, azonban megadta magát. A szoba végébe ment és nem volt más aki mellé ült, mint... Péter. Péter, aki ősi gyengesége miatt feladta mely az elfogadás..., az alkalmazkodás kényszere..., félelem az iránt, hogy mit gondolnak majd mások róla. Péter egyenesen Blastinius mellett foglalt helyet!

Amint Barnabás is leült, egy hang törte meg a csendet, mint amikor villám hasít az éjszakába. Pál elindult és egyenesen Péter felé tartott. Mentében beszélt, és mozgását mennydörgő hangja követte.

Egyetlen lélek sem mert moccanni azon percekben, hiszen nem hittek saját szemüknek és fülüknek a jelenlévők.

- Simon Péter, - kiáltott Pál, amint mozdulatai lelassultak és alig láthatóan haladt a szoba hátsó sarka felé. Péter megfordult, megmerevedett, arcán megmagyarázhatatlan kifejezés ült.

- Simon Péter, hogy lehet...? - Pál még csak fele utat tette meg feléjük, léptei felszabadultak voltak.

Mindenki azt szeretne volna, ha hamarabb odaér és hallhatják, amit mondani akar minél előbb. Pál az egész helységet belevonta e vitába lassú mozgásával, hiszen mindenki őt figyelte, amint tovahalad, hangja betölti a levegőt és mégis belőle nyugalom árad. Azt akarta, hogy minden jelenlévő hallja, amit mondani fog, tudatosan cselekedett így, hogy senki ne felejtse el egyetlen mozzanatot sem abból, ami történni fog.

Barnabás lesütötte szemeit. Blastinius azonnal felfigyelt. Péter pontosan olyan nyugodt volt, mint Pál, arca rezzentelen. Minden szem Pált kutatta.

- Simon Péter, hogy lehet, hogy te a pogánykeresztyénnel együtt ettél minden nap mindmáig..., míg a jeruzsálemi farizeusok eme csoportja ide nem jött? Mielőtt ők nem voltak itt a pogányokkal együtt. Azokkal együtt, akik körülmetéletlenek. A tisztátalanokkal. Most pedig, te és minden zsidó, akik e közösségben élnek elutasítjátok, hogy velük egyetek. Nem akarsz a körülmetéletlenek közé ülni. Nem akarsz a tisztátalanok közvetlen közelében lenni. Vajon te különbnek érzed magad azoknál, akik körülmetéletlenek?

Pál szemei Barnabásra tekintettek.

- És te, Barnabás?

Végül ismét Péterhez fordult.

- Egy kérdésem van számodra Péter. Te zsidó vagy, nemde? - (Ekkor Pál még nem érte el Péter asztalát, és a feszültségtől már remegett a levegő is.) - Igen, zsidó vagy, de nem élsz zsidóként. Péter te úgy élsz, mint a pogánykeresztyének! És miért élsz így? Majd én elmondom neked, Péter. Mert megbuktál azon kísérletedben, hogy jó zsidóhoz méltó módon élj! És tudod, hogy megbuktál ebben! Soha nem sikerült úgy élned, hogy megtartsd a zsidó törvényeket és megfelelj az elvárásoknak. Képtelen vagy úgy élni, ahogyan egy zsidótól elvárják. - Pál rövid szünetet tartott de szemeit nem vette le Péterről. - És Barnabás ugyanígy van ezzel.

A feszültség hihetetlen méreteket öltött a teremben. Néhányan sírni kezdtek. Pál lassan a körülmetéltek asztalához ért, de nem engedte alább hangját, és nem vesztette el mérhetetlen nyugalomát sem. E pillanatban arra az emberre szegezte tekintetét, akit évek óta nem látott.

- Még te sem... Blastinius!

Pál ekkor ért az asztalhoz Péter elé és ujjával a férfire mutatott. Folyamatosan elég hangosan beszélt ahhoz, hogy a szoba legtávolabbi zugában is tisztán hallják szavait.

- Ti, akik zsidóknak születtetek, mégis elvetettétek a zsidó törvényeket és úgy éltek mint a pogányok, miért próbáljátok ezen pogánykeresztyéneket arra készíteni, hogy elfogadják azon zsidó törvényeket, melyeket ti magatok elhagytatok? Ti és én zsidó származásúak vagyunk, nem „bűnösök”, mint a pogányok. Mégis, mi zsidó keresztyének tudjuk, hogy nem azért lettünk Istennek tetsző gyermekei, mert betartjuk a törvényeket, hanem hitünk által Jézus Krisztusban. Hiszünk Jézus Krisztusban, és hisszük, hogy Isten elfogad bennünket Fiába vetett hitünk miatt - és nem azért, mert engedelmeskedtünk a törvénynek. Hiszen senki nem fog üdvözülni soha a törvény megtartása által.

Amikor befejezte mondanivalóját Péter számára, Pál a legcsodálatosabb dolgot tette meg. Ezen ember, akiben tombolt a düh, megfordult, és szembenézett a számára oly kedves pogánykeresztyénekkal. Mosoly áradt szét arcán. (Oly nyugodt volt, hogy az már fájt!) Megrázta csendesen fejét, és eme egyszerű mozdulatot könnyei tették még meghatóbbá, amint kiejtette a szinte ezer pogány előtt:

- Minden rendben van, egyikőtök sem alsóbbrendű senkinél, minden így van jól.

Ezek után ugyanolyan nyugodtan és lassan, Pál elindult egy kócos pogánykeresztyének által telített asztal felé és leült közöttük, majd oly csattanó hangon, mely talán Jeruzsálem kapuit is megdöngette így szólt:

- Kaphatnék akkor egy kis serteshúst?

Egy röpke pillanatig döbrent csend uralkodott, utána pedig hirtelen nevetés rázta meg a termet. Néhányan a pogánykeresztyének közül még tapsoltak is.

Blastiniust ellepte a gyűlölet lángja. Pál félreállította őt, és visszanyerte a pogánykeresztyének szívét. Mi több, ami még inkább felbőszítette e férfit az volt, hogy Pál e harcot ráadásul egy ováció által övezett nevetéssel zárta. Blastinius nem tudott elképzelni ennél nagyobb megaláztatást. Elborult aggyal fogadta meg azon percekben, hogy háborút indít Pál ellen, mégpedig mindkettejük élete végéig tartó háborút.

Közmondásszerűvé lett azon este történése: „A gyülekezet Jézus Krisztus feltámadása óta nem részesedett ily drámai pillanatokban!”

Másnap reggel Péter elhagyta Antiókiát. Blastinius és csapata felszívódott, azonban senki nem tudta, hogy még legalább egy hétig a városban maradtak. Úgy tervezgették, hogy szembeszállnak mielőbb Pállal.

Sok idővel Péter hazatérte előtt a hírek már eljutottak a jeruzsálemi eklézsiához, mindarról ami Antiókiában történt. Mindenütt hírek terjengtek. Még mai napig fennállnak azon pletykák. Azonban elmondhatom nektek pontosan mi történt Jeruzsálemben akkor, és mi volt az eklézsia reakciója, hiszen én ott voltam. Figyelj hát nagyon szavaimra.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET

- Pál megróttá Pétert!

A híresztelés futótűzként terjedt a jeruzsálemi ekléziában. Amikor először meghallottam, nem találtam szavakat rá. „Pál megróttá Pétert?! Az nem lehet! Senki nem merné megróni őt!”

Egyszerűen képtelen voltam elhinni. Hogyan tudta megróni a leghatalmasabb apostolt valaki, aki nemrégén még Jézus Krisztus gyülekezetének üldözője volt - egy ember, aki felől még kétségek támadtak és akivel szemben gyanúk álltak fenn? Hogy merészelte ez a férfi megróni azt a személyt, akit maga az Úr Jézus Krisztus választott ki a Tizenkettő vezetőjének?

„Pál megróttá Pétert!” A kijelentés azonban nem ennyiből állt, hanem hozzátették: „és mindezt kétezer ember jelenlétében tette meg!”

El sem tudom mondani mennyire megrázott a hír engem személy szerint, mint ahogyan mindannyiunkat. E férfinak, Pálnak, nincs helye Isten szolgálatában! E percekben nem kísértem volna át Pált még az út túloldalára sem. Kétlem, hogy akár szobám ajtaján beengedtem volna őt, mint ahogyan azt is, hogy a jeruzsálemi gyülekezet testvéreként fogadta volna Krisztusban. Az sem fordult meg gondolataink között, hogy valaha is a júdeai gyülekezetek elfogadják Pált. Megbocsáthatatlan sértést követett el. Ha bárki mondta volna nem hiszem el, hogy hamarosan az apostolok kezét fognak

vele, megölelik és keresztyéni szeretetük csókjával illetik, majd elküldik, hogy hirdesse Jézus Krisztus evangéliumát a pogány népeknek.

Még egy arkangyal sem győzött volna meg engem azon percekben arról, hogy eljön a nap amikor Pál útitársaként, én is munkálkodni fogok abban, hogy pogánykeresztyén gyülekezeteket alapítsunk.

Pálnak vége volt, és én tudtam. Így érzett minden jeruzsálemi hívő iránta. Mígnem Péter megérkezett! Ugyanúgy, mint ahogyan levél érkezett az antiókhiai eklézsiától.

Ekkor értettük meg mi is történt tulajdonképpen Blastinius utazása során Antiókhiaiban, amikor levelet kaptunk Jakabtól. Ekkor jöttünk rá, hogy miként az éremnek is két oldala van, úgy a történetnek is.

Amikor az antiókhiai hívők levelet intéztek a jeruzsálemi gyülekezethez, nem tudták hol van Blastinius. Mi több, a farizeus barátai visszatérően Jeruzsálembe megtagadták azt, hogy elmondják hol található ő. (Tulajdonképpen, még hónapok teltek el, mire megtudtuk, hogy hová ment és mit tett Blastinius.) Mindenki azon gondolkodott, hogy vajon teljes egészében ismerjük a történetet, ahogy először meghallottuk hírét, vagy vannak elmondatlan részei.

Kövesd hát amint feltárom számodra a teljes történetet, hiszen a cselekmény egyes helyzeteiről nem hallhattál mindeddig.

Miután Péter elhagyta Antiókhiaát, Pál igen nagy vitába keveredett Blastiniussal. Ekkorra Barnabás már újra Pál oldalán állt. Egy társusi farizeus és egy ciprusi lévita vitába szállt egy jeruzsálemi farizeusok és írástudók alkotta csoporttal, vitába, mely egész nap tartott! Senki nem fogta vissza magát, mindenki beleadta teljes erejét.

Azon szócátát követően Blastinius teljesen eltűnt. A következő napon az antiókhiai testvérek összejövetelt tartottak, hogy mindent megbeszélhessenek teendőikről. Két napon és két éjszakán át beszélgettek és nem vettek magukhoz ételt sem. A testvérek, akik zsidók voltak, megbánásukat fejezték ki, amiért bizonytalankodtak, Barnabással élükön. (Azt hiszem azon a napon lett Barnabás igaz emberré, hiszen később, amikor Jeruzsálembe jött, már oroszlánként hatott a férfiak körében. Én tudom, hisz ott voltam, amikor eljött és láttam őt.)

A határozat, melyet a férfiak hoztak igen egyszerű volt.

- „Békében és örömben éltünk. Aztán eljöttek ezek a jeruzsálemi emberek közénk és igen nagy krízis helyzetet hoztak létre. A gond Jeruzsálemből indult, tehát a jeruzsálemiekhez kell fordulnunk és remélhetően megoldják azt ott.

Így az antiókhiai testvérek levelet írtak Jeruzsálem előjáróihoz, azonban a levél címzettje az egész jeruzsálemi gyülekezet volt. Igen rövid levél volt, legalábbis az üzenete, azonban minden antiókhiai testvér aláírta, vagy kézjegyével látta el!

- Emberek, akik azzal jöttek, hogy Jakab küldte őket, - áll a levélben, - megzavarták a hitet Antiókhiaiban. Egy küldöttség érkezik majd hozzátok az antiókhiai eklézsia részéről. Arra kérünk benneteket, akik a jeruzsálemi gyülekezet vezetői vagytok, fogadjátok ezen férfiakat mint testvéreket Krisztusban, és arra is kérünk benneteket, hogy adjatok számunkra útmutatást ami ezeket a dolgokat érinti.

A küldöttség tagjai között van a szeretett Pál és Barnabás testvér, valamint egy Títusz nevű pogánykeresztyén. Mindannyian az antiókhiai eklézsia hírvivői.”

Kiválasztottak egy testvért, aki elvitte e levelet Jeruzsálembe amilyen gyorsan csak tudta. Ezen férfi pedig igen kevés idővel érkezett Péter után a városba, azonban még azelőtt, hogy a körülmélték

csapata visszaszivárgott. Amikor az antiókhiai hírvivő megérkezett a levéllel Jeruzsálembe Péterhez ment és odaadta neki azt.

Ő nagyon röviden szólt a futárhoz amint átvette a sorokat.

- Személyesen fogom odaadni e levelet az apostoloknak. Mondd el a kis küldöttségnek, hogy meleg fogadtatásban lesz részük, és a kérdéseket meg fogjuk tárgyalni.

Azon nyomban, hogy a futár hazaérkezett Antiókhíába egy újabb levéllel fordult vissza Jeruzsálembe. A levél egyszerűen csak az időpontját közölte a testvérek érkezésének Antiókhíából.

Hol volt ez idő alatt Blastinius? Farizeus barátai visszatértek Jeruzsálembe. (Éppen azzal foglalkoztak, hogy kitalálják az antiókhiai történet meseformáját.) De mégis hol lehetett Blastinius? Egyik társa sem akarta elárulni, és még hónapok teltek el, míg mindannyian megtudhattuk a borzalmas igazságot.

Utolsó Antiókhíában töltött napján, miután Pállal vitázott, Blastinius egy vakmerő döntést hozott. Tulajdonképpen szinte hihetetlenül hangzik az egész. Senki nem tudta és nem gondolta volna, még Pál sem, hogy mire készül e férfi. Azonban cselekedete elárulta mérhetetlen gyűlöletét Pál iránt, fanatizmusát Mózes törvényeiért, és elhivatottságát, ami Pál szolgálatának sárba tiprását illeti, - nem törődve azzal hova megy Pál és mit tesz a helyszíneken.

Amikor véget ért vitája Pállal, felismerte milyen csodálatos az ellensége akiről megfogadta, hogy tönkreteszi. (Pál szintén felismerte, hogy egy nagyon jó minőségű emberrel kell szembenéznie.) Az egyik rendíthetetlen volt hitében ami a törvényt, a parancsolatokat, a jó cselekedeteket és Krisztust illeti. A másik egyszerűen csak Krisztus mellett állt.

Blastinius Drachmachma elhagyta aznap az összejövetelt és elment Galáciába!

Azt gondolta, hogy megnézi magának azon négy közösséget. Úgy értékelte, hogy két kezdő alapította azokat, anélkül, hogy értették volna a zsidó evangéliumot. Hidegrázást kapott a gondolattól, hogy azon közösségek férfi tagjai körülméletlenek voltak. Így Blastinius azt a következtetést vont le magában, hogy nem keresztyén közösségekről van szó, hanem pogányok gyülekezetéről. Azonban számára még bosszantóbb volt a gondolat, hogy egyáltalán léteztek. Ő biztos volt abban, hogy azok az emberek nem élnek az isteni élet által. Tehát - következtette ki, - valakinek el kell mennie Galáciába és körül kell metélnie azokat az embereket, vagy - ha ez nem sikerülne, - akkor el kell pusztítani a gyülekezeteket!

A vitát követő napon a farizeusok ahhoz készülődtek, hogy elhagyják Antiókhíát és Jeruzsálembe induljanak. Azt gondolták mindannyian együtt térnek majd vissza a szent városba, azonban nem ez történt.

Blastinius elmondta követőinek, miként döntött. Még azok is megdöbbenek tervén. Azonban a döntés így szólt:

- Hagyjátok el Antiókhíát, térjete vissza Jeruzsálembe. Vigyázzatok arra, hogy az igaz evangélium győzedelmeskedjen Jeruzsálemben. Mondjátok el mindenkinek, hogy Pál Isten ellen való szentségtörést követett el azzal, hogy sértegette Pétert és azzal is, hogy megtagadta Mózes törvényét. Mondjátok el mindenkinek, hívőknek és hitetleneknek egyaránt, hadd hallja az egész város. Így mindenki lassan meg fogja vetni Pált. De én nem tartok veletek. Amint ti elindultok Jeruzsálem felé én északi irányba fogok tartani Cilícia felé, majd később Galáciába.

- Te Galáciába mész? - kérdezték barátai és hitetlenkedtek. - Meg fogod látogatni a négy pogány gyülekezetet? Miért?

Válasza egyszerű volt, érthető és döntése megkérdőjelezhetetlen.

- Magammal viszem az írástudó Zebulont, elmegyünk Galáciába és követni fogom Pál útját, meglátogatom a négy várost. Kíváncsi vagyok mit tett azon négy városban gyülekező emberekkel e hamis próféta. Magammal viszem Jakab ajánlólevelét és egy metélő kést is, ami maga a valós evangélium erejével bír. Azok az idegen népek pogányai azokban a hamis gyülekezetekben majd tőlem meghallhatják az igaz evangéliumot. Ha bármelyik ellenállást tanúsítana, úgy azt elpusztítom lehetőségeim szerint. De azt hiszem erre nem lesz szükség. Pál téved és nekem van igazam. Az igazság pedig győzedelmeskedni fog. Ami a legfontosabb, hogy Pál semmiképpen ne tudja meg, hogy elmentem a pogányaihoz. Időre van szükségem, azonban biztos vagyok benne, hogy Galácia karjaimba fog hullni.

Ezután Blastinius a farizeusok jelenlétében vérfagyasztó esküt tett. Olyan fogadalom volt ez, mely felért azon férfiak fogadalmával, akik évekkal később Pál életére törtek.

- A mindenható Isten előtt megfogadom, akit teljes szívemmel szolgálom, hogy életemet ezentúl arra szentelem, hogy Pál üzenetét tönkretegyem. Istennek fogadom, akit szívemből szeretek, hogy mindenhova követni fogom Pált, ahol ő gyülekezeteket alapít. A föld végére is követni fogom, addig a napig, amíg Isten halált nem hoz rá. Mindenhova ahová eljutok, minden pogány gyülekezetnek, melyet ő alapít hirdetni fogom... Isten igazát. Ábrahámhoz fogom téríteni őket és Mózeshez, vagy mindent megteszek, ami hatalmamban áll, hogy elpusztítsam őket. Így legyen mindez, ameddig élek.

Barátai csendesesen mormoltak néhány imát, majd gyorsan elindultak. Zebulon, aki csak egy kevéssel volt Blastinius alatt elhivatottságának érzésében a törvények iránt, azonnal megkezdte készülődését a hosszú és fáradtságos útra Galácia felé.

Felhívom a figyelmedet arra a tényre, hogy Pál nem tudott semmiről, ami ezt a látogatást illeti Galáciába. És csak egy évvel később értesült arról a fogadalomról, amelyet Blastinius tett. Még most is hihetetlennek tűnik, hogy Pál, Barnabás és Títusz mit sem sejtve útnak indultak Jeruzsálembe, miközben Blastinius Derbét, Lisztrát, Ikóniumot és a pizidiai Antiókhíát készült meglátogatni. Mialatt Pál Jeruzsálemben az apostolokkal találkozott, és egyedül Jézus Krisztus kegyelméért állt ki, Blastinius már Derbében hirdette saját belátása szerint Krisztus evangéliumát és a körülmetélkedést.

Pál, Barnabás és Títusz megérkeztek Jeruzsálembe egy késő délutánon. Mivel az apostolok már várták érkezésüket, megterveztek egy zárt összejövetelt a következő nap reggelére. Jakab meghívott engem, hogy részt vegyek ezen, mint ahogyan a többi apostol, Jakab, a jeruzsálemi elöljárók, és számos más testvér. Azért került sor erre az összejövetelre, hogy találkozhassunk az antiókhiai testvérekkel és megoldjuk a felmerülő gondokat nem számítván mennyi időbe telik annak megbeszélése. Volt valaha, vagy lesz-e valamikor oly nagy fontossággal bíró apostoli zsinat, mint amilyen ez volt? Azt hiszem nem. (Történetesen én meglepődtem és megdöbbentem éreztem magam, hogy meghívtak erre az összejövetelre. Miért hívtak meg, még mindig nem tudom pontosan.)

A szoba kicsi volt és zsúfolásig telt. Amikor beléptem lekötötte figyelmemet néhány ember jelenléte. Sokan a farizeusok közül, akik ragaszkodtak ahhoz, hogy jelen lehessenek, már ott voltak. (Néhányan közülük jelen voltak Antiókhíában és mint később kiderült ők képezték minden baj forrását.) Azt mondták nekik, hogy bejöhetnek, leülhetnek, sőt szólni is engedélyt kaptak, de nem kaptak jogot arra, hogy ítélkezzenek, sem a végső döntés meghozatalába nem szólhattak bele. Azonnal észrevettem, hogy Blastinius nem volt jelen, de semmi rossz gondolatom nem volt afelől, hogy miért nincs ott. Egy biztos: meg sem fordult az eszemben, hogy ő már Galáciában jár.

Sokkal nagyobb volt a feszültség a szobában - és sokkal több ideges embert láttam - mint azt vártam volna. Sajnálatot éreztem az elöljárók iránt, hiszen az elöljárókat nemrég nevezte ki a jeruzsálemi gyülekezet.

Pál, Barnabás és Títusz (Lukács testvére), leültek az egyik sarokba. Én csak egyszer láttam Pált - évekkal ezelőtt - megtérése után. Hirdette az evangéliumot azon rövid látogatása előtt Jeruzsálemben, de évek teltek el és őt inkább arról ismerték az emberek, hogy milyen elkötelezett módon üldözte a

hívőket mielőtt megtért volna. Nagyon sok idő telt el mióta nem láttam Barnabást, ami pedig Títuszt illeti - látni egyetlen görögöt oly sok zsidó közelében, mit mondjak? Nagyon furcsa érzés volt. Úgy tűnt Títusz mégis nagyon élvezte az egészet. Fiatalember volt, aki szerette Urát, amint azt én felfogtam, és tulajdonképpen félelmeiktől mentes személy volt. Tudta önmagáról, hogy hívő.

Azonban legnagyobb figyelmünket Pál és Péter kötötte le. Vajon újra bombaként fog robbanni valami közöttük? Vajon kinek kegyessége nyilatkozik meg jobban a szavaiban és felfogásában? Legnagyobb meglepetésünkre azonban semmi nem történt kettejük között! Olybá tűnt, mintha az antiókhiai események meg sem történtek volna!

Péter kezdte meg az összejövetelet. Azzal a kéréssel fordult a jelenlévőkhöz, hogy az elhangzottakat ne beszéljük meg senkivel. Tudtuk, hogy ez igen nehéz kérdés lesz, mert minden jeruzsálemi hívő tudni szeretne volna, mi folyik idebent. Éppen ezért csak most, idős koromban mesélem el neked mi történt azokban a napokban lezajlott összejöveteleken.

Egy teljes napig hallgattuk Barnabást amint elmondta történetét, kezdve attól, hogy elhagyta Jeruzsálemet, - Péter kérésére, - és elutazott Antiókhiaiba, valamint elmondta dióhéjban az ottani eklézsia első négy évének történéseit.

Nagyon szerettem ahogyan Barnabás elmesélte történeteit. Ő és én egy napon csatlakoztunk az Úrhoz, Pünkösöd napján. Nagyon közeli barátok voltunk, (mint ahogyan Fülöppel, Istvánnal és Agábussal is), abban az első hét esztendőben. Együtt üldögéltünk Salamon Tornácán nap nap után, és hallgattuk a Tizenkettőt, amint felelevenítik napjaikat, melyeket az Úrral töltöttek Galileában.

Barnabás mindent leírt, amit tudott. Fiatal unokaöccse, Márk mellette ült és később lemásolta Barnabás jegyzeteit. Évek múltán Márk Péterrel töltött több napot, és mindent lejegyzetelt, amit Péter mondott neki az Úrról. Ezek után Márk egy teljes jegyzetet készített az Úr életéről. De te, már minden bizonnal ismered azt a történetet.

Az a Barnabás, aki azon az összejöveteleken megszólalt semmi képen nem téveszthető össze a régi Barnabással, akivel éveken át ültem Salamon Tornácán. Ennek a férfinak megvolt a maga véleménye és meggyőződése a dolgokról, férfivá lett. A múltban hihetetlen szeretet táplált Péter és a Tizenkettő iránt. Most, készen állt arra, hogy ha kell akkor szembeszálljon velük és kiigazítsa értelmzésüket ami az evangéliumot illeti. És mindezt a pogányok iránt érzett szeretete miatt tette. Az a kis kóstoló, amely visszatérést nyújtott volna számára a törvény láncai közé azon a napon elegendő is volt számára, amikor Blastinius mellett foglalt helyet, és ezután hihetetlen szabadság uralkodott el rajta.

Amint beszélt, nagyra értékelte Pál munkálatát Antiókhiaiban, még többre a galáciait. Szemelvényeket idézett Pál üzeneteiből. Teljesen más fényben kezdtem látni Pált, azonban ezzel nem voltam egyedül, hanem a szobában lévők nagy többsége hasonlóképpen találta, kivéve persze a farizeusokat, akik Antiókhiaiban jártak.

Ami azután az összejövetelel után történt, azt mindannyian nagyon szeretjük elmesélni, hiszen nagyon vicces volt. Barnabás későn fejezte be beszédét, és megegyeztünk, hogy másnap korán reggel újra találkozni fogunk. Barnabás, Pál és Títusz visszatértek szálláshelyükre. Néhány perccel később Barnabás kiszaladt, hatalmasat ordított, amit dulakodás követett, majd a nyakon csípett farizeust vonszolva bejött a szobába!

- Éppen bekukucskált a szobánkba! - kiáltotta dühösen - Mit csináltál az ablakunknál?

Húsz percen át magyarázkodott a tettes, felhozván különböző magyarázatokat, azonban egyik sem állta meg a helyét.

- Megmondod az igazat, vagy Jakab elé fogunk állítani! - jelentette ki Barnabás amint türelme fogyni kezdett.

A férfi elsápadt.

- Meg akartuk tudni, hogy Títuszt körülmetélték-e... - ismerte be végül.

- Hogy micsoda? - üvöltötte Barnabás.

Títusz leült a földre csodálkozásában. Barnabás megpróbált komoly arcot vágni, azonban úgy érezte elveszti a harcot arcizmai felett. Pál hahotázni kezdett, mialatt Títusz tágra nyílt szemekkel, szótlánul meredt a jelenlévőkre.

- Azért kukkol egy férfit, hogy lássa amennyiben körülmetéltetett! - jelentette ki Barnabás mialatt karjait hitetlenkedve tárta szét.

- A törvény határai! - mennydörögte Pál nevében.

Ezalatt Títusz feldühödött.

- Ki küldött téged?

- Senki.

- De hiszen az előbb mondtad, hogy „meg akartátok tudni”.

Abban a pillanatban a farizeus felugrott és kirozott az éjszakába. Títusz utánaszaladt, de túlságosan sötét volt ahhoz, hogy megtalálja őt. Mégis hangosan így kiáltott az ifjú:

- Pont olyan szeplőtelen vagyok mint Ábrahám volt azon a napon, amikor Isten kijelentette megigazulását, és el kell mondanom neked, hogy pontosan annyi bőrrel rendelkezem, mint Ábrahámnak volt!

Pál és Barnabás az utca közepén álltak és hasukat fogták neveltükben. Títusz, még mindig dühösen egy halvány mosolyt erőltetett arcára. Eme kis incidens része lett a pogánykeresztyén történetnek.

Hamarosan minden jeruzsálemi fülébe eljutott a hír. Títusz rengetegszer elmondta a történetet másnap reggel. Amint előadta az apostoloknak, azok teljesen megdöbbentek, majd mire a történet végére ért az ifjú, ők is könnyesre nevték magukat rajta. Még Jakabnak is sikerült mosolyt varázsolni az arcára. Mindenfelől bocsánatkérések záporoztak azonban a bajkeverők most is mint mindig, a leginkább hallgattak.

Amint a napi teendőkre tértek, Pált kérték fel beszélni.

Azt kell mondanom, hogy még mindig kétségekkel viseltetem iránta. Ki volt ez az ember? Szinte mindenki a jelenlévők közül osztotta véleményem e görög városból jött zsidó iránt. Rövid látogatása ellenére, melyet évekkkel ezelőtt tett Jeruzsálemben, szinte teljesen ismeretlen volt számunkra kivéve azt a tényt, amit tudtunk róla, hogy a farizeusok gyűlölték őt. Aztán amit tudtunk, az mind híresztelés volt. Mielőtt azonban Pál megszólalhatott volna Barnabás közbeszólt.

- Pál igen jó ember, amilyen jó csak egy ember lehet. Az ismereteitek többsége róla többnyire másodkézből származik. Hallgassátok meg őt, figyeljétek szavaira jól, mert ő a testvéretek.

Pál megszólalt:

- Ti mindannyian nagyon jól ismeritek fanatikus farizeusi karrieremet Mindent megtettem, hogy elpusztítsam ezeket a gyülekezeteket. Házról-házra jártam, és kirángattam férfiakat, nőket, és

tömlöcbe juttattam őket. Sokan közületek korbács alá kerültek az én fanatizmusomnak köszönhetően, és bocsánatot kérek ezért tőletek.

Megkaptam az engedélyt arra is, hogy Damaszkuszba menjek és megkeressem az Út követőit, majd láncra verve Jeruzsálembé hozzam őket, amikor egy igen erős fény világított meg a mennyekből. A földre estem és hallottam amint egy hang így szól hozzám: „Saul, Saul miért üldözöl engem?”; mire én azt kérdeztem: „Ki vagy, uram?” - és ő válaszolt: „A Názáreti Jézus vagyok, akit te üldözöl.” - A körülöttem lévő emberek látták a fényt de nem hallották a hangot. Ekkor pedig így folytattam: „Mi tegyek Uram?” és az Úr a következőket mondta: „Kelj fel és menj Damaszkuszba, ott pedig majd megtudod időben mi a teendőd.” - Megvakultam az erős fény hatására és a társaim vezettek Damaszkuszig. Egy Ananiás nevű ember élt ott, Isten embere, aki minden törvényt megtartott, mindenki nagyon tisztelte őt a Damaszkuszi zsidók közül. Amikor találkoztam vele, így szólt: „Saul testvérem, nyerd vissza látásod.” És abban a pillanatban látni kezdtem őt!

Akkor pedig így folytatta: „A mi atyáink Istene kiválasztott téged, hogy megismerd az ő akaratát, meglásd amaz Igazat és szót hallj az Ő szájából. Te majd mindenfelé elviszed e jó hírt, az ő üzenetét, és az egész világnak hirdetni fogod, amit láttál és hallottál. És most, miért késlekednél? Kelj fel, merítkezz be, mosd le bűneid segítségül hívva az Úr nevét.”

Mindannyian hallottuk eme történetet, hiszen szájról szájra terjedt, azonban Pál most mesélte el először saját maga. Teljesen le voltunk nyűgözve, ez az ember tényleg találkozott az Úrral.

Pál folytatta elbeszélését.

„Azonnal hirdetni kezdtem Damaszkuszban és sokan embereim közül is megtértek, és hitték, hogy Jézus a Messiás. Azonban a zsidó vezetők elhatározták, hogy megöletnek engem, így menekülnöm kellett mégpedig egy kosárban engedtek le a városfal tetejéről! Nem tértem vissza Jeruzsálembé azonnal, hanem Arábiába mentem, ahol az Úr teljes visszavonulásra szólított, magányban. Onnan visszamentem Damaszkuszba, és végül Jeruzsálembé jöttem, három évvel megtérésem után. Tizenöt csodás napot tölthettem itt Péterrel és Jakabbal. Ők az elején egy kissé kételkedők voltak velem szemben, azonban később napokon át vég nélkül beszéltek nekem az Úr életéről és szolgálatáról. Ezek után elutaztam Szíriába, és végül hazatértem szülővárosomba, a cilíciai Tárzusba.

Évek teltek el mire újra Jeruzsálembé jöttem. Sokan közületek emlékezni fogtok azon látogatásomra, bár igen rövid volt. Láthatóan és érthetően féltetek tőlem, de Barnabás kiállt mellettem, hogy én tényleg testvéretek vagyok az Úrban. A látogatásomat rövidre zárta néhány görögül beszélő zsidó, akik megfenyegettek engem és így hazatértem Tárzusba.

Évek teltek el, mire Barnabás, akit Antiókhia-ba küldött Péter, eljött Tárzusba és arra kért, hogy legyek segítségére Antiókhia-ban. Nagyon örültem ennek és egy csodálatos évet töltöttünk együtt ottani szolgálásunk idején. Részt vettem a gyülekezetek mindennapi életében, és dolgoztam a piactereken, sátorkészítőként és bőrdíszművesként.

Semmi különleges dolgot nem tettem, csak amit minden más testvér. Az ettől eltérő cselekedetre a testvérek kértek meg. Mindezen idő alatt Barnabás lábainál ültem és megtanultam tőle azokat a dolgokat, melyeket ő tőletek tanulhatott. - A szobában helyeslően bólogattak.

- Azon időszak alatt az antiókhiai eklézsia felkérte Barnabást és engem, hogy hozzuk el azt az ajándék gabonát, melyet az ottani szentek küldtek a jeruzsálemieknek, még Heródesz Agrippa uralkodásának üldöztetései alatt. Legtöbbször közületek bujdosatok, így nem volt alkalmunk találkozni veletek, a teljes eklézsiával itt.

Immár ez a negyedik látogatásom Jeruzsálemben - mondta - remélem ez alkalommal sem lesz üldöztetés a vége... legalábbis nem számotokra. - A hangjából kicsengő ironia mosolyt csalt a

jelenlévők arcára. - Ez volna minden, csak be akartam mutatni nektek, hogy mindig megkerestem a betevőre valót két kezem munkájával.

Barnabás közbevágott.

- Pál újra és újra arra kért, hogy elmondjak neki mindent Pünkösdről, és a jeruzsálemi gyülekezetről, és arról is tudni akart mindent milyen volt az üldöztetés a jeruzsálemi hívők számára akiket ő maga üldözött. Meg akart érteni mindent az eklézsia szempontjából. Mindent elmondtam neki az evangéliumról, beleértve azt is amit ti, testvéreim elmeséltetek a Jézussal töltött időben. Felolvastam mindent Pálnak jegyzeteimből, melyeket még Salamon Oszlopcsarnokában írtam le, hallgatván benneteket. Jó tanítványhoz méltón Pál felmondta nekem mindazt, amit hallott tőlem. Testvéreim, Pál ugyanazt tette mint Szilász, István, Fülöp és én tettem veletek. Kérdésekkel árasztott el folyamatosan. - Az apostolok visszaemlékeztek a fiatal, szomjazó Barnabásra, bólogattak és mosolyogtak.

Álláspontunk Pállal szemben kezdett megváltozni, egyedül a farizeusok hittek még mindig konokul vélt igazukban.

Néhány testvérnő jelent meg és csodálatos ebéddel leptek meg. Mialatt étkeztem akaratomon kívül megfigyeltem a szobában lévők arckifejezését. Azon töprengtem, vajon Péter megbocsátott már ezalatt Pálnak, és fogalmam sem volt arról mit gondolhat magában Jakab.

Mikor újra folytatódott az összejövetel, Títusz elmesélte megtérésének történetét és gyarapodását Krisztusban. Sokan hiányoztak a reggeli összejövetelről, azonban hallottak Títusz kalandjáról előző estén. Megkérték őt, mesélje el újra. Fellélegeztem, amint láttam Pétert újra hahotázni a nevetéstől.

Azon az estén Pál elkezdte elmesélni azon két év történetét, melyet Barnabással Galáciában töltöttek. Felszisszentünk, amikor meghallottuk, hogy harminckilenc korbácsütést mértek rá Cipruson. A hajótörés története lélegzetelállító volt, majd vérfagyasztó a Pergától Pizidiáig vezető útjuk. Újra felszisszentünk amikor elmondta, hogyan verték meg immár mindkettejüket a pizidiai Antiókhiaiban, vesszőkkel.

Pál, elbeszélései során mindig Barnabást helyezte a középpontba, társa pedig az ő elbeszélésében kiegészítette Pál történetét, és mindig Pált helyezte előtérbe. Amint telt az est, a két férfi egy kerek történetet adott össze. Csendben hallgattuk őket, csak csendes könnyek gördültek végig arcunkon és sóhajok röpöntek fel.

Tizenkét férfi, akik mindannyian megjárta az üldöztetések poklát, tudták, hogy ők maguk soha nem szenvedtek ennyit mint Pál és Barnabás amit leírtak szavaikkal. Lehengerelte őket mindez!

Barnabás megemlítette Pál megkövezésének történetét, és mindannyiunkat lenyűgözött helytállása, azonban az egyik farizeus megkérdezte, honnan lehet tudni, hogy mindezek igaz történetek. Életemben először láttam Barnabást eszeveszetten dühösnek. Letépte ingét és fogai között sziszegte:

- Látod a hátamat? Ez semmi a Páléhoz képest. És nem fogom megtenni neked azt a szívességet, hogy megmutassam Pál hegeit. De elég ha az arcára néztek és azonnal szembetűnnek a sebhelyek, hiszen van belőlük elegendő!

- Senki nem fizetett még közülünk ilyen nagy árat! - mondta ki János.

- Hiszünk neked, Pál testvér, - kiáltottam.

- Én is hiszek, - mondta Péter - azonban vannak itt olyanok is mint Tamás volt, akik annak hisznek amit látnak, Pál.

Pál szeméit ellepték a könnyek, és úgy kérte:

- Kérlek Péter, ne kelljen megtennem.

- De igen, Pál, - suttogta Péter.

A legmélyebb csend telepedett a szobára melyet valaha megéltem. Végül Pál megfordult, és eleget téve Péter kérésének leemelte testéről ingét.

Senki nem fogja elfeledni azt a pillanatot. Péter sírt. Mindannyian ezt tettük, kivéve a farizeusokat, mire Pál gyorsan magára vont újra az ingét és csendben leült, arcát kezébe temette.

Barnabás törte meg a kínos csendet.

- Többször megkorbácsolták, hajótörést szenvedett a Földközi tengerben és hideg habjaiban töltött el egy éjszakát és egy napot, majd megbotozták. – Itt szünetet tartott. - Pizidia mellett, meztelenül és félholtra fagyva majdnem meghalt. - Újabb szünet állt be. - Ezek után megkövezték. Még eddig soha nem hallottam őt panaszkodni. Legalább keserű lett volna, vagy megfáradt, megértettem volna ha haza akart volna térni, azonban egyiket sem tette. Sőt, inkább Jézus Krisztust hirdette, teljes szívéből. Mi több, Pál olyan hihetetlen erővel és energiával hirdeti Jézus Krisztust, melyet soha senkinél nem tapasztaltam.

Barnabás arca elszánt volt és szemei tűzben égtek amint nekiszegte azokat a farizeusok és írástudók csoportjának, majd leült.

Pál szót kért, immár utoljára. Ekkor megnyitotta a kis csomagot, melyet magával hozott. Egy tekercset vett elő, mely a zsidó Írás egy részét tartalmazta. Honnan tudott ez az ember szerezni egy darabkát is azon Írásokból? És hogyan kapott engedélyt arra, hogy ilyen helyre hozza azokat? Hiszen az Írásokat csak zsinagógák őrizhették, ahol nagyon vigyáztak rájuk, elzárva tartották fa- és rézládákban. Amint felnyitotta az egyik tekercset egy fáklyát helyeztek mellé. Pál nehézkesen olvasott fel a pislákoló fényben.

- Azt hiszem valaki, aki fiatalabb nálam jobban fog boldogulni...

Títusz fél pillanat alatt talpra szökkent.

- Oh, ezt héberül írták!

Mindenki derült kijelentésén, amint a fiatalember visszaült helyére és nyugodtan hátradőlt. A szobában lévő férfiak többségének életkora túl volt a negyvenen, ami azt jelentette, hogy senkinek nem volt már olvasáshoz jó szeme. Mindenki meglepetésére egy írástudó lépett előre, felemelte a tekercset és olvasni kezdte.

„Az Úr szava megnyilatkozott Ábrámnak látomásban: „Ne félj Ábrám, én védőpajzs vagyok, a jutalmad igen nagy lesz.” De Ábrám így szólt: „Ó mindenható Uram, mire jó minden áldásod nekem mikor nekem nincsen egy fiam sem? Mivel fiam nincsen így szolgám, a damaszkuszi Eliézer lesz az örökösöm.” Az Úr szava így hangzott: „Nem az lesz az örökösöd, hanem az lesz az örökösöd, aki testedből származik.” Azután kivezette és ezt mondta neki: „Nézz föl az égre és számold meg a csillagokat, ha meg tudod számolni őket. Ilyen lesz a nemzetséged, - megszámlálhatatlan!” És Ábrám hitt az Úrnak, és az Úr igaznak tulajdonította őt a hitéért.”

A történet mindenki számára ismerős volt. Amikor az írástudó befejezte a felolvasást, Pál csendesen beszélni kezdett.

- Ábrahám Babilon szülötte volt. Manapság őt pogánynak neveznék - legalábbis addig a pillanatig, amíg az Úr kijelentette megigazulását. Pogány volt, és körülmetéletlen, és nem ismerte Mózes

törvényeit, (hiszen Mózes csak négyszáz év múlva fog megszületni) - mégis az Úr már akkor kijelentette róla megigazulását!

Igen nagy fordulóponthoz közelgett ezzel a beszélgetés. Azonban egy farizeus aki felmérte, hogy a szobában lévők mennyire Pál és Barnabás látásmódját kezdik osztani, felkiáltott:

- Igen, de Isten megragadta Ábrahámot hajánál fogva és négyszáz évet előrevitte az időben, és arra készítette őt, hogy Mózes lábainál üljön.

Hihetetlen és kínos csend telepedett a szobára. Péter köhintett, ezzel próbálta palástolni feltörő mosolyát. János azonban nem titkolva semmit, nevetni kezdett, hangosan. Egy pillanat múlva a szoba nevetéstől volt hangos. Azt hiszem abban a percben értették meg a testvéreim a gond egyszerűségét és a túlzott tanultság neveltséges voltát (megl lehet a túlzott vallásosság volt az ok).

Az örök szigorral bíró Jakab volt az, aki végül véget vetett a gyülekezésnek. Amint elmentünk a helyszínről, mindannyian tudtuk, hogy a következő nap mindent el fog dönteni. Jakab azt mondta, hogy a kérdést együttesen fogjuk megbeszélni, majd döntést hozunk.

Bár mindez oly sok évvel ezelőtt történt, mégis nem szívesen emlékszem a következő nap összejövetelének történéseire.

HUSZONHATODIK FEJEZET

Egyetlen falatot sem ettünk a következő napon. A körülmélték csoportja folyamatosan támadta Pált, Barnabást, Antiókhiait és különösen élesen bírálták a négy galáciai gyülekezetet.

Pál és Barnabás minden szóra ügyesen válaszoltak. Sokszor kellett Péternek vagy Jánosnak beavatkozni, hogy fenntartsák a rendet. Oly sok idézetet hallottunk az Írásból, hogy a fejünk zsongott. Azonban minden jelenlévő tisztában volt azzal a ténnyel, hogy a társusi Pál igazán telve volt Jézus Krisztussal és az evangéliummal, mely teljes mértékben átítatta lényét, mint bárki másét a szobában. Soha többé nem vontam kétségbe e tény!

Pál és Barnabás megnyerte szívünket, elménket és megváltoztatták a róluk alkotott előítéletünket - így semmissé lettek a híresztelések, melyek róluk terjengtek. Ténylegesen oroszlánok voltak a férfiak között.

Végül a vita befejeződött. A gyomrom elszorult. Félttem attól, ami következni fog. Két férfi tartotta kezében az evangélium jövőjének kulcsát. Fogalmam nem volt a helyzet alakulásáról. A többi tizenegy tudta, azonban még Péter és Jakab sem osztották meg nézeteiket e kérdéssel kapcsolatban.

Péter törte meg a várakozó feszültséget. Szavai teljesen megleptek:

- Testvérek! Tudjátok, hogy az Isten kezdettől fogva kiválasztott közületek, hogy a pogányok az én számból hallják az evangélium tanítását és higgyenek. S maga az Isten is a javukra döntött, aki ismeri a szívet, hisz nekik is megadta a Szent Szellemét, éppúgy mint nekünk. Nem tett különbséget köztünk és köztük, amikor a hittel megtisztította a szívüket. Miért teszitek hát próbára az Istent, miért akarjátok a tanítványok nyakára rakni az igát, amelyet sem atyáitok, sem mi nem bírtunk elviselni? Az a hitünk, hogy Urunk Jézus kegyelméből üdvözülünk, s ugyanúgy ők is.

Gondolj vissza Antiókhiaira, amikor Pál megróttá Pétert a búcsúvacsorán. Péternek megvolt az a gyengesége, hogy a nyomás súlya alatt behódolt mások akarátának. Azonban hatalmas erőssége is volt, mégpedig az, hogy fel tudta számolni hibáit, be tudta ismerni gyengeségét, meg tudott térni és tovább tudott lépni hihetetlen elszántsággal, mely mindegyikünkől hiányzott. Most pedig, a vita csúcspontján mely egyik oldalról a farizeusokból állt, másik oldalról pedig Pál és Barnabás volt, Péter teljes nyugalommal Pálék oldalára állt! Ugyanazt a magyarázatot használta, amit Pál a vacsora estéjén

az ő fejéhez vágott abban az antiókhiai szobában. Az Úr igen nagy munkálatot hajtott végre ama férfi lelkében és szellemében az elmúlt napok alatt.

Amikor Péter befejezte mondandóját, azt hittem, hogy a kérdés lezárult. Megfeledkeztem Jakabról, - róla, akit Mária hordozott szíve alatt és egy házban nevelt fel Jézussal, a férfi, aki félelmetesen hasonlított Jézusra.

Ha soha nem találkoztál volna Jakabbal, talán nehezen érted meg a jeruzsálemiekre gyakorolt hatását. Sok ember számára Jézus testvére magasabb helyet foglalt el a Tizenkettőnél. Ilyen erős volt a rokonság hatalma a mi kultúránkban, és Jakab nem volt más, mint Jézus vér szerinti rokona! És amikor Jakabra tekintettünk felismerni véltük vonásaiban Urunk arcát! Ezt a tényt soha ne hagyj figyelmen kívül. Mi több, Jakab legendás volt áhítatosságáról. Életét imádságban töltötte, és páratlan szokása volt, mely szerint soha nem helyezett imaszőnyeget térdei alá. Egyesek szerint azért tette, mert bűnbánatot érzett amiatt, hogy későn hitt féltestvérének abban, hogy ő a Messiás.

Szívverésem is megállt egy pillanatra, amikor Jakab megköszöri torkát, hogy beszélni kezdjen. Imádkozni kezdtem magamban. Oh, és minő ima volt az. „Drága Uram, vezesd e férfiakat a kegyelem útjára.” Az az ima megváltoztatta az életemet, hiszen az én életem is telve volt olyan béklyókkal, melyek viselését nem éreztem. Ugyanígy volt ezzel a héberek többsége, akik Krisztust és a törvényeket és a tekercek szövegeit követték.

Biztos vagyok abban, hogy értesültél már arról, amit Jakab mondott. Gondolatai sok száz kérdéssel viaskodtak, mégis győzött a kérdés pillanatnyi megoldásának fontossága. Szükségünk volt pár percre mire felmértük Jakab mondandójának értékét. Nem voltak kérdései, sem kifogásai, csak egyetlen gyakorlati megoldása eme problémára.

- Testvérek, - mondta, - hallgassatok meg. Péter elmondta miként kezdett hozzá Isten, hogy a pogányok soraiból népet toborozzon magának. Ezzel megegyeznek a próféták szavai, hiszen meg van írva:

Aztán visszatérek és újra felállítom

Dávidnak leomlott sátorát.

Roncsait helyrehozom

és a sátrat felállítom,

hogy a többi ember is keresse az Urat,

minden nép, mely hívja nevemet,

így a pogányok is.

Az Úr mondja ezt, s meg is teszi,

hisz öröktől fogva elhatározta.

Ezért az a véleményem, hogy nem kell bolygatni azokat, akik a pogányságból tértek meg Istenhez, hanem csak azt írjuk meg nekik, hogy tartózkodjanak a bálványoknak áldozott hús megevésétől, a paráznaságtól, a vér megevésétől és a fülva holt állatok húsának elfogyasztásától. Mert Mózeszt régtől fogva hirdetik a városok zsinagógáiban, hisz minden szombat felolvassák.

Pál felsírt, amit meglátva Barnabás szintén példaként követett. Az apostolok közül is sokan zokogtak, és Pál egyszerre egy tucat új baráttal rendelkezett.

Valaki felállt, és Pálhoz lépve megölelte őt, mire mindannyian szívünk indíttatására ugyanazt tettük, kivéve a farizeusokat, akik meghallván Jakab utolsó szavait elhagyták a helységet.

Amikor hazaindultunk azon az estén körülbelül húszan egymásba karolva haladtunk az utcákon és énekelünk. Pál nem tudta visszafojtani jókedvét. Az elkövetkező napok alatt több tucatszor hallottam őt felkiáltani boldogan és áldást mondott megannyiszor. Még az Antiókhia visszavezető úton is sokszor felharsant és az Úrnak mondott dicsőítést örömeiben.

Egész Jeruzsálemben szétterjedt a hír még aznap este a döntésről. A gyülekezet többsége még a hajnal felkelte előtt tudomást szerzett mindenről. Másnap az egész eklézsia összejövetelt tartott és arra kérték Pál szóljon néhány szót. Úgy hiszem ezt tartotta élete egyik legnagyobb megtiszteltetésének. Ekkorra a társusi Pált immár teljesen elfogadta a többi apostol és a jeruzsálemi több ezernyi gyülekezeti tag.

Pál és Barnabás vissza akartak térni Antiókhia azonnal. Mielőtt nekivágtak volna, az előjárók úgy döntöttek, hogy két kísérőt küldenek velük Antiókhia, akik megerősítik a jeruzsálemi eseményeket, és alátámasztják az általuk vitt levél hitelességét.

Júdás Barszabbász volt az egyik kiválasztott, és nagy meglepetésemre a másik pedig jómagam. A mai napig nem tudom minek alapján döntöttek így. Életem egyik legnagyobb megtiszteltetésében részesültem akkor. Másfelől tekintve, ha visszagondolok, arra a következtetésre jutok, hogy elindulásommal Antiókhia egy olyan eseménysort indítottam el, melyek során sokszor majdnem az életemmel fizettem!

A levél melyet Jakab indítványozott, végül megfogalmazódott, és mindenki aláírta akik a döntési összejövetel résztvevői voltak. Természetesen én is aláírhattam. Tudomásom szerint a levelet mai napig az antiókhiai gyülekezet őrzi kincsként. Több mint húsz aláírója van, beleértve Péter olvashatatlan macskakaparását!

Amikor mindannyian aláírtuk a levelet, János egy kis bőrszénybe helyezte és a kezembe adta. A tekercsen a következő üzenet állt:

„Az apostoloktól és az előjárástól származik e levél a jeruzsálemi testvéreinktől. Az Antiókhiaiban, Szíriában, és Ciliciában élő pogányságból megtért testvérekhez szól, üdvözlünk nektek!

Hallottuk, hogy közülünk néhányan - megbízásunk nélkül tanítva - megzavartak titeket, feldúlták lelketeket. Ezért közmegegyezéssel elhatároztuk, hogy kiválasztunk néhány férfit és elküldjük őket hozzátok a mi szeretett Barnabásunkkal és Pálunkkal, ezekkel az emberekkel, akik egész életüket Urunk, Jézus Krisztus nevének szolgálatára szentelték. Elküldtük hát Júdást és Szilászt, ők majd élőszóval is elmondják nektek ezeket. A Szent Szellem is, mi is úgy láttuk jónak, hogy ne rakjunk rátok több terhet a szükségesnél, mégpedig, hogy megtartóztassátok magatokat a bálványoknak áldozott ételektől, a vér megevésétől, és a fülva holt állat húsának elfogyasztásától és a paráznaságtól. Ha ezeket megteszitek jól lesz dolgotok. Legyetek jó egészségben!”

HUSZONHETEDIK FEJEZET

Másnap elindultunk egy olyan nemzet és város felé mellyel soha nem találkoztam. Velem volt Pál, Barnabás, Títusz és Júdás Barszabbász. Barnabás meghívta unokaöccsét, János Márkot, hogy utazzon velünk vissza Antiókhia. Annak ellenére, hogy Pál évekkal ezelőtt csalódott János Márkban egy szóval nem mondott ellent jövetelének. Be kell vallanom, hogy egész úton Szíria felé beszélgettünk, nevetgáltunk és dicsőítettük az Urat.

Északi irányba véve utunkat, minden gyülekezethél megálltunk, mely utunkba esett. Minden városban a helybéli közösség összejövetelt tartott teljes számban és meghallgatták a jeruzsálemi események

híreit. Mindazon helyeken a zsidó hívők boldogan üdvözölték a híreket, hogy a megtért pogányok elfogadtattak Krisztus Testeként.

Azon út alatt igen erős barátság fűződött Títusz és Márk között. Mindig a csoport végén haladtak, és fiatalokhoz mértén beszélgettek. Márk órákon át ecsetelte társának Jézus élettörténetét. Títusz váltig arra kérte Márkot, hogy jegyezze le mindezeket, hogy majd lemásolva azt, neki is lehessen egy példánya. Márk úgy érezte, ezt Barnabásnak, unokabátyjának kellene megtennie, de az hevesen ellenkezett:

- Olyannak kell megírnia azt, aki saját szemével volt tanúja az Úr életének.

Hamarosan mindenki arról beszélt kinek kellene megírnia ezt. Péter nevét egyszer sem említettük, természetesen azért, mert ő nem tudott írni. (Akkoriban még nem tudtuk Márk milyen adottságokkal rendelkezik az írás terén, mint ahogy azt sem, hogy Péter érdeklődést tanúsít majd az iránt, hogy Márkkal dolgozzon ezen.) Soha el nem múló érzésem támadt akkor Márkkal kapcsolatban, mégpedig az, hogy a két ifjú együtt töltött ideje azon az úton mérföldkőnek bizonyult Márk számára abban, hogy ekkor merült fel benne először a gondolat, mely szerint elszánta magát arra, megírja Jézus életének történetét. Ma, oly sok évvel később, Márk könyve és Pál levele a galatákhoz a két legtöbbet forgatott tekercsek a közösségek kezében.

Amint most leírom e szavakat helyzetünk ironikus voltára gondolok. Útban voltunk egy megtért pogányokból álló gyülekezet felé azon céllal, hogy kijelentsük a megtérteknek szabadságukat Krisztusban. De ugyanabban az időben Blastinius Drachrachma éppen Galáciában tevékenykedett és sorra járta a pogánykeresztyén gyülekezeteket Derbében, Lisztrában, Ikóniumban és Pizidiában. Elvette tőlük szabadságukat, behajtotta őket a törvények láncába, parancsolatok és külsőségekben kimerülő vallásosság felé terelvén őket.

Éppen beléptünk Antiókchia területére, és eközben mit tett Blastinius Galáciában? Mit mondott éppen a négy közösség összejöveleiről? Megtudjuk a választ, ha elolvassuk Pál buzdító levelét a négy eklézsiához. Ha megérted mit tett Blastinius, megérted a galatákhoz írt levél tartalmát is. Felfogván Blastinius cselekedetét, meg fogod érteni Pál miért kényszerült úgy tenni, ahogy később látni fogod. Pál azon levele mai is a viták középpontjában áll, mely minden közösséget érint a Római Birodalom területén. Itt az ideje, hogy fényt derítsünk azokra az eseményekre, melyek burkolják a történeteket.

Talán ha sikerül fényt derítenem számodra e történettel kapcsolatban, segíteni fog majd abban, hogy véget érjen a sokat vitatott kérdés mely a levelet lengi körül.

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET

Derbé. Ide érkezett elsőként Blastinius. Vajon a Pál által két éve hátrahagyott alap meg fog-e inogni e férfi jelenlétében, túléli-e majd a gyülekezet e megpróbáltatást? Amennyiben ismerted volna Blastiniust, biztosan azt mondanád semmi esély erre, és természetesen Blastinius fog győzedelmeskedni. Ez az ember sok száz mérföldet tett meg azzal a céllal, hogy megnyerje ezen gyülekezetek szívét, vagy - amennyiben sikertelen lesz - elpusztítsa őket.

Én, Szilász, megtettem ugyanazt az utat, melyet Blastinius is, és tényleg nagy elszántságra van szükség annak érdekében, hogy a fáradságos útviszonyokon átvergődve eljuthasson bárki is ama távoli vidékekre. Hosszú nappalok, izzó hő jellemezte az időjárást arrafelé, amihez párosult a mezőkön töltött éjszakák kényelmetlen pihenése, vagy éppen patkányokkal telt fogadóknál töltött órák fárasztják az utazót, amihez nem vesszük hozzá az esetleges esős időszakot, a fagyokat, vagy a hegyek megmászását. Blastiniust olyan vágy hajtotta, mely többségünk számára ismeretlen marad, vágy, melyet a vallás és a mérhetetlen gyűlölet parazsa szított. Az a férfi a későbbiekben ugyanannyit fog szenvedni és feláldozni, mint Pál. Mindezt azért, hogy hirdethesse saját felfogású evangéliumát - az ő általa „jó hírnek” tekintett gondolatait, ami a törvények elfogadását és betartását illeti. Oly gyakorisággal hirdette mindezeket, és oly átéléssel, mint ahogyan Pál tette Krisztus evangéliumával.

Blastinius, aki vezetőnek született, megnyerő volt és hatalmas vonzerővel rendelkezett, amelyet kevés emberről lehet elmondani azok közül, akiket hátán hordoz a föld. Bárkinek méltó ellenfele volt. Ez volt hát az az ember, akit Isten Pál útjába helyezett, és ott is maradt életének végéig.

Derbébe érkezvén, Blastinius és Zebulun úgy mutatkoztak be, mint akiket a jeruzsálemi gyülekezet küldött, személy szerint Jakab, ami pedig alátámasztotta mindezt: Jakabtól származó levél volt kezükben! A galáciai hívők eksztázisban voltak.

- Végre, látogatók érkeztek Jeruzsálemből! Képzeljétek csak el, hogy egyik testvérgyülekezetünk látogatói személyesen eljöttek és mesélni fognak róluk!

Ezek voltak az ártatlan hívők első gondolatai.

Blastiniust végtelen tisztelet övezte az eklézsia tagjaitól. Amikor beszédet mondott, csüngtek szavain. Azok a drága hívők a megtestesült egyszerűség voltak, és Blastinius tisztában volt helyzetével.

- Íme valaki, aki törődik velünk Jeruzsálemben és eljött meglátogatni bennünket. És oh, amiket mond... látszik, hogy Isten embere!

Néhány óra leforgása alatt Blastiniussal oly tiszteletteljesen bántak, mint Pállal. Senkinek nem volt tudomása arról, hogy csomagjában egy körülmetélő kés lapul.

Blastinius bemutatta a jeruzsálemi levél tartalmát és szép körítéssel előadta, hogy Jakab az Úr Jézus vér szerinti testvére az, aki megírta.

- Arra kért Jakab hozzám el számotokra üdvözlését, és a jeruzsálemiek jókívánásait!

A közösség lágy agyagnak bizonyult Blastinius kezeinek.

Pál teljes tisztaságban és gyermeteg ártatlanságban építette e gyülekezetet. Blastinius, aki soha nem lett volna oly bolond, hogy ne használja ki ezt, élt Pál csodálatos gyengeségével. Azt mondta a derbéi hívőknek, amit azok éppen hallani szerettek volna. Elmesélte az Úr életét és a jeruzsálemi eklézsia történetét. Az egekig magasztalta Jakabot és Pétert, és folyamatosan úgy utalt a jeruzsálemiekre, mint anyagyülekezetre. Igen erős jelzőkkel illette Pál üldözési tevékenységének kegyetlenségeit, és kihangsúlyozta bűnösségét. Soha nem ejtett egyetlen szót sem Pál megtéréséről, de annál jobban kihangsúlyozta saját megtérését és csodálatosan körülírta azt, így hallgatósága egyetlen következtetést vonhatott le a hallottakból. Blastinius volt az egyik legtiszteletreméltóbb és legmegbízhatóbb vezetők egyike minden gyülekezeté közül.

Derbét sikerült megtévesztenie. Hamarosan mindenki azon gondolkodott, hogy miért nem szól egyetlen jó szót sem Pálról. Újra sikerült neki csupán célzásokkal utalnia arra, hogy túlságosan jámbor ember ahhoz, hogy bárkiről rosszat mondjon. Ez mindenkinek növelte kíváncsiságát, ugyanakkor növelte szívükben támadt kétségeiket Pál iránt. És mint tudjuk a ki nem mondott félelmek - a legnagyobb kétségeket hordozzák magukban! Blastinius pontosan tudta mit tesz, és minden amit tett működött! Az ő evangéliuma meghódított egy gyülekezetet.

Sokszor mondtam: „Senkinek nem volt olyan ellenfele mint Pálnak ez a bizonyos Blastinius.” Az alattomos behálózás folytatódott. Az Úr népe egyre inkább kíváncsivá lett és úrrá lett rajtuk a kétség. Blastinius mindig úgy tűnt, hogy vonakodik attól, hogy bárkiről rosszat mondjon, mindannyiszor hamis fájdalommal átitatott arccal fűzte bele beszédeibe Pál igen kevésszer elhangzó nevét. Lassan-lassan Blastinius felmagasztalta önmagát és aláásta Pált. Ez hát a vallás ereje, amit a vallásos emberek tolmácsolnak.

Végül az örök-áhitatos Blastinius húzódozva és fájdalmas arccal kimondta igazát Pálról.

- Pál, amint látjátok, nem más, mint egy gyáva ember, - jelentette ki.

Az emberek megdöbbenek.

- Azért volt gyáva, mert nem mondta el nektek a teljes evangéliumot. Attól tartott elpártoltok tőle és nem fogjátok követni őt. Ha meghalljátok Krisztus teljes evangéliumát attól félt, hogy nem fogtok annyi bátorságot meríteni, hogy válaszoljatok hívására. De én bízom bennetek. Én hiszem, hogy bennetek van ennyi bátorság.

Blastinius nyert. Elmondta a derbéi hívőknek a zsidók teljes történetét, beleértve Mózes és annak hatszáztizenhárom törvényét. A körülmetélésről így szólt: „ez ama része az evangéliumnak, melyet a gyáva Pál nem mert elmondani nektek, hisz ez hordozza magában a fájdalmasakat.” Blastinius biztos volt magában, s abban, hogy Pált teljesen lerombolta az emberek szemében.

- Mielőtt arra szólítanálak fel, hogy válaszoljatok az evangélium hívására, még egy dolgot meg kell értenetek. Bár mérhetetlen fájdalmat okoz mindezt elmondanom nektek, mégis tudnotok kell milyen emberrel álltok szemben. Ha tudni akarjátok, akkor elmesélem nektek mit tett Antiókhában. Ugyanakkor ettől megértitek majd miért küldött engem Jakab hozzátok. Pál nem bír tisztelettel a gyülekezetek előtt. Hogyan is lehetne a közösségeknek ilyen érzése vele szemben, amikor oly borzalmas dolgot tett? Hihetetlen.

- Miért, mit tett? - ekkor mindenki tudni akart mindent.

- Hát nem hallottátok? Én saját szememmel láttam, mert ott voltam.

- Mit?

Blastinius arcán egy fintorral, úgy tűnően, mint aki viaskodik azzal, hogy elmondja a történetet, végül kibökte a félelmetes igazságot:

- Pál megróttá Pétert.

A derbéi szentek nem értették teljes mélységében mit jelentett mindez, azonban a szavak súlyából ítélve, mindannyian valami borzalmas tette következtettek! Blastinius csodálatosan kifacsarva a történetet kerek magyarázatot nyújtott:

- Jézus kinevezte Pétert a Tizenkettő élére. Őt mindenki elfogadja. Ő jelenti Jézus igaz evangéliumát. Pál nem hisz abban az evangéliumban. Pál arrogáns, és saját véleményét Péterre akarta sózni. Láttam őt Antiókhában, amint Pétert meg merte róni, és mindezt kétezer ember jelenlétében tette meg. Péter ezalatt mellettem ült.

Blastinius rövid szünetet hagyott, hogy mindenki megértse azt, hogy Péter éppen mellette ült.

- Ezek után engem is megrótt!

A szobában döbrent csend uralkodott. A szentek álmélkodtak.

- Ezen oknál fogva a jeruzsálemi gyülekezet soha többé nem fogja Pált testvérének tekinteni. Vége van minden igazi gyülekezet szemében!

A derbéi szentek teljesen lesújtottan ültek és csendbe burkolóztak. Mindenkin úrrá lett a reménytelenség.

- Hadd magyarázzam el. Amikor Pál eljött hozzátok, hozott magával levelet Jeruzsálemből?

Az emberek értetlenül néztek össze, és zavartan lesütötték szemüket. Legtöbben azt sem tudták mit jelent egy levél fogalma, hiszen soha nem kaptak vagy nem küldtek ilyet életükben.

- Nem, - válaszolt az egyik görög kereskedő.

- Nem hozott levelet? - kérdezte megdöbbenést tettetve Blastinius. (A mód ahogyan e szavakat kiejtette, méltán engednek arra következtetni, hogy azt az édenkerti kígyótól tanulta.) Mindenki elsápadt. Néhányan sírni kezdtek.

Kérdezem én, szerinted bármely gyülekezet túlél egy ilyen mértékű válságot?

- Egy utolsó dolog, netalán Pál még apostolnak is nevezte önmagát?

Néhányan igenlően bólogattak, és azt akarták, hogy minden rosszat megtudjanak Pálról, arról a csirkefogóról, aki ilyen csúnyán rászedte őket.

- Csak a jeruzsálemi gyülekezet az, aki apostolokat küldhet szét - mondá Blastinius igen bölcs hangon, - tehát, ő nem egy apostol, mivel nem küldte őt senki. Pál azt hiszem, becsapott benneteket.

A pusztítás teljes lett immár. Tudván, hogy nyert, Blastinius egyre jobban belemélyedt Jeruzsálem központi szerepébe, visszavezetvén mindent Dávidig és a Jebúziakra. Újra és újra hangsúlyozta „Jeruzsálem anyaságát”. Majd elővette Péter befolyását.

- Péter és a jeruzsálemi gyülekezet beleegyezése nélkül tényleg semmitek nincsen.

Ezen szavak hallatán Derbé biztos volt abban, hogy egy hős áll velük szemközt, aki felszabadítja majd őket a hibák alól.

Blastinius ezek után elmondta, hogy Pál csak azért jött el Galáciába, mert sehol máshol nem volt már hitele. Erre még többen fakadtak sírva, mások pedig csendben csóválták fejüket szomorúságukban.

- Ez az ember soha nem engedte meg hogy bárki tanítsa őt. Soha nem vetette alá az akaratát a jeruzsálemieknek, vagy a Tizenkettőnek. Miért nem jött el soha Jeruzsálembe? Miért nem vetette alá magát az anyagyülekezetnek? Most pedig ez a csapás, melynek neve Pál, eljött hozzátok. Az én jelenlétem által megkapjátok a teljes evangéliumot, - valami, amit attól a gyávaságtól nem kaptatok meg, mert nem merészelte nektek nyújtani azt! - Blastinius rövid szünetet tartott. - Talán Pál félt a meghurcoltatástól, - hallatta elhaló hangon Blastinius, mondat mely hallgatóságát ismét kétségek közé emelte, hiszen tudták, hogy Pál egyáltalán nem tartott a meghurcoltatástól. Ebből azt vonták le, hogy Blastinius mégsem ismerte olyan jól Pált - gondolták.

Mégis Blastinius tovább folytatta.

- Ábrahám fiainak kell lennetek ahhoz, hogy Isten megigazultaknak tekintsen benneteket. Mózes több mint hatszáz törvényt hagyott rátok, parancsolatokat, és olyan törvényeket, melyeket meg kell tartanotok. Csak ezen törvények megtartásával talál majd Isten örömet benneteket szemében. Addig pedig nem!

- Hatszáz és még hány? - kérdezte Gájusz.

- Hatszáztizenhárom, attól függ, ki számolja azokat, - válaszolta Blastinius.

Gájusz előrehajolt.

- És mi van Barnabással? - kérdezte. - Ő ha jól tudom majdnem tizenhárom éven át élt Jeruzsálemben, nemde? Legalább is azt mondta. Barnabás is hazudott nekünk?

Egy pillanatra Blastinius lába alól kirántották a talajt. Mindenki megérezte pillanatnyi tanácstalanságát. De őt nem faragták olyan gyenge fából, hogy zavarba lehessen hozni egyetlen kérdéssel, így azzal zárta le a beszélgetés eme részét, hogy valószínűleg Pál félrevezette Barnabást.

Ez még több bizonytalanságot keltett, hiszen nehezen tudták elképzelni, hogy Barnabást bárki félrevezesse, legyen az Pál vagy bárki más, ezzel már nem tudtak megküzdeni a galaták.

Megállíthatatlanul haladt e célja felé Blastinius, amiért több száz mérföldet volt képes megtenni. Végül kimondta, amit akart.

- Ahhoz, hogy Ábrahám fiai legyetek, körül kell metélkednetek. Igen fájdalmas tapasztalat lesz, ami napokig fájdalmat fog okozni, talán még gyulladással is jár majd. Ez volt, amitől tartott Pál, hogy ti majd ellenszegültök követni őt. Mégis körül kell metélkednetek, mint ahogyan Ábrahám tette, hogy megigazulásra leljen Isten szemében.

- Mit jelent körülmetélkedni? - kérdezte valaki.

Blastinius hitetlenül pislogott egyet, látván szemtelenségüket, majd részletesen elmesélte miből áll a művelet. Ezzel folytatta:

- Van némi különbség egy görög és egy zsidó között. A különbség a tisztátalanságban és a tisztaságban áll. Körülmetéletlenül, egy görög tisztátalan. Körülmetélten és elfogadván Isten törvényeit, - melyeket Mózes kapott, - megtisztulhattok és Istennek tetszőkké váltok.

- Mit kell tennünk? - kérdezte az egyik testvér elszántan.

- Szombat napon megmutatjuk nektek a körülmetélés rítusát. Azok, akik Ábrahám fiai közé akarnak lépni, és megigazultakként akarnak Isten elé lépni, találkozhatnak velem a várostól északi irányban lévő pataknál, hogy ott körülmetéltessenek.

Még feltettek néhány kérdést. Blastinius ekkor emlékezetéből előásott egy betanult imát, és felozlatta az összejövetelt - melynek egyszemélyes levezetője volt. Az emberek azon este zavartan és megtörtén tértek meg otthonaikba.

Gájusz tovább maradt és feltett még kérdéseket. Egy maroknyi testvérből álló csoport vele maradt, akik hallgatták a két ember közt folyó igen erős diskurzust. Blastinius apáskodó szerepet öltött magára, aki éppen egyik hitehagyott fiával próbál szót érteni. Gájusz nem hagyta magát.

Hazatérvén e férfi igen bátor döntést hozott magában. Egyetlen lélek sem volt a derbéi gyülekezetben, aki zsidó ősöktől származott volna. Gájusz szükségét érezte annak, hogy olyasvalakivel beszéljen, aki származását tekintve zsidó volt. Arra kérvén két testvérét, hogy vele tartsanak Gájusz elhagyta Derbét még azon éjszaka és elment Lisztrába. Amint a három férfi megtette a húsz mérföldet megbeszélték kétségeiket, és kérdéseket fogalmaztak meg. Még pirkadat előtt Eunike házába érkeztek.

Egész napot azzal töltötték, hogy Eunikére záporoztak kérdéseikkel. Lóisz és Timóteus, (aki eddig már huszonegy éves lett) csendben hallgatták őket. Eunike segített nekik megérteni sok mindent, ami a zsidó Írásból származott és nyitott kérdés volt a derbéiek számára, azonban nem tudott abban segíteni nekik, hogy miként hozzák meg döntésüket.

- Csak három napunk van a Szombatnapig. - jelentette ki Gájusz keserűen. Mire feltekintett, Timóteus talpon állt. - Igen? - kérdezte a férfi megpróbálván közben megfejtani, mit akar tenni Timóteus.

- Azonnal hívjatok össze egy összejövetelt. Minden testvér legyen jelen, most! - csak ennyit szólt az ifjú.

Így is lett. Minden férfi aznap Euniké otthonában gyülekezett. Izgatottan és mustármagnyi reménnyel szívében Gájusz megosztotta a lisztrai testvérekkel mindazt, ami Derbében történt. Egy órányi beszélgetés után, azonban senki nem volt biztos abban, mit kellene tenni.

Egyszer csak Timóteus felállt.

- Minden testvér, aki el tud menni most Derbébe, tegye azt.

Hangjából véglegesség tűnt ki. Mindenki beleegyezett. Ezekre a szavakra volt szükségük és Timóteus ki tudta mondani őket.

- Mit tegyünk, amikor megérkezünk?

- Elmondjuk a derbéi testvéreinknek, hogy egyikük se tegye meg. Még nem. Várjanak. - Timóteus szünetet tartott. - Majd azt fogjuk mondani nekik, hogy ha olyan emberek, mint Pál és Barnabás be tudtak csapni bennünket, akkor ugyanúgy megteheti velünk Blastinius is.

Csend honolt a szobában. Timóteus ennyit akart mondani. Négy mondat egyetlen este alatt. De ezek a mondatok megváltoztattak mindent!

Felállt egy másik testvér is.

- Igen, még most induljunk, ahányan csak tudunk Derbébe, talán még az est beállta előtt odaérünk.

A következő estén a derbéi testvérek maguk körül találták a lisztraiakat egy igen kis szobában. Senki nem tudta biztosan mit tegyenek, kinek az oldalára álljanak, kivéve Timóteust.

- Sok rossz származhat abból a két közösségnek, ha most valaki is e férfi szavait követi. Semmi baj nem származhat abból, ha várakozunk. - Egyszerű szavak voltak ezek, mégis oly igazak. Döntés született.

Aznap este a derbéi testvérek élükön a huszonegy éves lisztrai Timóteussal elmentek abba a fogadóba, ahol Blastinius megszállt, hogy elmondják neki a döntésüket. - Várakozni fogunk.

Blastinius hatalmas kínokat állt ki, hogy ne öntse el arcát a düh és fenntartsa áhítatos ábrázatát. Amikor viszont elkezdte beszédét, Timóteusra nem volt befolyással. Lenézően bánt az ifjúval, mire Timóteus éveket idősödött bölcsességében. A fiatal görögöt nem tudta lehangolni érveivel Blastinius. Mikor pedig szóvá tette szemtelenségét, Timóteus hihetetlenül okosan megválaszolt minderre. Mikor pedig azt parancsolta neki, hogy fogadja el, amit mondott, Timóteus kiállt hajlíthatatlanul elvei mellett!

Blastinius dühös lett, hogy egy ilyen keményfejű fiatalember áll az útjába, majd újra papos hangot megütve, levonta az est következtetéseit.

- Természetesen amit mondtam nektek az újdonság erejével hat. Ábrahám Istene és Mózes veletek lesz és megmutatja számotokra a követendő utat. Egy időre magatokra hagylak döntéseitekkel. Vissza fogok térni egy hónap múlva és akkor újra felteszem a kérdést melyre válaszolnotok kell: Pált vagy Mózes akarjátok követni.

A derbéi testvérek fellélegeztek. Nem volt szükség egyetlen vitára, még csak nézeteltérés sem merült fel a gyülekezeten belül. Mindkét gyülekezet tagjai Timóteusra tekintettek és azon csodálkoztak, honnan bukkant fel e fiatalember?

Azonban hiába nyugodtak meg kis időre a galáciai hívők, Blastinius és Zebulon tovább szövögették terveiket más helyek megnyerésére. Hajnalhasadtára már úton voltak Ikónium felé. Ott már nem lesz egy Timóteus, aki megállíthatja őket.

Vajon megbukott Blastinius? Nem, ő elvégezte munkáját: két gyülekezet volt teljes zavarban, és sok testvér elveszítette minden bizalmát Pálban. Blastinius számára ez már maga volt a győzelem. És amint azt Blastinius igen helyesen gondolta, senki nem volt Ikóniumban, sem Pizidiában, aki Timóteushoz lett volna hasonlatos. Ami ezek után következik az tényleg igen szomorú történet.

HUSZONKILENCEDIK FEJEZET

Blastinius meghódította Ikóniumot ugyanazon módszerekkel melyekkel Derbét. Aláásta Pál tanításait hirdetvén az ő hitbéli evangéliumát Krisztusban, hozzáteve a körülmetélkedés kérdését és a zsidó törvények elfogadását. Az egyetlen különbség ott lelhető fel, hogy a körülmetélkedés evangéliumához hozzátette, hogy aki hisz szavainak, azokat már másnap körülmetéli. Sokan hittek és sokan körülmetéltettek, azonban kétségek támadtak e férfival szemben és az evangéliumával kapcsolatban is.

Blastinius nagyon szeretett ilyen helyzeteket szítani. Egyáltalán nem törődött azzal, hogy egy közösséget tesz tönkre tetteivel. Mi mentette meg az egésztestet a pusztulástól?

Timóteus! A fiatalember Lisztrából elgyalogolt Ikóniumba. Megérkezése után összehívta a testvéreket és sokkal bátrabban, mint azt Derbében tette, hihetetlenül kemény szavakkal szólt hozzájuk. A fivérek arra kérték őt, hogy szóljon a teljes közösséghez, hiszen mindannyian eltérő véleményen voltak.

Timóteus a szeretetet hangsúlyozta minden véleménykülönbség ellen és türelmet kért.

- Várjatok és helyezétek elsősorban a törődést minden törést okozó tan elé.

Amikor Timóteus elhagyta Ikóniumot, a gyülekezet térden állva kérte az Urat adjon útmutatást számukra. Bizonytalan helyzet volt. És Blastinius? Ő már teljes lelki nyugalommal vonult tovább a pizidiai Antikóhia irányába. Ott lett a mérhető legnagyobb sikere.

Emlékezz, hogy senkinek nem volt tudomása a jeruzsálemiek vagy a szíriai Antiókhabeliek közül mi folyik idő közben Galáciában. Pál és Barnabás Antiókhiai otthonaikban voltak és boldogságban fürödtek a győzelmük miatt. Pálnak fogalma nem volt arról, hogy Blastinius Galáciában volt, és igazából nem tudta teljes mértékben felfogni Blastinius adottságait arra, hogy meghódítsa a gyülekezeteket lényével.

Most pedig egy kis időre vissza kell térnünk a szíriai Antiókhia - és egyúttal történetünk legszomorúbb részéhez.

HARMINCADIK FEJEZET

A hatunk alkotta kis csoport - Pál, Barnabás, János Márk, Títusz, Júdas és én megérkeztünk Antiókhiaba késő délután. Sehol nem láttam még egy ilyen szépséggel bíró várost, melynek oly széles útjai lettek volna, mint ennek. Pogányokkal sem találkoztam soha ilyen nagy számban és oly kevés földimet láthattam. A hangok, a kiejtés, az emberek külseje, szokásaik és viselkedésük, sőt még a város illata is eltért az eddig számomra megszokottól. Máig az az érzésem, hogy Pál fellelegzett, amikor visszaért eme pogányok lakta világba.

Sokan kérdezték véleményem az antiókhiai gyülekezetről. Egyetlen szóban jellemeztem mindig: szabadság. A hívők egymás szavába vágtak, nevettek és sokat énekeltek. Persze ebben volt már részem, de ami új volt számomra az élettéliség volt. Mindemellett meglepett közelségük egymáshoz,

érintkezésük – amely ugyancsak ismeretlen volt a zsidók között. Amikor szóba hoztam e közelséget, megingathatatlanul válaszoltak: „Hiszen rokonok vagyunk.”

Természetesen mindenki hallani akarta a jeruzsálemi eseményeket. „Sokkal jobban történt minden a vártnál.” - ezt válaszoltuk.

Számomra jutott az a megtiszteltetés hogy felnyissam Jakab, Péter és a többi apostol által küldött levelet az egész közösség színe előtt. A felolvasás után mindenki látni akarta Péter kézjegyét, hiszen tudták, hogy ő nem tud írni sem olvasni. Azonban Péter egy olvashatatlan jelet tett a tekercsre.

- Péter tényleg nem tud írni, mint ahogyan mondta.

- Igen - válaszoltam - ez igaz, de azt mondta nekem, hogy meg akar tanulni olvasni.

- Írni is megtanul majd idővel?

- Az már nem biztos, azt mondja, hogy túl öreg ahhoz, hogy ilyen bonyolult műveletet megtanuljon.

Pál és Barnabás nagyon részletesen elmondták mindazt, ami Jeruzsálemben történt. Amikor elérkeztek ahhoz a részhez, hogy Títuszt megleste valaki az ablakon át, átadták a szót Títusznak, hadd mondja el ő tovább, hiszen immáron olyan jól tudta előadni, mint senki más! A közösség újra és újra hahotázni kezdett. Ezek után Júdás és jómagam élő tanúkként igazoltuk, hogy a levél és az alatta lévő kézjegyek valódiak, és hogy a történet arról, ami Jeruzsálemben történt mindkét férfi előadásában igaz.

A gyülekezet tagjai felmérték a krízis súlyát és csodálva figyelték annak gyönyörűséges megoldását. Immár minden bizonnyal az antiókhiai testvérgyülekezete lett a jeruzsáleminek és a júdeai eklézsiának. És mindennek tetejébe nem kellett körülmetélkedniük a pogánykeresztyéneknek.

Mindenfelől kérdések záporoztak. De ami engem a legjobban lenyűgözött, hogy egymás szavaiba vágnak és egyáltalán nem sértődnek meg ezen. Ekkor történt meg velem először, hogy beszéd közben valaki félbeszakított. Ugyanakkor mindig közel álltak a nevetéshez. Azt is megjegyeztem, hogy bár Pált és Barnabást tisztelték, mégsem övezte őket olyan megkülönböztetett bánásmód, mint Jeruzsálemben a Tizenkettőt.

Kevés idő múltán melyet Antióchiában töltöttem, észrevettem önmagamon, hogy láthatatlan láncaim lehullanak egyenként. Hiszen figyelmeztettek, hogy ez be fog következni! Felfedeztem a nagy fontosságát annak, hogy az üdvözülés kapuja immár megnyílt a pogány népek számára is. Az evangéliummal és a gyülekezettel szemben kezdtek megszűnni az előítéletek és a kirekesztettségük is múlóban volt. Mindenekfelett, a hit kezdte elveszíteni zsidó kultúrájának gyökereit. Ez még soha nem fordult elő. Minden városban, minden tartományban, sőt az egész világon ahová a zsidó hívők eljutottak mindenütt a hit júdaizálását hajtották végre. De most az evangélium és az eklézsia kezdték elveszíteni azt az egységes, univerzális kifejezésmódot. Az eklézsia mindenütt igen más volt, függően a tagok kultúrájától, a tartománytól, és igen erősen befolyásolták a kulturális adottságok a gyülekezetek milyenségét.

Napokig szinte egyetlen dolgot kellett tennem, újra és újra megmutatni a jeruzsálemi levelet a kíváncsiskodó testvéreknek. Mindig ugyanaz hangzott el. „Melyik Péter kézjegye?” Ebből is kitűnt, hogy nagyon szerették és csodálták őt, különösen az antiókhiai zsidók.

Néha azt kívánom bárcsak visszatértem volna Jeruzsálembe azon időben, hisz ami ezután következett mély fájdalommal töltött el mindannyiunkat.

Bizonyosan hallottál a Pál és Barnabás között elhangzott vitáról. Én ott voltam. A kiborulás egyetlen mondattal kezdődött.

- Menjünk el Galáciába és nézzük meg hogy van az a négy gyülekezet, ahol hirdettük az Úr szavát.

Ezek voltak Pál szavai. (Hadd tegyem hozzá, hogy ekkor még Pálnak fogalma nem volt arról, hogy Blastinius Galáciában van és éppen tönkreteszi a gyülekezeteket.) „Megmutathatjuk nekik a jeruzsálemi apostolok által írt levelet. Minden bizonnyal nem fognak túlzott fontosságot tulajdonítani a dolognak, hiszen többségük nem tudja mit jelent a körülmetélkedés.”

Ekkor következett a vita. Barnabás azt tanácsolta menjenek először Ciprusra. Meg szeretne volna megmutatni a levelet az ottani gyülekezeteknek, hogy hátha ezáltal megnyitják magukat a körülmetéletlen pogányokkal szemben. Pálnak egyáltalán nem tetszett az ötlet.

- Egész úton amióta elhagytuk Jeruzsálemet azon gondolkodtam, hogy ez mindent megváltoztathat Cipruson. - tette hozzá Barnabás - Most végre hazatérhetek az én szigetemre, és elmondhatom nekik mi történt Jeruzsálemben, és meg tudom mutatni nekik ezt a levelet. Abban reménykedem, hogy hirdethetem a pogányok számára is az evangéliumot Cipruson, és csatlakozhatnak majd ezáltal Krisztus Testéhez.

Pál nem szólt egyetlen szót sem.

- Miért ne? - biztatta Barnabás.

- Gondolod, hogy ez tényleg segít valamiben is?

Barnabás nem számított erre.

- Pál, de mi hirdethetjük Krisztust a ciprusi pogányoknak!

- És ez majd felszabadítja a zsidókeresztyén eklézsiát? Vagy majd ugyanúgy haladnak előre, mint eddig tették?

- Úgy érted...

- Úgy értem, hogy a ciprusi gyülekezetek nemcsak a körülmetélkedés mellett kötelezték el magukat. Azt is tudjuk nagyon jól, hogy mi, zsidók igen nehezen változunk meg. A pogányok nagyon rosszul viselnék el azt, hogy zsinagógába menjenek folyamatosan és részt vegyenek azokban a rituálékban - álljatok fel, üljetek le, hallgassatok meg, majd menjetek haza. Minket a pogányokhoz küldtek és oda szólított elhívásunk, de nem azokhoz, akik később a zsidó kultúra rabjaiként élnek majd.

- Meg tudnak változni. Meg fognak változni. - érvelt Barnabás.

Ez még csak a vita kezdetét jelentette. Nagyon hosszú és forró vita után Pál beleegyezett, azonban azzal a gondolattal, hogy előbb Galáciába mennek és csak azután Ciprusra. Úgy tűnt a kérdés lezárult, bár a megegyezésük igen gyenge lábakon állt.

Ám még csak ekkor jött az igazi csattanó. Barnabás erősködött, hogy tartson velük Márk is. Pál erről hallani sem akart. A két férfi közti viszály már átszakította a civilizált viselkedés korlátjait. Mindketten olyan dolgokat mondtak, melyeket később megbántak.

Pál akkor egy igen éles célzatot mondott Barnabásnak, melyet soha nem fogok elfelejteni.

- Barnabás, minden hívő érzései között ott lapul a szándék, hogy egy szép napon visszatérjen fiatalsága helyszínére és ott hirdesse az evangéliumot vér szerinti rokonai és régi barátai számára. Én is így érzek Tárzus iránt. De nem bölcs dolog, hogy az ember ebbe belevágjon. A legtöbb esetben ez olyasvalami, ami kétségekre ad okot.

Igen bölcs szavak voltak ezek, azonban a Márk körül adódott kérdés miatt nem tudtak megegyezni. Végül a döntés megszületett, azonban sajnos ehhez sok vita és óvatlan szavak árán jutottak. A két férfi úgy döntött, hogy külön utakon fog járni - az egyik Ciprusra megy, a másik Galáciába és amerre még eljut.

Barnabás javára kell írnom a következő sorokat. Nagylelkűen Pálnál hagyta a jeruzsálemi levél valódi példányát, ami igen bölcs döntésnek bizonyult a későbbiekben. Neki nem volt szüksége az eredetire. Mint látni fogjuk Galáciában az eredeti levél majd kulcsfontosságú lesz.

Ha figyelembe veszed e legendás barátság tartósságát, emlékezz arra, hogy a két férfi békében élt egymás mellett négy igen fontos év alatt Antiókhában. Mi több a galáciai két év alatt szinte egy emberként álltak helyt. Miután újra hazatértek, újra együtt dolgoztak. Ami pedig jeruzsálemi utazásukat illeti, egy emberként álltak ki a gyülekezet előtt.

Emlékezz arra is, hogy nehezen hordott a föld hátán még egy olyan önféjű embert mint Pál! Leírhatatlan természettel bírt, nem törődött a veszélyekkel, fájdalommal, és a kellemetlenségekkel. Az igazat megvallva, két év igen megterhelő volt egy ember számára, aki kibírta Pál mellett a gyülekezetek alapítását. Én tudom, hiszen vele tartottam a második útján!

Barnabás elkészítette a jeruzsálemi levél másolatát és néhány nap múlva unokaöccsével útra kelt fiatalsága helyszíne felé.

Barnabás csodálatos munkát hajtott végre Cipruson. Senki más nem tudta volna véghezvinni, amit ő ott tett. De amint Pál előre megjósolta, a meglévő közösségek mit sem változtak. Barnabás nem jutott semmit sem előre velük, egyetlen jótányit sem engedtek. Azonban ekkor elment más városokba és falvakba, ahol eddig nem voltak közösségek csak néhány zsidó. Azon új közösségek tényleg élők lettek és pogánykeresztyének.

Úgy hallottam, hogy azt mondták ez a két férfi soha nem dolgozott együtt a későbbiekben. Ez nem igaz. Évekkel később, amikor Pál meghívta Barnabást, hogy jöjjön át Görögországba, és a Korinthusban lévő eklézsiának segítsen, ekkor Pál szükségben volt, és mindent, ami minőségi szolgálat felkutatott. Péter, Apollós és Barnabás mindannyian szolgáltak Korinthusban akkor, azonban csak Barnabás jelenléte számítható segítségnek és nem akadálynak.

Amint azt Lukács oly tisztán meglátta történetében, Barnabás jó ember volt, telve a Szent Szellemmel. Nagyon hiányzik számomra mind a mai napig.

Ami pedig Márkot illeti, amikor tényleg felnőtt igen jelentős férfivá vált. Évekkel később mikor Pál már idős volt ő és Márk nagyon jó barátok lettek és együtt dolgoztak újra.

Most pedig el kell mesélnem nektek mi történt akkor, amikor Pál megtudta, hogy Blastinius Galáciában van!

HARMINCEGYEDIK FEJEZET

Barnabás igen nehéz szívvel hagyta el Antiókhát, hogy Ciprus felé vegye útját, hiszen levél érkezett Pálnak Galáciából. Éppen azon a reggelen, amikor Júdás Barszabbász és én csomagoltunk, hogy visszatérjünk Jeruzsálembe. Miután Pál elolvasta a levelet arca ólomszürke lett.

- Valami farizeus tönkreteszi Isten közösségeit Galáciában.

- Ki az?

- Nem említi név szerint a levél. - válaszolt Pál nyugtalanul. - Bárki legyen is az, éppen körülmetéli az Úr pogánykeresztyéneit!

Pál bár igen dühös volt mégis megőrizte bölcsességét, számos szokatlan döntést latolgatott. Az egyik ötlete az volt, hogy levelet ír a négy zsenge ekléziának. Az első nagy meglepetésem az volt, hogy Pál ezek után bejelentette, hogy elhalasztja utazását Galáciába.

- Nem megyek el addig, amíg meg nem tudom, hogy leveletem megkapta mind a négy galáciai gyülekezet. Csak utána megyek el hozzájuk, miután már megkapták azokat.

Pál az antiókhiaiak felé fordulva így szólt hozzájuk:

- Szükségem lesz egy útitársra. Ki fog velem tartani, ha indulni készülnék?

A válasz egyszerű volt és azonnali:

- Szilász veled tart majd Galáciába. Ő volt az, akitől a jeruzsálemiek a levelet küldték, és ő olvasta fel számunkra a levelet, veletek volt a jeruzsálemi összejövetelek alkalmával. Tehát ezek tükrében Szilász lesz az, aki veled megy majd Galáciába és ő így alá tudja támasztani a levél hitelességét.

Én vonakodva bár, de beleegyeztem.

Most jutunk el lassan Pál azon leveléhez, mely sok vitát kavart. Olyan levél volt ez, mely amint visszatekintek, igen könnyen okozhatta Pált tizenöt évvel később bekövetkezett halálát.

A galatákhöz írt levél! Pál legismertebb levele, melyet a legtöbbször másoltak le és a legtöbbször olvastak el. A mai napig másolják azt és kézről kézre adják. Görög nyelven íródott, de lefordították arám nyelvre, a júdeai terjesztés céljából. És természetesen igen szívesen olvassák vagy felolvastatják e levelet pogánykeresztyének szerte a gyülekezeteikben.

Azért tudom oly részletesen taglalni mindazt, hogyan született meg e levél, hiszen én, Szilász, ott voltam Pállal, amikor megfogalmazta sorait.

HARMINCKETTIK FEJEZET

- Egy farizeus aki meglátogatja a galáciai gyülekezeteket - nyögte Pál. - Ki az? Mit akarhat? Szilász hogyan viselkedjem? Hogyan küzdjek meg ezzel a kérdéssel? - Agya kérdésekkel ostromolta, és félelmekkel kínozza.

A következőket sikerült kettőnknek összeraknunk a tudomásunkra jutott tényekből: valaki Jeruzsálemből elment Galáciába. Minden gyülekezetet meglátogatott és elmondta nekik, hogy Jakabtól hozott levelet. Azzal traktálta a közösségeket, hogy Pál nemigen akarhatott nekik túl sok jót, és hogy az a valaki Pált gyávának titulálta. Azt híresztelte Párról, hogy nem bíznak benne a gyülekezetek, ő nem apostol, és hogy őt nem küldte a Tizenkettő. Azt terjesztette, hogy az anyagyülekezet, ahogyan nevezte a jeruzsálemit, soha nem foglalkozott Pállal és Pál nem is látogatta azt. Pál félt a teljes evangélium hirdetésétől ez is elhangzott, valamint, hogy Jeruzsálem fenntartásokat hordozott Pállal szemben és teljesen kitagadott személy lett az által, hogy megróttá nyíltan Pétert.

Ez az ember elfogadtatott a pogánykeresztyénnel minden szombatnapi törvényt és figyeltette velük a hold fázisait, hogy tisztában legyenek a zsidó ünnepek elkövetkeztével. Mindennek tetejébe jött a körülméltelkedésről szóló hír, mely annak koronája volt, hogy Pál hiányosan közölte velük ezt az „evangéliumot”.

- Ennél sötétebben senki nem írhatott volna le engem, és Isten népe nagyon sokat szenvedhet emiatt. - mormolta Pál.

Pál dühének csúcspontja akkor következett be, amikor elolvasta a kijelentést, mely szerint: „Antiókhia nem küldhet ki apostolokat, csak Jeruzsálem az egyetlen aki rendelkezik eme joggal.”

Egy dolog igaznak bizonyult: egy zseniálisan kifacsart igazsággal hirdette valaki azt, hogy az emberek akkor lehetnek igazak Isten szemében, ha megbíznak Krisztusban és megtartják Mózes törvényeit és ha körülmetélkednek. Pált már maga a tény, hogy a pogánykeresztyéneknek végig kellett hallgatniuk ilyesmit teljesen megdöbbentette. Nagyon rövid idő alatt levelet kellett írnia és el kellett juttatnia azt Derbébe, mely a legközelebb volt a négy gyülekezet közül.

Pál egyetlen gondolattal bátorította magát. A Galáciában lévő farizeus egyáltalán nem volt pontosan értesült mindarról, ami utóbbi időben történt. Hiszen a körülmetélkedés kérdését lezárták. Ami pedig a Jakabtól származó igen fontos levelet illeti Pált ez dühössé tette.

- Jakabtól van levele, nemde? Hát számíthat rá, hogy nekem is van levelem Jakabtól... sőt nemcsak Jakab jegyzte ellen, hanem mindegyik apostol.

Pál nagyon sokszor elkezdte levelét a galatákhoz, azonban mindannyiszor abbahagyta, hiszen arra várt, hogy hirtelen mérge elpárologjon. (A legelső igen kemény szavakat hordozott, ezért eldobta és várakozott.)

Eme várakozási időszakban Pál az Úr színe elé vitte e kérdést és alárendelte önnön akaratát és a négy galáciai gyülekezet sorsát Isten kezébe. Ezek után még mindig nem tisztázódván le benne a harag, azt mondta Urának, hogy készen áll arra is, hogy esetleges akarata szerint, pusztulásra ítéltessenek azon gyülekezetek.

- Tégy bármit Uram, ami neked tetsző!

Sokszor láttam Pált önfeláldozó dolgokat végrehajtani, azonban a róla őrzött legdrágább kincsem az, hogy alávetette akaratát a legrosszabb dolognak ami megtörténhet: a galáciai gyülekezetek pusztulásának.

Pál végül úgy érezte immár ura dühének, és akkor arra kért engem hogy töltsék vele el egy teljes napot. Amikor beléptem szobájába azt láttam, hogy egy írnok is jelen van, aki az antiókhiai gyülekezet egyik tagja volt. Miért volt szükség egy írnokra? Miért nem írta Pál saját kezűleg a levelet?

Van egy mondás, amely azok között népszerű, akik nem tudnak olvasni:

Miért tanulnék meg olvasni?

Mire harmincöt leszek

úgysem fogom látni

mi áll a papiruszon.

Miért tanuljak meg írni?

Mire negyven éves leszek

már a papiruszt sem fogom látni!

Pál ekkor negyvennégy éves elmúlt, hát ezért volt szükség az írnokra.

Leültem és Pál halkán elkezdett beszélni. Talán órákig beszélgettünk. Így készült fel aznap, hogy megfogalmazza levelét. Pál és én is sokszor szoltunk az írnochoz, hogy halvány fogalma legyen arról mit fog írni és miért.

- Szilász nem helyes az, hogy Jeruzsálemet a mi anyagyülekezetünknek nevezik. Nem a földi Jeruzsálemre tekintünk mi, a mi Jeruzsálemünk még a magasban van. Ő, a menyasszony, a láthatatlan birodalmakban van, fölöttünk, a mennyei birodalomban. Van egy Jeruzsálemünk, de az nem a földi, hanem a fenti, a mennyei.

- A Sínai hegy sem a mi hegyünk, és a szövetségünk sem azonos azzal melyet Isten kötött Mózesel. Van egy hegyünk, ámde az nem a Sínai. Ábrahám egy körülméletlen babilóniai volt, amikor Isten a hite által megigazultta tette őt. Minden apostol osztja e gondolatot. Ábrahám négyszáz évvel Mózes előtt élt. Soha nem találkoztak. Az a szövetség, melyet Isten kötött Ábrahámmal, az első szövetségnek tekinthető. Szellemi szövetség, és ez az a szövetség, melyet a magunkénak mondhatunk.

A szabadságról annyit, hogy a gyülekezetek többségének tagjai rabszolgák, úgy a testvérnők mint a testvérek, a maradék is az volt valamikor. Elárasztotta őket a szabadság érzése amikor elhitték, hogy Krisztus maga a szabadság. Megváltak. Mára már rabszolgákként is szabadok.

Ha nem tudtok szabadon működni a törvények nélkül, ha csak egyetlen kis törvény is befurakodik, akkor már nem lesztek szabadok, és egész keresztyén életeteken át azon egy törvény meg nem tartásától fogtok rettegni. Igen, félni fogtok. Félni attól, hogy Istennek nem tetsző dolgot cselekedtek és nem fogad el, majd ha megbuktok azon a ponton. Nem lehetnek kivételek. Ha törvényektől mentesen éltek, akkor szabadon váltok az Úr gyermekeivé. Csakis akkor váltok teljesen szabaddá az Úrban. Minden törvénytől, minden parancsolattól mentesen, akkor leszünk megigazultak, Szilász. Csakis akkor.

- Nem hordoz ez veszélyeket magában?

- Veszélyeket? De, meglehet. De bemutatni bármit, ami kiragadhat az ő kegyeméből..., az igazán veszélyes. Az evangélium, mely bemutatja Krisztust és egy kis törvényt nyújt mellé - az már messze nem legjobb megoldás senki számára. Az Ő megoldása mindenki számára a legjobb. Ha Krisztus mellé teszünk akár egy pontot is, akkor az azt jelenti, hogy Krisztus hiába halt meg érettünk..., mert az ő megváltása nem lesz a teljes megváltás számotokra. Az Uram megoldása, az Uram üdvözítése teljes. Szilász, egy szabadság, mely mentes minden megszegési lehetőségtől egyetlen hívőt sem készít arra, hogy vétkezzen. Ez a szabadság arra ad engedélyt a hívőknek, hogy szabadon szeressék őt - társaikkal egyetemben a közösségből - szeressék őt teljes szívükből.

Nagyot nyeltem.

- Elmondod ezeket a hívőknek, Pál?

- Mindenhol ahová csak eljutok. Ez készíteti arra népét, hogy szeressék őt. „Milyen csodálatos az Úr - mondják, - Hogyan voltam képes nem szeretni egy ilyen lenyűgöző Urat, mint ez!” Teljesen lehengerelve állnak egy ilyen csodálatos Úr színe előtt.

Pál szavai megrémítettek. De egy napon találkoztam azokkal a hívőkkel, akik meghallották eme elszánt szavakat és találkoztak eme látszólag oly veszélyes evangéliummal. Szerették az urat, nem úgy ahogyan más hívő valaha is szeretni tudta vagy valaha is hallott volna ilyen mértékű szeretetről. Éppen olyan hévvel éltek, mint bármely más zsidó. Azt kell mondanom soha nem találkoztam szeretetük hasonló kifejezésével másoktól, sem pedig erkölcsös életmódjukkal. Bár ekkor még gyülekezet szerte ezek a szabad szentek nem voltak tudatában, hogy mennyi szabadságot és tisztaságot hordoznak magukban. Teljesen Krisztus-centrikusak voltak, tény, melyet eddig nem tapasztaltam. Krisztus volt minden téren a kapaszkodójuk. Nem becsületességből voltak ilyenek a galáciaiak. Krisztus szeretete volt az amit Galáciában tapasztalhattam.

Pogánykeresztyének, törvények nélkül, azonban Krisztust birtokolva, olyan megigazultak voltak az életben, mint bárki aki követ egy végtelen parancsolat listát mely láthatatlan és végtelen láncokat von maga köré.

Pál megváltoztatta a témát. Hosszú ideig beszélt a testről, szellemről és a keresztről - és mindarról, ami elpusztított ama kereszt által. Hallván attól az embertől mi minden lett halálba küldve mélyen megrázott. Azonban még mindig remegtem vajon mi fog ama levél soraiban állni.

Volt egy mély, tartalomhordozó szókinccse Pál evangéliumának, mely teljesen eltért bármelyikünkétől. Ez a férfi ténylegesen látta a láthatatlant és megérintette azt. Evangéliumát Isten szemszögéből tudta felfedni, nem emberi szemek által. Ahogyan ott ült Pál és elmondta nekem hogyan lát engem Isten szavak nélkül hagyott. Nem csoda miért nevezte hát Pál a hívőket szenteknek. Pál úgy látta a szenteket, ahogyan Isten látott bennünket.

Így telt el a nap. Hirtelen Pál félbeszakította együttlétünket. Készen állt.

És most, az a „hírhedt” levél!

HARMINCHARMADIK FEJEZET

Pál mély lélegzetet vett majd elkezdte diktálni e hihetetlen levelet. Nem valakikhez szólt a levél, nem egyénekhez, ne gondold. Soha ne olvasd ily módon, hiszen az a levél egy gyülekezethez szólt. (Sőt, tulajdonképpen négy gyülekezethez címezte.) Nem neked, nem nekem. Azt a levelét egy embercsoporthoz címezte, akik egy gyülekezetet alkottak - mégpedig a pogányokból lett körülméletlenül gyülekezetét. Tehát e közösségekhez szól a levél.

Nem mozdultam és nem szólaltam meg mialatt Pál a levelet diktálta, dermedten ültem és hallgattam. Egyszer sem állt meg, nem javított ki semmit, és meg sem változtatott semmit a levél tartalmán. Minden szót pontosan mondott ki, hiszen mondanivalóját már előre pontosan tudta. Sokat gyötrődött egy korábbi megírásánál, azonban ez alkalommal Pál tényleg ihletetten diktált!

Amint Pál a levél végéhez közeledett, elvette a tollat az írnoktól, és hunyorogva egy mondatot írt saját kezüleg alá, olyan nagy betűkkel, hogy azt egy ötven év fölötti ember is nyugodtan el tudta olvasni.

Amikor úgy tűnt befejezte, megkérdeztem:

- Ennyi? - biztos voltam benne, hogy hangom kétségeket rejt.

- Igen, - válaszolt - miért? Valamit kifelejtettem?

- Ki bizony, Pál. Kihagyta a legfontosabbat!

- Mi lenne az?

- Pál, egyetlen szóval sem említetted, hogy van egy leveled Jakabtól és az apostoloktól, melyben elfogadják tanításaidat. Hogyan felejtetted el szavá tenni?

- Nem felejtettem el - mosolygott.

Rámeredtem.

- Azt sem írtad meg nekik, hogy hamarosan meglátogatod őket, még csak nem is céloztál rá, pedig a csomagjaink már útra készen állnak és ők nem tudnak érkezésünkről. Hogy felejtetted ki mindezt?

- Ismétlem, nem felejtettem el - kuncogott.

- Micsoda?!

- A legostobább dolog lett volna figyelmeztetni őket jövetelünkről.

- Ostobaság? - ellenkeztem, - Pál, valaki csúnyán megvádolt téged. Azt hirdette a galatáknak, hogy megróttad Pétert és hogy Péter többé szóba sem áll veled. De éppen a kezemben tartom azt az ajánlólevelet, melyen Péter kézjegye áll. Sőt, mi több a Jakabé is! Pál, könyörögve kérlek tudasd őket! Írd le nekik, hogy az apostolok beleegyeztek abba, hogy a pogánykeresztyének körülmetéletlenek maradjanak, és azt is, hogy nemsokára meglátogatjuk őket!

Pál szemei szikráztak.

- Szilász, nem számít mit tartalmaz e levél a galatákhoz, mert néhányan úgy is elutasítják majd. Lesznek olyanok is, akik egy szavát nem hiszik el. Az a férfi a körülmetéltek csoportjából igen nagy károkat okozott közöttük. Igazi megtérteket faragott Galáciában. Sokan hisznek hazugságainak és hidd el igen mélyen hisznek azokban. E levelet, mely tőlem származik, bármi is álljon benne, ők el fogják utasítani. Egy jó hadvezér mindig tartogat néhány jó katonát tartaléknak. Levelem szinte mindenkit vissza fog hozni Krisztushoz - de nem mindenkit. Hidd el, nem számít most, hogy leírjam nekik, hogy van egy ajánlásom a tizenkét apostoltól vagy egy levelem Jeruzsálemből. Azonban amikor látogatásom híre megy egyik gyülekezettől a másikig hidd el, hogy azok akik kételkedtek, immár saját kételyeikben fognak kételkedni. Amikor meghallják majd, hogy levelet hoztam Pétertől - és amikor majd te felállsz az összejöveleteken és elmondod mindenki füle hallatára mi történt Jeruzsálemben, felolvasod a levelet, melyet Péter és Jakab látott el kézjegyével - az majd mindent meg fog változtatni!

Mit mondhattam volna minderre? E férfiak között is oroszlánként harcoló embernek oly nagy emberismerete volt, mellyel nagy többségünk nem rendelkezik. Mesterfogás volt ez tőle.

A levelet négy példányban lemásolták és még aznap felbéreltek a testvérek egy lovas futárt, aki majd elviszi a derbői gyülekezethez. A többi a derbéiek gondjaira bízta, hogy majd a lehető leggyorsabb módon továbbítsák a többi gyülekezet kezeihez.

Másnap reggel Pállal elhagytuk gyalogosan Antiókiát. Furcsa módon az én erős Pál testvérem néha igen mély szomorúságba zuhant, melyből nem lehetett felrázni.

Oly sokszor hallottam őt ekkor halkán megszólalni:

- Csak négy hónap. Négy hónapnyi időt töltöttem mindegyik gyülekezettel. Vajon elég erős volt az evangéliumom szava? Mit mondhattam volna nekik többet arról, ha tudom, hogy ilyen krízishelyzet fog beállni? Milyen figyelmeztetéssel éltem volna? Vagy talán egyáltalán nem figyelmeztettem volna őket?

Kis idő múltán újabb önmarcangolás következett.

- Vajon lesznek még galáciai gyülekezetek mire odaérünk? Kérlek, Istenem, mondd meg vajon üdvözölni fognak? Végül is igen kemény szavú levél volt, amit hozzájuk címeztem. Talán túlságosan is kemény. Elveszítettem őket? Meglehet szalmából építettem. Istenem, könyörgöm engeddd, hogy pusztíthatatlan arany legyen építésem.

Hallván Pált így beszélni, szívem összefacsarodva várta az elkövetkezőket. Ha pedig tudtam volna, hogy Blastinius az, aki Galáciába ment, biztos lettem volna abban, hogy minden erőfeszítés hiábavaló. Élt-e még Jézus Krisztus gyülekezete Galáciában? Tényleg üdvözölni fogják Pált, vagy nem? Mindkettőnk szívét ugyanazon kérdések mardosták.

- Szilász, csak négy hónapot töltöttem velük! – nyögte - Talán evangéliumomat nem ismeri el más ember, mint igazi evangéliumot, attól ez mégis az Ő evangéliuma marad. Én Krisztust hirdetem, és Krisztus maga az evangélium!

Nemsokára beszédtemán központi kérdése Pál levele lett.

- Pál, - kérdeztem tőle - tudatában vagy annak a ténynek, hogy megemlítetted a jeruzsálemi összejövotelt Jakabbal és az apostolokkal, majd leveled későbbi részében írsz a Péterrel történt összetűzéséről? E két esemény fordított időrendi sorrendben írtad meg, hiszen előbb történt az antiókhiai Péterrel, majd csak utána mentél Jeruzsálembe. Nem jelent ez egyeseknek gondot?

- Nem hiszem, mert ki is fogja olvasni e levelet tulajdonképpen? Csak a galáciai pogánykeresztyének. Majd elmagyarázom nekik, ha nem értenek valamit. Tartsd szemed előtt mindig azon tényt, hogy e levél négy gyülekezethez van címezve. Kétlem, hogy valaha is mások olvasni fogják. Néhány hónap múlva senki nem fog emlékezni talán még arra sem, hogy egyáltalán megírtam.

Milyen nagyot tévedtünk akkor! Hiszen úgy tűnik a föld minden lakója olvasta már a levelet és ténylegesen nagy gondot okozott az események időrendi sorrendjének felállításában. Lukács megpróbálta tisztázni e kérdést a gyülekezetalapítók felé írt beszámolójában. Remélem ezen iratok majd segíteni fognak letisztázni e kérdést.

Amint Pál és jómagam továbbsétáltunk egy kis ablakon betekintést kaptam jó barátom természetébe. Nagyon tartott attól, hogy már elveszítette mind a négy gyülekezetet.

- Csak abban reménykedem, hogy nem érkezünk megkésve. Szilász, meglehet nem találunk már egyetlen gyülekezetet sem Galáciában. Vagy az is meglehet, hogy a gyülekezetek működnek, azonban engem örökké el fognak utasítani.

Egész úton eme félelmeket táplálta magában és nagyon sok könnyet hullatott. Be kell vallanom az igazságot, hogy egy nagyon szomorú és megtört emberrel érkeztem Derbé kapujához.

HARMINCNEGYEDIK FEJEZET

Claudius császár uralkodásának kilencedik évében társusi Pál és én, Szilász átléptük KisÁzsia Galácia tartományának határát. Félelmeink minden lépésünkkel egyre nőttek. Az utolsó két napon át alig váltottunk szót mentünkben. Derbé kapuin kívül megálltunk. Imáinkban mindent Urunk lábai elé helyeztünk. Ezek után lélegzetvisszafojtva a piacra mentünk. Szívünk a torkunkban dobogott, jeges kéz markolászta, féltünk az ismeretlen jövőtől, és egyáltalán nem készültünk fel mindarra, ami történni fog.

Egy kiáltás harsant fel. Valaki kiabálva szaladt felénk, majd hozzánk érve megragadta Pált és körbeforgott vele. Pál megpróbálta megérteni a pillanatot, és reménykedve mosolyt varázsolt feszült arcának izmaira. Ezen üdvözlő testvér hangoskodására többen is, akik a piacon voltak ránk figyeltek. Hamarosan egy másik testvér is odaérkezett. Szinte Pálra vetették magukat mindketten. Az egyikük Gájusz volt.

- Pál! Hogy vagy?

- Igyekszem elmondani, csak hadd kapjak egy kis levegőt ehhez! Megérkezett levelem?

- Oh, igen, igen! Csodálatos volt!

- Milyen?

- Csodálatos!

- Hogy csodálatos? - Pál újra meg kellett kérdezze, hiszen az első választ hallva, nem igazán lehetett azt mondani rá, hogy az odaillő volt.

A levél azért fogalmazódott, hogy megmentsen egy gyülekezetet, ez igaz, de hogy „csodálatos” lett volna, ez nem volt helyes jelző rá. Pál elszámította magát és nem vette figyelembe teljes mértékben mire képes a szeretet. (Mint ahogyan nem volt tudomása még ekkor Timóteus bámulatos közbelépéséről.)

- Talán négyszer vagy ötször olvastuk fel azt az összejegyzeteinket. Nem is tudtuk, hogy ilyen jól fogalmazol.

Pál döbbenetben álldogált zavarában és meglepetésében.

- Nektek... nektek tetszett a levelem?

- Igen és fűződik hozzá egy történetünk is! Valami lenyűgöző dolog történt itt!

- Micsoda? - kérdezte a még mindig dermedt Pál.

- Tudod, amikor Blastinius végül elment innen, az egyik testvér...

- Blastinius! Azt mondd Blastinius Drachrachma? Ő volt az aki eljött hozzátok? - Pál arca halottsápadt lett. Szívem vadul kalapált.

- Igen, az öreg Blaszfémusznak hívjuk már!

Pál lábai majdnem összerogytak.

- Hol van ő most?

- Nem tudom.

- Nem tudod?!

- Nem is érdekel bennünket. Végül is, miután Blastinius elment innen Timóteus eljött Lisztrából és segített nekünk, oh, milyen bámulatos testvérünk ő!

- A mennyekre kérlek, hol lehet Blastinius? Hogy vannak a gyülekezetek? Timóteus?! Ki az a Timóteus?

Mindkét derbéi testvér hallgatott.

- Nem ismered Timóteust?

- Eunike fiáról beszéltek?

- Igen, férfi lett már belőle. - Gájusz hangjából büszkeség csengett.

- Mit tett?

- Visszahelyezte Lisztrát és Derbét a helyes ösvényre Jézus Krisztus követésében, ezt tette, és ugyanazt Ikóniummal is. Halleluja!

Egy pillanatra Pál elgondolkodott. Nem tudott ennyi jó hírt feldolgozni pár perc leforgása alatt. Gájuszhoz fordulván Pál újra megkérdezte:

- Mindenki jól van?

- Igen!

Pál megpihent egy kissé. Csendben felsóhajtott: „Áldott legyen az Úr!”, majd még mindig értetlenkedve megkérdezte:

- Tényleg minden rendben van?

- Igen Pál, minden a legnagyobb rendben van és minden csodálatos, oh, milyen lenyűgöző levél volt! Remélem, hogy már az öreg Blaszfémusz is elolvasta!

- Mi van Lisztrával?

- Rend van.

- És Ikónium?

- Nem vagyunk benne biztosak - de reménykedünk.

- A pizidiai Antiókhjáról mit tudtok?

Gájusz megrázta a fejét.

- Nem tudjuk, az elején teljesen Blastinius befolyása alá kerültek. Amióta leveled megérkezett, azóta semmit nem tudunk róluk.

Pál nehezen szedte a levegőt. Azonban még mindig nem vesztette el a fonalat. Két gyülekezet túlélte Blastiniust, sőt még az általa írt éles hangú levelet is.

Egy óra leforgása alatt Isten népének eme városbeli gyülekezetének legalább fele gyülekezett Gájusz otthonában és igen melegen ölelték Pált szívükre. Azon az estén az összejövetel több órán át tartott. Tulajdonképpen egész éjszaka fent maradtunk. Felolvastam nekik a jeruzsálemi levelet. Azonban az igazat megvallva senkit nem ért váratlanul. Végül igen sokat nevettek azon a tényen, hogy Pálnak is sikerült egy ajánlólevelet begyűjtenie magáról. Tiszta sor volt, hogy a derbéi krízishelyzet elmúlt és szinte feledésbe merült.

Néhány órányi alvás után, Pál és én útnak indultunk Lisztrába, kíséretünkben néhány lelkes testvérünkkel a derbéi gyülekezetből.

A lisztrai gyülekezet legalább olyan erős talapzaton állt mint a derbéi, talán még erősebben. Mindenki büszkélkedett Timóteussal, és jogosan tették, elmondhatom.

Amikor Timóteus elének lépett és üdvözölt bennünket, Pál szemügyre vette a fiatalembert, mint aki először látja őt. Az estét Euniké otthonában töltöttük, ismét keveset aludtunk, és így ment ez napokon át. Pál számos kérdést tett fel Timóteusnak, egész nap és szinte egész éjszaka beszélgettek. Testvérek és testvérnők sürgölődtek körülöttünk, hogy hallhassanak valamennyit az elhangzottakból és láthassanak bennünket. Néha közbeszóltak és felelevenítettek néhány történetet az elmúlt hónapokból, hangosan nevetgéltek és tovahaladtak.

A beszélgetés egyik fordulópontján Pál azt vette ki Timóteus szavaiból, hogy ő ellátogatott Ikóniumba.

- Voltál Ikóniumban? Mikor?

- Igen, sokszor. Azt szeretnék, ha visszatérnék hozzájuk. Igen sok kérdésük van.

- A levelem kézhezvétele óta?

- Oh, nem. Azelőttről. Azt hiszem leveled nemrég érkezhetett meg, de minden rendben volt a leveled előtt is.

Pál megrázta a fejét amint Timóteust figyelte.

- Megváltoztál.

- Egy szép napon egyszerre csak kibontakozott - jelentette ki Euniké.

Pál tovább figyelte az ifjút.

- Hány éves vagy?

- Huszonegy. - bólintott Timóteus.

- Tudsz olvasni?

- Természetesen, hiszen Euniké sok gondot fordított erre.

- Tudsz bármit is a pizidiai Antiókhiaiban történekről?

Timóteus arca komorrá vált.

- Fogalmam nincs, sajnós. Csak annyit hallottam, hogy Blastiniusnak nagy sikere volt ott, és sokan körülmétkedtek, és hogy igen nagy viszályok voltak.

Pál Eunikére tekintett.

- Beszélhetnék veled négyszemközt?

Euniké és Pál néhány percig csendben beszélgettek egymással, majd Pál visszatért és így szólt Timóteushoz:

- Holnap Szilász, és én Ikónium felé vesszük utunkat. Velünk fogsz tartani? Több hetes utazás elé nézünk.

Timóteus előbb Euniké arcát kutatta, majd látván, hogy az sugárzik, boldogan felkiáltott:

- Természetesen, testvérem!

Timóteus szemei fürkészve pillantottak Pálra.

- És Ikóniumból merre fogsz tartani?

- Pizidiába.

- És onnan?

- Valahova, ahol az Úr Jézus nevét nem hallották még, de azt még nem tudom hova.

- Veled szeretnék tartani!

- Tessék?!

- Nemcsak Ikónium felé szeretnék veled menni, hanem utazásaid során mindig!

Nem voltam biztos benne személy szerint, hogy jól hallom amit hallok. Pál rám nézett, majd Eunikére.

- Ő elhívott, Pál. - mondta a nő csendesen.

- Az vagy?

Timóteus válasza vakmerő volt. - Legalább annyira mint te, Pál.

Ezek után Pál csendben meredt Timóteusra.

- Akkor hát nem marad választásom, és neked sem, Timóteus!

Az ifjú szélesen elmosolyodott és megölelte Pált.

- Sok viszontagság és nélkülözés áll előttünk, remélem tudod - figyelmeztette Pál.

- Tudom, akkor hát megegyeztünk?

- Úgy tűnik.

Hajnalig beszélgettünk még mi, négyen.

Pál a következő napokban összehívta az eklézsiát teljes számban és különválasztotta Timóteust szolgálatra, melyre elhívást kapott. Mindannyian a szentek közül örömteljesen kezükkel áldották meg az ifjút. Mindenki sírt, de senki nem sírt annyit, mint Timóteus maga, talán őt a legjobban Euniké közelítette meg! Pál kötelességének érezte, hogy még több figyelmeztetéssel lássa el Timóteust, azonban azokat lassan egy arkangyal is megelégtelt volna végighallgatni! Igen nagy célokat tűzött ki Timóteus elé követési például, mint ahogyan azt a többi pogánykeresztyén munkással is tette a jövőben! Soha nem láttam még egy olyan felkészítést munkás tevékenységre, mint amelyet Timóteus kapott akkor! És mert egyetlen pogánykeresztyén sem találkozott még ilyen ténnyel, mindannyian izgatottan várták a fejleményeket. A legteljesebb képem a Szellem jelenlétéről van.

Az összeövetel végén Pál kijelentette:

- Most pedig Timóteust körül kell metélni!

Pál mindig lenyűgözően bánt a látszólagos ellentmondásokkal de soha nem mondhatott volna jobbat e pillanatnál.

Mindannyian ledöbbsentünk. Négy gyülekezet volt nagy gondban e kérdés miatt, és íme itt volt az az ember aki kézzel-lábbal hadakozott a körülmetélkedés ellen, most mégis egy ilyen kijelentést tesz!

- A mennyek nevében, miért?! - robbant ki Gájuszból. És még ekkor sem mondta ki azt, amit én gondoltam e pillanatban.

Timóteus megválaszolta. Szavai gyorsan peregték, bölcsen hangzottak és visszavonhatatlanul határozottak voltak.

- Pállal megbeszéltük már e kérdést. Talán neked nincs róla tudomásod, Gájusz, azonban a zsidó hagyományok szerint egy vegyes házasságból született utódot nem lehet zsidó származásúnak tartani csak ha a szülőanya zsidó. Történetesen én zsidónak számítok tehát, de kultúráim teljes mértékben görög, és mindannyian göröggé ismertek engem. Apám görög volt. Göröggé gondolkodom, és görög iskolákba jártam. Azonban nagyanyám jóvoltából megismerhettem Isten útjait pontosan úgy, mint ahogyan azt bármelyik korombeli zsidó gyermek tette e földön. Ha azt választom a mai napon, hogy görög maradjak teljes lényemben, akkor csak arra leszek képes, hogy görögök számára hirdessem Krisztust. Ha körülmetéltetem, akkor teljes mértékben zsidó leszek, és Krisztust immár zsidóknak és görögöknek egyaránt hirdethetem.

Hitetlenkedve ráztam meg a fejem.

- Vajon mikor lesz vége eme csodának? - álmétkodtam.

- Krisztusban nincs olyasmi, hogy valaki zsidó avagy görög - folytatta az ifjú. - Én tudom. De a zsidók nem tudják mindezt. Ezért nekem meg kell találnom azt a közös utat, melyen haladva Krisztushoz tudom juttatni őket.

Timóteus mosolyogva hozzátette:

- Ezeket a dolgokat egy zsidótól tanultam, aki egy görög városban nevelkedett, név szerint Tárzusban.

- Látjátok? - fordult Pál a jelenlévőkhöz. - Teljesen végem van! Mernék ellentmondani saját szavaimnak? - ezzel hátradőlt és kezeit megadóan maga elé emelte.

- Mondd csak fiatalember - kérdeztem Timóteustól - Blastiniussal is ilyen keményen bántál?

- Keményebben. Sokkal keményebben. - válaszolta Lóisz, és agg szemei könnyekkel teltek meg.

Amint elhagytuk Lisztrát, azt mondtam Pálnak:

- Igen furcsa szerkezet vagy, testvérem. Négy gyülekezetet hagytál magára két évvel ezelőtt, minden külső segítség nélkül, és most elviszed tőlük az egyetlen embert, aki olvasni, írni, szolgálni és vezetni tudja őket.

- Ha egy gyülekezetet Krisztusra hagyasz, akkor teste - az eklézsia - az Úr népe - megtalálják a módját, hogyan szolgáljanak önmaguk számára. Timóteusra nincs szükség itt. Nekünk nincsenek papjaink. A gyülekezet önmagát építi az Úrban.

Adja Isten, hogy mások is higgyenek ebben. Azon a napon elmerengtem eme pogány galáciai világon, mely oly sokban különbözött más vidékektől.

- Milyen férfi, milyen emberek! - mormoltam magamban számtalanszor.

Néhány percnyi gyalogolás után Lisztra irányából megálltam és visszatekinttem a városra. Ki tudja mikor fog visszatérni Pál még e városba? - gondoltam. Oly kevés segítség mégis oly erős gyülekezet fejlődött ki itt, bár az emberek tanulatlanok és hihetetlenül szegények. Mindemellett ellenálltal Blastiniusnak! Nem, szeretett menyasszonya Krisztusnak, te felülmúltad őt!

Az éjszaka közepén érkeztünk Ikóniumba, és mint Lisztrában és Derbében itt is nyitott fülekre talált Pál levele. Mindenki dicsérő szavakkal halmozta el Timóteust, aki hatalmas segítséget nyújtott számukra a legsötétebb percekben.

- Meglehet Blastinius számára nem jelent ellenfelet, azonban nekünk hatalmas erőt adott a nehézségekben. - jelentette ki egyikük.

A gyülekezet összejövetelt tartott a következő nap délutánján. Pál vigasztaló szavakat intézett hozzájuk. Újra felolvasta a jeruzsálemi levelet és szintén mint eddig is nem bírt nagy jelentőséggel a hallgatóságnál. Pál elfogadása volt mindaz, amire szükségük volt és amit meg akartak őrizni. A vigasz amit mi nyújtani tudunk szavainkkal úgy tűnt minden problémát megoldottak. Mindig szeretettel gondolkodok azokra a testvérekre a közösségből. Sok megpróbáltatásban volt részük, de sikerült bölcsen és éretten kikerülniük azokból. És mindennek ellenére, nem veszítették el ártatlanságukat.

Arra is felhívták a figyelmem, hogy az ikóniumi gyülekezet tagjait még azokban a napokban is üldözték a város polgárai. Pál még mindig száműzött volt ott, így az összejöveteleinket az eklézsia tagjaival mindig titokban kellett tartani. De erről soha nem szereznl tudomást, hacsak fel nem hívja rá valaki a figyelmedet. Azok a drága emberek fékezhetetlen szellemmel rendelkeztek.

- A pizidiai Antiókhjáról hallott valaki valamit? - kérdezte Pál az összejövetel teljes létszámától. - Hallottatok valamit Antiókhjáról?

Csak annyit tudtak mondani, hogy megkapták a levelet és tudnak arról, hogy Pál hamarosan meglátogatja őket. Pál izgalma nőttön-nőtt. Pál nagyon a szívén hordozta a közösségek életét. Mivel oly nagy súlyként telepedett rá ezen utolsó gyülekezet sorsa, nehezen és keveset tudott aludni.

Néhány nap elteltével, Pál, Timóteus, és jómagam elbúcsúztunk az ikóniumi közösségtől és fájó szívvel a válás miatt, de útnak indultunk Pizidiába. Balsejtelmek gyötörtek, és maga az út is nehézkesnek, fárasztónak ígérkezett.

Megérkeztünk végül egy fogadóhoz, mely körülbelül tíz mérföldnyire volt Antiókhjától. Késő délután volt, amikor a fogadós rámeredt Pálra és pár perc múlva megkérdezte:

- Csak nem a tárzusi Pál vagy?

Pál bizonytalan volt. Bennem megfagyott a vér. Hiszen alig tíz mérföldnyire eme városban kiáltották ki őt bűnözőnek, végül mégis mélyet lélegezve választ adott:

- Igen, az vagyok.

Tudatában voltunk, hogy ezen azonosítása miatt bármelyik pillanatban arra kényszerülünk, hogy kirohanjunk az ajtón és bujdossunk az erdőben.

A fogadós elmosolyodott. Furcsa reakció, az biztos, gondoltuk mindannyian. A férfi ezek után kiment az ajtón és egy ácsorgó kisfiúnak mondott valamit. Az feltekintett, szintén elmosolyodott, és futni kezdett. A fogadós nem árult el egyetlen szót sem mindabból ami történt, így mi gyorsan elköltöttük ételmünket és továbbálltunk.

Odakint gyorsan tervet szőttünk. Mindhárman Antiókhia felé megyünk tovább, de csak Timóteus és én megyünk az úton. (Hiszen csak Pál volt a száműzött személy, mi nem, mert nem is jártunk soha e vidéken.) Pál az erdőben halad előre, az utat követve, úgy, hogy őt ne lássák, ő azonban lásson bennünket.

- Amikor közeledünk Antiókhiahoz, - mondta Pál - megállok és én az erdőben bujdosom. Ti ketten bementek a városba és megkerestek néhány hívőt, vagyis pontosabban egyet, aki még mindig szívesen fogad engem. Hozzátok el őt hozzám és majd együtt kitaláljuk, hogyan juthatok be a városba észrevétlen - ha egyáltalán szükség lesz még erre.

Rövid szünet következett.

- Gondolom, hogy a testvérek és testvérnők még mindig valamilyen formában gyülekeznek, és sokan talán örülnek majd visszatérésemnek. Tudjátok meg mindezt és térjete vissza hozzám.

Ezzel Pál az erdőbe ment az est leszálltával. Lassan és csendben haladtunk tovább egész éjszaka mígnem egy mérföldkő nem jelezte, hogy csak három mérföldnyire van a pizidiai Antiókhia tőlünk. Megrettentünk két ember látványától, akik az út mentén üldögéltek. Bár elég ártatlan kinézetük volt, mégis félelmeink tovább nőttek.

Az egyikük felénk kiáltott:

- Nem láttatok egy férfit az úton éjszakai utazásotok alkalmával? Alacsonynak mondható, sovány alkat. Idősnek nevezhető, ősz hajú és igen erős homloka van. Tipikus zsidónak néz ki, és mindig van nála egy hatalmas bórzsák. Oh, igen majdnem elfelejtettem, hogy egy kicsit ólábú!

Timóteus azonnal elnevette magát. Szerencsére Pál elég távol volt ahhoz, hogy ne hallja ezt a végtelenül pontos leírást, amit e két ember adott róla.

Én hirtelen tanácstalan voltam, nem tudtam mit lenne helyes válaszolni e kérdésre.

- Rabló talán? - kérdezte Timóteus.

- Oh, nem - jött a válasz - a testvérem.

Timóteus újra hahotázott. Én sírtam.

- Itt van ő is, csak egy úttal beljebb, az erdőben.

- Oh, ne mondjátok meg neki, hogy találkoztatok velünk - és a két férfi elrohant a város irányába.

Nemsokára megjelent Pál.

- Mi volt ez a zaj amit hallottam?

Elmondtuk neki ami történt, és ő is gondolkodóba esett, mint mi. Azonban ezúttal balsejtelveink alaptalanok voltak. Néhány perc múlva Pál újra az erdőben volt, mi pedig tovább haladtunk az úton. Hamarosan az éjszakában kirajzolódtak a város körvonalai, és igen furcsa zajokra lettünk figyelmesek. Arra a következtetésre jutottunk, hogy talán egy római katonából álló osztag közelében lehetünk. Figyelmeztettük Pált, hogy ne jöjjön elő.

Egy fáklya fénye villant, majd egyre többé. Rövid idő alatt az egész környék fényárban úszott. Amikor pedig a lángok fellobbantak mind, énekhang szállt a magasba. Keresztyének! Rengetegen. És mint ahogy olyan természetes ezen pogánykeresztyének között azonnal éljenezni kezdtek, kiabálni és nevetni.

- Pál! - kiáltott valaki. Újabb ének következett. Az egész közösség eljött üdvözlésünkre. Most pedig ezen üdvözlő ének sorait énekelték mindannyian. Újra sírva fakadtam.

Pál kiverekedte magát az erdőből és amint odaért, azonnal körbezárták, ölegették. Szegény Pál. Féktelenül sírni kezdett. Soha nem láttam őt ilyen állapotban, sem előtte sem utána. Teljesen darabjaira hullott.

Szinte már zavarban voltunk Pál viselkedése miatt, amikor hirtelen térdre ereszkedett. Mindenki követte példáját. Sok sóhaj után Pál imádkozni kezdett. Szavai nem voltak teljesen összefüggőek, azonban ezen ima foglalta magába a legszebb érzelm kiadásokat és hálaadásokat, melyek valaha

elhangzottak előttem. Mások is csatlakoztak elmondván egyszerű imáikat, melyeket lassan megszoktam hallgatni e volt pogányok szájából. Hamarosan minden jelenlévő sírt.

Oh, ezek a csodálatos pogánykeresztyének! Énekeltünk újra és újra. Nemsokára néhány testvér hangosan mesélni kezdtek Pálnak mi minden történt Blastinius megérkezése óta, úgy hogy mindenki jól hallhassa. Pál levele volt számukra az egyetlen, mely által mindenki megbizonyosodott arról, hogy ki is volt Pál tulajdonképpen és hogy mi volt az evangélium igazi tartalma.

- Amikor ez ténylegesen letisztult bennünk, rájöttünk, hogy nem szabad feladnunk mindazt a szabadságot amit Krisztus által nyertünk. - jelentette ki az egyik testvér.

Pál arca vörös volt és izzadságtól csillogott. Minden elhangzott szó balzsamként érte lelkét.

- Mindezt írjuk a Szent Szellem számlájára és természetesen a bennük lakó Úrera. Ő váltotta meg népét, senki más. - kiáltotta Timóteus.

Ott, az éjszaka közepén a fáklyák táncoló világánál, mindannyian leültünk az Augustan Út közepére és egy dicsőséges összejövetel részesei lettünk. Oly sok könny hullott, és oly sok történet hangzott el Isten kegyelméről, és Isten jelenlétéről. Mindenkinek volt egy története melyet meg akart osztani a többiekkel. A legjobb gyülekezés volt, melyen valaha is részt vehettem.

És ami elmulaszthatatlan volt, a pogánykeresztyének nevetésétől volt hangos a lég.

El tudod hinni? Az éjszaka közepén a testvérnők élelmet hoztak számunkra. Csodálatos díszlakoma vendégei voltunk ott, egy római út kellős közepén.

Mialatt ott üldögéltünk a köves úton alátekintettem arra a kis bőrszényre, mely a nyakamban csüngött. A júdeai nagy vezetők kézjegyével ellátott levél Jeruzsálemből - gondoltam, majd továbbszöve gondolataim egy következtetésre jutottam, mely szerint így szóltam magamban a levélhez: „Hát, kedves levél mindannyian azt gondoltuk rólad, hogy nagy fontossággal bírsz, de kiderült, hogy eddig semmilyen hasznodat nem vettük eme utunk alatt!”

Pál levele elegendőnek bizonyult önmagában. Isten megóvta népét egy ember életén keresztül, akit Pálnak hívtak. Az a férfi olyan anyagból épített, melyen nem fogott sem tűz, sem kard. Hiszen a tűz oltása után, mely mindig is elalszik egyszer, az elpusztíthatatlan dolgok úgyis megmaradnak.

- Pál - mormoltam magamban, - te tényleg aranyból építettél. Munkádat próbára tették erős tűzben, mégis az arany kiviláglik a hamurakás alól, teljes dicsőségében.

Kis idő múlva egy testvér közeledett felém egy fáklyával.

- Úgy hallottuk levelet hoztál nekünk, megtennéd, hogy felolvasod?

Megpróbáltam olvasni, azonban mivel már én is elmúltam harmincöt éves akkoriban igen nehezen ment a fáklya gyér lángjánál. Timóteus lépett hozzám. Milyen csodálatos pillanat volt az! Az éjszaka koromsötétjében mindenütt látni lehetett a fáklyák tűzében fénylő életteli, könnyes arcokat, amint Timóteus átvette tőlem a levelet és olvasni kezdte. Soha nem fogom feledni e képet, mint ahogy Timóteus megindult hangját sem.

Nem voltak éljenzések. A jeruzsálemi levél csak nyugtázta mindazon érzést, melyet a Szent Szellem már a szívekbe vésett. Utolsó kiegészítő eleme lett azon drámai eseménysorozatnak melynek értelme az volt, hogy Krisztust és bámulatos kegyelmét mélyen a gyülekezet rostjaiba ültesse.

Blastinius, úgy érzem többször kellene meglátogatnod bennünket - gondoltam. Kérlek, jöjj vissza, hiszen oly nagy segítségére voltál az evangéliumnak és a gyülekezet épülésének.

Hajnaltól térünk a városba, a pizidiai Antiókiába és egy teljes hetet töltöttünk ott.

Mi történt ez után? Elköszöntünk a pizidiaiktól és igen, - Pál, Timóteus és én történetesen éppen Görögország felé indultunk. Igen, ott én is megtudtam milyen érzés, amikor megverik az embert, éreztem a nyírfavessző csipő sajkását bőrömmön, megismertem a börtönéletet és még egy földrengést is megtapasztalhattam.

De most már ideje befejeznem naplóm, hiszen beteljesítettem célomat: elmondtam neked mi történt ténylegesen Galáciában.

Találkozhattál Pállal, úgy ahogyan én találkoztam. Megismerhetted Isten példaképül szolgáló eklézsia alapítását. Így kellene alapítani minden gyülekezetet. Örült folyamat, nemde? Mégis Isten kéznyoma minden rezdülésében megnyilatkozik!

Mindannyian tanúi lehettetek e történetben a végtelen drámáknak mellyel mindannyian naponta szembenéztünk, valamint annak is, hogy Isten elégedett velünk - attól eltekintve, hogy mit teszünk annak érdekében, hogy Őt elégedettnek láthassuk.

Egyetlen imám száll érted, te, ki olvasod naplóm: mégpedig az, hogy felnyisd a galatákhoz írt tekerest - hisz mostanában oly ismert levél lett – és elolvasd azt. Reménykedem abban, hogy megérted milyen körülmények játszottak közre e levél megszületéséhez. Ugyanakkor hiszek benne, hogy megérted a levél tartalmának azon részét, hogy Isten népéhez szól, akik meghallják az evangéliumot igaz voltában. És soha ne feledd el, hogy a levél gyülekezetekhez nyert címzést, hívő közösségekhez.

Adassék hát meg neked, hogy felfedezd a szabadságot, hulljanak le a láthatatlanul béklyóba záró bilincseid, és soha többé ne ismerd meg azok szorítását. Tartsd becsben hát eme csodálatos könyvét a szabadságnak, mint ahogyan a galaták tették és légy hát ténylegesen szabad - oly szabadság által melynek neve Jézus, hiszen ő mindenki szabadítója.

Üdvözlöd a szenteket - kik szentek anélkül, hogy különös erőfeszítéseket tennének ezért.

Bővelkedj hát az Úr Jézus Krisztus kegyelmében és erősödj szeretetében.

Ámen!

UTÓSZÓ

Amikor először ragadtam meg e tollat és írni kezdtem ezen oldalakat, azt adtam tudodra, hogy Timóteus bujdos, beteg és közel jár a halálhoz. Isten végtelen irgalma által Timóteus visszatért hozzánk a halál szájából. Tudomásom szerint igen gyenge még, de erősödik. Títusz él! Miután a halállal kegyetlenül viaskodott, visszatért.

Megírtam mindkettejüknek, Timóteusnak és Títusznak, hogy naplót vezetem. Elmagyaráztam nekik, hogy nem vezetem tovább eme érdekes történet fonalát. Arra buzdítottam mindkettejüket, hogy onnan folytassák azt, ahol én abbahagytam. Timóteus azt válaszolta, hogy ő még túl beteg ahhoz, hogy ehhez hozzákezdjen. (Ne gondolj rá úgy mint egy fiatalemberre, hisz az már a múlté. Az események melyek naplóm oldalain állnak igen régen történtek.)

Títusz válaszában az áll, hogy vonakodását fejt ki. De hozzátette: „Szilász, ha naplód Isten népe tárt karokkal fogadja, talán megfontolom, hogy folytassam azon csodálatos történettel, melyből te éppen kimaradtál, hiszen sokat lehet beszélni róla!”

Igaza van Títusznak, hidd el, nagyon sokat lehet még erről beszélni!

Pál levele a

galatáknak

Pál apostol, nem emberektől, nem is ember által, hanem a Jézus Krisztus és az őt halottaiból feltámasztó Atya Isten által, és a velem lévő összes atyafiak, Galácia gyülekezeteinek: kegyelem néktek és békeség Istentől, a mi Atyánktól, és az Úr Jézus Krisztustól, aki önmagát adta bűneinkért, hogy kiszabadítson minket e jelenvaló gonosz világból, az Istennek és a mi Atyánknak akarata szerint, akié a dicsőség örökkön örökké.

Csodálkozom, hogy ilyen hamar elhajoltatok más evangéliumra attól, aki a Krisztus kegyelme által elhívott titeket, holott nincs más csak némelyek zavarnak meg titeket azzal, hogy el akarják fordítani a Krisztus evangéliumát. De ha még mi magunk vagy mennyei angyal hirdetne is nektek más evangéliumot, mint amit nektek hirdettünk, átok reá! Ismétlem, amit mondtam: ha nektek valaki más evangéliumot hirdet, mint amit elfogadtatok, átok reá!

Most is embereket igyekszem-e megnyerni vagy az Istent? Vagy embereknek igyekszem-e tetszeni? Ha még mindig embereknek igyekeznék tetszeni Krisztus szolgálja nem volnék.

Vegyétek tudomásul, atyámfiak, hogy az az evangélium, amit én hirdettem nem emberektől ered. Én sem embertől vettem azt. Sem nem tanítottak reá, hanem a Jézus Krisztus maga nyilatkoztatta ki nekem. Bizonyosan hallottátok, miként forgolódtam egykor a zsidóságban szerfelett üldöztem és pusztítottam az Isten egyházát. És a zsidóságban felülmúltam nemzetembeli sok kortársamat vakbuzgóságban az atyai hagyományokért. De amikor úgy tetszett Istennek aki engem anyám méhétől fogva elválasztott és elhívott az ő kegyelme által, hogy kinyilatkoztassa az ő Fiát bennem avégből, hogy én hirdessem őt a pogányok között, attól a perctől kezdve nem tanácskoztam testtel és vérrel, sem Jeruzsálemben nem mentem azokhoz, akik előbb lettek apostolok mint én, hanem elmentem Arábiába és ismét visszatértem Damaszkuszba. Azután három esztendő múlva felmentem Jeruzsálemben, hogy megismerkedjem Kéfással és nála maradtam tizenöt napig. Az apostolok közül sem láttam mást, csak Jakabot, az Úr testvérét. Amiket pedig most írok, Isten előtt mondom, hogy nem hazudok. Azután Szíria és Cillicia tartományaiba mentem. Személy szerint még ismeretlen voltam a Judeában lévő keresztyén gyülekezetek előtt, éppen csak hallották: aki minket egykor üldözött, most evangéliumként hirdeti azt a hitet, amelyet egykor pusztított. És dicsőítették én érettem az Istent.

Azután tizennégy esztendő múlva ismét felmentem Jeruzsálemben Barnabással együtt és magammal vittem Títuszt is. Kinyilatkoztatás következtében mentem fel és eléjük terjesztettem azt az evangéliumot, amelyet a pogányok közt hirdetek. Mégpedig külön a tekintélyesek elé, hogy valami módon hiába ne fussak, vagy futottam légyen. De ők még a velem lévő Títuszt sem kényszerítették a körülmetélkedésre, pedig ő görög volt.

A belopódzott hamis atyafiakért sem, akik azért furakodtak közénk, hogy kikémleljék a Krisztus Jézusban vett szabadságunkat és minket szolgaságba hajtsanak. De egy tapodtat sem engedtünk nekik, hogy az evangélium igazsága megmaradjon számotokra. Azok pedig, akiket tekintélyesnek tartanak - bárkik voltak egykor, azzal nem törődöm, Isten az ember személyét nem nézi - engem ezek a tekintélyesek nem köteleztek semmire sem, sőt ellenkezőleg látták, hogy a pogányok között én vagyok megbízva az evangélium hirdetésével éppúgy mint Péter a zsidók között, mert aki munkálkodott Péterben a zsidók között való apostolságra, bennem is munkálkodott a pogányok között valóra, ezért, amikor felismerték a nekem adott kegyelmet, Jakab, Kéfás és János, akiket oszlopokul tekintenek, bajtársi jobbjukat nyújtották nekem és Barnabásnak, hogy mi a pogányok közé menjünk, ők pedig a zsidók közé, csak azt kérték, hogy a szegényekről emlékezzünk meg, amit én buzgón igyekeztem megcselekedni.

Amikor pedig Kéfás Antiókhiaiba jött, nyíltan szembeszálltam vele, mivel rászolgált a feddésre. Mert mielőtt Jakabtól egyesek odajöttek volna, együtt evett a pogányokkal, mikor pedig azok megjöttek,

félrevonult és elkülönítette magát, mert félt a zsidó származású atyafiaktól. És vele képmutatóskodott a többi zsidó is, sőt képmutatásukba Barnabást is belesodorták. De mikor láttam, hogy nem őszintén járnak az evangélium igazságában, így szóltam mindnyájuk előtt Kéfásnak: ha te zsidó létedre pogány módon élsz, és nem zsidó módra, hogyan kényszeríted a pogányokat, hogy zsidó módra éljenek?